

2

מדינת ישראל

גנזך המדינה

משרד

שם: תיק ירושלים - הכותל, חפירות הכ

חצ - 4293/2

13/03/2007

130.23/7 - 114
02-120-03-19-09

מזהה פנים
מזהה לוגו
כתובת

מס. תיק מקורי

מחלקה

12

4293/2

מדינת ישראל
משרד החוץ

ישראלים

תיק ינוסאיס - הכנות,
בעד האונזרג יס, חבירות וכוונות

2/

לאחר מלח

1968

שם: תיק ירושלים - הכותל, חפירות הכ

חצ - 4293/2

130.23/7 - 114

01-001-06-03-02

27/05/2003

מזהה פיזי:

מזהה לוגי:

כתובת:

1968

תיק - ינוסאיס

4293/2

ירושלים, כ"ט בסיון תשכ"ט
15 ביוני 1969

ס ו ד י

אלמ: ד"ר מ. אבידור, השגריר, אונסק"ו, פאריס
מאת: מ"מ מנהל מאו"ם א"

הנדון: הריסת דאר-אבו-סעוד הסמוך לכוהל
חוזם הלל-בן חורין מס' 1 מה-13.6.69

להלן נוסח מברק אשר הועבר בין היתר לשגרירותנו
בפאריס, ואשר בוודאי קבלת בינתיים:-

" ביום ראשון הקרוב עומדים לסלק חלק מגוש קמח של
מבנים מוסלמים ליד שער המוגרבים שבכוהל המערבי. הדובר
במבנים רעועים המהווים סכנה לציבור. לא חוזר לא היחס
הכניסה לשער ולהר הבית. הסילוק לפי צו מהנדס העיר וראש
העיר ובהחלטת ועדת השדים לעניני ירושלים. המבנים אינם
אחרים קדושים אם כי מוכרים כאחרי תרבות. מניחים שההיה
תרומה. איננו מעונינים כמובן לעורר הענין בציבור ביוזמתנו.
חומר מלא בדיפ היום."

החומר שעליו מדובר במברק זה יועבר גם אליך.

בינתיים עורר השאלה גם ד"אנגליס דוסט, ובירן אמר
לו שלדעתו הבנין עצמו אינו נכס תרבותי. לא ברור לי אם
דוסט השתכנע או לא. מכל מקום יש להבין שנוחקר על הענין
בישיבת הועד הפועל הבאה ולקראת הישיבה אבקש אצלך מד"ר
בירן להכין חומר סיעון, אם הדבר נחתן.

ב ב ר כ ה,

א.מ. למברט

העתק: מר ש. הלל
ד"ר א. בירן
נאו"ם ניו יורק

משרד החינוך והתרבות
אגף העתיקות והמוזיאונים
ת"ד 586

ירושלים כ"ב בסיון תשכ"ט
8 ביוני 1969

אל: הגב' א.מ. למברט, המחלקה למוסדות בינלאומיים, משרד החוץ, ירושלים

הנדון: בימור מרס' דאג' לים דוטס

בליתי את רוב יום השבת עם דוטס וסעדנו יחדיו וסיירנו במקצת בירושלים. אמר שלא רצה לתכנן את סיוריו לפני ששוחח עמי. נראה לי כי לא ברור לו די הצורך מה תפקידו והנחיותיו אינן מוגדרות. הסתמך על החלטת הועידה הכללית וחזר כל פעם לניסוח ההחלטות. מתיחס למלה "ביחוד" לגבי ירושלים וסבור שצריך תפקידו בירושלים. איננו רוצה לדרוך על יבלות של ריינינג. נמסר לו השמות של דו, תחבוב, יוסף סקי (עם דו כבר קבע מבישה ליום ב') כאלה שרצוי להפגש עמם. ביקש לדעת אם חלו שינויים במצב ירושלים ובאוסיה מאז נחקבלה החלטת הועידה הכללית.

דוטס מתרשם מירושלים המאוחדת - זוכר את חוכות הסגן והביע שביעות רצון ממצבן. התרשם מאפשרות לראות את כל חומת העיר העתיקה על היקפה. אין לשכוח שהערבים היו המתקיפים - זאת כהגובה להערוות לנזקים שנגרמו לעיר מאז 1948. דוטס ירידותי ויבקש עזרתו אפילו בניסוח הדו"ח ובדברים שעליו להדגיש. אמרתי לו שיוכל למחות ביקורת עלינו שהרשינו בניה הכנסיה המסתירה את נחל קדרון. אישרנו משום שהרשיון ניתן ע"י הירדנים.

עם כל הידידות ברור שדוטס יימנע מדו"ח כשל ריינינג ויבקש למנוע ביקורת על עצמו ורצה להכין דו"ח יותר מאוזן. העיר שלא טוב שאכידור הכחיש כל חפירות (אמרתי לו שאכידור התכוון לגולן בשעה שדוטס מדבר על ירושלים). דיבר רק על ירושלים אך גם רוצה לבחון "המדרגות" שבחרון. הסתמך גם על אכתב ריינינג בהפשו נקודות תורפה.

סוכס כי מבחינת מוזיאונים - הרי אנו מסתלים ברוקפלר כפי שצריך. החמצים בסדר והתקידות הקודמת עובדת (ידע לשאול שאין הערבים מיוצגת. אמרתי לו כי נחמך הוא העבריה היא שלא הייתה מיוצגת).

לגבי האמרים - הרי הם בסדר (הצבעתי על עבודות השימור, מינוי הריסות הרובע, שיקום וכו'). לשאלת החפירות - מתקשה. הדגשתי שקניון חפרה בירושלים אחרי מלחמת ששת הימים ומשחודיעה כי לא תחזור המסכנו אנתנו.

סוכס כי יבקו בחברון ביחד עם משה דותן ובנומחותו של זאב ייבין. יוחנן מינגקר יסייר איתו בעיר העתיקה. הדגשתי כי כדאי לו לבקר בבית לחם, במסגד עומי, בכנסיה וכו'. אמר שיעשה זאת (אין לו רכב וכדאי להעמיד לרשותו רכב!). גיפס כשאשוב ביום ה' בערב ואבלה אהו יום שני (ביקור בחפירות בירושלים) ובשבת ולראות מה שלא הספיק. במוצאי שבת נזמין מבישה עם אישים שונים.

ב ב ר כ ה

א' בירן

העתיקים: מר מ' קומי

מר ש' הלל

ד"ר מ' אבידור

6471-1347-12-24-12-24

פוזט 40

אל :לונדון וושינגטון ביר יורק פאדים רמא גנבה בירן שסוקהולס קופנהגן אוסלו
הלסינקי אנקרה טהראן.

מאת המשרד

ב ה י ר

בהמשל לשלבו חוזם 1.

המבנים שסולקו היום ליד הכותל אינם קדושים. קדוש הוא הכותל אותו הם מכסים.
המבנים אינם עתיקים. הוקמו לפני כ-150 שנה. אין להסוות הכותל שיחשף עי
העין בין אלפיים שנה וקדושתו קדושת בזה למבנים אלו שאינם קדושים ואינם
עתיקים.

המבנים רעועים בתגלול בהם סדקים ומהווים סכנה לגמטא בהם ולציבור כולו.
העתיקים בעשה בהתאם לחוות דעת מקצועית וצו הריסה מוסמך של ראש העיר ומהגורם
העיר.

המבנים היו מוזנחים וסביבתם הצטברה זיהומה המהללת קדושת הר הבית והכותל.
אין להזכיר מבנה בית שימוש השייך למבנים אלו שהיה צמוד לכותל וצמוד השופכין
ירד בצמוד לכותל סכערו ומסמא (גם מבנה זה סולק).

המבנים סמוכים להר הבית אולם בצקטו אמצעי במחוז מירביים להבטיח שלא יאונה
דמם לכותל המערבי עצמו שהוא כידוע החומה המערבית של הר הבית. לא בעשתה
בגיצה ופעולה בתוך הר הבית עצמו.

הסילוק לא יפגע בכבסא להר הבית הידועה כשער המוגרבים.

ז. כפי שבהגבר בעבר לגבי פצוי מבנים אחרים בפיר העתיקה גם במקרה זה אנו

מ וכוים לשלם פצויים מלאים ולהבטיח שיכון באות אחר לאישה היחידה.

ה. מבריקים בנפרד הודעת דובר ממדות מהיום.

הלל בן חורין

חפוצה א+ גלילי דובר צהל

דכ/שק 15.6

חוזם 59

אל: מסישראל לוגדון, ופניגסטון,
ניו יורק, פאריס, (לידיעת
אבידור - אונסקו) רומא, ג'נבה,
ברז, שטוקהולם, קופנהאגן,
אוסלו, הלסינקי, אנקרה, טהראן

נשלח: 15.6.69

מאת: המשרד

בהול

להלן הודעת דובר ספרות דנא לאסור:
ספרות החל היום בהריסת סבנים צמורים לכותל המערבי בצידו הדרומי,
שהיו סכנה לשלום הציבור. ההריסה מבוצעת ע"י צו הריסה שהוצא
ע"י ראש עיריית ירושלים, בהתאם להחלטת מהנדס העיר שחיווה דעתו כי
הסבנים הללו מהווים סכנה לשלום הציבור לאחר שנהגלו בהם סדקים
וצפויה להם התמוטטות.
כל הסבנים הנרובים ריקים מאדם ואין בהם מסלסלין, פרט לזירה אחת
והזירה שבה אין גר איש, אולם היו בה מסלסלין.
בעיקבות צו ההריסה הנ"ל ומסעמי בטיחות זיהל ספרות סו"מ סמוך עם
בעלת הזירה גב' אבו טעור. הוצע לה לקבל זיור חליפין או פיצויים
אולם בינתיים הצעות ספרד הדתות סרס נענו על ידה.
לאחר שספרות הוזהר מפני סכנת התמוטטות ובעלת הזירה סירבה לפנות
מסלסליה סמוך הזירה, נאלץ היה המשרד לפנות המסלסלין בכוחות עצמו.
כל המסלסלין שהיו בזירה נרשמו ונארגו בנוכחות גוסדיון ציבורי
והיועץ המשפטי לספרות, ולאחר סכן הועברו למשרת במחסנים עז
שהייתה תיאות לקבלם. חלק מהמסלסלין נלקחו ע"י הזירה.
המשרד עומד בט עתה בנכוונותו לשלם לה פיצויים כדי שתוכל לרכוש
לעצמה זיור חליפין.
דובר ספרד הדתות ציין כי המשרד פועל בענין זה על דעת וצדק הפריס
לשמירה על המקומות הקדושים.

הלל

ירושלים, כ"ז סיון תשכ"ט
13 יוני 1969

ש מ ו ר

א ל : כל הנציגויות

מאת : ש. הלל - א. בן-חורין

הנדון: דאר אבו-סעוד - הריסת מבנה ליד הכותל המערבי

בהתאם להחלטת ועדה השרים למקומות הקדושים מ-2.9.68, עומד משרד הדתות לסלק בימים הקרובים כשני שלישים מקומפלקס מבנים ערבי-מוסלמי, הסמוך לכותל המערבי ליד שער המוגרבים והידוע בשם "דאר אבו-סעוד". מבנים אלה מפרידים בין אזור התפילה בכותל לבין איזור החפירות בפניה הדרומית של הכותל המערבי. ע"י הסילוק ייוסף קטע נוסף של הכותל המערבי.

סילוק המבנים עשוי לעורר הדים בינ"ל שליליים. אין לנו ענין, כמובן, להעלות הנושא ביוזמתנו. ואולם במידה ותשאלו או יועלה הדבר ע"י אחרים - תוכלו להגיב כדלקמן :

המבנים הללו אינם קדושים. קדוש הוא הכותל המערבי אותו הם מכסים. המבנים הם במצב רעוע ומוזנחים ומבינם הצטברה זוהמה המחללת את קדושת הכותל. בין השאר, כדאי להזכיר את מבנה בית-השימוש השייך למבנים הנ"ל שהיה צמוד לכותל, וצנור השופכין שלו יורד בצמוד לכותל המערבי, מכערו ומטמאו. (בית שמוש זה כבר סולק על-ידינו לפני מספר חודשים).

המבנים אינם עתיקי יומין והוקמו לפני כמאה וחמישים שנה. נכון, טבער צוינו כאחרי חרבות אבל ברור שאין להסוות לכותל המערבי (טייח־ש, כאמור, ע"י ההריסה) הקיים אלפיים שנה וקדושתו היא קדושת נצח למבנה זה שאיננו קדוש וקיים, כאמור, רק כמאה וחמישים שנה.

המבנים הללו סמוכים אמנם להר-הבית, אולם נקטו אמצעי בטחון מירביים להבטיח שלא יאונה מאומה לכותל המערבי עצמו שהוא כידוע החומה המערבית של הר-הבית. כמו-כן יש להדגיש שלא נעשתה כל פעולה ונגיעה בחוף הר-הבית. אם יסענו הסוענים שנפגעה ה"זאוויה הפאחריה", יש להדגיש שהזאוויה נמצאת בחוף שטח הר-הבית ולא נמגעה לכן.

פעולה סילוק המבנים הנוכחית גם לא תפגע בכניסה להר-הבית הידועה כ"שער המוגרבים". (לידיעתכם בלבד - לקראת הריסת החלק הנותר של המבנים הנ"ל שתיקם בעתיד, ננקטים הצעדים הדרושים להבטיח בכל עת מעבר סדיר להר-הבית באמצעות "שער המוגרבים").

המבנים הנדונים הינם רעועים ומהווים סכנה לדרים בהם ולצבור כולו. לפי-כך, הוציאו מהנדס העיר וראש העיר ב-5 למאי ש.צ. צו להריסתם למען "הגנת הדיירים והצבור". סילוק המבנים מבוצע, איפוא, בהתאם לחוות-דעת מקצועית וצו הריסה מוסמך בהתאם.

כפי שנהגנו בעבר לגבי פנוי מבנים אחרים בעיר העתיקה, כן גם במקרה זה אנו מוכנים לשלם פיצויים מלאים ולהבטיח שיכון נאות אחר למפונים. לידיעתכם בלבד - מו"מ מטוּך שנוהל עם הדיירת לאחת הטובנה במבנים הנ"ל למתן פיצויים לא הוכתר בהצלחה מסות שהנ"ל, מתוך מניעים מדיניים-לאומניים סירבה לקבל מאתנו פיצויים. מאידך, הודיעה תתפנה הדירה. מתנהל עתה מו"מ עם בעל חנות למזכרות לפינויו. בשלב זה המבנה בו טובנה החנות אינו עומד להחרס ונעשים כל האמצעים לפנותו מרצון חוץ מתן פיצויים וטכון אחר.

כאמור, אין להעלות הנושא ביוזמתנו והנ"ל לשימועכם רק במקרה ותשאלו או תבקשו להגיב.

ב ב ר כ ה
א. בן-חורין
ש. הלל

העק: מנהלי המחלקות

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

13. _____

14. _____

15. _____

16. _____

17. _____

18. _____

19. _____

20. _____

21. _____

22. _____

23. _____

24. _____

25. _____

26. _____

27. _____

28. _____

29. _____

30. _____

31. _____

32. _____

33. _____

34. _____

35. _____

36. _____

37. _____

38. _____

39. _____

40. _____

41. _____

42. _____

43. _____

44. _____

45. _____

46. _____

47. _____

48. _____

49. _____

50. _____

51. _____

52. _____

53. _____

54. _____

55. _____

56. _____

57. _____

58. _____

59. _____

60. _____

61. _____

62. _____

63. _____

64. _____

65. _____

66. _____

67. _____

68. _____

69. _____

70. _____

71. _____

72. _____

73. _____

74. _____

75. _____

76. _____

77. _____

78. _____

79. _____

80. _____

81. _____

82. _____

83. _____

84. _____

85. _____

86. _____

87. _____

88. _____

89. _____

90. _____

91. _____

92. _____

93. _____

94. _____

95. _____

96. _____

97. _____

98. _____

99. _____

100. _____

אל : שר החוץ

פאת: שלמה הלל, טמנכ"ל

הנדון: דאר אבו-סעוד

בישיבת ועדת השרים לענייני המקומות הקדושים ב-4 דנא חזר והעלה השר בגין, כשאילתא שמחוץ לסדר היום, התביעה לביצוע פיירי של החלטת הועדה מאשחקר להריסת דאר אבו סעוד כולו, והביע חששו שאם תהיה דחיה נוספת בחיאום המועד עס שה"ה יגיע מועד עצרת האו"ם ושוב נטען כי יש לדחות הדבר. השר בגין ביקש משר הדתות להסגש עס שה"ח ולהאט טושיח מועד ההריסה. שר הדתות אמר שיקיים הפגישה.

דרישתו של השר בגין משקפת למעשה הלכי הרוח של כלל השרים חברי הועדה, ואם כי, כאמור, הנושא לא עמד על סדר היום, כמעט כל המשתתפים מצאו לנהוץ להביע תרונותם על-כן שאנו מעכבים ללא סוף את ביצוע הדבר. אף שר המשתתפים - פר יעקב שמשון שמיירא, העיר על כך בתקישות.

כאשר הערתי על ענין חכניסה האלפרנטיבית לדאר אבו סעוד נבסר בצורה סתמית ע"י שר הדתות כי יש כבר חכנית שתבטיח כניסה רצופה, אך בכל מקום הוריע נציג משרד הבטחון שיש להם חכניות להבטיח כניסה מאולתרת, ע"פ להבטיח את הרציפות, כך שענין זה של חכניסה דרך שער המוצרבים איננו יכול עוד לעמוד כנימוק.

הרושט שלי הוא כי כהיעדר כל הסיכח בועדה לבטול ההחלטה הקיימת, לא נוכל עוד לעמוד בלחץ הממסיד עלינו, וטכל מקום אין אפשרות לרחות עוד את הענין וההחלטה.

ממס אין בדעתנו לערער על כל הענין, נראה לי כי במצב הקיים מוטב יהיה לבצע את כל ההריסה בפעם אחת, ולא לגשח קודט להריסת השליש (אשר בו התגלה הסדק) ולדחות את הריסת שני-השליש הנוחרים למספר שבועות לאחר מכן. לא נרנזיח מכך דבר ורק נגרום להגזכה כפולה.

לשיקולך ולהנחיותיך.

ב ב ר כ ה,

שלמה הלל

העמק: טמנכ"ל

Y : 2246 2281

图 10-1-1 的 (a) 和 (b) 图, 分别表示在 $t=0$ 和 $t=t_0$ 时, 在 $x=0$ 处, 波函数 $\psi(x, t)$ 的分布。

RECEIVED: 1987-04-06

On the 1st of March 1944, the following was received from the Ministry of the Interior, Berlin:

THEY WERE IN THE HOUSE OF COMMONS AT THE TIME OF THE
RECEIVING OF THE MESSAGE FROM THE PRESIDENT OF THE
UNITED STATES OF AMERICA, AND THEY WERE IN THE HOUSE
OF COMMONS AT THE TIME OF THE RECEIVING OF THE
MESSAGE FROM THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA.

WHO GET OFFERED FOR A OF IN 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581

ד.ס.ה.ל.

ירושלים, י' בסיון תשכ"ט
27 במאי 1969

אל ג' מר מ. קומדי, היועץ המשפטי לשה"מ
מה מ. ארמון, מנהל משרד א'

כאמז מ"מ מנהל מאו"ם א'

הנדון: דיון בוועה"מ על בצוע ההחלטות 3342 בדבר חסירות
ארכיאולוגיות ו-3343 בענין ירושלים, וכן על
בצוע אמנה האג להגנה נכסי הרבות בזמן סכסוך
מזוינ

עם פתיחה ישיבת הועד הפועל של אונסק"ו ב-25 באפריל
1969 לא עמד הנדון על סדר היום, אולם ב-9 במאי הסכים הועד
הפועל לבקשה הסורית להכליל את הנדון בסדר היום.

על ההחלטות 3342 ו-3343 אשר נחקבלו בוועידה הכללית דיווחנו
במכת"ב 153 מיום 4.12.69. - לנחיותכם מצ"ב שתי ההחלטות. (נספח א')

בפתיחת הדיון הודיע מנכ"ל אונסק"ו:
א. כי ההחלטות 3342 פונה לממשלות ולכן אין הוא - המנהל הכללי -
רואה לעצמו חובה לפעולה.

ב. בקשר להחלטות 3343 הפניה העיקרית הינה לממשלת ישראל והוא
מצידו יכול רק להמשיך להפעיל השפעתו על ישראל ע"פ שחמלא
אחר ההחלטות. טעמו בענין זה מוסרי יותר מאשר יוריד. הוא
אמנם קיבל אישור ממישראל לפעול נציב אישי שלו אולם אין בטמכות
הנציב למסור לועד הפועל דו"ח על שליחותו. כל אשר עליו לעשות
הינו לדווח למנכ"ל על שליחותו והמנכ"ל מצידו רואה עצמו
דשאי לפרט הדו"ח הזה ולהביא הפרוט במני הועד הפועל אם ימצא
לנכון.

ג. כאשר לאמנה האג ביצוע אינו *stricto-sensu* בהפקיד אונסק"ו.
הקומיסרים אחראים אך ורק בפני הוועידה שבחוק או בשמן הם
פועלים, ואם הם מדווחים לאונסק"ו עושים זאת אך מתוך רצונה
הטוב ולא מתוך חובה. בקיצור עם סיגוי הקומיסרים גמרה אונסק"ו
את הפקידה לגבי האמנה, פרט לסיוע הטכני שהיא חייבת להביא
לקומיסרים.

1944

Mr. A. H. ...

...

...

...

...

...

...

...

יתר עם זאת מאחר וטר ריינינג מצא מחובתו לשלוח דו"ח
על מעולמו למנכ"ל אונסק"ו פרסט האחרון דו"ח זה המצ"ב (נספח פ')
במסמך אשר חובא לידיעת הועה"מ.

ד. בויכוח השתתפו נוסף על לבנון, מצרים ואלג'יריה שהן חברות
הועה"מ גם ירדן ומוריה כחור משקיעות וכן חברות הועד הפועל
הלא-ערביות; אמגניסטן, פקיסטן, הודו, בריה"מ, הונגריה, צ'כוסלובקיה
וישראל. כל יתור החברות הועד הפועל (*) לא לקחו כלל חלק
בויכוח.

הערבים וידיהם החקיקו חריפות את מר ריינינג וכסובן
שהספיקו את מדינת ישראל והאשילו אותה בהרס ובונדליזם. ממסוריה
הגייסה תלונה רשמית, ומצ"ב (נספח ד') השובותינו הקצרות של
אבירור ושלי לשענות הערביות. בסיום הויכוח הגישו הערבים הצעה
החלטת המצ"ב (נספח ה' צרפתית). היה ברור לכולם כי אנו לא
נוכל להצביע על הצעה החלטת זו ובכאמך להגיע להצעה אשר תקבל
ללא התנגדות, דהיינו למחוז בהימנעות שלנו, ניסו הצרפתים
והא-לטים לסנוח את סעיף 4 של החלטת, לאמור:-

Demande aux Etats concernés

במקום:- *Demande aux autorités d'occupation Israélienne*
אולם הערבים, בהמיכה בריה"מ, לא הסכימו אף להיקון זה. (קשנותם
של הערבים הייתה בעצם לחופלת לנו, כי אף על ההצעה הסתובבה
לא היינו יכולים להימנע). ההצעה על סעיף 4 הייתה 11 בעד
(צ'כוסלובקיה, הודו, מצרים, לבנון, אלג'יר, הונגריה, בריה"מ,
אמגניסטן, פקיסטן, סגבל וצ'ילון).

(*) חברות הועד הפועל:

ברזיל, צ'ילי, ארגנטינה, קוסטיקה, מכסיקו, פרו, סגוניה,
מאלי, צמביה, חוף השנהב, ניגריה, חמש, קונגו-ברזוויל,
סגבל, חודו, פקיסטן, צ'ילון, ימן, ארפת, איטליה, שוודריה,
פינלנד, קנדה, הולנד, אנגליה, ארה"ב, אלג'יריה, לבנון,
מצרים, בריה"מ, צ'כוסלובקיה, הונגריה וישראל. 10/10/60

THE ... OF ...

...

...

...

...

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

be G.

מזכירות הממשלה

ט ו ד י

פ ר ט י כ ל

ישיבת ועדת הסרים לסמירה על המקומות הקדושים
י"א בניסן תשכ"ט - 30.3.69

נכחו הסרים: ז. ורהפטיג - יו"ר, מ. בגין, י. יסעיהו, ח.מ. ספירא, מ. קול, א. שטון.

נעדרו הסרים: א. אבן, מ. דייק, י.ס. ספירא (בחול).

מ. ארנון	- מזכיר הממשלה
מ. בנבנישתי	- עיריית ירושלים
תא"ל ס. גזית	- משרד הבטחון
פרופ" ב. מזר	- האוניברסיטה העברית
הרב ד. פרלא	- משרד הדתות
ס. קולק	- ראש עיריית ירושלים
צ. רפיח	- משרד החוץ
אדריכל י. סינברגר	- משרד הדתות
מ. שמגר	- היועץ המשפטי לממשלה

א. ליטנסקי - מזכירות הממשלה

בנין אבו-סעוד

ראש העיר ירושלים פותח.

בדיון משתתפים: הסרים מ. קול, ז. ורהפטיג, מ. בגין, ח.מ. ספירא, א. שטון, י. יסעיהו וה"ה ס. קולק, ב. מזר, ס. סינברגר, ח. גזית וצ. רפיח.

מ ח ל י ס י ס :

א. לבקש את האדריכל י. סינברגר להכין תכנית אופרטיבית לענין המעבר לסער המוגרבים.

ב. ראש העיר ירושלים יוציא צו הריסה לחלק המסוכן של בנין אבו-סעוד.

סר הדתות יודיע על ההחלטה הנ"ל לסר החוץ ויתאם אתו זמן להריסת יתר סני סליט של הבנין האמור.

ג. יחואס ענין מוזן הפיצויים לאשה אשר גרה בחלק העומד להריסה, כאמור לעיל, של בנין אבו-סעוד.

ה י ס י ב ה נ נ ע ל ח

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

SECRET

1. The following information is being furnished to you for your information and guidance.

2. This information is being furnished to you in confidence and should be handled accordingly.

3. The information is being furnished to you for your information and guidance.

- 4. The information is being furnished to you for your information and guidance.
- 5. The information is being furnished to you for your information and guidance.
- 6. The information is being furnished to you for your information and guidance.
- 7. The information is being furnished to you for your information and guidance.
- 8. The information is being furnished to you for your information and guidance.
- 9. The information is being furnished to you for your information and guidance.
- 10. The information is being furnished to you for your information and guidance.

11. The information is being furnished to you for your information and guidance.

CONFIDENTIAL

12. The information is being furnished to you for your information and guidance.

13. The information is being furnished to you for your information and guidance.

14. The information is being furnished to you for your information and guidance.

15. The information is being furnished to you for your information and guidance.

16. The information is being furnished to you for your information and guidance.

CONFIDENTIAL - SECURITY INFORMATION

ירושלים, כ"ז סיון תשכ"ט
13 יוני 1969

ש.מ.ו.ר.

אל : כל הנציגויות

מאת : ש. הלל - א. בן-חורין

הנדון: דאר אבו-סעוד - הריסת מבנה ליד הכותל המערבי

בהתאם להחלטת ועדת השרים למקומה הקדושים מ-2.9.68, עומד משרד הדתות לסלק בימים הקרובים כשני שלישים מקומפלקס מבנים ערבי-מוסלמי, הסמוך לכותל המערבי ליד טער המוגרבים והידוע בשם "דאר אבו-סעוד". מבנים אלה מפרידים בין אזור התפילה בכותל לבין איזור החפירות בפינה הדרומית של הכותל המערבי. ע"י הסילוק ייוסף קטע נוסף של הכותל המערבי.

סילוק המבנים עשוי לעורר הדים בינ"ל סליליים. אין לנו ענין, כמובן, להעלות הנושא ביוזמתנו. ואולם במידה ותשאלו או יועלה הדבר ע"י אחרים - חובלו להגיב כדלקמן :

המבנים הללו אינם קדושים. קדוש הוא הכותל המערבי אותו הם מכסים. המבנים הם במצב רעוע ומוזנחים ומבינם הצטברה זוהמה המחללת את קדושת הכותל. בין השאר, כדאי להזכיר את מבנה בית-הטימוס השייך למבנים הנ"ל שהיה צמוד לכותל, וצנור השופכין שלו יורד בצמוד לכותל המערבי, מכערו ומטמאו. (בית טמוס זה כבר סולק על-ידינו לפני מספר חודשים).

המבנים אינם עתיקי יומין והוקמו לפני כמאה וחמישים שנה. נכון, טבער צוינו כאחרי חרבות אבל ברור שאין להסוות לכותל המערבי (שייח'י, כאמור, ע"י ההריסה) הקיים אלפיים שנה וקדושתו היא קדושת נצח למבנה זה שאינו קדוש וקיים, כאמור, רק כמאה וחמישים שנה.

המבנים הללו סמוכים אמנם להר-הבית, אולם ננקטו אמצעי בטחון מירביים להבטיח שלא יאונה מאומה לכותל המערבי עצמו שהוא כידוע החומה המערבית של הר-הבית. כמו-כן יש להדגיש שלא נעשתה כל פעולה ונגיעה בתוך הר-הבית. אם יטענו הסוענים שנפגעה ה"זאוויה הפאחריה", יש להדגיש שהזאוויה נמצאת בתוך טטח הר-הבית ולא נפגעה לכן.

פעולת סילוק המבנים הנוכחית גם לא תפגע בכניסה להר-הבית הידועה כ"טער המוגרבים". (לידיעתכם בלבד - לקראת הריסת החלק הנותר של המבנים הנ"ל שחיעה בעתיד, ננקטים הצעדים הדרושים להבטיח בכל עת מעבר סדיר להר-הבית באמצעות "טער המוגרבים").

המבנים הנדונים הינם רעועים ומהווים סכנה לדירים בהם ולצבור כולו. לפי-כך, הוציאו מהנדס העיר וראש העיר ב-5 למאי 68. צו להריסתם למען "הגנת הדירים והצבור". סילוק המבנים מבוצע, איפוא, בהתאם לחוות-דעה מקצועית וצו הריסה מוסמך בהתאם.

כפי שנהגנו בעבר לגבי פנוי מבנים אחרים בעיר העתיקה, כן גם במקרה זה אנו מוכנים לסלם פיצויים מלאים ולהבטיח טיכון נאות אחר למבנים. לידיעתכם בלבד - מו"מ ממוסף שנוהל עם הדיירת ואחת הטובנות במבנים הנ"ל למתן פיצויים לא הוכתר בהצלחה משה"ל, מתוך מניעים מדיניים-לאומניים סירבה לקבל מאתנו פיצויים. מאידך, הודיעה טתפנה הדירה. מתנהל עתה מו"מ עם בעל חנות למזכרות לפינויו. בטלב זה המבנה בו טובנת החנות אינו עומד להרס ונעשים כל המאמצים לפנותו מרצון תוך מתן פיצויים וטיכון אחר.

כאמור, אין להעלות הנושא ביוזמתנו והנ"ל לטימוסכם רק במקרה ותשאלו או תבקשו להגיב.

בברכה,
א. בן-חורין
ש. הלל

העתק: מנהלי המחלקות

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

100

ירושלים, כ"ז סיון תשכ"ט
13 יוני 1969

ש מ ו ר

א ל : כל הנציגויות

מאת : ש. הלל - א. בן-חורין

הנדון: דאר אבו-סעוד - הריסת מבנה ליד הכותל המערבי

בהתאם להחלטה ועדה השרים למקומות הקדושים מ-2.9.68, עומד משרד הדתות לסלק בימים הקרובים כשני שלישים מקומפלקס מבנים ערבי-מוסלמי, הסמוך לכותל המערבי ליד שער המוגרבים והידוע בשם "דאר אבו-סעוד". מבנים אלה מפרידים בין אזור התפילה בכותל לבין איזור החפירות בפניה הדרומית של הכותל המערבי. ע"י הסילוק ייוסף קטע נוסף של הכותל המערבי.

סילוק המבנים עשוי לעורר הדים בין"ל שליליים. אין לנו ענין, כמובן, להעלות הנושא ביוזמתנו. ואולם במידה ותסאלו או יועלה הדבר ע"י אחרים - חובלו להגיב כדלקמן :

המבנים הללו אינם קדושים. קדוש הוא הכותל המערבי אותו הם מכסים. המבנים הם במצב רעוע ומוזנחים ומבינם הצטברה זוהמה המחללת את קדושת הכותל. בין השאר, כדאי להזכיר את מבנה בית-השימוש השייך למבנים הנ"ל שהיה צמוד לכותל, ובגור השופכין שלו יורד בצמוד לכותל המערבי, מכערו ומטמאו. (בית שמוס זה כבר סולק על-ידינו לפני מספר חודשים).

המבנים אינם עתיקי יומין והוקמו לפני כמאה וחמישים שנה. נכון, טבער צויינו כאחרי חרבות אבל ברור שאין להשוות לכותל המערבי (שייח'י, כאמור, ע"י ההריסה) הקיים אלפיים שנה וקדושתו היא קדושה נצה למבנה זה שאיננו קדוש וקיים, כאמור, רק כמאה וחמישים שנה.

המבנים הללו סמוכים אמנם להר-הבית, אולם ננקטו אמצעי כסחון מירביים להבטיח שלא יאונה מאומה לכותל המערבי עצמו שהוא כידוע החומה המערבית של הר-הבית. כמו-כן יש להדגיש שלא נעשתה כל פעולה ונגיעה בחוף הר-הבית. אם יסענו הסוענים שנפגעה ה"זאוויה הפאחריה", יש להדגיש שהזאוויה נמצאת בחוף שח הר-הבית ולא נפגעה לכן.

פעולת סילוק המבנים הנוכחית גם לא חפגע בכניסה להר-הבית הידועה כ"שער המוגרבים". (לידיעתכם בלבד - לקראת הריסת החלק הנוחר של המבנים הנ"ל שתיעשה בעתיד, ננקטים הצעדים הדרושים להבטיח בכל עת מעבר סדיר להר-הבית באמצעות "שער המוגרבים").

המבנים הנדונים הינם רעועים ומהווים סכנה לדריס בהם ולצבור כולו. לפי-כך, הוציאו מהנדס העיר וראש העיר ב-5 למאי ש.ז. צו להריסתם למען "הגנת הדיירים והצבור". סילוק המבנים מבוצע, איפוא, בהתאם לחוות-דעת מקצועית וצו הריסה מוסמך בהתאם.

כפי שנהגנו בעבר לגבי פנוי מבנים אחרים בעיר העתיקה, כן גם במקרה זה אנו מוכנים לסלם פיצויים מלאים ולהבטיח שיכון גאות אחר למפוננים. לידיעתכם בלבד - מו"מ ממוסך שנוהל עם הדיירת לאחת הסוכנה במבנים הנ"ל למתן פיצויים לא הוכתר בהצלחה מסוה שהנ"ל, מחוף מניעים מדיניים-לאומניים סירבה לקבל מאתנו פיצויים. מאידך, הודיעה שחפנה הדיירה. מתנהל עתה מו"מ עם בעל חנות למזכרות לפינויו. בשלב זה המבנה בו שוכנת החנות אינו עומד להרס ונעשים כל המאמצים לפנותו מרצון חוף מתן פיצויים וסכון אחר.

כאמור, אין להעלות הנושא ביוזמתנו והנ"ל לשימושתם רק במקרה ותסאלו או תחבקטו להגיב.

ב ב ר כ ה ,
ש. הלל
א. בן-חורין

העתק: מנהלי המחלקות

Page 1

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

ירושלים, כ"ז סיון תשכ"ט
13 יוני 1969

ש מ ו ר

א ל : כל הנציגויות

מאת : ש. הלל - א. בן-חורין

הנדון: דאר אבו-סעוד - הריסת מבנה ליד הכותל המערבי

בהתאם להחלטת ועדה השרים למקומות הקדושים מ-2.9.68, עומד משרד הדתות לסלק בימים הקרובים כשני שלישים מקומפלקס מבנים ערבי-מוסלמי, הסמוך לכותל המערבי ליד סער המוגרבים והידוע בשם "דאר אבו-סעוד". מבנים אלה מפרידים בין אזור התפילה בכותל לבין איזור החפירות בפנינה הדרומית של הכותל המערבי. ע"י חסילוק ייוסף קטע נוסף של הכותל המערבי.

סילוק המבנים עשוי לעורר הדים בינ"ל שליליים. אין לנו ענין, כמובן, להעלות הנושא ביוזמתנו. ואולם במידה ותשאלו או יועלה הדבר ע"י אחרים - תוכלו להגיב כדלקמן:

המבנים הללו אינם קדושים. קדוש הוא הכותל המערבי אותו הם מכסים. המבנים הם במצב רעוע ומוזנחים ומבינם הצטברה זוהמה המחללת את קדושת הכותל. בין השאר, כדאי להזכיר את מבנה בית-הטימוס השייך למבנים הנ"ל שהיה צמוד לכותל, וצנור השופכין שלו יורד בצמוד לכותל המערבי, סכערו ומסמאו. (בית טמוס זה כבר סולק על-ידינו לפני מספר חודשים).

המבנים אינם עתיקי יומין והוקמו לפני כמאה וחמישים שנה. נכון, טבער צויינו כאחרי חר-ות אבל ברור שאין להחנות לכותל המערבי (שיחשף, כאמור, ע"י ההריסה) הקיים אלפיים שנה וקדושתו היא קדושת נצה למבנה זה שאיננו קדוש וקיים, כאמור, רק כמאה וחמישים שנה.

המבנים הללו סמוכים אמנם להר-הבית, אולם ננקטו אמצעי בטחון מירבניים להבטיח שלא יאונה מאומה לכותל המערבי עצמו שהוא כידוע החומה המערבית של הר-הבית. כמו-כן יש להדגיש שלא נעשתה כל פעולה ונגיעה בחוף הר-הבית. אם יסענו הסוענים שפגעה ה"זאוויה הפאחריה", יש להרגיש שהזאוויה נמצאה בחוף שש הר-הבית ולא נפגעה לכך.

פעולת סילוק המבנים הנוכחית גם לא תפגע בכניסה להר-הבית הידועה כ"סער המוגרבים". (לידיעתכם בלבד - לקראת הריסת החלק הנותר של המבנים הנ"ל שהייתה בעתיד, ננקטים הצעדים הדרושים להבטיח בכל עת מעבר סדיר להר-הבית באמצעות "סער המוגרבים").

המבנים הנדונים הינם רעועים ומהווים סכנה לדירים בהם ולצבור כולו. לפי-כך, הוציאו מהנדס העיר וראש העיר ב-5 למאי 64. צו להריסתם למען "הגנת הדיירים והצבור". סילוק המבנים מבוצע, איפוא, בהתאם לחוות-דעת מקצועית וצו הריסה מוסמך בהתאם.

כפי שהגנו בעבר לגבי פנוי מבנים אחרים בעיר העתיקה, כן גם במקרה זה אנו מוכנים לשלם פיצויים מלאים ולהבטיח שיכון נאות אחר למפונים. לידיעתכם בלבד - מו"מ ממוסך שנוהל עם הדיירת לאחת הנוכחת במבנים הנ"ל למתן פיצויים לא הוכתר בהצלחה מטון שהנ"ל, מתוך מניעים מדיניים-לאומניים סירבה לקבל מאהנו פיצויים. מאידך, הודיעה תחנה הדירה. מתנהל עתה מו"מ עם בעל חנות למזכרות לפינויו. בזלב זה המבנה בו שוכנת החנות אינו עומד להחרס ונעשים כל המאמצים לפנותו מרצון חוף מתן פיצויים ולכון אחר.

כאמור, אין להעלות הנושא ביוזמתנו והנ"ל לטימוסכם רק במקרה ותשאלו או תבקשו להגיב.

ב ב ר כ ה ,

ש. הלל
א. בן-חורין

העתיק: מנהלי המחלקות

3

אל: מנהל המחלקה ליחסים בינלאומיים, משרד החוץ, י-ם

הנדון: המגילות הגנוזות
שיחה עם האב די וו

רצוף דו"ח על שיחה עם האב די וו בקשר
להצוגה הזמנית של המגילות הגנוזות מרוקסלר
בהיכל הספר.

כפי שתראו גרוע במקצת האב הטוב.

מר ריינינק המבקר עתה בארץ, מסר לי
כי פגש את די וו ערב צאתו לארה"ב. ריינינק
התרשט כי די וו אינו מבקש לעורר בעיות
ומסתפק בעובדה שהצוגה זמנית.

ריינינק ביקר בחערדוכה הזמנית.

העק מברקו לפריז מצורף.

ב ב ר כ ה

א' בירן

העתיקים: מר ש' הלל
מר מ' קומי
ד"ר מ' אבידור

THE UNITED STATES OF AMERICA
DISTRICT OF COLUMBIA

IN SENATE, FEBRUARY 1, 1906.

REPORT
OF THE

COMMISSIONER OF THE GENERAL LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE SENATE
JANUARY 11, 1905.

WASHINGTON: GOVERNMENT PRINTING OFFICE, 1906.

OF THE
GENERAL LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE SENATE
JANUARY 11, 1905.

WASHINGTON: GOVERNMENT PRINTING OFFICE, 1906.

WASHINGTON: GOVERNMENT PRINTING OFFICE, 1906.

REPORT
OF THE
COMMISSIONER OF THE GENERAL LAND OFFICE
IN RESPONSE TO A RESOLUTION PASSED BY THE SENATE
JANUARY 11, 1905.

המגילות הגנוזות מרוקפלר
(שיחה עם האב די-וו ביום 29.4.1969)

האב די וו ביקש לבוא לראותני. לאחר דברי שיחה כלליים על עתיקות בכלל, ביקור פרופ' אולברייט, בעיות מקצועיות הקשורות לחפירות תל פרעה (של די וו) מתל דן (שלי) העיר האב הטוב שהוא בא מפני שיש לו "ביזנס" אלי.

פתח באומרו שאמנם כתב למר ברושי (העתק המכתב מצורף) לאחר שקרא בעתון על התוכנית להציג המגילות מרוקפלר ב"היכל הספר" אך חכה לשובי כדי לשוחח בנושא. הזכיר שיחות קודמות בהן עמד על דעתו שהמגילות בכלל צריכות להשאר ברוקפלר ומגילות תהלים ע"ש גב" בכסל בפרט. אמר שאינו יכול להסתפק בחשובת ברושי כיון שגם בתצוגה זמנית נפגע העקרון. התייחס למעמדו כעורך הפרסומים וכו'.

אמרתי לו שהוא יודע את עמדתי הן לגבי הבעלות על המגילות והן לגבי עתידה של ירושלים. הערתי שכבר הסכמנו בינינו שלא להכנס לבעיות פוליטיקה אלא לדאוג לתופס של עניינים. "היכל הספר" השקיע מאמצים רבים בטיפול במגילות וסידורן החדש בתאים מיוחדים דבר שהוא חשוב ביותר לשמורן של המגילות. הן יסכים עמי כי דאגתנו הראשונה צריכה להיות טובת המגילות. הוספתי ואמרתי שהתערוכה לא בלבד שהיא זמנית אלא שמוצגים בה רק דברים שכבר הוצגו במקומות אחרים בעולם.

די וו הציע שהמגילות הנדונות יוצגו ברוקפלר. הדבר גם יביא לביקורים. השיבותי שהקהל הרחב מבקש לראות את המגילות במקום המיועד להן, היינו, "היכל הספר" - שם מבנה מיוחד למגילות בתצוגה נאה ובתנאים טובים. די וו עמד על שלו. המשיך והעיר שהיה רצוי

לציין בתצוגה שהמגילות הן מ-PAM היינו
אמרתי לו שאנו עיינו באפשרות של ציון "מוזיאון רוקפלר" אך לדעתי מוטב להסתפק בציון שהתערוכה היא זמנית. דעתו של די וו אינה נוחה מהביטוי "מוזיאון רוקפלר" והתנהלה שיחה בינינו על הרגות לעברית. אמרתי לו שאת הערותיו היה צריך להעלות ששהירדנים הלאימו את רוקפלר. די וו אמר שהוא ניהל מלחמה עזה נגד הנסיונות להלאים את "רוקפלר" במשך כל השנים שהיה קשור בו. די וו טען שהשגרירים האמריקני והבריטי הם הם שהפעילו לחץ למסור את "רוקפלר" לירדנים כפיצוי (לא הבינותי פיצוי על מה) והוא די וו התנגד. רק כשנסע לשנה ואחרים נכנסו במקומו נעשה הדבר.

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON

IN THE YEAR 1780, THE CITY OF BOSTON WAS IN THE HANDS OF THE ENGLISH. THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT. THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT.

THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT. THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT. THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT.

THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT. THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT. THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT.

THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT. THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT. THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT.

THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT. THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT. THE AMERICANS HAD BEEN DRIVEN FROM THE CITY, AND THE ENGLISH HAD TAKEN POSSESSION OF IT.

לבסוף ביקש די וו כי גרשום הדברים "חבל שלא עשינו
זאת בפעמים קודמות והיינו נמנעים מאי הבנות". אמרתי לו
שאיני רואה טעם מיוחד לכך אבל אם זה רצונו נעשה כך. רשמתי
כמה משפטים (בעפרון) והוא סמך ידו עליהם. הבטחתי לשלוח
לו את הדברים (העתק מצורף). נראה לי כי די וו ביקש בשיחה
זו, ובדרישה לרשום את הדברים, ~~פני~~ להבטיח את עצמו - בחינת
הגיש מחאה על מעשה שלדעתו אינו חוקי. קשה לדעת אם די וו
ינסה לתת פירסום לנושא. נחקבל הרושם כי הוא אינו רוצה
לנפח את הדבר.

די וו מסר כי בשנה הבאה כבר יהיו מוכנים לפרסום
ספרים אחדים על המגילות. שאלת השער בספרים אלה ומעמדו
של די וו כעורך תעמוד אז בכל חריפוה.

די וו יוצא לחודש לארצות הברית.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Père de Vaux called to inquire about the position vis à vis the exhibit of some of the PAM Scrolls at the Shrine of the Book. Dr. Biran explained that without entering into the question of ownership and of Jerusalem, the facts are that the exhibit of some of the PAM Scrolls is a temporary one and every exhibit is so marked.

Père de Vaux stated that he still considers, as in his letter to Mr. Broshi of 13th April that such an exhibit of Scrolls registered in the PAM is contrary to international law and the Hague Convention. Dr. Biran rejected this allegation.

Jerusalem, 29.4.1969

(UNEP) JERUSALEM

UNESCO PARIS

UNJDP MISC 130 HANBU FROM REININK. TO UPDATE MY REPORT 6 MAY PARAGRAPH 4
PAGE 5. TEN ITEMS OF SCROLLS AND PAPYRI FROM ROCKEFELLER MUSEUM MENTIONED
IN MY REPORT AS BEING WITH ISRAEL MUSEUM FOR CONSERVATION, HAVE BEEN REPAIRED
AND ARE PRESENTLY ON TEMPORARY EXHIBITION IN SHRINE OF BOOK. ALL ITS ARE
CLEARLY LABELLED ACCORDINGLY. WE ARE ASSURED THEY WILL BE RETURNED
ORIGINAL LOCATION WITHIN THREE MONTHS

ROSS MESNET

J-P. B. Ross

J-P. B. Ross

13. 5. 69

3

Noting the reports submitted by the Director-General concerning the measures taken in the Middle East for the implementation of the Convention for the Protection of Cultural Property in Case of Armed Conflict (1954),

(1) Thanks the Director-General for his action in implementation of the said Convention,

(2) Recommends Member States to take, with the help of the two Commissioners-General, all necessary measures to conform to the articles of the Convention and to the provisions of the recommendation concerning the international principles applicable in the case of archaeological excavations adopted by the General Conference of Unesco at its ninth session (1956).

Aware of the exceptional importance of the cultural property in the old city of Jerusalem, particularly the Holy Places, not only to the States directly concerned but to all humanity, on account of their artistic, historical and religious value,

Noting resolution No. 2253 (ES-V) adopted by the United Nations General Assembly on 4 July 1967, concerning the city of Jerusalem,

(1) Addresses an urgent international appeal in accordance with the said United Nations resolution, calling upon Israel:

(a) to preserve scrupulously all the sites, buildings, and other cultural properties, especially in the old city of Jerusalem

(b) to desist from any archaeological excavations, transfer of such properties and changing of their features on on their cultural and historical character;

(2) Invites the Director-General to use all the influence and means at his disposal, in co-operation with all parties concerned, to ensure the best possible implementation of this resolution.

ANNEX I

COMMISSIONER-GENERAL FOR CULTURAL
PROPERTY

Convention for the Protection of Cultural Property
in the Event of Armed Conflict

The Hague, 1954

Dr. H.J. Reinink,
104, Bankastraad,
The Hague.

The Director-General of
Unesco,
Place de Fontenoy,
Paris (VII),
France.

The Hague, 6 May 1969

Dear Director-General,

As I presume that, at the next session of your Organization's Executive Board, its members will be sure to ask you for information about the events which have taken place since its 77th session in connexion with the implementation of the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict, I consider it advisable to bring to your notice:

- (a) the circumstances in which I have carried out my functions as Commissioner-General in Israel and in the territories occupied by Israel, and
- (b) the main problems that I have encountered in the exercise of my functions.

(a) The Israel Government has again given me complete freedom of movement, among other things, placing a chauffeur-driven car at my disposal. It has in no way prevented me from establishing contacts, where necessary, with the representatives of the Moslem population. Mr. J.P. Ross, the Resident Representative of the United Nations, and his staff have again given me all the help I required, which has allowed me, during the period covered by these notes, to carry out my work without having to organize an office of my own. As I have found that the very responsibilities of the Commissioner-General are subject to differing interpretations, I think it well to make it clear at this point that, in my opinion, Article 1 of the Convention can be interpreted in only one way. This Article states that: "For the purposes of the present Convention, the term 'cultural property' shall cover, irrespective of origin or ownership, movable or immovable property of great importance to the cultural heritage of every people". Consequently, the Commissioner-General is required to devote his efforts to safeguarding

all monuments in the country or countries to which he is accredited. He takes action not only in consequence of complaints but also on his own initiative when he considers that certain monuments are in danger of being damaged or destroyed; this was the case, for example, as regards the Mosque at Hebron, to which I shall refer later.

I have ventured to make this comment because my first reports related almost exclusively to the complaints regarding the treatment of monuments in the occupied territories originating in various Arab countries and passed on to me by Dr. K. Brunner, the Commissioner-General. This fact has helped to create in some people's minds a false impression which is hardly likely to promote the subsequent implementation of the Convention.

(b) The issues brought up during the period under review.

(1) Jerusalem

Attention throughout the world is naturally directed, first and foremost, to the Old City of Jerusalem. As early as October 1960, a report drawn up at Unesco's request mentions that: "Jerusalem is already in a bad state of preservation and suffering heavily from alterations brought about by modern developments, both inside as well as outside the walls and it is rapidly losing its attractive qualities". It is obvious that the days of war in 1967 caused further damage which nevertheless - we may note with satisfaction - was limited in extent. In some cases, however, the state of dilapidation into which houses and certain monuments have been allowed to fall for lack of maintenance is such as to constitute a danger to passers-by.

A partial solution has now been found to this problem. With the help of the Commissioner-General, regulations have been drawn up, under which the Waqf carries out urgent restoration work and the City of Jerusalem pays the bills. On the basis of this agreement, work has been started on a modest scale but I hope that it will soon be possible to speed things up.

The Government of the Hashemite Kingdom of Jordan fears that the expropriation, by the State of Israel, of the old Jewish quarter and part of the Armenian quarter may lead to the demolition of this part of the town, as has happened with the houses opposite the Wailing Wall. I am convinced that this is not at all the intention of the Israel authorities. On the contrary, they wish to restore this part of the town, which has been greatly neglected in the past, and to make it look as it used to do.

The opinion, quoted above, which was given in 1960 by an expert in the protection of monuments, also states that: "effective protection of all these areas is possible only by the expropriation of the ground owners". It should be stressed that the State of Israel has chosen the same method to start restoration work in the oldest part of the New City of Jerusalem.

(2) Still on the subject of immovable monuments, I find that the Israel Government is lavishing great care upon them, though with one important exception: the removal of the access stairway on one of the sides of the Mosque of Ibrahim in Hebron was obviously not covered by the provisions of the Convention and moreover represents an infringement of Article 5, since this removal cannot be regarded as a measure either for safeguarding or for preserving the Mosque. I have therefore protested against this action and have asked the Israel Government to

draw the attention of the civil and military authorities responsible for monument in the occupied territories particularly to the provisions of Article 5 of the Convention.

(3) A member of El Fatah threw a hand-grenade at the entrance to this same mosque in Hebron. Although it was not damaged, I deplored an act which could easily have had disastrous consequences for such an important monument as the Mosque of Ibrahim. I therefore requested Dr. Brunner to draw the attention of the governments concerned to Article 5, paragraph 3, of the Convention for the Protection of Cultural Property, which reads as follows:

"Any High Contracting Party whose government is considered their legitimate government by members of a resistance movement, shall, if possible, draw their attention to the obligation to comply with those provisions of the Convention dealing with respect for cultural property."

I was obliged to repeat my request after El Fatah had attacked the Monastery of St. John the Baptist on the Jordan, near the Allenby Bridge. I myself saw the damage caused by the two mines that had been placed there during the night of 25 December 1968.

4. The Dead Sea Manuscripts

With the exception of a few scrolls from the Rockefeller Museum which the Israel Museum is keeping under observation with a view to preserving them, the two famous collections have remained in the Rockefeller Museum and the Israel Museum.

I whole-heartedly supported the idea, put forward by the "Trustees of the Schools of Oriental Research" in the United States of America, of taking infra-red photographs of all the scrolls in the Rockefeller Museum and the Israel Museum ("Shrine of the Book") and keeping them in a safe place, preferably not in the Near East.

I hope that the consultations which are at present taking place on this subject between the Israel authorities and their specialists will produce a positive result.

(5) Attention has been drawn, on many sides, to the difficult problem of looting and the illicit export of antiquities to which it often leads. The Israel Government had already decided to appoint some extra guards and inspectors when Mr. Biran, the Director of the Department of Antiquities and Museums, recently made a statement calling for scrupulous observance of the arrangements made in 1958 in this matter. Under these arrangements, the licensed dealer in antiquities must record in a register, inter alia: the place where any ancient object he buys was discovered; where and how his supplier obtained it; and the name, identity-card number and address of the supplier, together with the latter's signature. He must also record the name, identity-card or passport number and full address in Israel or abroad of any client purchasing an ancient object. The Israel Government has thus done all that lies in its power. Nevertheless, the specialists fear that these measures will not succeed in putting an end to abuses that have existed for so long.

(6) As questions arising out of excavations in occupied territory were not dealt with in the 1954 Convention, but led to the adoption by the General Conference in 1956 of a recommendation requesting belligerent countries not to carry out excavations, I was only able to request the Israel Government not to carry out excavations in occupied territory. I satisfied myself on the spot that the excavations being carried out by Professor Mazare near the South Wall do not threaten the Mosque quarter of Jerusalem, which is unique in the world.

(7) The letter I sent you on 10 June 1968 repeats what I had conveyed to you on 21 May, namely, that the State of Israel could now make use of the distinctive emblem of the Convention referred to in Article 16. Mr. Biran, the Director of the Department of Antiquities and Museums, took the necessary preliminary steps for the preparation of the list of monuments which were to bear this emblem. Since then, little or no progress has been made.

(8) On 8 May 1968, you received a telegram from the Jordanian Government, reading as follows:

"The Jordanian Government requested the Unesco Commissioner-General contact the French Government to prevent the exhibition of any Dead Sea Scroll or any antiquity object property of the Jordanian Government in the exhibition at Paris 'Israel through generations' stop Assurance is also requested that all the Dead Sea Scrolls property of Jordan are still kept in the PAM at Jerusalem".

In compliance with this request by the Jordanian Government, I applied to the permanent representative of the French Government to Unesco who replied to me as follows in his letter of 2 December:

"In my letter of 20 June, I told you that there would soon be a reply by the French authorities to the question raised in your letter of 17 May regarding the exhibition 'Israël à travers les âges'. I am very sorry that unexpected administrative delays have held up this reply; I can now, however, give you a formal assurance that none of the manuscripts - or other objects - shown at the Petit Palais in the exhibition in question was the property of the Jordanian Government."

(9) The Banyas altar, which had been moved by the Israel authorities in connexion with certain security measures, was replaced after the necessary arrangements had been made.

Yours sincerely,

(Signed) Reinink

ANNEX II

Paris, 9 May 1969

No./B 232 (8/2/10)

Sir,

Further to the decision of the Executive Board of Unesco to add to the agenda of its 82nd session a further item:

"Report by the Director-General on the implementation of resolutions 3.342 and 3.343 of the fifteenth session of the General Conference and on the application, in the occupied territories, of the Hague Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict",

I have the honour to bring the following facts to your attention, and ask you to be good enough to refer to them in your report to the Executive Board:

The Israeli occupation authorities have not ceased to commit the most flagrant acts of aggression against the historical monuments and sites in the occupied area of Syrian territory:

1. Excavations have been carried out by groups from the Hebrew University under the direction of Benjamin Mazar in the Golan occupied area and particularly at Banias, Plik and in an historical Roman grotto on the road between Majdal-Shams and Mt. Hermon;
2. The small historic hill near the village of Jbeen has been completely razed;
3. Important historical treasures found in these excavations and in particular Roman temples have been stolen and carried off to the zone already occupied after 1948.

If the Executive Board so desires, photographs and films can be submitted in support of these assertions.

Please accept, Sir, the assurances of my highest consideration,

A. EL KHANI

Deputy Permanent Delegate

Monsieur René Maheu,
Director-General
of Unesco,
Paris.

23 10/01

Item 4.4.2.

Mr. Chairman,

1. My comments at this stage of the discussion can be brief - we shall surely come back to the subject at a coming session of the Board.

2. As to the part in resolution 3.342 - concerning excavations - although there is no Convention on this subject, only a Recommendation, I am able to assure the Board that only salvage archeological operations in the West Bank were allowed by our authorities in the last two years. We permitted some British, Canadian and American archeologists, who had worked in the West Bank prior to 1967, with official Jordanian blessings, to continue a bit for the sake of preservation and salvation in the uncompleted digs.

3. No archeological work was carried out in the Gaza Strip, with one exception - the salvation of an ancient Synagogue in Gaza, dated from the 5th century, which was in danger of complete ruin.

4. No archeological excavations took place in the Golan Heights, which brings me to the Syrian allegations as reproduced in Annex II of the document. I am in position to comment on the 3 ridiculous alleged complaints:

- 1) Professor Mazar, the former President and Rector of the Hebrew University, the dean of our archeologists, has never made archeological excavations in the Golan, nor did any other scholar from the Hebrew University or anyone else from Israel. There were no excavations in Banias or in Fik. It is true Druze villagers came accidentally - not by excavation - across some ancient bones on the road between Madjdal-Shams and Mt. Hermon; the dates of these bones have not yet been exactly ascertained, but they certainly have nothing to do with a so called "historical Roman grotto".
- 2) No excavation took place near or in the village of Jbeen, nor is it known that there are any ancient remains there at all.
- 3) This is a typical wholesale accusation, without specifying dates or places. Just dust and dirt throwing; maybe some of it will stick. I repeat - there were no excavations there and alas, no treasures - historical or otherwise - were found there.

5. As far as resolution 3/343 is concerned I wish to recall that when this subject was discussed at the sub-commission of the Programme Commission at the 15th Session of the General Conference, my delegation stated that it considered that Unesco should not intervene with regards to the political or juridical status of the city of Jerusalem, which is a subject dealt with by the United Nations. At the same time I wish to emphasize again, in the name of my Government, that we are deeply conscious of the universal interests in Jerusalem, and particularly the holy places located in it, we have assured, for the first time in Jerusalem's history, free access to all to its sacred shrines, and we safeguard the artistic, historical, religious and cultural aspects of the city.

6. Finally, I am glad to state that the Hague Convention is being implemented generally in a satisfactory manner. The Commissioner-General selected by the 4 Arab states neighbouring Israel and approved by us - Mr. Reinink - has already visited Israel five times and is about to come for his sixth visit. He receives numerous questions and allegations from the Arab states and tracks down each and everyone of them; he refers to all of them in his reports. In addition, Mr. Reinink uses his own initiative - travels around the country, follows items and rumours in the press. He reads thoroughly the English-daily "The Jerusalem Post" - I can see it in his enquiries and reports. I can state, without any hesitation, and with the modest pride that we, in Israel, adhere faithfully to and implement the Hague Convention.

7. In conclusion, I believe that we can note, at the end of our discussion, the report of the Director-General and take up a wider discussion on the subject at a future session of the Board.

M. Avidor

16.5.69

Monsieur le Président,

Tout d'abord une remarque générale, nous sommes témoins dans cette Session du Conseil d'une tactique qu'il m'est difficile de qualifier.

Qu'il s'agisse de manuels scolaires ou de l'application de la Convention - la procédure des Gouvernements arabes est la même.

D'abord, ils donnent leur accord à la composition d'une commission ou désignent un Commissaire Général. Et lorsqu'il s'avère que cette commission ou ce Commissaire Général, agissant en toute honnêteté intellectuelle et en toute objectivité, font des rapports qui ne sont pas dans le ~~luxe~~ sens des allégations de ces Gouvernements, eh bien, ils mettent en doute ces rapports et cherchent des moyens pour circonvenir aux faits réels.

Et maintenant, M. le Président, permettez-moi en l'absence de M. Avidor, de répondre à M. Hammad, de la République Arabe Unie.

Tout d'abord, au sujet de l'escalier à Hebron.

Au paragraphe b (2) de l'annexe I, M. Reinink sr réfère à l'enlèvement de l'escalier d'accès de l'un des côtés de la Mosquée Ibrahim à Hebron.

Il se trouve que ceci est également le Caveau de la Machpela, le lieu d'inhumation des Patriarches Abraham, Itzhak et Jacob, ainsi que de leurs femmes Sarah, Rebecca et Lea. C'est un des lieux les plus sacrés pour le peuple juif. Nous pouvons assurer le Conseil que nous prenons grand soin de ces lieux Saints, sans interférer en quoi que ce soit dans les pratiques religieuses musulmanes ni dans l'administration de ce lieu. D'ailleurs, ceci constitue un modus vivendi pacifique à la satisfaction de tous.

Les escaliers qui ont été enlevés se composaient de quelques marches à l'extérieur du bâtiment, des marches qui n'étaient pas très anciennes, elles avaient environ 100 ans - mais elles étaient en mauvais état. En les enlevant on a rendu l'accès au lieu Saint plus aisé.

Pour ce qui est de la grenade lancée par un membre du Fatah à l'entrée de la Mosquée de Hebron, je voudrai signaler que ce sont les différentes sources d'informations arabes et notamment la Radio du Caire qui avaient attribué le lancement de cette grenade au Fatah.

D'ailleurs de nombreuses personnes juives et autres qui s'y trouvaient au moment de l'incident, venus pour y prier ou pour se recueillir ont été blessées.

Quant aux Manuscrits de la Mer Morte, les quelques manuscrits qui ont été transférés temporairement du Musée Rockefeller avaient été trouvés en mauvais état - exposés d'une manière dangereuse à l'air et à la lumière. Ils ont été transférés juste à temps dans les laboratoires du Musée d'Israël. Nos experts, chimistes - climatologues etc, s'en sont occupés et heureusement ont réussi à sauver ces Manuscrits de la désintégration.

Comme le signale M. Reinink, ces manuscrits font actuellement l'objet d'une exposition temporaire - dans des conditions appropriées du point de vue scientifique - ce qui permettra aux spécialistes de les surveiller pendant ces quelques mois et en même temps, employer cette période pour faire au Musée Rockefeller les préparations nécessaires à la bonne préservation de ces Manuscrits.

Le délégué jordanien nous a lu un long rapport d'un archéologue, rapport qui d'ailleurs m'était connu. L'archéologue qui a écrit ce rapport - malgré sa connaissance de l'article 32 de la Recommandation sur les fouilles archéologiques - avait demandé au Gouvernement d'Israël d'autorisation d'effectuer des fouilles dans la Rive Occidentale du Jourdain. C'est à la suite de notre refus de lui donner cette autorisation que son rapport a été écrit. Je communique ceci sans commentaires.

A. M. Sobakine de l'U. R. S. S. je voudrais dire qu'à ma connaissance - depuis cette tempête de neige, à laquelle M. Sobakine a eu du mal à croire - M. Reinink s'est rendu à deux reprises sur le Plateau du Golan pour vérifier les plaintes syriennes.

Pour terminer, nous voulons exprimer notre satisfaction que M. Brunner ait fait savoir au Délégué Général - par le télégramme de ce matin - que les Gouvernements arabes l'ont assuré de leur coopération, coopération qui jusqu'à maintenant, à notre connaissance ne s'était pas manifesté, sauf pour le Liban.

A. M. LAMBERT

16.5.68

ORGANISATION DES NATIONS UNIES
POUR L'EDUCATION, LA SCIENCE ET LA CULTURE

CONSEIL EXECUTIF
Quatre-vingt-deuxième Session

- 4.4.2 - Rapport du Directeur général sur la mise en oeuvre des résolutions 3.342 et 3.343 de la quinzième session de la Conférence générale et sur l'application, dans les territoires occupés, de la Convention de la Haye pour la protection des biens culturels en cas de conflit armé (83 EX/29 et Add.)

PROJET DE RESOLUTION

présenté par le Dr. Salama Hammad, suppléant de S. Exc. le Dr. Sarwat Okasha (République arabe unie) et le Dr. Fâad Sarrâf (Liban)

Le Conseil exécutif,

1. Ayant pris connaissance du document 82 EX/29 et Add. contenant le rapport du Directeur général sur l'exécution des résolutions 3.342 et 3.343 adoptées Par la Conférence générale à sa quinzième session,
2. Remercie le Directeur général pour ses efforts en vue de s'acquitter de la tâche qui lui a été confiée aux termes de la résolution 15 C/Res. 3.343, paragraphe 2;
3. Ayant entendu les observations présentées par les parties intéressées
4. Demande aux autorités d'occupation israélienne de se conformer strictement aux obligations énoncées dans la Convention internationale de la Haye et dans les deux résolutions 3.342 et 3.343 adoptées par la Conférence générale à sa quinzième session;
5. Décide d'inscrire le même sujet à l'ordre du jour de la quatre-vingt-troisième Session
6. Invite le Directeur général à veiller pour ce qui le concerne et par tous les moyens dont il dispose à l'exécution des stipulations du paragraphe 4 et de faire rapport à ce sujet au Conseil exécutif

DEVELOPMENT IN JERUSALEM

From the 15th. May 1948

to the 30th.Sept. 1966

(Prepared by Rawhi El Khatib - Mayor of Jerusalem - Jordan)

Background 1949

In order to be able to expose the various phases of structural development, I find myself obliged to go back to the middle of May 1948, summarizing the situation of the city at that time, and then moving to speak about what had happened in the years that followed and until the present time.

This sector of Jerusalem was confined to the part inside the city Walls and, to few residential centers falling East, North and South of the city; an area not exceeding $2\frac{1}{2}$ square miles out of $12\frac{1}{2}$ square miles that was the total area of Jerusalem, and it comprised remnants of inhabitants not exceeding 33000 out of a total of 90000 Arabs that were living in Jerusalem before 1948.

Our heritage from the Mandatory Government in this part of Jerusalem, was a distressed city of shaky buildings, paralyzed commerce and industry, devoid of any financial resources and without a Government, water, electricity and public services.

The city was suffering from poverty and bad destiny, the same as it was sustaining the calamities of war.

The catastrophe, left for us only the sacred shrines and the legacy of our ancestors, their remembrances and the landmarks, and with these, it retained for us the spirit of cooperation, faith in God, in humanity and in the homeland.

In that atmosphere of destitution and weakness, and with that provision of moral courage, determination was revived in the remnants of the population, dwellers and refugees, to hold out in defence of the remaining quarters until the vanguards of the Arab Army arrived to assume the duty of defence and to retrieve what they could of the lost quarters. Thereafter, public security and stability were maintained; Government and Municipal systems were established, thus enabling the inhabitants to resume normal life gradually and to realize what is seen of the building projects, commercial and industrial enterprises, educational and charitable institutions, together with comprehensive and complete cooperation among the different classes of the population and mutual understanding with Government departments and denominational and foreign institutions. These factors paved the way for the return of many of our brother refugees from different parts of the Middle East to resume their life in their home town.

Buildings

It is natural that structural activity should start by repairing the buildings that were demolished or damaged during the war, and the repair of these buildings secured refuge to hundreds of people; then there was a noticeable effort in the erection of residential and commercial premises, necessitated by the incessant need for compensating the shortage occasioned by the partition. Stability and the relative increase in rents encouraged this tendency, and during the period 1949 to 1966 (8836) residential rooms

and (840) commercial stores were erected within the Municipal boundaries of Jerusalem alone. Furthermore, many large buildings, hotels, hospitals, public markets and schools were added and many others are still under construction. The total area of the buildings erected during this period amounted to 380695 square meters.

Tourism

Perhaps the most conspicuous achievement in the city during this period was in the field of tourism. In the second half of 1948 not a single hotel was operating in the city, while now we have 70 hotels and 3 pensions comprising 2348 rooms, mostly with private baths or showers, and provided with all facilities to secure comfort and rest to visitors of the city. Compared with 1948 when no single company or office was operating in this part of Jerusalem, we now have 48 companies or offices and some of these have branches in some Western countries, and they all have their contributions in the field of propaganda and tourist activities.

The establishment and development of the Jerusalem airport, encouraged local, Eastern and foreign airline companies to open branches in Jerusalem, and we now have 21 such branches or offices in the city while there was not a single office at the second half of 1948. This blessed activity enabled many of our youngmen to specialise as tourist guides, and the Tourist Authority is credited for arranging lectures to be given to these guides and for preparing examinations for them, thus helping to raise their number from about 20 in 1948 to 215 at present.

The souvenirs industry also witnessed a revival. Presents made of olive wood, mother of pearl, embroidery and the Dead Sea stone opened scopes of work to hundreds of the inhabitants, and in Jerusalem alone there are now 142 stores undertaking the sale of such presents to visitors.

The tendency to buy public cars and to establish taxi and travel offices, also responded to the growth of tourism. The number of such offices rose to 16 this year, compared to only 2 in 1949. The number of taxis working in the field of tourism, alone is more than 600 today; Besides all this a new company to sum pullman busses with a capital of 300,000 Jordan Dinar has been established.

The Airport

During the Mandate, the Lydda Airport was considered the Airport of Jerusalem, but in the Arab Hashemite regime, the Jerusalem Airport was opened in its primitive stage on 1/3/1950 and was completed in its present shape in 1956. It is at a distance of 10.K.M. to the North of the city, and at the beginning of its operation it used to receive small aircrafts of eight or twelve seats. Now aircrafts of 90 seats can easily land on it, and it is connected with the Beirut International Airport by four daily services, with the Cairo International Airport by two daily services, and with Kuwait by six regular weekly services, and in addition to that tons of chartered planes land on it every month. In 1965 (3305) aircrafts landed at the Jerusalem Airport and (3305) aircrafts departed; they carried (95298) incoming and (95297) outgoing passengers, compared with (1039) aircrafts landing and (1037) departing,

carrying (4368) incoming and (4255) outgoing passengers in the year 1950.

All these developments helped to increase the number of tourists from (8000) in 1950 to (501346) at the end of 1965.

Trade

After a complete paralysis towards the end of 1948, we find that trade in Jerusalem has come to occupy a prominent position among the other cities of Jordan, and while the remnants of merchants in 1948 were confined inside the City Walls and their scope of work was restricted to trade in foodstuffs and essential commodities of life on a narrow scale, we find that they have now established a busy commercial centre outside the City Walls that occupies the major part of Herods Gate quarter that was formerly considered a 100% residential and educational centre. The number of merchants registered with the Jerusalem Chamber of Commerce rose from (274) in 1949 to (1655) at the end of 1965, and their scope of work now comprises all sorts of export and import trade. Licenses issued for crafts and industries rose from (663) in 1949 to (1663) in 1965. And while there were only two banks operating in Jerusalem in 1949, namely the Arab and Ottoman Banks, whose transactions did not go beyond the collection of outstanding debts and the payment of deposits; we find that the number of banks operating in Jerusalem at the end of 1965 has become eight, undertaking all kinds of banking transactions, and it is worthwhile to note that deposits at some of these banks have jumped over a million dinars monthly.

Industry

Industry, however, is still primitive. Although the

number of factories rose from (23) in 1949 to (48) at the end of 1965, they are no more than simple workshops for iron-works, carpentry, the manufacture of slabs, shoes, printing-presses, carton boxes, presents, underwear, and out-wear, and lately cigarettes, plastic, retreading of tyres and confectionaries. Most of their produce is consumed locally, with the exception of shoes, shirts and plastic which we have lately started to export in modest quantities to Kuwait and Saudi Arabia, in addition to souvenir articles exported to the whole world.

Electricity

The inhabitants and visitors of Jerusalem were destined to walk in the dark for more than a year after the catastrophe, and the houses and stores of the city were deprived of electricity for not less than a year, as the Israelis had disconnected the current from this part of the city. The two sectors of the city were in the concession area of British company whose generators were in the enemy-occupied sector. When the partition was effected on 15/5/1948 the concessionary company could not resume operations except after the lapse of more than one year, and continued for many years until 1956 to expand with extreme slowness inconsistent with the rapid expansion and development of the city. This prompted the Government and the inhabitants to insist on the company to sell its concession to the present National Company. This transfer took place by mutual agreement on 1/6/1957 against a compensation amounting to JD. 210000 which was paid in cash from the proceeds of sale of shares to inhabitants and Municipalities of the Governorate of Jerusalem. During the past nine years the paid-up capital of the company rose to JD. 750000, and the generated power

rose from four million K.W. in 1957 to 30 million K.W. in 1965. The number of consumers also rose from (7623) in 1957 to (22097) in 1965, and the company now has (266) permanent officials on its payroll compared to (56) only in 1957.

Water

Our suffering from shortage of water in the middle of 1948 was more acute than our need for electricity, for until that time Jerusalem used to have its water supply from a spring near Lydda called Ras El-Ein, and the water of that spring was pumped to Jerusalem through pipes passing through enemy-occupied territory. Our enemy deprived us of this amenity as from 15/5/1948, as he had done with electricity, and had it not been for the rain water that filled the cisterns of the Old City and the cooperation of the people in dividing it by a provised ration system for more than a year, most of the residents and refugees should have sought refuge somewhere else. Jerusalem is now supplied by 4500 cubic meters of water per day from three sources, the first being an old spring lying at a depression some 12.K.M. to the North East of the city, called Ein Fara, and it provides 3000 cubic meters per day; and the second is a spring provide 1000 per day and is 22.K.M. east of Jerusalem, and the third is 24 K.M. south of Jerusalem and provide 500 cubic meters per day. The Municipality of Jerusalem undertakes the responsibility of pumping and distributing this water.

Sanitation

A - Sewage

Most quarters of the city outside the walls were without a public sewage system, and in spite of its meagre financial resources, the Municipality has set a princip~~le~~

requiring the establishment of a public sewage system gradually and according to its financial position. The Municipality added to the old net-work in the past years some 8155 meters long of these sewers, and on the same principle it started lately to complete the main rain water drainage in the city. Besides these two operations it maintained 4265 meters long of old sewers inside the city walls. In 1948 there were six public latrines for ladies and men, and four public urinaries for men, and in 1965 these became eleven public latrines and fourteen public urinaries.

B- Refuse

We have no statistic about the weight of refuse collected from houses and streets until 1954, their total estimated weight for the 1965 was 9876 tons, collected by Municipal labourers and cars and burnt at the Municipal incinerator.

C- Slaughter House

A total of 543095 heads of sheep, cows, calves, camels and pigs were slaughtered at the Jerusalem Municipality's slaughter house during the period 1949 to 1962, and the number of 1965 reached to 65885 heads.

Public Services

In addition to the loss of water and electricity in 1948 we also lost the whole-sale vegetable market, the bus terminal and the big water reservoir, and all these are public utilities no city can dispense with. We established in succession, and as far as the Municipal funds could permit, a whole-sale vegetable market and annexed to it a cold storage for preserving foodstuffs for use in the off season, a modern bus terminal and a water reservoir with a capacity of three thousand cubic meters.

Road, Street Lighting

Beside these services 76890 square meters of new roads have been opened, paved and asphalted in the city, and 16710 square meters of sidewalks have been built, and 1300 new light lamps have been erected in different streets inside and outside the City Walls.

Gardens and flood lighting the Walls

We also started to beautify the areas surrounding the walls, removing the garages and wooden huts that were adjoining the wall outside Damascus Gate, and in their place have made a garden that befits the beauty of the city. The Municipality is continuing its efforts to beautify the remaining areas around the walls, and at the same time has agreed with Phillips Co. of Holland to flood light the wall of the city, and has already completed the required for lighting the northern part of it. The installation work, has been entrusted to the Electricity Company which has finished the part between Damascus Gate and Herods Gate, and lighting can be seen nightly between the hour of 7.00 p.m. to 9.00 p.m.

Health

The medical side achieved no less progress than the other sides. In spite of the fact that the partition on 15/5/1948 left this part of the city without hospitals, the doctors, zealous country people and charitable organizations who remained in the city volunteered to create on the spur of the moment four temporary hospitals that greatly helped to relieve the pains of the wounded of war and to take care of the sick inhabitants and refugees. Their beds were few and their equipments were simple, and they wholly depended on contributions. Today we have eight hospitals where all cases of sickness are being treated, and they comprise 556 beds

The number of doctors increased from (24) in 1948 to (64) at present, and among them there are many specialists and while the number of pharmacies was eight all confined within the City Walls, they are now 13 spread in different parts of the city. Furthermore, there were only six primitive clinics while now we have 10 clinics supervised by religious, charitable and Government institutions. And they offer treatment to hundreds of patients daily free of charge.

Education

Education also had an enormous share in this progress. While all schools were closed towards the end of 1948, we now find among us 44 schools comprising (19717) boy and girl students; 24 of these schools are for boys enlisting (10966) students, and 20 for girls enlisting (8751) girls.

Education in Jerusalem is limited to kindergartens elementary, secondary and vocational training.

Social Welfare

National, and foreign charitable societies have taken a very prominent part in the medical, educational and social welfare activities of the city, thereby alleviating the burden imposed on Government and the Municipality. The number of these societies in 1949 was (12) while now they are (43), and are all working with great zeal and without interruption.

Maintenance of the Mosque of Omar and the Holy Sepulchre

This episode in the history of Jerusalem under the Arab Hashemite regime boasts of two prominent achievements, firstly the renovation of the Dome of the Rock and secondly the repair of the Holy Sepulchre. Planning for the first of these two achievements were started in 1954 and execution works began

in 1958. Contributions for this project were collected from the Arab and Moslem countries, and so far the major part of the renovation has been completed at an approximate cost of 700000 dinars. All repairs were completed in 1964.

With regard to the Holy Sepulchre, the eternal Christian heritage in Jerusalem, its structure was damaged as a result of the earthquake of 1927, and in that same year it was propped and supported by strong iron beams by the Mandatory Government in a temporary manner pending the preparation of plans and agreement of Christian Communities for carrying out the necessary repairs. After completion of all preliminary measure, execution works began in 1954 under the auspices of Government and the supervision of technical committee attached to the Christian Communities. The accomplishment of those repairs is expected within five years at an estimated cost of half a million dinars to be paid by the Christian Communities concerned.

Population

The outcome of all these blessed cooperative efforts was appreciable increase in the number of inhabitants of Jerusalem. From the modest figure of 33000 which I quoted at the outset, it rose to 70000. These figures include only the inhabitants living within the Municipals boundaries, and exclude no less than 30000 people living in the adjoining suburbs that were built lately and who are awaiting inclusion in the Municipal boundaries after completion of the new plans for the expansion of the boundaries that are being prepared by the Municipality.

Press

Not a single daily or weekly paper was under issue in 1948. Now we have three Arabic daily, two English daily, and one of each weekly.

Jerusalem is still in need of more and more efforts, funds and labour for achieving that every lover of the city aspires for, and it is quite natural that the foremost among these aspired aims is the restitution of right to its owners and the unification of the two sectors of the city.

- - - - -

~~06~~

~~למחלקת המבחנים~~
~~למחלקת המבחנים~~

משרד ראש הממשלה

ירושלים, י"ח בטבת תשכ"ט
5 בינואר 1969

לכבוד
מר א. אבן,
שר החוץ.

אדוני השר,

בשל עומס העבודה וחגגות כועדת הערים לענייני ירושלים,
זה זמן רב לא נמסר כל דו"ח על התקדמות העבודה ברובע היהודי.

אי לזאת הריני מרשה לעצמי להגיש דו"ח קצר בכתב.

לכבוד רב,

יהודה הסיר.

23
הג' י"ט תשרי -
14.1.69

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

שימושי במי כנסת

1. במי כנסת המעוררים - נספח שימושי, נספחים מיטות במי כנסת לקראת המזרח.
2. במי כנסת הקראים - נספח המזרחי נספחים כנסת שימושי כנסת זה.

בניית בית

1. מודרים - במזרח במי כנסת המעוררים 30 דירות. אחד מן הדברים נמצא עד 5 דברים יונתו למכר.
2. מודרים מהיכנת בגדלים שונים, מ-100 מ"ר עד 80 מ"ר.
3. מודרים - במעוררים 10 קומות במעוררים ימינה מורה יומף וימינה במי עקבות. מדי המודרים הנ"ל המעוררים למחצית של 200 עד כ-250 מלמדי ימינה בכל אחד מהן.
3. כפר במי כנסת - מוחל במעוררים (רצוף הכפר) מיום כפוח ספור - 4 דברים.
4. דירת קבורה חצי אלון - מוחל במעוררים מדינה קבורה חצי אלון, כקום המודרים של במי כנסת.
5. דירת קבורה ספור - 4 דברים.
5. דירת קבורה - נמצאת בשלבי כנסת - מיום המעוררים במזרח ספור של כ-4 דברים.

מירורים ברובע המזרחי

1. נספחים מוחל קומי מירורים (מיזם, ביוב, ניקוז) באיזור במי כנסת.
2. במי כנסת מוחל יום מוחל למכרן מירורים לכל הרובע המזרחי. (מיזם, ניקוז, ביוב, מוחל, מלחן, מלחיות, מיזם, מירורים קומי רחובות ומילוק מוחל).

מחלוק

ברובע מדיס אירוס

1. ימינה מוחל - עד 40 מלמדי
2. מ"ל המעוררים - עד 25 מודרים
3. ימינה המעוררים - מרחב ברנדזיין - 10 מלמדי

מדיס מלחיות

4. בית יחוד - 40 מודרים
5. מלחיות המעוררים - 80
6. מודרים מוחל - 12

בה"כ 444 מוסת מלחיות מן הדברים - 222 מלמדי.

23.12.66

יְרוּשָׁלַיִם, ז' בַּחֲשׁוֹן תִּשְׁכ"ט
29 באוקטובר 1968

אל : ד"ר א. בירן, מנהל אגף העתיקות והמוזיאונים
ת.ד. 586, ירושלים

פאח: שלמה הלל, סמנכ"ל משה"ח

הנדון: ביקור ריינינק

הריני לאשר בחודה קבלת מכתבך מה-27 דנא אליו

צירפת דו"ח על ביקורו של מר ריינינק.

ב בר כ ה,

שלמה הלל

RECEIVED: 1 APR 1964
BY: [illegible]

TO: THE [illegible] [illegible] [illegible]
FROM: [illegible]

SUBJECT: [illegible]

REFERENCE: [illegible]

1. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
2. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

3. [illegible]

4. [illegible]

מדינת ישראל

משרד החנוך והתרבות אגף העתיקה והמוזיאונים
ת"ד 586 ירושלים

ה' בחשוון תשכ"ט - 27.10.1968

תאריך:

מספר:

אל: מר ש' הלל, סגן המנכ"ל, משרד החוץ, י-ם

הנדון: ביקור ריינינק

מצורף דו"ח על ביקורו של מר
ריינינק.

ב ב ר כ ה

א' בירן

Handwritten initials and a large flourish.

העתיקים: מר מ' קומי, יועץ מדיני לשר החוץ
מר מ' אבידור, אונסק"ו, פריז
מר א' ארוך, מנהל המח' למוסדות בינלאומיים
מר ת' מרון, היועץ המשפטי

SECRET

MEMORANDUM FOR THE DIRECTOR

FROM: SAC, NEW YORK (100-100000)

SUBJECT: [REDACTED]

RE: [REDACTED]

NY 100-100000 - [REDACTED]

TO: [REDACTED]

NY 100-100000 - [REDACTED]

NY 100-100000 - [REDACTED]

NY 100-100000 - [REDACTED]

NY 100-100000 - [REDACTED]

NY 100-100000 - [REDACTED]

NY 100-100000 - [REDACTED]

ריינינק הגיע ב-21 בערב ונתקבל ע"י רוט וחנה כצנשטין.
ביקר במשרדי ב-22. העלה את הנושא של החזרת ה"מזבח" למקומו.
אמר כי הוא יכתב לי מכתב רשמי המבקש החזרת המזבח אם כי אתה
אינך בטוח שזה בכלל מזבח". העברת המזבח לשטח ישראל היא בניגוד
לסעיף א' של הפרוטוקול והוא מציע כי נחזירנו מבלי שהוא יכתב.
אם יכתב הרי שהמכתב ישמש בודאי נשק לטיעונים לא רצוניים באונסקו.
יוכל המיד לקחת את המכתב הזה אם נמלא את הבקשה. אמרתי לו כי
הבטחה העתיקה היא מחובתנו והוא נוכח לדעת עד כמה ה"מזבח" שמור
עמה יפה. הבטחתי כי אחשב על הדבר. ריינינק העלה את מכתביו של
ניומן מביה"ס האמריקני בדבר הפירות הצלה וגססנו תשובה סופית
בגדון. הזכיר שאבידור ואן-טרי אמרו לו, לגבי הכנה רשימה של
אחרים מוגנים, כי ועדה מיוחדת מספלת בדבר.

ריינינק ביקש לבקר בחברון והביע משאלה להפגש עם ראש
העיר. אמרתי לו כי אשמח לקחתו לחברון וכי מעשינו בלויים
וידועים. באשר לראש העיר אמרתי כי אצטרך לבקר העיר עם המושל
הצבאי ולהיידע אם הוא בכלל בעיר. הראיתי לריינינק תמונות של
שטח מערת המכפלה מ-1870 ו-1923 והסברתי כי כל מונומנט הוא במצב
דינמי ובשטח מערת המכפלה חלו שינויים רבים ע"י התופרים; הבריטים;
הירדנים ועמה על ידינו. דאגתנו אנו היא למונומנט בתור שכזה
כשחזרנו לחברון עכשיו מצאנו עיי מפולות מכל צד ואי אפשר היה
לראות אפילו את המדרגות.

ביקרנו בחברון ב-23 לחודש ופגשנו שם את זאב ייבין, הקט"ט
לארכיאולוגיה, נציג המושל הצבאי ומנהל העבודה הערבי. הראיתי
לריינינק כיצד השיפורים שנעשו מבליטים זו המעם הראשונה את הבניין
ההרודיאני המסואר שנחגלה על יסודותיו. הורדוס - אולי מפני
קדושת הסלע - לא פגע בסלע והציב את האבנים הגדולות בהתאם
לסופוגרטיה הסלעית (רק נדבך אחד שהיה נסתר קודם לכן נחגלה ע"י
החפירה). אמרתי לו כי התכנון אושר ע"י ראש העיר ובקוים כלליים
התכנית תואמה את התכנית הירדנית אם כי בסופו של דבר בודאי ישנו
את ההוכחות המתכננים שלנו. אמרתי לו כי בחוכמה הירדנית צריך
להרוס את הקבר של הש"ן אך אנו משאירים אותו. לעומת זאת פולקו

THE FIRST PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
COUNTRY FROM THE FIRST SETTLEMENT TO THE
PRESENT TIME. THE SECOND PART IS A HISTORY OF THE
PEOPLE OF THE COUNTRY FROM THE FIRST
SETTLEMENT TO THE PRESENT TIME. THE THIRD
PART IS A HISTORY OF THE COUNTRY FROM THE
FIRST SETTLEMENT TO THE PRESENT TIME.

THE FIRST PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
COUNTRY FROM THE FIRST SETTLEMENT TO THE
PRESENT TIME. THE SECOND PART IS A HISTORY OF THE
PEOPLE OF THE COUNTRY FROM THE FIRST
SETTLEMENT TO THE PRESENT TIME. THE THIRD
PART IS A HISTORY OF THE COUNTRY FROM THE
FIRST SETTLEMENT TO THE PRESENT TIME.

THE FIRST PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
COUNTRY FROM THE FIRST SETTLEMENT TO THE
PRESENT TIME. THE SECOND PART IS A HISTORY OF THE
PEOPLE OF THE COUNTRY FROM THE FIRST
SETTLEMENT TO THE PRESENT TIME. THE THIRD
PART IS A HISTORY OF THE COUNTRY FROM THE
FIRST SETTLEMENT TO THE PRESENT TIME.

המדרגות כדי שאפשר יהיה לראות את המבנה מכל צדדיו. ריינינק
העיר שהשונים (מימי הירדנים) פוגעות באחד ומקווה כי הבינון לא
יפגע בהדרו של המונומנט. היקשה על סילוק המדרגות ושאל לתאריך.
אמרתי כי תאריך בניהם לא ידוע וייתכן כי הם פחות מ-200-300 שנה
שהוא הזכיר. הגיע הקבלן אשר בנה את הפלטפורמה ובורות המים
שסילקנו. הקבלן אמר כי בנה אותם לפני כ-50 שנה. העירותי שאולי
גם המדרגות שייכות לאותו זמן. הסברנו כי מתכננים להניח מדרגות
ברחוק כמה מטרים מהקיר ההרודיאני ובכך אפשר יהיה להכנס למסגד
מהיר. גם מדרום כפי שנעשה קודם לכן. ריינינק שאל אם במדרגות
אלה נזרקה הפצצה. ענינו שלא והראינו לו את המקום. ריינינק
העיר שעצם זריקת הפצצה הוא הגיעה במונומנט. העירותי שפגיעה 45
אנשים וילדים, בעיקר ילדים, ומגיעה במקום קדוש מהוים מעשה חבלה
רציני פי כמה. שאל אם תזרק שייך לירדן אמרתי כי הוא קשור
לאלה החוסים בצל ירדן ואחריות ירדן אינה מוטלת בספק. ריינינק
אמר כי הוא יציין בדו"ח שלו את הפגיעה במונומנט על זריקת הפצצה.
ריינינק העיר שמערת המכפלה כלולה ברשימה של הירדנים ל"הגנה
מיוחדת". אמרתי לו "כלום סבור אתה שהצבה סמל אונסקו על הבניין
היחה מונעת את זריקת הפצצה?". אמרתי לריינינק שכיון שאיש לא
הגיש חלונה על עבודתנו בשטח מה ראה להיזעק? ריינינק ענה שהוא
קרא על זאת בז'ורנל פוסט ודאגתו היא למונומנטים "כשם שאתה
דואג רק למונומנטים" / ז'ורנל. ביקש להכנס למסגד וביקרנו בבניין
מכל צדדיו.

הלכנו לבקר את ראש העיר (הדבר נעשה בחיאום עם המושל
הצבאי שהשתתף בפגישה). פיקוחותו של ג'עברי ידועה. ג'עברי ביקש
לדעת מי הוא האורח. ריינינק התחיל בספור על אמנת האג מ-1954
ואמר כי הוא אחראי למונומנטים ונתמנה לא רק ע"י ישראל כי גם ע"י
ארבע ממשלות ערב והוא מייצג את כל המדינות. בחשובה לשאלתו של
ריינינק אמר ג'עברי כי בענייני המסגד מספלים הווקף והציע כי
ריינינק ישוחח עם אנשי הווקף. ג'עברי אמר כי אינו יודע על
העבודות שנעשו. הוא סבור שבימי ירדן הוטכס השבט בין המושל של
חברון וממשלת ירדן אך הוא לא היה מעורב. זה ענין הווקף. ~~אמאליא~~

לשאלות נוספות של ריינינק אמר ג' עברי שלא ידוע לו על הסרת המדרגות בדבר. העלה שאלת פתיחת המוזיאון הארכיאולוגי והוא יוצא לפניה חלק מהבניין של העיריה למוזיאון כשהעיריה תעבור למקומה החדש. התערבתי באומרי כי אנו מטפלים בדבר והזכרתי לו שבגם אנו וגם הקט"מ לארכיאולוגיה כבר שוחחנו אהו על כך ואנו מטפלים בדבר.

ביוצאנו הסביר המושל הצבאי כי ג' עברי החום על מפת הגיבון, מר ז' עברי לא הסכים להסרת המדרגות והפלטפורמה. העירונו לריינינק שבדאי זאת יאמר לו גם ע"י הווקף וחבל על נטיעה מיוחדת כדי לשמוע זאת. הסברנו שכשאנשי הווקף שמעו כי העבודות היעשנה במסך ישראלי הם התנגדו. ריינינק העיר שכן נוהג גם הווקף בירושלים והזכיר ענין הדלתות עליהן התאונן החבוב (מהווקף הירושלמי) וכשמסרנו את הדלתות סרב החבוב להציבן "מסומן שזה כסף ישראלי". ריינינק סיפר שטרי קולק אמר לו שהווקף מתנגד לתיקונים במונומנטים מפני שאנו רוצים לעשות זאת. אמרתי לריינינק כי נחתי הוראות למשמר המונומנטים שלנו להתחיל בתיקון הסבילים בירושלים כיון ש"דאבתנו היא למונומנטים", הזכרתי שהמבנה הראשון שתוקף על ידינו אחרי מלחמת ששת הימים היה הסער המסלוכי שבבניסה למגדל דוד (הדבר עלה לאגף העתיקות כ-35,000 ₪). אגב - איש לא הזכיר את הריסת הסער. כנראה מפני שלא נכתב על כך בג'רוסלם פוסט. כשנפרדנו הזכיר ריינינק את ענין ה"מזבח" מבניאס וחזרתי על הבטחתי לעיין בנדון.

ריינינק עומד לצאת מהארץ ב-30 לחודש.

27.10.1968

ריינינק ביקר הבוקר במשרד ונפגש עם חנה כצנזשין. בשיחה חטופה אחי אמר ריינינק כי הוא כותב לד"ר ברונר בדבר הפלת הטענה ע"י אנשי מתח במונומנט של מערה המכפלה. ריינינק מסתמך על סעיף 15 של האמנה וסובר שירדן צריכה לפנות לאנשי פתח למען יכבדו נכטי חרבות. בתשובה לסמקווי אמר ריינינק כי את זאת הוא עושה על דעת עצמו.

באשר לעבודות ליד המערה בתשובה להערתי שהוא בודאי התרשם יפה מהחפירה הארכיאולוגית המגלה את האתר המונומנטלי, אמר ריינינק שאמנם בן אן אינו יכול להסכים להסרת המדרגות. יש להניח על בן כי הוא ימחה ביקורת על פעולתנו זו.

THE FIRST PART OF THE DOCUMENT IS A
GENERAL STATEMENT OF THE FACTS
AND THE SECOND PART IS A
STATEMENT OF THE REASONS FOR
THE ACTION TAKEN.

THE FIRST PART OF THE DOCUMENT IS A
GENERAL STATEMENT OF THE FACTS
AND THE SECOND PART IS A
STATEMENT OF THE REASONS FOR
THE ACTION TAKEN.

THE FIRST PART OF THE DOCUMENT IS A
GENERAL STATEMENT OF THE FACTS
AND THE SECOND PART IS A
STATEMENT OF THE REASONS FOR
THE ACTION TAKEN.

THE FIRST PART OF THE DOCUMENT IS A
GENERAL STATEMENT OF THE FACTS
AND THE SECOND PART IS A
STATEMENT OF THE REASONS FOR
THE ACTION TAKEN.

3
מ.ד.ל.ר.

ירושלים ט' בחשוון תשכ"ט
31 באוקטובר 1968

אלו: מר א' ארון, מנהל המחלקה ליחסים בינלאומיים, משרד החוץ, ירושלים

הנדון: ריינינג - 29 באוקטובר 1968

על חלק מהשיחה עם ריינינג ראה-נא ההערות שמלוות את
מכתביו.

חברון: ריינינג הביא מכתב בו הוא מוחה על הסרת המדרגות בנבד
לסעיף 5א של האמנה. אמרתי לריינינג שבעצם אינני רואה
סבה למכתבו, לא היחה כל פגיעה במונומנט, השיפורים הם
למטרות גינון שתוכננו למעשה עוד בימי ירדן, והצבנו
ארכיאולוג להבטיח את הידע הארכיאולוגי. פעולת הניקוי
בלחה מונומנט בכל הדרו ולמדנו רבות על שטח הבניה,
ראש העיר הסכים לגינון (אם כי התנגד להסרת המדרגות),
לא נגרם כל נזק ונהסון הוא אמר יהיה עתה לשמר את כל
המבנה. ריינינג לא שלל דברים אלה אך עמד על דעתו כי
לא צריך היה להסיר את המדרגות. העירותי שכמה מסקאות
במכתבו לא נדאו לי כלל ומתקבל הרושם כאילו אנו מוגעים
במונומנטים בשעה שמי כמוהו יורד עד כמה בשמרים
האחרים על ידינו.

ריינינג אמר כי אינו סתכון לשלח העתק המכתב לברונר
והמכתב מיועד רק לי. הודה שבהמשך הזמן המכתב עלול
להגיע לברונר ולירדנים. הסכים לקחת המכתב חזרה ולשלח
לי נוסח מתוקן אשר יהיה פחות חריף.

ירושלים: ריינינג סייר בעיר העתיקה עם יוחנן מינצקר (משמר
המונומנטים) ומרון בנבנשתי (מסעם העיריה). ריינינג
החרטם שאכן יש לתקן את המונומנטים המוסלמיים והחרטם
על חוסר הטעם של הווקף - אמר כי יכתב לווקף ואף ידווח
למנהל הכללי של אוגסק"ו כי אין הווקף עושה דבר.

ייצוא עתיקות: להעתיק הבלתי רשמית של ריינינג אין להתיר הוצאתן של
עתיקות גם אם נערכו הפירות ברשיון (כידוע הוא גם
סבור שאין להתיר הפירות).

ב ב ר כ ה

א' בירן

העתיקים: מר מ' קומי
ד"ר מ' אבידור
מר ח' מרון
מר ז' רפיה

מר ז' ייבין, קמ"ט לארכיאולוגיה

אגף העתיקות והמוזיאונים
ת"ד 586 ירושלים

ט' בחשוון תשכ"ט - 31.10.1968

א. ל. ה. א.

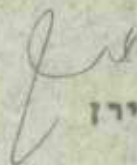
3

אל: מר א' ארון, מנהל המחלקה ליחסים
בינלאומיים, משרד החוץ, י-ם

הנדון: מחאה ריינינק על
המצאה בחברון

רצוף העתק מכתבו של ד"ר ריינינק
לכל פעולה שחסא לנכון.

ב ב ר כ ה

א' בירן

העתיקים:	מר מ'	קומי
	ד"ר ת'	אבירדור
	מר ה'	מרון
	מר צ'	רפיח
	מר ז'	ייבין, קמ"ט לארכיאולוגיה

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 10-10-80 BY 1045, GJ, LC

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED DATE 10-10-80 BY 1045, GJ, LC

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED DATE 10-10-80 BY 1045, GJ, LC

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED DATE 10-10-80 BY 1045, GJ, LC

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED DATE 10-10-80 BY 1045, GJ, LC

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED DATE 10-10-80 BY 1045, GJ, LC

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED DATE 10-10-80 BY 1045, GJ, LC

COPY

c/o UNDP
39 Jabotinsky St.,
Jerusalem

28 October 1968

Dear Dr. Brunner,

You will have learnt that a handgrenade was recently thrown, by a member of the Fatah, in the entrance to the Ibrahim Mosque in Hebron.

Although no damage was caused to the mosque, I must deplore an act that could easily have had consequences for a monument of the importance of the Ibrahim Mosque.

Will you be kind enough to draw the attention of the Governments concerned to Article 5, paragraph 3, of the Convention for the Protection of Cultural Property that reads as follows:

"Any High Contracting Party whose government is considered their legitimate government by members of a resistance movement, shall, if possible, draw their attention to the obligation to comply with those provisions of the Convention dealing with respect for cultural property."

Yours sincerely,

H. J. Reinink

Dr. Karl Brunner
15 Wildenstrasse
8049 Zurich
Switzerland

10 October 1945

The following information was received from the
of the State in the Province of the District of Columbia.
at the time of the hearing on the hearing, the hearing was held on the 10th of October 1945.
The hearing was held on the 10th of October 1945.

The hearing was held on the 10th of October 1945.
The hearing was held on the 10th of October 1945.

The hearing was held on the 10th of October 1945.
The hearing was held on the 10th of October 1945.

Very truly,
Yours,
[Signature]

10 October 1945
[Signature]
[Signature]
[Signature]

אגף העתיקה והמוזיאונים

ח"ד 586 ירושלים

מ"ב בחשון השכ"ס - 31.10.1968

3
מ.ל.ה.ל.
ל.ה.ל.

אלו מר א' ארוך, מנהל המחלקה ליחסים
בינלאומיים, משרד החוץ, י-ם

הנדון: מחאה ריינינק על
המדרגות בהברון

רצוף העתק מכתבו של ד"ר ריינינק
בו הוא מוחה על הסרה המדרגות במסגד
הברון. בטרם נחליט על מעולה כל שהיא יש
לדעתי לבחון אם בכלל יש יסוד לפענתו של
ריינינק כי הסרה המדרגות היא פגיעה
באמנה. אם אכן יתברר כי ריינינק מורשה
לחגיש המחאה נצטרך להחליט על צורת התשובה.

ב ב ר כ ה

א' בירן

העתיקים:	מר	מ'	קומי
	ד"ר	מ'	אבידור
	מר	ה'	מרון
	מר	צ'	רפיה
	מר	ז'	ייבין, קמ"ס לארכיאולוגיה

UNITED STATES DISTRICT COURT
SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK
In re: [illegible]
[illegible]

REPORT OF [illegible]
[illegible]

UNITED STATES DISTRICT COURT
SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK
[illegible]

THE [illegible] OF [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

UNITED STATES DISTRICT COURT
SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

C O P Y

COMMISSIONER GENERAL FOR CULTURAL PROPERTY
Convention for the Protection of Cultural
Property in the Event of Armed Conflict

The Hague, 1954

c/o UNDP
39 Jabotinsky St.,
Jerusalem

28 October 1958

Dear Dr. Biran,

Article 5, paragraph 1, of the Convention for the Protection of Cultural Property provides that the occupying authority shall "support the safeguarding and preservation of cultural property (as defined under Article 1) in the territory occupied by them."

Only in the circumstances covered by Article 5, paragraph 2, of the Convention shall the Occupying Power itself take the most necessary measures of preservation and, then, only when the property in question has suffered damage from military operations.

The recent removal of the entrance stairs on one side of the Ibrahim Mosque in Hebron is clearly not covered by the provisions of the Convention and moreover is in direct breach of Article 5, since this removal cannot be interpreted as being either safeguarding or preservation of the Mosque.

I must therefore protest against this act, although I am aware that my protest will not bring the stairs back.

My protest, however, will not have been in vain, if it helps to avoid possible future irregularities of this kind.

I would appreciate it if you would draw the specific attention of all military and civil authorities, responsible for monuments in the occupied territories, to the provisions of Article 5 of the Convention.

I hope to hear from you soon as to what measures will be taken in order to ensure the carrying out of the provisions of the Convention.

Yours sincerely,

H. J. Reinink
Commissioner General for Cultural Property

1. The purpose of this study is to determine the effect of the use of the word "and" in the title of a research paper on the number of citations it receives. The study will be conducted using a sample of 100 research papers from the field of psychology. The papers will be divided into two groups: one group will have the word "and" in the title, and the other group will not have the word "and" in the title. The number of citations for each paper will be counted, and the results will be compared between the two groups.

משרד החוץ

לד"ר יצחק שניידר
יחידה מיוחדת לטיפול
במספר 1124
סודי

ירושלים, ז' בשבט תשכ"ט
26 בינואר 1969

אל: מר ש. הלל, ממנכ"ל
מר ח. פידון, היועץ המשפטי

מאת: סגן מנהל מאו"ם א"

הנדון: החלטת הוועידה הכללית האחרונה של אונסק"ו
בדבר שמירה נכסיה חרבות

מצ"ב:

א. נוסח ההחלטה

ב. העתק מכתבו של המנהל הכללי של אונסק"ו מיום 14.1.69 בקשר
לביצוע ההחלטה הנ"ל.

מנכ"ל אונסק"ו הדגיש בשיחה עם ד"ר אבידור, שאין בדעתו
לפנות נציג קבוע ואף לא להטיל תפקיד גוסף על הקומיסר שהתמנה
על יסוד אמנת האג, אלא לשגר מדי פעם נציג אישי שלו.

מסברקו של ד"ר אבידור, מיום 23.1.69 המצ"ב, מסתבר שהמועמד
להיות הנציג האישי של המנכ"ל אונסק"ו, הינו פרופ' *De-Angelis Dessat*
האיש ידוע היטב לד"ר בירן המקיים אתו קשרי דגידות ואף בקר בישראל
כיועץ אגף העתיקות.

לדעת ד"ר אבידור ולדעתי מינוי האיש, שהוא מוכר לנו, כנציג
אישי של מנכ"ל אונסק"ו, הינו הרע במיעוטו. יש להניח שאם לא
נמנים למינוי הנציג, יובא הדבר לדיון בועד הפועל בחדש מאי, העשוי
לקבל החלטה מרחיקת לכת הרבה יותר, כגון מינוי ועדה שתפקידה יהיה
לדווח לוועד הפועל. ברור שנוכל להתנגד לקבלת ועדה כזו, אך החקדים
לאי קבלת ועדה שמונחה ע"י הועד הפועל של אונסקו אינו מבשר טובות.
כי כשהועד הפועל מנה ב-17.5.65 ועדה לבדיקה מצב החנוך מאנגולה
ומוזמביק, ופורסגל סרבה לקבל הועדה, היא הוצאה מכל פעולות אונסק"ו
הוטל עליה חרם.

לאור כל הנ"ל, הנני ממליצה לענות בחיוב למכתבו של המנהל הכללי
של אונסקו. על נוסח תשובתנו נתייעץ כמובן עם לשכת היועץ המשפטי.

אנא הערותיכם.

ב ב ב ב ב

א.מ. למבר

העתק: מר ט. קומיי, יועץ מדיני לשח"ח
ד"ר מ. אבידור, השגריר, אונסק"ו, פאריס
ד"ר א. בירן, מנהל אגף העתיקות והמוזיאונים, ירושלים.

ΠΥΓΓΕ ΠΑΡΑΛΙΑ

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - מסווג

מס' 377

סודי

אל: המשרד

מאת: פאריס

חובר: 231800. לבואר

הודפס: 241115.

דחוף

מאום א*.

בהמשך למכתבי מ- 15 ביבואר.

1. יושב ראש הוועד הפועל POMPEY אימלקי, ביקר באונסקו
MAHEV - בועץ און בדקר מועמד לשליחות לישראל כנציגו
האישי בקשר להחלטה הורעילה הכללית בענין הפירות ארכיאולוגיות
בירושלים במקרה שישראל תסכים לעצם השליחות.

2. פרמפי מסר לי שהעלה מועמדות פרופסור DE-ANGELIS DESSAT
כיום דיון הפקולטה לארכיטקטורה ברומא שהיה מומחה אונסקו שיעצב
הקמת המיזבנים של מוזיאון ישראל.

3. פרמפי שהוא ידיוצו סבור שצוי שביעבה להצעת סבכל כדי למבוע החלטה
הוועד הפועל לשיגור משלחת מספס ו.

4. סירוב ישראל להחלטה אפשרית של הוועד הפועל עשוי לברום לבו אי- בעימות
בעקבות תקדים פורטוגל.

אבידוד.

שהחל דוחס3 סבכל3 סבכל מאום איב אירופה א* דט2

מס/ סא

united nations educational, scientific and cultural organization
organisation des nations unies pour l'éducation, la science et la culture

place de Fontenoy, Paris-7^e

The Director-General

reference: ODG/DG/3030

Confidential

14 January 1969

Dear Dr. Avidor,

When I had the pleasure of seeing you last month I told you of my desire to call upon someone of recognized technical competence and moral authority from outside the Secretariat to help me in giving effect, with the co-operation of your Government, to paragraph 2 of resolution 5.343 (attached hereto), adopted by the General Conference, at its fifteenth session, on the preservation of cultural property in the old city of Jerusalem, particularly the Holy Places.

This person, who would act as my special consultant and would be so designated, would be entrusted by me with information and consultative missions to the authorities at present responsible for the preservation of such property.

To that end, he would have to be accredited to the Government of Israel and authorized to establish, on my behalf, such contacts with the appropriate authorities, institutions and individuals as may be necessary for carrying out his information and consultative missions.

This special consultant might be also sent by me to other Member States for the purposes set forth in the General Conference's resolution.

As you will realize, I have in mind not a representative permanently stationed in Jerusalem, nor a full-time official, but a personality whom I could consult and send on mission from time to time to help me in the task assigned to me by the General Conference. His reports would be for me alone, and only I would remain concerned by paragraph 2 of the resolution.

.../

Dr. Moshé AVIDOR
Permanent Delegate of Israel
to Unesco
UNESCO
Third Building

I should like to make it clear that, although the object of such action may, in certain respects, coincide with the aims of the measures taken for the implementation of the Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict, and hence necessitate contacts with the Commissioner-General responsible for that implementation, it is in no way within the legal scope of the Convention, but is covered solely by resolution 3.343 of the fifteenth session of the General Conference.

I very much hope that, in carrying out these proposed measures, I shall be able to count upon the understanding and co-operation of your Government, which will of course be consulted, through you, regarding the appointment of the person. I should be grateful if you would kindly confirm that this will be so.

Yours sincerely,

René Maheu

René Maheu

15 C/Resolutions

3.343

The General Conference,

Aware of the exceptional importance of the cultural property in the old city of Jerusalem, particularly the Holy Places, not only to the States directly concerned but to all humanity, on account of their artistic, historical and religious value,

Noting resolution no 2253 (ES-V) adopted by the United Nations General Assembly on 4 July 1967, concerning the city of Jerusalem,

- (1) Addresses an urgent international appeal in accordance with the said United Nations resolution, calling upon Israel:
 - (a) to preserve scrupulously all the sites, buildings, and other cultural properties, especially in the old city of Jerusalem,
 - (b) to desist from any archaeological excavations, transfer of such properties and changing of their features or their cultural and historical character;
- (2) Invites the Director-General to use all the influence and means at his disposal, in co-operation with all parties concerned, to ensure the best possible implementation of this resolution.

15

ירושלים, כד' בחשוון תשכ"ח
15 בנובמבר 1968

977

אל : סר ט. כהנא, מאו"ם, ניו-יורק

סאם : מזח"ם

הנדון : מערת המכעלה
מכתב מ-5 דגא

למקיף ב' במכתבך - מצ"ב, לידיעתך, תצלומי :

...

א. דו"ח ד"ר בירן על ביקורו עם רייזניג במערת המכעלה.

...

ב. מכתב ותלוגה שלו לבירן על סילוק המדרגות.

...

ג. מכתבו לד"ר Brunner על זריקת הרימון.

...

תשובת ד"ר בירן לרייזניג על תלוגתו להריסת המדרגות במצאת עתה בהכנה במשרד
פ"י משפט במיאוס עסנו. אל התחלטה מתקבל אם להשיב כלל או לאו, אם כן להשיב -
מתי, ומה להשיב - כל זאת עוד בודיעך.

למכתבו מה-5 דגא צרפנו גם תצלום של חתבת המערה לפני שסולקו המדרגות
והרחבה. בשלה לכם תשובה בוספת.

על האגרת הכוריתית - משיבים בנפרד.

ב ב ר כ ה,

3
ר. רפיה

הצחק : סר ט. קופיי
סר ט. הלל, ממכ"ל
מאו"ם א
מאו"ם ב

אגף העתיקות והמוזיאונים
ח"ד 586 ירושלים

ח' בחשון תשכ"ט - 30.10.1968

אל: מר א' ארז, מנהל המחלקה ליחסים בינלאומיים
משרד החוץ, ירושלים

הנדון: אסנת האב - הגנה מיוחדת

רצוני מכתבו של ד"ר ריינינק בנרון.
העירותי לריינינק שלמרבית החמיהון נזרקה
מצאה במסגרת בחברון שהירדנים מבקשים לו
הגנה מיוחדת!

ריינינק אמר שכל מה שדרוש לו הוא
מכתב חסובה סמטי האומרי:

We have it under study

ב ב ר ב ה

א' בירן

העתיק: מר ט' קומי
ד"ר מ' אבידור
מר ה' סירון
מר צ' רפיה

C O P Y

COMMISSIONER GENERAL FOR CULTURAL PROPERTY
Convention for the Protection of Cultural
Property in the Event of Armed Conflict
The Hague, 1954

c.o. UNDP
39 Jabotinsky St.,
Jerusalem

23 October 1968

Dear Dr. Biran,

In a letter to me, dated 7 October 1968, Dr. Brunner writes as follows:

"J'ai constaté que spécialement le Gouvernement de la Jordanie serait intéressé des démarches nécessaires soient prises pour la protection spéciale dans la zone occupée de la Jordanie.

J'ai proposé au Gouvernement de la Jordanie d'étudier comment on pourrait mettre sous protection spéciale sur le territoire non-occupé de la Jordanie les sites suivants:

- 1- Jarash
- 2- Petra

Je crois qu'il est indiqué que vous suggériez au Gouvernement d'Israël que dans la zone occupée par Israël, cinq sites devraient être sous protection spéciale:

1. Les places religieuses à Jérusalem
2. Le Mosquée de Hebron
3. L'Eglise à Bétlém
4. Le site archéologique à Jéricho
5. Les Caves de Koumran."

I am looking forward to hearing your views on this very important question.

Yours sincerely,

H. J. Reinink

Dr. A. Biran
Department of Antiquities and Museums
Ministry of Education and Culture
Jerusalem

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF CHEMISTRY
CHICAGO, ILLINOIS 60637

TO: THE DIRECTOR
OF THE NATIONAL BUREAU OF STANDARDS
WASHINGTON, D.C.

Dear Sir: I am pleased to inform you that the results of the study of the properties of the new compound, which was prepared by the method described in the accompanying report, have been found to be in good agreement with the theoretical predictions. The experimental work was carried out under the supervision of the late Professor J. H. Goldstein, and the results were obtained by the use of the apparatus described in the report. The results of the study are being published in the Journal of Chemical Physics, and will be available to you in the near future.

I am, Sir, very respectfully,
Yours very truly,
J. H. Goldstein

1. The new compound was prepared by the method described in the report.
2. The results of the study are being published in the Journal of Chemical Physics.
3. The experimental work was carried out under the supervision of the late Professor J. H. Goldstein.
4. The results were obtained by the use of the apparatus described in the report.

I am, Sir, very respectfully,
Yours very truly,
J. H. Goldstein

Very truly,
J. H. Goldstein

Enclosed for the Director of the National Bureau of Standards are two copies of the report, one of which is being retained for the files of the Division of the Physical Sciences.

ה'תרפ"ח 25/4/69

אתרי תיירות עזובים בירושלים

מאבק על שליטה מונע את שיקומם

מאת עוזי בנזימן

שנתיים סאז אומדה ירושלים כמקום קדש אתרי התיירות שנוספו לעיר בדיהן של רשויות שונות בלי שיד אחת תכנן את שיקומם והכשרתם לביקורים. התהליך בו חולק שלל אתרי התיירות שנוספו לירושלים לי אחר ששת הימים, הוא דוגמא מאי לפת לדרך בה הפעול השלטון הי ישראלי את סמכותו בעיר המאוחדת. כל אחת מהרשויות המנוגעות בדבר עשתה באחרי התירות כחפצה, שום גורם ממלכתי לא תכנן את חלוקת אתרי התיירות בין הר רשויות. איש לא חשב על תוכנית אב לשיקומם ועל מסגרת קבועה וי אחידה לטיפול בהם. חזק השתלט ושוטט.

כיד עם שוך המריבות בירושלים הנדרה העיריה להחית את ידה על

התחמשת במסרה לרשות הגנים, קבר שמעון הצדיק למשרד הדתות, במי רוצת הומן דאגה עיריית ירושלים לקבל אישורים מתאימים ממנהל מר קרקעי ישראל באשר לאחריות שי היא מפעילה על מגדל דוד. נחתם בינה לבין המנהל חוזה כדת וכי דין, ואמנם שיקמה העיריה (לאחר זמן די רב) את האתר ופתחה אותו לביקורים. עתה היא עוסקת בעיבוד תכנית כדי לשכן בו מוזיאון לדרבי ימי העיר, העיריה קבעה עובדות גם במערת עזקיהו. היא עשתה בי מערה עבודות בנינו ופיתוח, ללא כבלת אישור מהעדה הממונית לי תכנון ולבנין ערים. כאשר פנתה העיריה לאתרים שבנחל קדרון (יד אבשלום, מערת יהושפט, קבר בני חזיר, קבר זכריה) נחקלו פעוליה בשלד דבר, משרד הדתות והרכבות הראשית נעצק. העיריה ביסרה לא

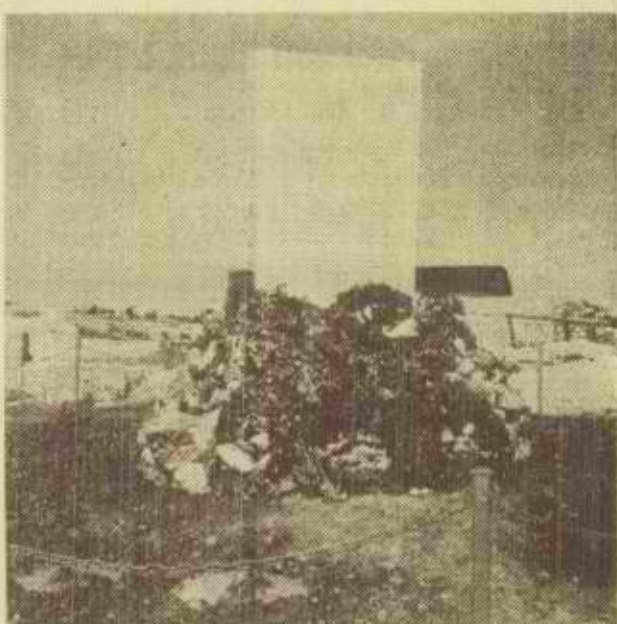
שאו שערים ראשיכם

התרוצצות הרשויות סביב חומות הר הבית היא דוגמא נוספת לדרך בה נקבעת בשנתיים האחרונות דמוי תה של הבירה. משרד הדתות שם יד על הכותל המערבי ואיש כמובן לא ערער על כך. אך המשרד קובע עובדות גם ליד הכותל והם ישי פיעו בעתיד הקרוב על דמותו הי כוללת של האתר. המשרד של ידו לקטש ויילסון והפעיל בה עבודות ניקוי מתוך סמגמה מוצהרת לקבוע את שליטתו באתר זה. המשלחת הי ארכיאולוגית חפרת לאורך החומה המערבית כמעט עד לאתר התפילה ולאורך החומה הדרומית, יום יבוא ותסתים עבודת המשלחת במטעים האמורים, מי יחלוש על השטח? כי יקבע מה תהא דמותו וכיצד יבקי רו בו? שיתוף פעולה הדוק קיים עתה בין המשלחת הארכיאולוגית לי בין משרד הדתות. האם משמעות הי דבר כי המשרד יקבל תחת שליטתו גם את החפירה (לכשושלים) שי תהיה לאתר תיירות במדרגה יא? שונה?

משרד הדתות של ידו גם אף חור מת העיר העתיקה. בעתלה רבה היר דיע כי שיהם וצבע את שער האש פת. אף טרח לפרסם הצולם של השער הצבוע. וזאת בשעה שלכאור רה חומת העיר העתיקה ושעריה הם נחלתה של עיריית ירושלים. העיריה אף בישרה בקול רם כי שחזרה את שער האריות. ההפקחות המשתוללת בנושא האמור מסבירה כיצד זה שער אחד משערי ירושלים משוקם על ידי רשות אחת, והשער הסמוך לו על ידי רשות אחרת. לא קשה לתאר כה מראת יהיה לשערים כשרשויות שונות המתחרות זו בזו יקבעו את דמותם, ללא כל תאום.

גבעת התחמשת היא אתר שעי מת לאחר המלחמה. החולט לאחר דיונים ממושכים והשתיות לעשות מהגבעה פארק הנצחה. התכנון נמי סר לרשות הגנים. היא אולי המוסד הטבעי לשמך ולנהל את כל אתרי התיירות בירושלים. אך הרדיפה אחר סמכויות ושלטון האופיינית לדרך פעולתן של הרשויות בירושלים לי אחר המלחמה, אינה מותירה סיכוי רב כי וישלס סדר באחרי החירות בעיר. שנתיים לאחר שנמסרו לי ידיום ישראליות סגורים מרבית הי אתרים בשני הקהל הרחב (רק בי כותל המערבי, במערת עזקיהו ובי מגדל דוד אפשר לטייל באופן מסור דר).

הנצחתו של המצב הנוכחי מבטיחה כי לא ירחק היום ואחרי התיירות יהיו לחרבות. הרשויות, טבל מקום, יוסיפו להאבק עליהן.

אנדרטה לשכר הגנחנים שנבנו במסגרת התחמשת

למגדל דוד. במקביל הפגיה נוכי חות במערת עזקיהו. משרד הדתות השתלט, כמובן, על הכותל המערבי, פיר למרגלות הכותל הדרומי. לעיר ריה היתה כוונה להכפיף תחת אחי רשות את האתרים בנחל קדרון, אך עם התנגשה עם האינטרסים של משרד הדתות, ששלח ידו בוריות רבה גם על נקבת גיחון ובריתת שילוח. חומות העיר העתיקה עם מסלול הביקורים שעליהן היו לגוי שא פעילותה של העיריה. גבעת

להסתבר והסירה את ידיה מהאתר רים. משרד הדתות הצביע שלטים בוריים המעידים על נוכחותו במי קום. שנתיים לא נעשה דבר לשי קם את האתרים הללו ולפתוח אותם לביקורים. לאחרונה הגיש העיריה ומשרד הדתות להסכם בדבר טיפול משותף באתרים שבנחל קדרון, וכן קבר שמעון הצדיק, גם בשתתי נקי כה גיחון ובריתת שילוח מוצבים שלי טים של משרד הדתות. הוא לא עשה דבר בשנתיים לשיקומם. לאחרונה החלט כי ייכללו במסגרת הפארק

ני ה-4

מצופה

הדברים יגיעו לידי הנעת הערכים
הישראלים לבצע הסכם כלשהו שי
יושג בשיחות ארבעת הגדולים.

הבנה לעמדת ישראל
כלפי הערבים

נורא ציריכר צייטונג
כותב השבוע שמיכנת עמדת ישראל
— שישכנעה שהיא יכולה לסמוך רק
על עצמה — כשהוא מגלה נכונות
לשלם מחיר גבוה כדי להשיג גבול
לוח כסוחים במסגרת הסדר שלום
למזרח התיכון. אבל הצדה היא שי
אין ממשלה ערבית המסוגלת לתת
קיום אפילו יום אחד אם תסכים ל
אפשר לישראלים להרחיב את גבולות
היהם. כל נסיון על-ידי ארבע הסע
צמות למצוא מוצא מדילמה זו בי
הצעת ערביות יעילות, צריך להיות
מלווה בהסכם בין ווינגטון למוסק
בה שיטת לא רק את נושא המזרח
התיכון אלא שתהיה לו משמעות גלוי
בלתי. כל עוד לא תהיה הפתיתת
אמיתית יהיה לכרית המועצות ענין
רב בהמשכת הסתירות במזרח התי
כון. סתירות זו מאפשרת לה דרוי
ספ רגל בים התיכון המקשה על ה
מקרים את הגישה לאנפו המזרחי.

סירחאן

צות את הדין

★ א'רופה
★ ארה"ב

★ סקנדינביה
★ המזרח הרחוק

וספארי באפריקה

אלה ועוד טיולים רבים אחרים מציע לך

פאטרא

פוכנות נפיקות בע"מ

פנה אלינו והיוועץ בצוות המנוסה שלנו בכל הנוגע
לנסיעתך. כל שעליך לעשות זה להתקשר אלינו ואנו
נדאג לכל השאר.

נוסעים מנוסים נוסעים עם פאטרא
פאטרא

מרטס וחברת טיולים בסניפי
תל-אביב רח' נחלת-בנימין 63 טלפון 623411—3
ירושלים פנת רחוב יפו וסטראוס, טלפון 22186
חיפה שער פלמר 3, טלפון 62975
ראשון לציון רח' הרצל 68, טלפון 941843

חברה לבנין בע"מ

למכירה
קוטג'ים
זו משפחתיים

ברמת-גן
שטח 130 מ"ר

בתנאי רכישה נוחים

מעטה לציבור בחשיפת המניעים ה'
סמויים שתגניעו את סירחאן. בצדק
לא שוכנע חבר המושבעים שסירחאן
לחץ על ההקדש פשוט מפני שהיה
ילד בעייתי למשפחה לא יציבה נעדי
רת אב. כן לא יכול היה חבר המוש
בעים להסכים לתדמית העצמית של
סירחאן כנוקם המינע את העולם הי
ערכי נגד רוברט קנדי בשל דעותיו
על הסכסוך במזרח התיכון.

מי שהתחיל למקרה זה כאל מקרה
משפטי רגיל מתעלם מן התשלכות
הלאומיות והבין-לאומיות. הוראות
בית המשפט האוסרות על כל מי שי
קשור במקרה לדבר עליו מתוך לי
כתלי בית המשפט, חיו מוצדקות. ה'
ציבור בבית ובחוץ-לארץ לא ידע
אולי לעולם את אשר עבר במוחו
הסעות של הרוצח. אבל ציבור זה
יכול היה לפחות לראות שהמשפט
התנהל בצורה גלויה וחגיגת.

מתקבל על הדעת שתתועלת שוה
את המחיר היקר ששילמה ארצות
הברית ביוקרה.

גלוי דעה של המועצה המוסלמית בענין
פתיחה שער המוגרבים בפני לא-מוסלמים

נכתב ב-21.10.69 ופורסם ב"אל-קודס" ב-22.10.69

א. נקודות עיקריות מתוך גילוי הדעה:

1. המועצה המוסלמית סגנה בכל כוחה את החלטות שלטונות הכיבוש הישראליים בענין פתיחת שער המוגרבים ואת הלחץ לפתיחתם מחדש של שאר השערים המובילים להר הבית.
2. רחבת הר הבית כולה מסגד וכולה קדושה.
3. רחבת הר הבית כולה בבעלות המוסלמים לבדם.
4. המועצה המוסלמית מכירה בכך שרחבת הר הבית ושני המסגדים מייצגים מורשה אסלאמית, תרבותית ואנושית ומעולם לא ניתנה לייחודם לעצמה בלבד ולמנוע מהם מבקרים לא מוסלמים.
5. ואולם המועצה המוסלמית החליטה לסגור את שערי הר הבית "באורה זמני ועד אשר יתבחר המצב ותיקבע האחריות" מהטעמים הבאים:
 - (א) התנאים הסכאיבים והמסורסלים שליוו את שריפת אל-אקצא ועודם קיימים ומעוררים התרגשות בקרב המוסלמים.
 - (ב) השלטות שלטונות הכיבוש על: (1) מפתח שער המוגרבים; (2) המדרסה אל-תנכזיה (הסחממה); (3) הזאוויה אל-פאח'ריה (המבנים והחצר הפנימית שמימין לצידו הפנימי של שער המוגרבים, על דעת הכניסה אליהם הלוי שלט "שטח צבאי"); (4) החפירות הארכיאולוגיות.
6. המועצה המוסלמית בלבד, ולא השלטונות הישראליים, היא שתחליט מה לעשות לגבי חתנאים הללו ולה בלבד הטמנות והזכות לעקף על שערי הר הבית, על סגירתם ופתיחתם בהתאם לרגשות המוסלמים וצרכיהם הדתיים.
7. בכך (סעיף 6) פועלת המועצה המוסלמית בשם הערבים והמוסלמים בכל ארצותיהם.
8. "תחבולה ואמהלת" ההסתמכות של הישראלים על סטטוס-קוו-אנשה - הינה אמתלא מילולית ואיננה מעשית כפי שמוכיח העבר בן מאות השנים עד לכיבוש.

THE UNITED STATES OF AMERICA
DEPARTMENT OF THE INTERIOR

LAND OFFICE, WASHINGTON, D. C.

1. PURPOSE AND SCOPE

This document is intended to provide information regarding the procedures for the acquisition of land for the United States.

It is the policy of the Department of the Interior to acquire land for the United States in the most efficient manner possible.

The following procedures shall be followed in the acquisition of land for the United States:

1. The Department of the Interior shall acquire land for the United States in the most efficient manner possible.

2. The Department of the Interior shall acquire land for the United States in the most efficient manner possible.

(a) The Department of the Interior shall acquire land for the United States in the most efficient manner possible.

(b) The Department of the Interior shall acquire land for the United States in the most efficient manner possible.

3. The Department of the Interior shall acquire land for the United States in the most efficient manner possible.

4. The Department of the Interior shall acquire land for the United States in the most efficient manner possible.

5. The Department of the Interior shall acquire land for the United States in the most efficient manner possible.

ב. הערות ומסקנות:

1. גלוי הדעה מחלים כליל מהצבת ^{התבונה} הגדולה של שוטרים ישראלים יהודים וערבים בהר הכית. "שחיקה כהודאה דמיא", ואם כי נמנעו מלברך על-כך פוסבית יש בשחיקתם אישור למעשה. גישה זו תואמת את קביעת דו"ח ועדת החקירה המוסלמית לשריפת אל-אקסא ("אל-קודס" 8.10.69) לאמור: "שלטונות הכיבוש אינם יכולים להתנער מאחריותם הכטחונית הכללית (בהר הכית) וזאת משום שלשומרי הווקף המוסלמים אין כל תואר או סמכות כטחונית והשימוש במילה "שוטר" בסוכן הכטחונית ביחס לפקירי הווקף הוא שימוש מוטעה".

2. להנמקה סגירה השערים מעלה המועצה לא רק את שריפת המסגד אלא כל המענוה הישנוה כמו התפירות, הזאוויה הפאח'ריה (שנחפסה עוד ב-1967), המחכמה וכיו"ב. במלים אחרות - עצם נוכחותנו ומעילותנו ליד הר הכית משתמע מכך שכל ויתור שלנו בשאלה שער המוגרבים עשוי, איפוא, לגרור אחריו תביעות נוספות של המוסלמים.

3. יצויין שהמועצה סגנה לא רק את פתיחת שער המוגרבים אלא גם הלחץ לפתיחת שער השערים.

4. המועצה מנסה באמצעות השאלה הגדונה להקנות לעצמה מעמד והכרה של גוף המייצג את האינטרסים של כלל המוסלמים בעולם.

2. THE PROBLEM

The first part of the paper is devoted to a discussion of the problem of the existence of a solution of the system of equations (1) for a given set of initial conditions. It is shown that the system of equations (1) has a unique solution for a given set of initial conditions if the functions $f_i(x, y, z, t)$ are continuous and satisfy the Lipschitz condition with respect to the variables x, y, z .

In the second part of the paper, the problem of the stability of the solution of the system of equations (1) is considered. It is shown that the solution of the system of equations (1) is stable with respect to the initial conditions if the functions $f_i(x, y, z, t)$ are continuous and satisfy the Lipschitz condition with respect to the variables x, y, z .

In the third part of the paper, the problem of the asymptotic stability of the solution of the system of equations (1) is considered. It is shown that the solution of the system of equations (1) is asymptotically stable with respect to the initial conditions if the functions $f_i(x, y, z, t)$ are continuous and satisfy the Lipschitz condition with respect to the variables x, y, z .

In the fourth part of the paper, the problem of the boundedness of the solution of the system of equations (1) is considered. It is shown that the solution of the system of equations (1) is bounded with respect to the initial conditions if the functions $f_i(x, y, z, t)$ are continuous and satisfy the Lipschitz condition with respect to the variables x, y, z .

גלוי דעת של המועצה המוסלמית בענין
פתיחת שער המוגרבים בפני לא-מוסלמים

נכתב ב-21.10.69 ומורסם ב"אל-קודס" ב-22.10.69

א. נקודות עיקריות פתור גילוי הדעת:

1. המועצה המוסלמית מבנה בכל כוחה את החלטות שלטונות הכיבוש הישראליים בענין פתיחת שער המוגרבים ואת הלחץ לפתיחתם מחדש של שאר השערים המובילים להר הבית.
2. רחבת הר הבית כולה מסגד וכולה קדושה.
3. רחבת הר הבית כולה בבעלות המוסלמים לבדם.
4. המועצה המוסלמית מכירה בכך שרחבת הר הבית ושני המסגדים מייצגים מורשה אסלאמית, תרבותית ואנושית ומעולם לא ניסתה לייחדם לעצמה בלבד ולמנוע מהם מבקרים לא מוסלמים.
5. ואולם המועצה המוסלמית החליטה לסגור את שערי הר הבית "מאורח זמני ועד אשר יתבהר המצב ותיקבע האחריות" מהפעמים הבאים:
 - (א) החנאים המכאיבים והמקורפלים שליוו את שריפת אל-אקצא וקודם קיימים ומעוררים התרגשות בקרב המוסלמים.
 - (ב) השתלטות שלטונות הכיבוש על: (1) מפתח שער המוגרבים; (2) המדרסה אל-תנכזיה (המחכמה); (3) הזאוויה אל-פאח'ריה (המבנים והחצר הפנימית שמימין לצידו הפנימי של שער המוגרבים, על דשא הכניסה אליהם חלוי שלט "שטח צבאי"); (4) החפירות הארכיאולוגיות.
6. המועצה המוסלמית בלבד, ולא השלטונות הישראליים, היא שתחליט מה לעשות לגבי החנאים הללו ולה בלבד הסמכות והזכות לפקח על שערי הר הבית, על סגירתם ופתיחתם בהתאם לרגשות המוסלמים וצרכיהם הדתיים.
7. בכך (סעיף 6) מועלת המועצה המוסלמית בשם הערכים והמוסלמים בכל ארצותיהם.
8. "תחבולה ואמתלת" ההשתמכות של הישראלים על סטטוס-קוו-אנחה - הינח אמתלא מילולית ואיננה מעשית כפי שמוכיח העבר בן מאות השנים עד לכיבוש.

THE UNITED STATES OF AMERICA
DEPARTMENT OF THE INTERIOR

Geological Survey

REPORT OF THE GEOLOGICAL SURVEY

OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES
OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES

OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES

OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES

OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES
OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES

OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES
OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES

OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES
OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES

OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES
OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES

OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES
OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES

OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES

OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES
OF THE GEOLOGICAL SURVEY OF THE UNITED STATES

ב. הערות ומשמעויות:

1. גלוי חרעה מהעלם כליל מהצבת ^{החבורה} הגדולה של שוטרים ישראלים יהודים וערבים בהר הבית. "שתיקה כהודאת דמיא" ואם כי נמנעו מלכרך על-כך פוסבית יש בשתיקתם אישור למעשה. בישה זו תואמה את קביעת דו"ח ועדת החקירה המוסלמית לשריפת אל-אקסא ("אל-קודס" 8.10.69) לאמור: "שלטונות הכיבוש אינם יכולים להתנער מאחריותם הבטחונית הכללית (בהר הבית) וזאת משום שלשומרי הווקף המוסלמים אין כל תואר או סמכות בטחונית והשימוש במילה "שומר" בסובן הבטחוני ביחס לפקירי הווקף הוא שימוש מוטעה..." //

2. להנמקה סגירת השערים מעלה המועצה לא רק את שריפת המסגד אלא כל הטענות הישנות כמו החפירות,, הזאוויה הפאח'ריה (שנחפסה עוד ב-1967), המחכמה וכיו"ב. במלים אחרות - עצם נוכחותנו ופעילותנו ליד הר הבית משתמע מכך שכל ויתור שלנו בשאלת שער המוגרבים עשוי, איפוא, לגרור אחריו הבעיות נוספות של המוסלמים.

3. יצויין שהמועצה מגנה לא רק את פתיחת שער המוגרבים אלא גם הלחץ לפתיחת שער השערים.

4. המועצה מנסה באמצעות השאלה הנדונה להקנות לעצמה מעמד והכרה של גוף המייצג את האינטרסים של כלל המוסלמים בעולם.

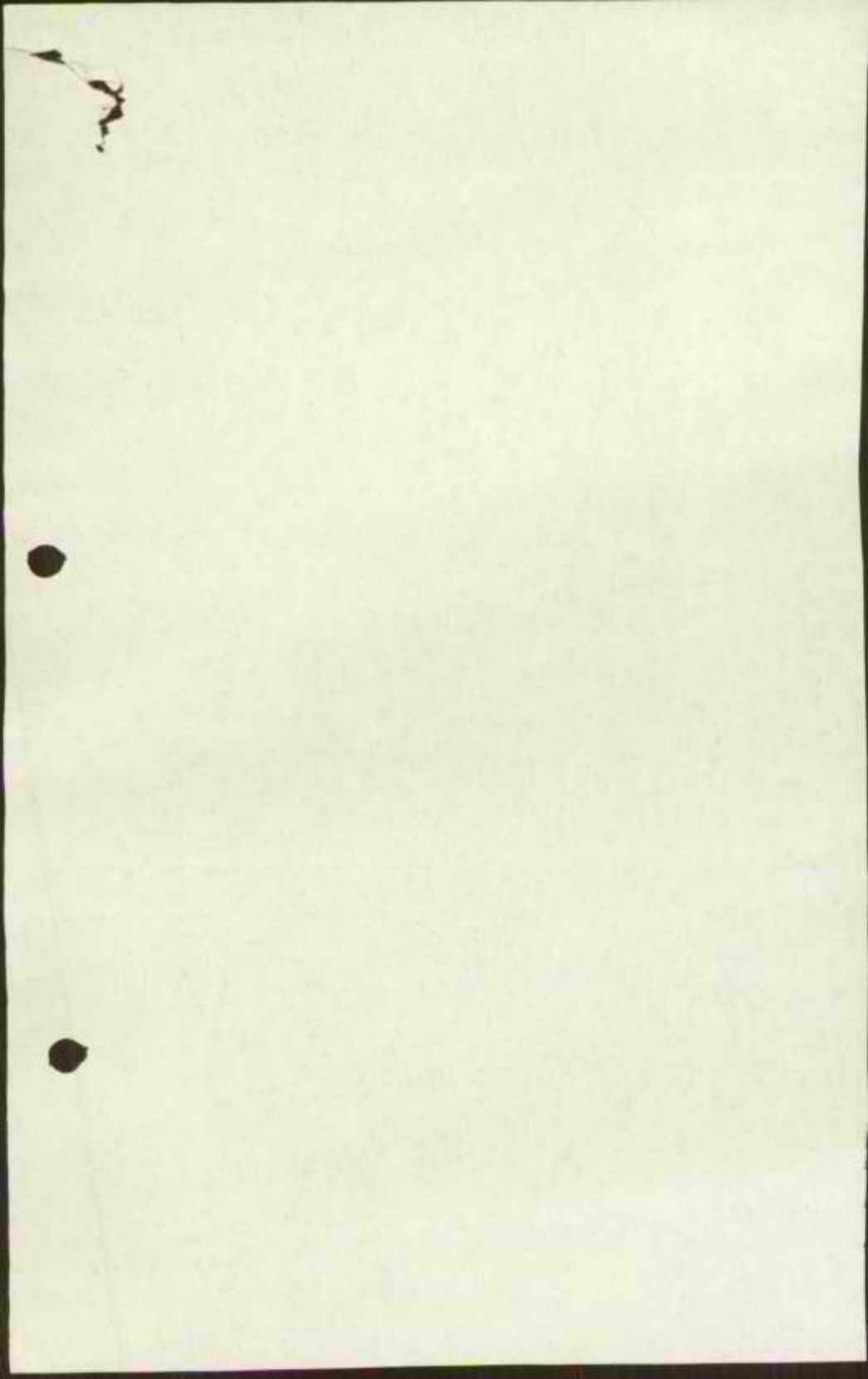
אברהם בן יצחק

כבוד הרב אברהם בן יצחק
לשון קדש ופיוט
המלכות אברהם בן יצחק

אל
אברהם

אברהם בן יצחק

אברהם בן יצחק
לשון קדש ופיוט
המלכות אברהם בן יצחק
אברהם בן יצחק
אברהם בן יצחק
אברהם בן יצחק

COMMISSIONER GENERAL
FOR CULTURAL PROPERTY

Dr.H.J.Reinink

Den Haag, December 6th, 1968.
Bankastraat 104

Dear Mr. Tahboub,

In 2 recent letters His Excellency the Minister of Tourism and Antiquities of the Hashemite Kingdom of Jordan showed his great interest in the future of the former Jewish quarter and the Armenian quarter of the Old Town of Jerusalem.

To inform the Minister provisionally I wrote a letter to my colleague, the Commissioner General for Cultural Property in the Arabic States, Dr.K.Brunner, part of which letter I quote:

"Part of the houses are in a condition that they are not safe to pass. Israeli Authorities are very much concerned with this situation and the Mayor of Jerusalem has invited Mr.Tahboub, the Administrator of the Waqf, to do all the necessary work on their properties and send the bills to him. The Mayor had made this offer by letter as well as by my intermediary. When I asked Mr.Tahboub if he was willing to accept this offer he told me, that he was ready to repair the Waqf properties in due time with their own means. I hope very much that he will do so, because otherwise the Mayor will be forced, much against his wish, to take the necessary measures himself."

I shall be glad to know when you will start the necessary work, so that I can inform more fully His Excellency the Minister of Tourism and Antiquities and other interested parties.

Yours sincerely,

Reinink

TELEPHONE 2251

THE PALESTINE ARCHAEOLOGICAL MUSEUM

IN REPLY PLEASE QUOTE

NO.

DATE

P. O. B. 40

JERUSALEM VIA AMMAN

HASHEMITE KINGDOM OF JORDAN

504

ה'תש"ח 12/8
ג'תתקפ"ח
ג'תתקפ"ח

ה'תש"ח 12/8

ה'תש"ח 12/8

ה'תש"ח 12/8

ה'תש"ח 12/8

ה'תש"ח 12/8

ה'תש"ח 12/8

ה'תש"ח 12/8

ה'תש"ח 12/8

8.12.08

[illegible]

7

המנהל הכללי
משרד המבחן

1024

ירושלים, כ' בכסלו תשפ"ט
11 בדצמבר 1968

טורי

אל : ד"ר מ. אבידור, חשג'ר, אונסק"ו, פאריס
מאה : מבן מנחל מאונס א"

הנדון: חלונה ירדנית מיום 6/11 לאו"ם
על מגיעות באהריט ההסטוריים
בירושלים

מפ"ב -

- א. האגרת הכוללת החלונה הנ"ל אליה צורף פכתב מאה רוחי-אל-חטיב, אל שר התרבות הירדני.
- ב. הערותיו של ד"ר א. א. בירן לאגרת זו.
- ג. הערותיו של מר צ. רפאח בנדון.

הוחלט לא להשיב לאגרת זו כי לא ראינו מה תהיה החוועלה בתשובה כלשהי לגוף האגרת הירדנית מאחר ולחלק מסענות אל-חטיב אין בידינו חשבות קולעות ומשכנעות כלפי חוץ.

עד כמה שידוע לנו לא היה חד לאגרת הירדנית ולכן אין אנו מעוניינים להגרר לחוף מולמוס על ירושלים אשר יוסיף מטקל לסענות אל-חטיב ויזמין חגובה ציבורית יותר רחבה.

בתחילה שקלנו הטעה דוחותיו של ריינינגס באונסקו, כתגובה על האגרת, אולם כדי לא לסבך אותו ולא לעורר חגובות ערפיות נגדו (הוא למעשה נציגם) דבר העשוי להקשות עליו מבהיגתנו, החלטנו לא לעשות כן.

כל זאת לידיעתך.

ב ב ר כ ה,

א.מ. למברט

העתק : ד"ר א. א. בירן
מר ח. סירון : מר צ. רפאח, גאו"ס, ניו-יורק .

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

1911

Ge

דבני

893

ירושלים, יב' בחשוון תשכ"ח
3 בנובמבר 1968

אל : באו"ם, זיו-יורק

מאת : ש. הלל, סמנכ"ל

הנדון : טערת הסכפלה

בפקבות זריקת הרימון, סילוק המדרגות ועבודות הייסוד
שנעשו ברחבת שלפני המערה, ביקורו של נציג אוזטקו במקום, סמאחו
בפנינו על סילוק המדרגות והאפשרות שנעמוד בפני פלוגה ירונית בגדון,
הריני מעביר לכם טכ"ב טקירה קצרה המפרטת את הדקע למכלול ההתרחשויות
והפעילות בנושא זה.

לנחיותכם טכ"ב תמונות ותרישים של השטח הנדון.

ב ב ר כ ה,

ש. הלל

הצחק : טר מ. קוממי, יועץ שה"ח

מנהל מאו"ם 1

טר מ. אבידור, פאריס

טר מ. טירון, היתק המפעמי

... ..
... ..

图 5-1-1 示 2 种情况，图中 α 为叶片与弦线夹角， β 为叶片与来流夹角。

1941 : 3. 17. 1941

БСРП : 2015-09-05

THESE ARE THE RESULTS OF THE RECENT RESEARCH
CONDUCTED BY THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES, WHICH
SHOWS THAT THE USE OF NUCLEAR ENERGY IN THE
POWER GENERATION INDUSTRY IS THE MOST EFFICIENT
AND ECONOMICALLY FEASIBLE METHOD OF PRODUCING
ELECTRICITY.

CLARKSON 0212 20110 74000 07 1000 10000

Б. С. Р. С. С.

NAME : Mr. H. J. ...
...
...
...
...

עבודות הניקוי והגינון ליד מערת המכפלה (אל חרס אל אברהימי)

א.

סבדרות סולק שער כנראה מן המאה ה-17 ואולי מאוחר יותר, סדרגות שהובילו אליו וסדרגות שהובילו ממנו לאורך הקיר החיצוני החורדיאני הדומי. אלו הסדרגות שרק עד לטביעת סהן היה בעבר ליתודים מותר לעלות. לא כל הסדרגות סולקו. שם הסדרגות העליונות המתחברות לכביסה אחורית למבנה בשמירות. לא על הסדרגות הללו הושלך הריסון.

סולק גם הרחבה שלפני הקיר המערבי שבבנתה לפני 50 שנה. (הקבלן שבנה אותה חי בחברון). סבבה קבר היצונית הצמודה לקיר זה שהתיתה ברחבה לא נחרטה ולא נפגעה. בוצעו פעולות ייסור הסטח שברחבה כתוצאה מהן נהגלה הסלע עליו בנוי הקיר החורדיאני. פעולות הייסור נעשות בהקפדה תמזית של מריאולוג סאגף העתיקות.

ב.

הסבריים Reining בציג אונסקו לענייני אתרים ונכסים תרבותיים בשמחים המוחזקים קרא על סילוק הסדרגות בג'רוזלם מוסט. לדבריו הוא לא קיבל כל חלוצה על כך שהירדנים ורק על סמך הידיעה בעתון בא לביקורת. החסבריים שניתנו לו ע"י א. בירן מנכ"ל אגף העתיקות וע"י אנשינו עמם בא בכנס הסתכמו כוללה'ן :

1. כל מונומנט כזה הוא בסצב דינמי. במסמך מערת המכפלה חלו שינויים רבים ע"י התורכים, הבריטים, הירדנים, ועתה על ידינו. ואנחנו היא למנוסנט בלבד. לא פגענו ואיבנו מוגעים באחר עצמו.

2. תמונות משנת 1923 (מצ"ב) מראות שנענו היו צמודים לשער שסולק מנגים שונים. הם לא נמצאו כאן בשונו לחברון. מסתבר שנהרסו עוד במקומם הירדנים. כשהזרנו לחברון היו הסדרגות והרחבה בסצב מוצבה ביותר ומכוסה עפר.

3. גידיבן תכנית ירדנית (תצלומה מצ"ב) לשיפור וגיבון שמה המערה. בתכנית ירדנית זו אין סמיתות הסדרגות (הסגולות) שלפני השער שסולק וגם לא הקבר הצמוד לקיר המערבי של מערת המכפלה. דהיינו שהירדנים עצמם התכוונו להרוס מנגים אלו. אנו, לעומת זאת, השארנו את הקבר על כנו ולא גיבנו בו לרעה.

4. תכנון הגיבון והשימור אותו ע"י ראש העיר חברון. לעומת זאת ראש העיר לא אישר את סילוק השער והסדרגות המוביל ממצודת ^{בקרית} ~~הוא~~ כלליים הוא את התכנית הירדנית.

5. פעולת הגיבון מבליטה את הטובות בעליות והיושבים המבנה ההרודיאני. סילוק הרחבה גילה את הסלע עליו בבויה "מערות הטבעה".

הבנות נציג אונסק"ו

ג.

1. נציג אונסקו הגיש לד"ר גירן מתאה בכתב על הריסת הסדרגות. תע"י שלדברי הנציג אין בכורנתו לפגור המכתב לשום גורם אחר יש כל היסוד להנחה שדבר המתאה יגיע לידיעת הירדנים.

2. נציג אונסקו גם דורו למסוננים עליו על זריקת הריסון במערה :

that could easily have had consequences for a monument of the importance of the IBRAHIM MOSQUE

רמקס להסב תשומת לב המשלוח הגוגיות בדבר למעיינים המתאימים באסנת האב מ-1954 בדבר שמירת נבטים חרבותיים.

תכניות ומעללות בשטח המערה לאתיד

ד.

בישיבה שנחקיימה במקדח יהודה וסוטרון בהשתתפות מושל צבאי חברון, נציג משרד החרות, משה"ח, תע"ץ ועוד במסר וסוכס בין השאר כדלהלן : פעולת הגיבון וסילוק עמר מהרחבה שלפני המערה, נספכת חוף העדפה מכסימלית של פבורות ידיים. הבולדור שהיה בשטח סולק. לא יחרסו כל מבנים בוסמים שהם ליד המערה ובשטחה. לא תהרסנה כל סדרגות בוספות בשטח, בין אם הן צמודות לקיר המערה או לאו. יימנעו סכל פעולה בקבה) סידה גדול כל עוד דיוני העצרת במסכיה. ייפתדלו לכצע הגיבון בשיתוף פעולה עם ראש העיר חברון ובאמצעות מושלים מהעיר חברון.

1. The first section of the report, which is the most important, is the one which deals with the question of the future of the country.

2. The second section of the report is the one which deals with the question of the future of the country.

3. The third section of the report

4. The fourth section of the report is the one which deals with the question of the future of the country.

5. The fifth section of the report is the one which deals with the question of the future of the country.

6. The sixth section of the report is the one which deals with the question of the future of the country.

7. The seventh section of the report is the one which deals with the question of the future of the country.

8. The eighth section of the report

9. The ninth section of the report is the one which deals with the question of the future of the country.

בסל שיקולים פוליטיים ומתוך פחד
שלה נהוגה פסד תוקף (תוקפים)
המוסלמים יבקש אחרים והיסטוריים
המזוינים במורח ירושלים.
בעיר העתיקה מבנים מקושרת ה'
פסלונים הנצבים בבלות חוקיות,
אם כן לכוון אל ארץ ישראל
ולא תשקד עליהם פטירה נאותה
הנצבים המוסלמים מוכרים
בעצמם אל האדמים. ידוע דבר ארץ
מרים אל סמורת ארובה של העיר
יחס נכון לנכסים ארכיטקטוניים מ'
עצבת את עמדתם של אנשי חוקים
וכי פטיט מלווינים עומדים פאזורים יפות
מבנים אל הריפות ישראליות יפות
אל עמק את המוסלמים באתרים ה'
אזורים במסג המזוינים ביעוד ל'
מוסלמים.

仁孝仁仁

[illegible]

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

בכסים היסטוריים בהרסים במזרח-ישראליים

העירייה תתחיל לטפל בעצמה באתרים המזוהים

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

[illegible][illegible]

ישראלית, נפטן בכך.
המלחמה הזאת מתגבר כי רשויות
החוק מספר להעלים את א
שוק אר חוקי מתגבר כי רשויות
לפני יוני 1967. לחוק זה מבין א
להתבטח. הורדים החלו. זמן קצר
רשע קטנים בשוק ובחנות העמדים
שיר אדם לא נגעה בהם זמן רב.
במים בצידו ערסות יחסיות. א
ההנהגה השתלמה עליו. היום מבר
הנס. הבריטים שיסצו יניקו. א
אוינים. אולם מאז סוף המאה ה-15
היה זה אחד החוקים העקובים
דר. האור שהוא לשוב מראה קוסם.
תחום הבוריוס נסמס קינג אור.
המלכים במאה ה-18. נסבנו כגנו
שוק התבונה אפוליו. כאשר בגנות
מבנה חוסמות מבטן המהירות את
מראה.

הענין הזה

[illegible]

מלך המלכות

בפוליס. ליד בנין המסחרת סביל ש' בנה מילרמן (בנות הארבעים ש' ה' סמך ה' 167) את תנא שמואל ודעתו. מלחמה ש'ת אל-אקסא ובמבול השליל בנסות המרחב. ושיכנים לא רוקע. כמוראן המוסלמי ש'שיכנים לא התרחם (אחד מ'סמכותו ב'נו ה' ה' כולל הדיווח) משכנים המסורתיים מעמדים. בהם גדלו של 'צאח' של דין המסחרת אבם ורובו לשכסל. נבנו חלק מהם מתחת ורקע. נשכסל על מ'סמכותם. ש'אש' מ'סמכותם. ב'סמכות לחיץ על הנגשה במוראן המוסלמי וליקץ לבנאוי לצד לשכסל את המצודה.

[illegible]

הַדְּעָה

באקבות החסם שנעשה בין הולנד בן אוריין בישראל למוסדנו ביום
לישראל ב"ע"מ, עורכים סינפי הולנד בן אוריין בישראל למוסדנו ביום
17 בדצמבר 1968.

הודעה אישית נשלחה ללקוחות סניפי הולנד בנק אוניו.

חחל בתאריך ה"ל, יופעלו הסניפים של הכולד בנק אונקון לשעבר על ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ. לחל כחובותיהם ואלון חשיות לקבלת קהל :

8.30—12.30

תל-אביב - ש'ד' רוטשילד 4, טל. 58261
חיפה - ר'ד' הנקיס 14, טל. 521285

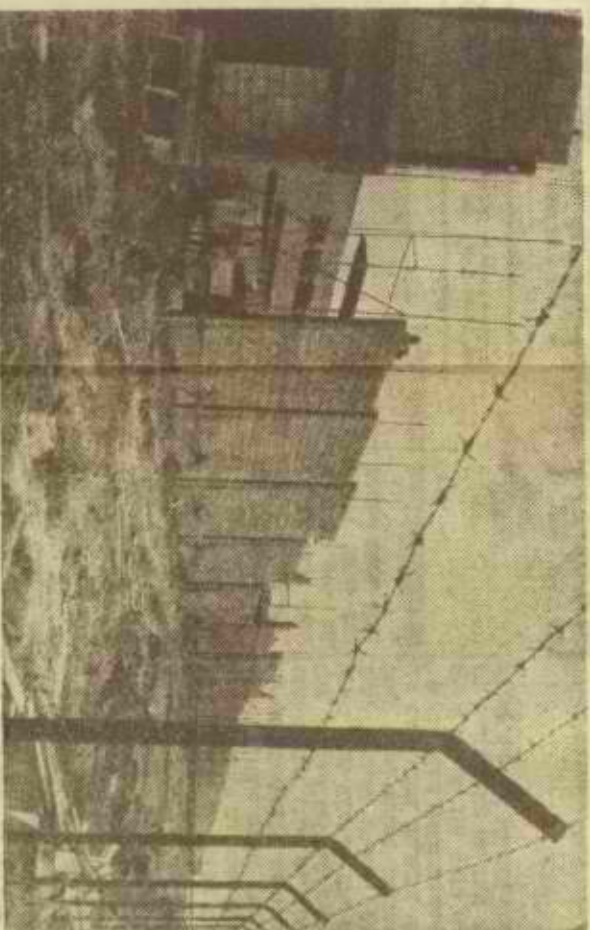
חיפה — רמת שאול, רח' צרפת 57, טל. 335148
16.00—17.30 ; 8.30—12.30

לקוחותיהם של סניפי חולד בנק. אוגיון לשעבר וכו' הקיזל הורחב ממונחים לחשמש בשרותי בנק ענפים ומגוונים אשר יעמדו לרשותם בסניפי החברים של בנק דיסקונט לישראל בע"מ.

בנק דיסקונט
לישראל בע"מ

חברה לבנין ולעבודות צבוריות
מיסודו של סגלל בונה בע"מ

הודעה על כ'נוס האס'פה

(צילום : יואל זאק)

ספר: תחנת המשטרה באשקלון בונים חומה המקום יאשיב בית סוחר

ועדת החינוך של הכנסת דנה בהצעת חוק הפיקוח על בתי"ס

התורה והנצח על רמח ליימאיד'ם סבירא

בניסוח חסר לא יאמר במסורת
על־מסורת ענינים ומקצועות ולא
יפסי עליהם הנהגות וסגולות אלא
יבאזכר בם חוקי לחות המצות וה'
מקובלים בים"ד עד אשר י' חזק'
דד' וזה לאשר את הנהגות המצות
בחק' בחתום בים ביהמסד' כל'

מק. י. - וואלף
אמל

דאס

אל משה, נשיה

משרד החוץ

16. XII. 1968

מחור הארץ

18 XII 1958

ירושלים, י"ב באב תשכ"ח
4 באוגוסט 1968

אל : מר י. אלמוג, יועץ, מא"ס

ממ : אירופה

**הנדון: מועצה אירופה - דו"ח צרוק
על הפקודות הקדושים בירושלים
מכתבן 242 מה-29.7**

כחשך למעקבו 375 מה-31.7 מצא נא רצ"ב 4 עותקים מהדו"ח של
ח"כ צרוק על הפקודות הקדושים בירושלים, וכן מכתב ממנו אל מדינתו ואל
רודנשטיל (רצ"ב העתק של שני המכתבים אלה - ליריעה).

לדו"ח 4 נספחים. את נספח א' A/7064/Add.1 or S/8439/Add.1
תקבל בימים הקרובים ישירות מבא"ט בדאר אויר אקספרס. אגא הדבק עליו החוויה
(רצ"ב 40 עותקים של החוויה).

את הנספחים אני שולח לך ב-40 עותקים בכדי שהמועצה הוכל להפיצם
במסגרת מקוריים (מספר או"ם, פוטוסטאטים מוכתבים מה רצוני הכנסיות בארץ לטר
המסמכים ולמטה"ח, כתבה ב-ג' רוצלט פוסט" ומכתב למערכת, וכו').

ב ב ר כ ח

רפאל גביר

העתק: לשכת המנכ"ל

מר ג. אבנר, ס/מנכ"ל

מר מ. מרגלי

מסמט

אירופה 2

מח"ס

הסגרירות רומא - ראו נא מכתבנו 971 אליכם
הסגרירות בריסל - ראו נא מכתבנו 971 אליכם

$\text{CH}_3\text{COCH}_2\text{COCH}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{CH}_3\text{C(OH)(CH}_3\text{)COCH}_3$
 $\text{CH}_3\text{COCH}_2\text{COCH}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{CH}_3\text{C(OH)(CH}_3\text{)COCH}_3$

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

[illegible][illegible]

1. The first of these is the fact that the
2. second of these is the fact that the
3. third of these is the fact that the
4. fourth of these is the fact that the
5. fifth of these is the fact that the
6. sixth of these is the fact that the
7. seventh of these is the fact that the
8. eighth of these is the fact that the
9. ninth of these is the fact that the
10. tenth of these is the fact that the

[illegible]

1951: 1. 10. 1951
2. 11. 1951
3. 12. 1951
4. 1. 1952
5. 2. 1952

ГЛАВА

HAIM J. ZADOK, M.K.

HAKNESSET, JERUSALEM.

1st August, 1968

Mr. P. Modinos,
Deputy Secretary General,
Council of Europe,
Strasbourg.

Dear Mr. Modinos,

I am sending you a Memorandum on the
Holy Places in Jerusalem, for submission to the
Joint Sub-Committee of the Political Committee
and the Legal Committee of the Consultative
Assembly.

I regret that owing to my recent absence
from Israel there has been a delay in the
submission of this document.

Yours faithfully,

HAIM J. ZADOK

Enclosure

HAIM J. ZADOK, M.K.

HAKNESSET, JERUSALEM.

Personal

1st August, 1968

Mr. Francis Rosenstiel,
Council of Europe,
Strasbourg.

Dear Francis,

I am sending you a copy of my letter to Mr. P. Modinos,
enclosing a Memorandum on the Holy Places.

From the time-table of the meetings of the Committees
of the Consultative Assembly in September, I note that, while
the Political Committee will be meeting in Rome on 2nd, 3rd
and 4th September, there is no scheduled meeting of the
Joint Sub-Committee of the Political Committee and the Legal
Committee on the Holy Places. As far as we are concerned,
we are not interested in expediting in any way the
deliberations of the Sub-Committee on this subject.

In any event I would very much appreciate your advising
me whether the Sub-Committee will hold a meeting in Rome in
the beginning of September with this subject on its agenda,
so that we can, if necessary, make arrangements for myself
or one of my colleagues to attend the meeting.

Yours sincerely,

HAIM J. ZADOK

Enclosure

THE HOLY PLACES IN JERUSALEM

As a result of aggression launched by the Arab States against Israel in 1948, that section of Jerusalem where most of the Holy Places are to be found was seized and governed for nineteen years by a régime which withheld its proper acknowledgement from universal religious concerns. In the Jewish Quarter, all but one of the thirty-five Jewish houses of worship that had graced ancient Jerusalem were destroyed, wrecked or pillaged and stripped. In the historic Jewish graveyard on the Mount of Olives, thousands of tombstones were torn up., broken into fragments or defiled as flagstones, steps and masonry in Jordanian army installations and civilian constructions. Large areas of the cemetery were bulldozed and converted into parking places and petrol-filling stations. (On the acts of desecration, see Appendix I:A/7064/ Add.1 of 6 March 1967).

The principle of total, unconditional, freedom of access to the Holy Places of all the three monotheistic religions was flouted. All through the nineteen years of Jordanian rule, Jordan declined to implement Article 8 of the Armistice Agreement which provided explicitly for that freedom. The Jordanian Government bluntly told the Ad Hoc Political Committee at the fourth and fifth sessions of the General Assembly, on 6 December 1949 and on 11 December 1950, that it would not consent to any special arrangements for the Holy Places.

Since June 1967 the City of Jerusalem has been re-unified and the Holy Places of all faiths are inviolate and open to access and devotions by all who hold them sacred.

On 27 June 1967, the Government of Israel took measures to furnish a statutory basis for the protection of all the Holy Places of Jerusalem.

The Protection of Holy Places Law-1967 provides that "the Holy Places shall be protected from desecration and any other violation and from anything likely to violate the freedom of access of the members of the various religions to the places sacred to them or their feelings with regard to those places. Whoever desecrates or otherwise violates a Holy Place shall be liable to imprisonment for a term of seven years" (See Appendix II: Protection of Holy Places Law 5727-1967).

There had been no such legislation to protect the Holy Places in Jerusalem in the nineteen previous years. Since 27 June 1967, the desecration of hallowed buildings has been redressed, and shattered synagogues are being rebuilt.

The Government of Israel is conscious of the universal spiritual interests which converge on the Holy Places. Israel is resolved to secure respect for them, and is confident that it is capable of securing it. Time and again, it has declared its readiness to negotiate legal and practical measures for entrusting the administration of the Holy Places of Judaism, Christianity and Islam to responsible agents of the religions which hold them sacred.

In a letter of 10 July 1967 to the Secretary-General of the United Nations, Israel's Minister for Foreign Affairs, on behalf of his Government, affirmed that Israel, in a spirit of solicitude for historic and spiritual traditions, had taken steps with a view to reaching arrangements that would assure the universal character of the Holy Places and give satisfaction

to Christian and Moslem spiritual interests. Unlike the predecessor Government in the City, Israel did not and does not envisage the exercise of exclusive and unilateral control over the Holy Places. (See Appendix III: Reactions and observations from representatives of various religious communities since June 1967).

In pursuance of its avowed intention to maintain the Holy Places in the best possible order and repair, the Government of Israel has encouraged religious bodies in Jerusalem to offer suggestions to that end. Following their suggestions, as well as in the light of claims to compensation for war-damages, a series of agreements was concluded in the months of April-July 1967, in full and final settlement of all such claims. (Appendix IV: Cutting from the Jerusalem Post, 23 April 1968. Note: Three further agreements of this kind have since been signed).

The Holy Places are safeguarded and all discrimination has ended. The Christian communities, joined by thousands of pilgrims from abroad, with numerous visitors from the Arab States among them, freely celebrate their festival occasions. The Moslem community is unhindered in marking its religious holidays in accordance with its traditions.

The Holy Places of Judaism, Christianity and Islam, sacrosanct and inviolate, are administered in the custody and under the responsibility of representatives of the religions which hold them sacred. The long-standing status quo regulating the rights and duties of the Christian denominations is scrupulously observed.

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

A n n e x

Appendix I : Desecration - A/7064/Add.1, 6 March 1968.

Appendix II : The Protection of Holy Places Law -1967.

Appendix III: Reactions and observations from representatives
of various religious communities since June 1967.

Appendix IV : Press cutting on agreements signed with
representatives of religious bodies.

----- . -----

10

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

1000

PROTECTION OF HOLY PLACES LAW 5727-1967*

1. The Holy Places shall be protected from desecration and any other violation and from anything likely to violate the freedom of access of the members of the various religions to the places sacred to them or their feelings with regard to those places.

2. (a) Whoever desecrates or otherwise violates a Holy Place shall be liable to imprisonment for a term of seven years.

(b) Whoever does anything that is likely to violate the freedom of access of the members of the various religions to the places sacred to them or their feelings with regard to those places shall be liable to imprisonment for a term of five years.

3. This law shall add to and not derogate from any other law.

4. The Minister of Religious Affairs is charged with the implementation of this law and he may, after consultation with or upon the proposal of representatives of the religions concerned, and with the consent of the Minister of Justice, make regulations as to any matter relating to such implementation.

5. This law shall come into force on the date of its adoption by the Knesset.

LEVI ESHKOL
Prime Minister

ZERAH WARHAFTIG
Minister of Religious Affairs

SHNEOR ZALMAN SHAZAR
President

* Adopted by the Knesset (Parliament) on 27 June 1967. In this connection, the Proclamation of the Independence of Israel, on 14 May 1948, declares:

"It (the State) will guarantee freedom of religion and conscience, of language, education and culture. It will safeguard the Holy Places of all religions."

אנא דעו דא געבטע וועט זיין גוט
לויט דעם וועג

חפזית לוי גוט
? אגב 1140

ע. קוק - פון 6 אדער האלטע. מאכט.

דעם נאך א וואג
גוט (וועגן)

א. שטיין ים וועג פון

אין א גוטע וועג - וואו
אין א גוטע וועג - וואו
אין א גוטע וועג - וואו

אין א גוטע וועג - וואו
אין א גוטע וועג - וואו
אין א גוטע וועג - וואו

אשר יצא אל הים - ואל-הים
למנוחה ואל-הים
למנוחה ואל-הים
למנוחה ואל-הים

אשר יצא אל הים - ואל-הים
למנוחה ואל-הים
למנוחה ואל-הים
למנוחה ואל-הים

אשר יצא אל הים - ואל-הים
למנוחה ואל-הים
למנוחה ואל-הים
למנוחה ואל-הים

אשר יצא אל הים - ואל-הים
למנוחה ואל-הים
למנוחה ואל-הים
למנוחה ואל-הים

אשר יצא אל הים - ואל-הים
למנוחה ואל-הים
למנוחה ואל-הים
למנוחה ואל-הים

ה' - יו"ד מרחשון
 ביום שבת ה'תש"ח
 י"ג חשוון

ה'תש"ח
 ! היום ה'תש"ח
 ! היום ה'תש"ח

ה' - יו"ד מרחשון
 ביום שבת ה'תש"ח

ה'תש"ח - יו"ד מרחשון
 ביום שבת ה'תש"ח
 י"ג חשוון

ה' - יו"ד מרחשון
 ביום שבת ה'תש"ח

ה'תש"ח - יו"ד מרחשון
 ביום שבת ה'תש"ח

מנחם - חתונה אברהם בן חנה
ביתא אברהם אברהם -
מנחם אברהם אברהם
מנחם אברהם אברהם
(מנחם אברהם) אברהם אברהם

ביתא - אברהם אברהם אברהם

אברהם אברהם אברהם
אברהם אברהם אברהם
אברהם אברהם אברהם

אברהם אברהם אברהם
אברהם אברהם אברהם
אברהם אברהם אברהם
אברהם אברהם אברהם

1 307 - לא לא חלק חזני

(2) לא חלק חזני

(3) לא חלק חזני

שני - חלק חזני

לא חלק חזני

לא חלק חזני

(1) לא חלק חזני

(2) לא חלק חזני

(3) לא חלק חזני

ARMENIAN PATRIARCHATE

APPENDIX III

ՄԱՏՐԻԱՐԺԱՐԱՆ
ՀԱՅՈՑ

بطريركية الأرمن

Jerusalem 8th April 1958

To His Excellency Mr. S. Shapiro
Ministre of Justice
Ministry of Justice
Jerusalem.

Your Excellency,

I have the honour to refer to Your Excellency's kind visit of to-day to our Patriarchate and to thank you sincerely for the genuine interest shown by the Israeli Authorities to the Holy Places.

In this connection I also present my deep thanks to Your Excellency for your willingness to render us every help in order to restore our Monastery of the Holy Saviour and cemetery situated on the front line since twenty years.

I am confident that the Israeli Authorities who were always animated with a spirit of justice and equity and shown great consideration and respect to the Holy Places will continue with the same spirit and feelings.

Presenting to Your Excellency the assurance of my highest esteem, I remain:

Devotedly and Faithfully,

Archbishop Y. Derderian

Archbishop Yaghishe Derderian
Armenian Patriarch of Jerusalem.

No. 327

His Excellency
Yaacov S. Shapiro,
Minister of Justice
Jerusalem.

Your Excellency,

With reference to our interesting discussion which we had during Your Excellency's visit to our Patriarchate on April 8th, concerning the restoration of damages that were inevitably caused during the 6 day War to our Churches and property, we have the honour to address this letter to Your Excellency so that we may in writing express our thanks for the interest shown by you and the promise given us that compensation will be given our Patriarchate and full restoration will be carried out.

It is true and we would like to stress it again that the Holy Places in general, Monasteries and Churches were given full respect and protection by the Israelis before the war, during the war and afterwards and we hope that in the future they will be respected as well and the Status quo which exists will be safeguarded.

As regards the land property and other financial questions, we rely on Your Excellency for a speedy and just settlement.

With best wishes and the assurance of our distinguished consideration, we remain

Jerusalem,
April 12th, 1968.

Benedictos,
Greek Orthodox Patriarch
of Jerusalem.

CUSTODIA DI TERRA SANTA
JERUSALEM

S. Salvatore April 27, 1968

Mr. Y. Ilsar
Chargé des Affaires Ecclésiastiques
Ministry of Foreign Affairs
State of Israel.

Dear Mr. Ilsar:

Concerning the information you were requesting about pilgrimages to the Holy Land, the freedom accorded to pilgrims to go and worship in the various Shrines and Churches, and in general the religious freedom to carry on religious services since the Six Days War, I'm happy to inform you of the following:

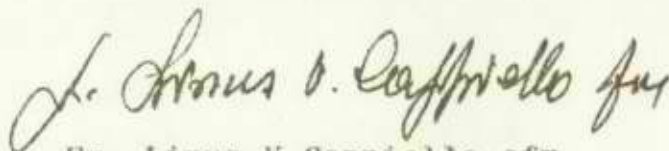
1) Thanks be to God, pilgrimages to the Christian Shrines are increasing in number from day to day, and pilgrims make their visits as they did a year ago. Only occasionally they are advised, though not prevented by force, to omit the visit to the River Jordan, on account of some danger of shooting in that zone.

2) All the services (I mean religious services) are going on as usual in the Christian Churches. It would be enough to mention how orderly was everything during the recent celebrations of Holy Week and Easter.

3) As I had the occasion to state on previous occasions, practically none of our Holy Places and Churches were damaged or destroyed during the Six Days War. In one or two places minor damage was caused, because the fight went on in the immediate vicinity of the Church or Monastery. One place which suffered quite a bit was our Monastery on Mount Zion.

What I have stated so far are facts, that everybody can check. Of course a war is a war: yet in general we must be grateful to Almighty God that the Holy Places were preserved from destruction, and almost in all cases from damage even small. I suppose that all can see for themselves in what condition are our Churches. And again I should say "Thanks be to God!" that Christians and pilgrims have been able to continue their divine worship in our Churches, practically without any break since last June.

I take this opportunity to send you sincere best wishes and greetings.

Fr. Linus V. Cappiello ofm
Custos of the Holy Land

DORMITION ABBEY
P.O.B. 22
JERUSALEM, ISRAEL

29 4 1968

Mr. Yehiel Ilsar
Ecclesiastical Affairs Dpt.
The Ministry for Foreign Affairs
J e r u s a l e m

Dear Mr. Ilsar,

the re-unification of Jerusalem, in consequence of the "Six-Day-War", has terminated our association with the Israel Defence Forces, who had used the roof of our church as an observation post. This association was involuntary on our part, as we did not offer our premises for such purpose. The Israel Defence Forces considered the strategic location of our buildings as so important that it overrode all objections which might have been moved against such occupation.

But what I want to state now, is that - involuntary as it was on our part - this association with the Defence Forces has nonetheless been very pleasant and amicable. The soldiers, with extremely few exceptions, behaved in an exemplary way. They were respectful and courteous throughout. Every possible consideration of the Holy Place was given. In fact any intrusion into the church proper had been conscientiously avoided. If there ever was a question or problem which might have arisen, I always found the respective authorities most understanding and cooperative. I do believe that the whole manner in which this situation of such close contact between Christian church authorities and the authorities of the State of Israel had been handled can be considered typical of the willingness and readiness of the Israel authorities to come to a full understanding with church authorities in any question concerning the Holy Places, towards which due respect has always been observed.

I thought you might like to know how I feel about these matters, and I would be glad if you could convey these my impressions to all authorities which might be interested.

With best personal wishes,

I am,

Sincerely yours

Abbot Leo A. Rudloff, O.S.B.

(Abbot) Leo A. Rudloff, O.S.B.

le 1er Mai 1968

Monsieur Elsar
Ministère des Affaires Étrangères
Jérusalem

Monsieur,

Je viens de lire le texte de la note adressée au Conseil de Sécurité par le délégué jordanien auprès de l'ONU, accusant les Israéliens de profanations et de désécérations systématiques dans les cimetières et églises de Jérusalem.

En tant que religieux demeurant en Israël depuis maintenant six ans, je dois dire que je suis indigné par cette accusation et par la mentalité dont elle témoigne. On voudrait faire croire au monde que les Israéliens se conduisent comme des barbares et qu'ils ne sont pas capables de respecter le caractère sacré des lieux saints de Jérusalem !

Tout ce dont j'ai été le témoin au cours des années que j'ai passées à Jérusalem me donne envie de crier qu'il s'agit là de calomnies et de mensonges. Je puis attester que le gouvernement israélien n'a jamais interdit l'accès des lieux saints aux fidèles des diverses religions et que cimetières et églises ont été respectés.

Il est étrange, d'ailleurs, qu'en ait attendu la fin du mois d'avril 1968 pour exposer de telles plaintes. Ce seul délai suffirait à montrer que ces accusations sont assez sordidement suscitées par l'opportunité. Il s'agit, tout prix, de dénigrer Israël, de noircir sa cause pour le compromettre dans une conjoncture difficile.

Tout homme de bonne volonté reconnaîtra hélas, sans peine, l'astuce du procédé et de l'esprit qui l'anime. On voudrait retrouver chez l'autre les excès dont on se sait soi-même coupable !

Quoi qu'en puisse penser de l'unification de Jérusalem, je puis témoigner que, depuis le jour où les deux parties de la ville ont été réunies, l'accès aux lieux saints, leur dignité, leur ordre, ont été scrupuleusement respectés par Israël. Bien plus, il est évident pour tout visiteur non malveillant que les autorités israéliennes ont été attentives à ce qu'aucun acte ne soit posé qui puisse être pour quiconque occasion de scandale ou de blessure. Je pense et beaucoup de chrétiens avec moi, que la ville connaît à cet égard, depuis juin, une remarquable sécurité.

Je tenais à vous dire ces choses car, pour un chrétien l'injustice et la malveillance sont encore plus cruellement ressenties lorsqu'il s'agit d'Israël. Veuillez croire, cher Monsieur, à l'assurance de mon respect.

Readers

DID THEY PROTEST BEFORE

Sir, — I, too, was opposed to the military parade, held as it was. It would have been a magnificent gesture on the part of Israel to have forgone it for the sake of understanding, early in the game, and not under pressure.

But, to raise his voice in protest now is sheer hypocrisy for anyone who did not raise his voice in strident protest before, when the Jewish cemetery on the Mount of

Replies to Pa

Olives was systematically desecrated, more than fifty synagogues were destroyed, free access to the Western Wall was denied and — to crown it all — Nasser publicly announced and decreed the genocide of the Jewish people in Israel. I, for my part, can understand that the people of Israel rejoice, perhaps exuberantly, that a second holocaust was spared them.

(The Right Reverend) LEO A. RUDLOFF,
O.S.B., Abbot of Dormition Abbey
Jerusalem, April 30.

Accord with churches is major step to new relationship

By SHALOM COHEN

Jerusalem Post Diplomatic Reporter

The signing of damage-compensation agreements in Jerusalem this week between the Government and the three churches which have the custody of the great majority of the Christian holy places in Jerusalem is seen as a significant step here. The agreements are the first such to be concluded between the State of Israel and the churches in Jerusalem. The compensation, believed to run into several millions, is paid "without regard to the party by whom the damage was caused."

They are regarded as a step forward in the relationship between Israel and organized Christianity, as regards united Jerusalem.

The three churches involved — Greek Orthodox, Armenian Orthodox and the Custody of Terra Sancta (Franciscans), representing Catholic interests in the holy places — are said to have the custodianship of over nine-tenths of the Christian holy places in Jerusalem under the time-honoured *status quo* agreement.

Under the newly signed agreements, Israel is to grant compensation for damage to church properties from military operations in the course of the 1948 and 1967 wars and "in consequence thereof at various times between the said wars and thereafter (including the demolition of damaged or destroyed commercial properties)."

Under the agreement, the Greek Orthodox Patriarchate and the Custody of Terra Sancta have placed at Israel's disposal the 9,000-square-metre belt of land outside and adjoining the Old City Wall, between the Jaffa and Damascus Gates, which is to become part of a green landscaped area.

The three agreements are much the same, varying in technicalities. The one with the Greek Orthodox Patriarchate of Jerusalem, for example, after the above-mentioned section on compensation, states: "And whereas the State of Israel has

offered to compensate the (Patriarchate) for its aforesaid losses without regard to the party by whom the said damage was caused, and the Greek Orthodox Patriarchate is willing to accept this offer; and whereas the State of Israel intends to plant in Jerusalem a park outside and along the walls of the Old City for the beautification of Jerusalem and for the benefit and enjoyment of the inhabitants thereof and of pilgrims and other visitors thereto; and whereas the (Patriarchate) has come to an agreement with the State of Israel concerning the properties adjacent to the walls of the Old City...; and whereas the (Patriarchate) and the State of Israel have reached an understanding with regard to the sum to be paid in full satisfaction of all the Patriarchate's claims relating to the said losses and in consideration of rights in the said properties..."

THE SIGNATORIES

The agreements were signed by Isias Andres, Procurator General of the Custody of Terra Sancta; by Benedictos the First, Greek Orthodox Patriarch of Jerusalem; and by Elisha the Second (Archbishop Yeghishe Derderian), Armenian Patriarch of Jerusalem; and, for the Government, by Justice Minister Ya'acov Shimshon Shapiro. The Greek Orthodox and Armenian Patriarchates here are autocephalous churches in Jerusalem, that is, have independent jurisdiction.

The Greek Orthodox Patriarch Benedictos, in an official letter to the Justice Minister on April 12 concerning the then expected compensation agreement, "stressed again that the Holy Places in general, monasteries and churches were given full respect and protection by the Israelis before the war, during the war and afterwards, and we hope that in the future they will be respectful as well, and the *status quo* which exists will be safeguarded." A similar letter was also received from the Armenian Patriarch.

המחלקה המוסלמית והדרוזית

ב"ה א' טבת, תשכ"ט

22.12.1968

מא/118

לכבוד

מר מיכאל פרבאי

הממונה על העניינים הכנסתיים

משרד החוץ, ירושלים

א.ג.

בהתאם לפתחחנו הטלפוניה בנדון, הנני שולח לך
בזה העתקים ממכתבו של אנור ח'מיב, שקבלתיו משיח'
עבד אלמועטי אלעלמי, הממונה על "אלח"ניקה"אלאצלאחיה"
הגובלת עם כנסיית הקבר.

יחד עם זאת, הנני שולח לך גם את המקור, כדי
שעמוד על החמונה שבראש המכתב, המראה את החלונות
כפי שהיו קודם לכן. כיום, כפי שאני ראיתי אותם
מכוסים הם בלוחות פח, שהשיח' עצמו קבע בהם, לאחר שאנשי
כנסיית הקבר הורידו את כל הבטון, שכיסה את החלונות.

כששאלתי את השיח' מפני מה היו חלונות אלו
חשופים בחלקם, ענה כי מנהג בידי המוסלמים עוד
מתקופת צלאח ארדין, לפקח על הורשות הנאמרות
בכנסייה, שלא יהיו בהן דברי שטנה נגד המוסלמים.

בברכה,

יעקב יהושע
מנהל המחלקה

העתק:

מר צ. רפיה, משרד החוץ

DATE OF RECEIPT: 11/15/2009

2000

7.9.1966

מנהל העבודות הצבוריות במחוז ירושלים,

ברצוני להביא לידיעתכם כי בתאריך 3.6.1965 נערך סקר על החקונים אשר רוצה לערוך העדות הדתיות, בעלות הזכויות בכנסיה הקבב (והן: היוונית-אורתודוקסית, שומרי הארץ הקדושה והארמנים) בגב כנסיה הקבר, הסקר נערך בנוכחותו של מנהל העבודות הצבוריות קודם, הממונה על הוקף והעדות המעוניינות בדבר, והחלט אז לבצע את העבודות כל עת שיתעורר הצורך בכך, בהתאם למצב הקיים.

ובהתאם לאמור לעיל, החלטתי כדלקמן:

1. יוסרו המרצפות מגב כנסיה הקבר, הנמצאות בין "כיפת הצי העולם" (הכיפה העליונה של הקבר - המת.) לבין "כיפת הקבר", שמאחורי מחיצת האבנים.
2. חוסר מחיצת האבן, הנמצאת בין "כיפת הצי העולם" לבין "כיפת הקבר".
3. חוקם מחיצת זמנית * מלותות פח מגולוון, או דבר דומה, שימנע את הכניסה אל "אלח'אניקה" (הזאווה המוסלמית, הגובלת עם כנסיה הקבר - המת.) באופן, שלא תהגש עם החקונים שרוצים לערוך.
4. מחלקת העבודות הצבוריות תבצע את העבודות הנ"ל על חשבון הממשלה.
5. לאחר בצוע כל הנאמר בסעיפים הראשון, השני והשלישי, יותר לעדות המעוניינות בדבר לבצע את החקונים המבוקשים, כל אחת בתחומי סמכותה היא, וזאת, כדי להקים חגורה ברזל מבטון מזויין לחיזוק כיפת "הצי העולם" ו"כיפת הקבר".
6. לאחר סיום העבודה, עליה מדובר בסעיף 5 יהיה על מחלקת העבודות הצבוריות להחזיר את המצב למת שחיה קודם.

אנור ח'טיב
מושל מחוז ירושלים

העתקים:

מפקד משטרת מחוז ירושלים
הפטריארך היווני-אורתודוקסי
שומרי הארץ הקדושה
הפטריארך הארמני
מנהל מחלקת הוקף (בבקשה לנקוט באמצעים שיקלו על פועלי מחלקת העבודות השיח' של "אלח'אניקה") הצבוריות להכנס ל"אלח'אניקה" כשיהיה צורך בכך.

1. The following information is being furnished to you for your information:

2. The information is being furnished to you for your information and is not to be distributed outside your organization.

3. The information is being furnished to you for your information and is not to be distributed outside your organization.

4. The information is being furnished to you for your information and is not to be distributed outside your organization.

5. The information is being furnished to you for your information and is not to be distributed outside your organization.

6. The information is being furnished to you for your information and is not to be distributed outside your organization.

7. The information is being furnished to you for your information and is not to be distributed outside your organization.

8. The information is being furnished to you for your information and is not to be distributed outside your organization.

9. The information is being furnished to you for your information and is not to be distributed outside your organization.

10. The information is being furnished to you for your information and is not to be distributed outside your organization.

11. The information is being furnished to you for your information and is not to be distributed outside your organization.

12. The information is being furnished to you for your information and is not to be distributed outside your organization.

עיריית ירושלים

بلدية اورشليم - القدس

3

י"ס כסלך חשכ"ט
68 10 דצמ' ירושלים
اورشليم - القدس

כאום

מס. 351/68

מחלימים

לכבוד

מר צבי רפיה

משרד החוץ

ירושלים

א.נ.א.

רצ"ב הריני מעביר אליך, בהתאם לבקשתך,
חמונות של אחרים מוסלמיים מוזנחים בעיר העתיקה.

בברכה,

מירון בנבנשתי
הממונה על עניני מזרח העיר

UNITED STATES DEPARTMENT OF AGRICULTURE

REPORT
ON THE PROGRESS
OF THE
BUREAU OF
PLANT INDUSTRY

1904

THE BUREAU OF PLANT INDUSTRY, DEPARTMENT OF AGRICULTURE,
WASHINGTON, D. C.

U. S. G. O.

PRINTED BY THE
GOVERNMENT PRINTING OFFICE

30.12.68

מר ש. הלל, סמנכ"ל

סגן מנהל מאו"ם א'

הנדון: העברת עקבות ממוזיאון רוקמלר

למוזיאון ישראל

מכתבו של ד"ר א. בירן מ-18 בדצמ'

שהעתיקו מצ"ב.

...

מצ"ב כבקשתך תיוסח מזכר לשח"ח.

...

יחבן כי רצוי ששח"ח ישוחח תחילה עם שר החינוך והתרבות,
כדי לא לפגוע ברגשותיו, אשר בתחום משרדו - אונסק"ו ואף מוזיאון ישראל -
(עד כמה שידוע לי), ורק לאחר שיחה זו יעלה הדבר בפני ראש הממשלה.

לשיקולך.

ב ב ר כ ה

א.מ. למברט

העתיק: מר"מ קנטרין, יוצץ מדינת ישראל לשח"ח
מר צ. רפיה, מזתי"ם.

10.10.00

10.10.00

10.10.00

10.10.00

10.10.00

10.10.00

10.10.00

10.10.00

10.10.00

10.10.00

10.10.00

10.10.00

10.10.00

30.12.68

הנדון: העברה עתיקות ממוזיאון רוקפלר
למוזיאון ישראל

ד"ר א. בירן המנה את השומה לבנו כי עומדת להתקבל החלטה במוזיאון ישראל לפיה יאוכסנו ויוצגו הסבילות הגנוזות - אשר היו במוזיאון רוקפלר לפני מלחמת ששה הימים או עודן שם - בהיכל הספר. קיימת אף אפשרות כפ' יוחלט למזג הצוגות מוזיאון רוקפלר ומוזיאון ישראל. פירוש החלטה כזו יהיה: העברת מוצגים ממוזיאון רוקפלר למוזיאון ישראל.

בהתאם למעיף זא" של פרוטוקול ^{למ"ר} האמנה נכסי חרבות בזמן מכסוך מזוין, מהחייב על אחד טבעלי האמנה למנוע ^{למ"ר} גזאגם של נכסי חרבות משטח שנכבש במכסוך מזוין.

מר ריינינק - נציב עליון לביצוע האמנה - לא ויתר על נקודה זו ובהסתמך על הוראת האמנה עומד בתוקף על כך שלא יועברו מוצגים ממוזיאון רוקפלר, הוא אף לא שוכנע משיעורנו שהדבר נעשה לטמירה מעולה יותר.

ברור שבענינו ירושלים לא נחשבה כשטח כבוש אלא כחלק ממדינת ישראל, אולם עמדתנו זו לא מקובלת ע"י הגורמים הבינלאומיים.

לדעת ד"ר בירן אין העברה נכסי חרבות ממוזיאון אשאאל רוקפלר ויצוגם במוזיאון ישראל ^{במ"ר} שאלה חיוניות למדינת ישראל בשטח החרבות. על כך עלינו להסנות את השומה לב הנוגעים בדבר בישראל, שאם נעמוד על "העברה נכסי חרבות ממוזיאון רוקפלר למוזיאון ישראל, עלול דבר זה לעורר שאלה מעמדה של ירושלים במישור הבינלאומי - דבר שאנו מעוניינים למנוע כדי להביא לקונסולידציה מירבית של מעמדה של ירושלים בלי החקרבות בינלאומית.

Synaldis

ירושלים, כ"ז בכסלו תשכ"ט
18 בדצמבר 1968

נס'

אל: הגב' א.מ. למברט, המחלקה למוסדות בין לאומיים, משרד החוץ

הנדון: העברת עתיקות בניגוד לאמנה להגנת נכסי הרבות
בזמן סכסוך מזויין

סעיפי האמנה בנידון ברורים והחלטתיים. אם היה ספק בלב
מי שהוא, באה החלטה אונסקו מחודש נובמבר ואישרה זאת.

בשיחותיו האחרונות איתי, הזר ידידנו ריינינק (ואני
אומר ידידנו ללא מרכאות, כי אכן את טובתנו הוא מבקש)
על טענותיו שאין להעביר נכסי הרבות וביחוד את המגילות
הגנוזות. הוא התעכב במיוחד על המגילות שהוצגו ע"י
הסמיסונאון ואינן כיום ברוקפלר. הבעיה תיהפך לחריפה
ביותר אם יוחלט להציג ולאכסן מגילות בהיכל הספר.
חוששני שאי אפשר יהיה להימנע אז מפרסומה מה גם שעלולה
להתקבל החלטה נוספת למוזיאון ישראל, למזג את החצוגות
של רוקפלר ומוזיאון ישראל. פירוש החלטה כזו, יהיה
להעביר דברים מרוקפלר ולהעביר לרוקפלר דברים אחרים.
לכשתבוצע ההחלטה או אם יוודע הדבר, אנו נעמוד בפני
ביקורת רחבה של הפרת האמנה והחלטה אונסקו, על כל הכרוך
בזה.

דרושה עתה הנחיה ברורה ומוגדרת. אמנם איני שייך לאלה
החושש מביקורת, או נמנע מעשיית דברים רק מפני "מה
יאמרו הגויים". במה דברים אמורים? בדברים שהם היוניים
למדינה, לבטחונה ולעתידה. ספק אם מיזוג תצאגה שייך
לדברים שהם בחזקת "יהרג ובל יעבור".

בלי הנחיה ברורה על דעת ראש הממשלה, לא אוכל לעמוד
בלחצים אשר יוצרו למיזוג התצוגה והעברת נכסי הרבות,
כולל המגילות.
אני מציע לכן, להביא את הנושא בפני ראש הממשלה למען
תהיה הרכנו ברורה ומוגדרת ונוכל לנהג לפי הנחיות הממשלה.

ב ב ר כ ה

א' בירן

העתיק: מר שלמה מלל, סגן מנהל כללי, משרד החוץ
מר ט. מרון, היועץ המשפטי, משרד החוץ
ד"ר מ. אבידור, שגריר ישראל, אונסקו

ירושלים
כ"ז בכסלו תשכ"ט
18 בדצמבר 1968

אל: הגב' א.ס. למברט, המחלקה לסוסדות בין לאומיים, משרד החוץ

הנדון: העברת עתיקות בניגוד לאמנה להגנת נכסי חרבות
בזמן סכסוך פוליטי

סעיף האמנה בנידון ברורים והחלטיים. אם היה ספק בלב
מי שהוא, באה החלטת אונסקו מחוזה נובמבר ואישרה זאת.

בטיחותו האחרונה איתי, חזר ידידנו ריינינג (ואני
חזר ידידנו ללא מרכאות, כי אכן את טובתנו הוא מבקש)
על טענותיו שאין להעביר נכסי חרבות וביחוד את המגילות
הגנוזות. הוא התעקב במיוחד על המגילות שהוצגו ע"י
הסטיסונגאון ואינן כיום ברוקפלר. הצעיה תיהמר להריסת
ביותר אם יוחלט להציג ולאספן מגילות בהיכל הספר.
חששני שאי אפשר יהיה להימנע אז מפרסומה מה גם שעלולה
להתקבל החלטה נוספת במוזיאון ישראל, למזג אתההחצונות
של רוקפלר ומוזיאון ישראל. פירוש החלטה כזו, יהיה
להעביר דברים ברוקפלר ולהעביר לרוקפלר דברים אחרים.
לכשתכונן החלטה זו אם יודע הדבר, אנו נעמוד בפני
ביקורת רחבה של הפרת האמנה והחלטת אונסקו, עת כל הכרון
בזה.

לדו"ח עתה הפחית ברורה ומוגדרה. אמנם איני שייך לאלה
החושש בביקורת, או נמנע מעשיית דברים רק מפני "מה
יאמרו הגויים". כמה דברים אמורים בדברים שהם חיוניים
לכדינה, לבטחונה ולעמידה. ספק אם מיזוג מצהגה שייך
לדברים שהם בחזקת "יהרג ובל יעבור".

בלי הנחיה ברורה על דעת ראש הממשלה, לא אוכל לעמוד
בלחצים אשר יוצרו למיזוג התצוגה והעברה נכסי חרבות,
כולל המגילות.
אני מציע לכן, להביא את הנושא בפני ראש הממשלה למען
תהיה דרכנו ברורה ומוגדרה ונוכל לנהל לפי הנחיות הממשלה.

ב ב ר כ ה
א"ר בירן

העמק: מר שלמה הלל, סגן מנהל כללי, משרד החוץ
מר ט. מרון, היועץ המשפטי, משרד החוץ
ד"ר מ. אבידור, סגיר ישראל, אונסקו

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
CHICAGO, ILLINOIS

TO THE HONORABLE SENATE OF THE UNIVERSITY OF CHICAGO

FROM THE FACULTY OF THE DIVISION OF THE PHYSICAL SCIENCES

RESOLVED, That the Faculty of the Division of the Physical Sciences
do hereby recommend to the Senate the appointment of

JOHN EDGAR HOOVER to the position of
Professor of Physics, with the rank of Associate Professor,
and the title of Professor of Physics, to be held until
the expiration of the term for which he was appointed,
and that the Faculty of the Division of the Physical Sciences
do hereby recommend to the Senate the appointment of
JOHN EDGAR HOOVER to the position of
Professor of Physics, with the rank of Associate Professor,
and the title of Professor of Physics, to be held until
the expiration of the term for which he was appointed,
and that the Faculty of the Division of the Physical Sciences
do hereby recommend to the Senate the appointment of
JOHN EDGAR HOOVER to the position of
Professor of Physics, with the rank of Associate Professor,
and the title of Professor of Physics, to be held until
the expiration of the term for which he was appointed,

AND THAT the Faculty of the Division of the Physical Sciences
do hereby recommend to the Senate the appointment of
JOHN EDGAR HOOVER to the position of
Professor of Physics, with the rank of Associate Professor,
and the title of Professor of Physics, to be held until
the expiration of the term for which he was appointed,

AND THAT the Faculty of the Division of the Physical Sciences
do hereby recommend to the Senate the appointment of
JOHN EDGAR HOOVER to the position of
Professor of Physics, with the rank of Associate Professor,
and the title of Professor of Physics, to be held until
the expiration of the term for which he was appointed,

AND THAT the Faculty of the Division of the Physical Sciences
do hereby recommend to the Senate the appointment of
JOHN EDGAR HOOVER to the position of
Professor of Physics, with the rank of Associate Professor,
and the title of Professor of Physics, to be held until
the expiration of the term for which he was appointed,

AND THAT the Faculty of the Division of the Physical Sciences
do hereby recommend to the Senate the appointment of
JOHN EDGAR HOOVER to the position of
Professor of Physics, with the rank of Associate Professor,
and the title of Professor of Physics, to be held until
the expiration of the term for which he was appointed,

AND THAT the Faculty of the Division of the Physical Sciences
do hereby recommend to the Senate the appointment of
JOHN EDGAR HOOVER to the position of
Professor of Physics, with the rank of Associate Professor,
and the title of Professor of Physics, to be held until
the expiration of the term for which he was appointed,

AND THAT the Faculty of the Division of the Physical Sciences
do hereby recommend to the Senate the appointment of
JOHN EDGAR HOOVER to the position of
Professor of Physics, with the rank of Associate Professor,
and the title of Professor of Physics, to be held until
the expiration of the term for which he was appointed,

AND THAT the Faculty of the Division of the Physical Sciences
do hereby recommend to the Senate the appointment of
JOHN EDGAR HOOVER to the position of
Professor of Physics, with the rank of Associate Professor,
and the title of Professor of Physics, to be held until
the expiration of the term for which he was appointed,

AND THAT the Faculty of the Division of the Physical Sciences
do hereby recommend to the Senate the appointment of
JOHN EDGAR HOOVER to the position of
Professor of Physics, with the rank of Associate Professor,
and the title of Professor of Physics, to be held until
the expiration of the term for which he was appointed,

גב' אן-מרי למברט, מאו"ם 1

מנהל לשכת הסד

הנדון: העברת סוצגים
סמוזיאון רוקפלר

עמדת מה"ח בג"ל היא
שבשלב זה יש להימנע מהעברת
הסוצגים סמוזיאון רוקפלר.

בברכה,

פ. שמעוני

הצחק: לשכת המנכ"ל
מר מ. קומי
מר ש. הלל ✓
היועץ המשפטי

14.2.69

מס' 10
for fishing

מס' 10
מס' 10

דחוף-כיר
שד

ירושלים, כ"ו בשבט תשכ"ט
14 בפברואר 1969

אלו ד"ר א. בירן, מנהל אגף העתקות והמוזיאונים,
ח.ד. 586, י-ם

מאתו סגן מנהל מאו"ם א'

הנדון : העברה עתיקות

הנני להודיעך כי עמדה שר החוץ היא שבטלב זה יש
להימנע מהעברה מוצגים ממוזיאון רוקפלר.

ב ב ר כ ה
א.מ.א. למברט

העקו: לשכת המנכ"ל
מר מ. קומי, יועץ כדיני לשר החוץ
מר ש. הלל, ממנכ"ל
מר ח. מירון, היועץ המשפטי
ד"ר ש. אבידור, השגריר, פאריס

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

2112

אל: ביו יורק

מאת: המשרד

ד ת ו ף

מס' 444

נשלח: 17.3.69

C/O SY LESSER

אגף העתיקות מבקש למסור דחופות לד"ר בירון:

UNITED JEWISH APPEAL 1290 AVENUE OF THE AMERICAS N.Y. 10019

לאמור:

כהנא הגיש לבו כעת רשימת המוצגים המבוקשים מתצוגת רוקפלר לתערוכת התכשמים מספרם מאה ושמונים עם אפשרות צמצום עד מאה נשישים. לדברי רחמני ואבי איתן תגרום העברה להתרוקנות של שתיים שלוש ויטרינות ברוקפלר בנוסף להדקה חלקית של אחרות. אמנם כהנא אוסר שהוא מוכן למלא הויטרינות במוצגים אחרים אך יש ספק אם יבצע זאת.

כהנא מועד שמיכם אתר מזמן עניין התערוכה ולכן מגיש הרשימה רק כעת לצורך ביצוע ההשאלה. מועד פתיחת התערוכה 15 באפריל ומועד העברת המוצגים המבוקשים לסוזיאון ישראל 20 מרס. תקופת ההשאלה כארבעה חודשים. הברק נא האם עמדת שר החוץ "שבשלב זה יש להמנע מהעברת מוצגים מסוזיאון רוקפלר" גם חלה על הב"ל ואם כן - באיזה תנאים (כגון העלמת מקור המוצגים). עד כאן.

סאו"ם א'

שהח3 רוחס3 סנכל3 סמנכל מאום א אגף העתיקות

מס/הז 17.3

ירושלים, כ"ט באדר תשכ"ט

19 במרס 1969

פ.מ.ל.

אלו הגב' ח. קצנשטיין, אגף העתיקות והמוזיאונים, ת.ד. 586, י-ם

מאת: סגן מנהל המחלקה למוסדות בינלאומיים

להלן תשובת ד"ר בירן, למברק מיום 17.3.69, אשר בקשה
להעביר באמצעות משרדנו בגלל היותו סודי.

"לגבי תצוגת החכשיטים יש לאפשר התצוגה כמתוכנן ולמלא
הויטרונות במוצגים אחרים. החלטה זו על דעתי בלבד ולא שאלתי איש
על כך".

ב ב ר כ ה,

א.מ. למברק
14.4.69

הצגה: מ.ל.

3 רפ"ח

11

STANDARD, 2nd EDITION, 1961
OF 2548 0001

For the purpose of the present study, the following data have been collected from the records of the various agencies concerned with the problem of the control of the spread of the disease.

The data have been collected from the records of the various agencies concerned with the problem of the control of the spread of the disease.

The data have been collected from the records of the various agencies concerned with the problem of the control of the spread of the disease.

1. 1. 1. 1.

2. 2. 2. 2.

3. 3. 3. 3.

1. 1. 1. 1.

2. 2. 2. 2.

Ministry of Education and Culture
Department of Antiquities and Museums
POB 586, Jerusalem, Israel

Feb. 11th 1969

Dr. H. J. Reinink,
Commissioner General for Cultural Property,
Jerusalem.

Dear Dr. Reinink,

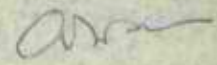
Thank you for your letter of October 28th 1968 in connection with the stairs at the Cave of Machpelah in Hebron.

Let me say at once that I appreciate the interest you have shown in the preservation of cultural property, an interest in which we share as you have no doubt observed since your arrival in the country. Suffice it for me to mention the efforts undertaken by all Israeli authorities in maintaining and preserving the monuments of Quaran, the Hisham Palace, Sebastia and others. We are now expending considerable amounts of money on an attempt to conserve Herodium which was left by the Jordanians in a state of danger to the site and to the people alike. Similarly we are attempting to restore the Cave of Machpelah with its magnificent and unique Herodian construction to its former glory. Now that the steps have been removed it is possible to study and admire the building as it was when built. Moreover the garden and landscaping will understandably enhance the value of this monument so full of religious and historic memories.

Let me assure you, dear Dr. Reinink, that we will continue in the future as we have done in the past to preserve and watch over all cultural properties.

With kindest regards and best wishes,

Yours sincerely,

A. Biran

Unshown copies to: ✓ Mr. Shlomo Hillel,
Mrs. A-M. Lambert
Dr. M. Avidor
Mr. T. Meron

Mr. J. H. ...
Mr. J. H. ...
Mr. J. H. ...
Mr. J. H. ...

משרד החוץ

מזכר

מר מ.ש. קומיץ

מר ש. הלל ✓

גב' א. למברט

אל:

אל:

היועץ המשפטי

מאת:

מאת:

סיווג

הנדון: האמנה להגנה נכסי

תרבות בשעת סכסוך

מזויין

המאמר ודאי ענין במכתבו הרצ"ב

של היועץ המשפטי לממשלה מיום

17.2.69. היועץ המשפטי לממשלה

הביע התנגדות להעברה מוצגים

ממוזיאון רוקפלר למוזיאון ישראל.

ב ב ר כ ה ,

ה. מירון

2.3.69

תאריך

חתימה

תאריך

חתימה

UNITED STATES

OF THE COURT

IN THE

CASE OF

THE PEOPLE

VS.

THE

STATE

OF NEW YORK

IN

CRIMINAL CASE NO. 1234

FILED FOR RECORD

SEPTEMBER 10, 1955

CLERK OF THE COURT

IN SENATE CHAMBERS

ALBANY, NEW YORK

OFFICE OF THE CLERK

STATE OF NEW YORK

RECEIVED

SEP 11 1955

מדינת ישראל
משרד המשפטים
ד ח ו ה

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, כ"ט בשבט תשכ"ט
17 בפברואר 1969

455/

אל : ד"ר א. בירן, מנהל אגף העתיקות, משרד החינוך והתרבות

הנדון: האמנה להגנה נכסי תרבות בשעת סכסוך מזוין
סמוכין: סכתבך מיום 16 פבר' 1969

1. לצורך הענין שבפנינו יש לשים לב למספר כללים של המשפט הבינלאומי הפומבי אשר עלולים לעלות בטיעון נגדינו:

(א) נכסי תרבות של מדינה אויב אשר שטחה נכבש אינם הופכים לרכוש של המדינה הכובשת. מעמדם כמעמד נכסי הפרט ואין להחרימם. (הפרק השלישי לחוספה להקנות האג בדבר דיניה ומנהגיה של המלחמה ביבשה משנת 1907).

(ב) בהחאם לסעיף 1 של הפרוטוקול אשר נחתם בהאג בשנת 1954 ואשר ענינו הגנה נכסי תרבות בשעת סכסוך מזוין, התחייבו הצדדים לפרוטוקול למנוע את הייצוא של נכסי תרבות משטח אשר נכבש בעת סכסוך מזוין.

2. ניתן כמובן לטעון כי העברה ממוזיאון למוזיאון איננה בגדר ייצוא וכי לגבי ירושלים המזרחית חם מעמדה כשטח אשר נכבש בשעת סכסוך מזוין. עם זאת אין להתעלם מכך כי יאמר לנו שמעמדה הנוכחי של ירושלים המזרחית כחלק אינטגרלי של מדינת ישראל, אין בו כדי לשנות מן העובדה ששטח ירושלים המזרחית הגיע לידינו עקב כיבוש בשעת סכסוך מזוין.

3. לו מדובר היה במקרה שבפנינו על הסדרים שיש בהם חשיבות מדינית או בטחונית, הייתי מיעץ להכנס לסיכון של הטיעון האפשרי נגדנו כפי שחואר לעיל, אולם אם מדובר רק על הסדר שיש בו כדי ליעל או לשפר את דרכי החצוה של מוצגים מוזאוניים, הרי נראה לי לכאורה שבנסיבות הקיימות ניתן לדחות את ביצוע השינויים. במלים אחרות, לאור האפשרות שיועלו נגדנו טענות, כאמור לעיל, הייתי ממליץ על דחייה של ביצוע ההעברה.

ב ב ר כ ה,

מאיר שמגר
היועץ המשפטי לממשלה

הערה: היועץ המשפטי למשרד החוץ

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

2

ס ו ד י

✓

אלו ביר יורק פאריס

מאת: המשרד

חוזם 413

בשלח: 10.2.69

ד ח ו פ

באום. העק אכידור פאריס.

לשלכם 109.

א. מיד לאחר מלחמת ששת הימים היה הבנין הראשון שאנו שפצנו על חשבוננו, אתר ממלכתי. מאז ממשיכים אגף הפתיקות של ממשלת ישראל והפיריה בעבודות השפוז ושמירת האתרים. בהשפעתנו אף החל הווקף לתקן ולשפץ את מבניו.

ב. ליד הכחל' הדרומי בוצעו בעבר תפירות באישורם של השלטונות הירדניים. ממשלת ישראל הוציאה רשיון למשלחת ארכיאולוגית מוסמכת בראשותו של פרופ, סזר להמשיך התפירות הב"ל. והמטרה- ללמוד השכנות הארכיאולוגיות הסמוכות של השטח והשיפת הרחבה ההרודיונית ואתרים ההשובים לכל הדורות. יש להצביע על העובדה שהירדנים הקימו לפני מספר שנים, באיזור זה, בית ספר על שרידים פתיקים והשתמשו בעבר באבנים הרודיוניות להקמת כמבנים המאוחרים.

ג. בעקבות החלטת אונסק"ו מנהל מכלל אונסק"ו מו"מ עם הצדדים לשם מינוי נציג אישי שלו SPECIAL CONSULTANT בנוסף על הנציבים הכלליים לאסבה להגבת נכסי תרבות שכבר פועלים במדינות רב וישראל. הצדדים מסים את רן מינוי הנציג האישי והגדרת תפקידו. אנו בודקים את ההצעה באהדה. לא ידוע לנו מה עמדת ירדן לפניית מכלל אונסק"ו. יתכן ותביעוק שהעלאת הדבר במועבי"ם אשויה להפריע במו"מ עם אונסק"ו ימנע ריון בנושא.

קומי-מאום א

החצ 109מ3 מכלל3 מכלל משפם מאום א+ב הדס חקר מזה מצר דס

ס/ס

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

מברק יוצא

חוזם 607

אל : ממשלת ישראל ושייבטון ביו יורק אוטבה ג' נבה
בון רומא פריס בריסל אנקרה אדיס טהרן
אתונה הלסינקי האג
סאט : המשרד

בשלח: 19.2.69

1. חוסיין טכטמבריס על "ארצנו" וחלקה הכבוש מחכוננים לעזה כסו
ממחכוננים לירושלים ולכל יתר החלקים ...

הוחזר הנשק והציוד שהופסדו ופועלים לנצולם עלמכסימום כדי
לאספר המערכה להחזרת מה שאבד (עמאן 18) .

2. "אלכנהאר" הלכנוני (18) שבקור ריאד בוצע אלבנוש עמדה ערבית
במקום כנוס פסגה . עמדה זו מועבר לדה-גול באגרת מנאצר שתשלח באמצעות
מחסוד פאוזי .

אחד הפתרונות המוצעים - ועידה שלום בהשתתפות ראשי המעצמות, ראשי
המדינות הערביות, ישראל ונציג פלסטינים (סימז"ת 18) .

3. המופצה החומה של אש"פ הקימה מפקדה בשם מפקדת המאבק המזויין .
(צאות אלערב 18) .

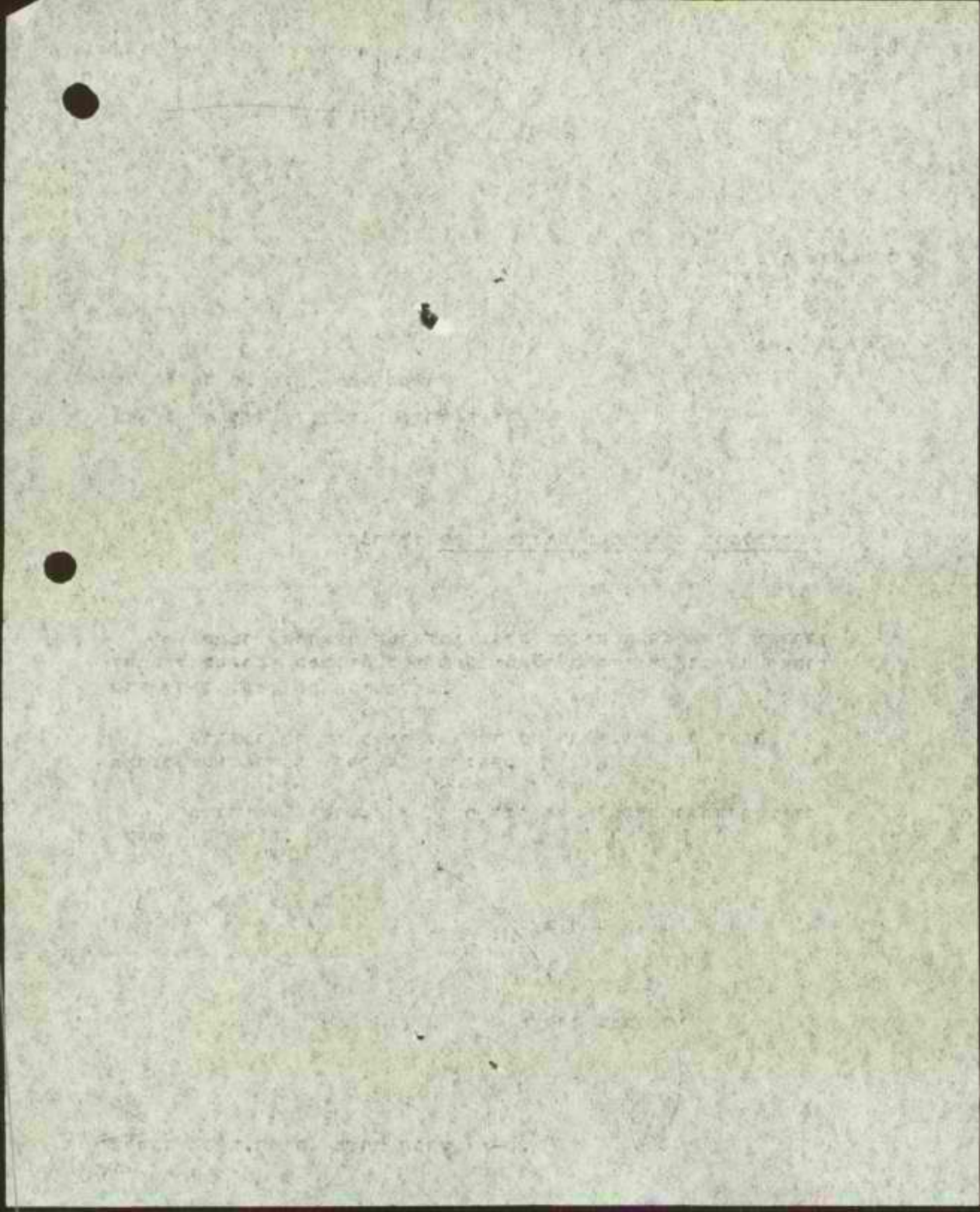
4. "אלבסהוריה" (18) מדגיש חשיבות ההתנגדות הפלסטינית כגורם במשבר
המזה"תי . היא כופה קיומה על מנעים דיפלומטיים שמטרתם השגת פתרון
מדיני . רק ישראל מזלזלת בהתנגדות למרות קשייה במלחמה נבדה .

5. מבגנוני החרם בודקים הספקת הנשק הבריטי לישראל. (סימז"ת 18) .

ח ק ר

חפ"א

פא/אב

ירושלם, ג' בשבט תשכ"ט
22 בינואר 1969

אל : שר החוץ
המנכ"ל

מאת : שלמה הלל, סמנכ"ל

בנדון: העברה מוצגים מסוזיאון רוקסלר

הריני מחייב למזכירי אליך מיום 7 בינואר ש.ז. ולסיחתהי עמך ב-19 דנא.

אני מבין שכשייבטח המועצה הארכיאולוגית שדנה לפני ימים ספורים בדבר העלת ד"ר בירן את דבר התנגדותו להוצאת מוצגים מסוזיאון רוקסלר לתצוגת קבע אל מחוצה לו ונתקל בביקורת חריפה על כך מצד חלק מהמשתתפים. הללו טענו שהאמנה על הגנה נכסיה הרבות בעת סכסוך מווייץ חלה רק על שטח כבוש, ומאחר שירושלים איננה כחזקת שטח כבוש אלא חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל העלו המבקרים את השאלה "האם תשה"ח מהבון לערער על עובדה זו".

חוך יומיים שלושה התכנס המועצה הארכיאולוגית שניה לדיון בעניין זה ועלינו למדוד את ד"ר בירן אם להמשיך ולהתנגד, על דעת שר החוץ, להוצאת מוצגים מסוזיאון רוקסלר לתצוגת קבע מחוצה לו ואפילו מהחלטות בנדון שפרסומן עלול להזיק. יש לצפות שבאם נמשיך להתנגד יביאו הממונים בכך את הנושא לדיון בועדת השרים המהימנה.

מאחר וזהו נושא שיש לו אופק ציבורי חזק ועשוי להיות גורן בדרג שרים, החלטתי להביא העניין הן לידיעתך והן לשיקולך ולקבלה הוראות מפורטות לגבי המשך עמדתנו והנחיותיו של ד"ר בירן בהתאם.

אודה על תשובתך בהחלטות.

ב ב ר כ ה,

שלמה הלל

העתק: מר ט. קומי

העתק סמוי: היועץ המשפטי
גב"א.מ. למברט
מר צ. רמיה, מז"חים

למחלקת ארסנל

3 בקרית, ארסנל

ירושלים, י"ז בטבת תשכ"ט
7 בינואר 1969

אל ז' שר החוץ
המנכ"ל

ממנו: שלמה הלל, המנכ"ל

ד"ר א. בירן, שכתמנה, בירדע, על-ידי לחיות נציג לכספי הרבות בעת הסכום
מזויין המנה השונה לבנו לכך כי עומדת להחזיק החלטה על העברה מוצגים
ארכיאולוגיים מבניין רוקסלר אל מחוץ לשטח מורח ירושלים ובכ"ל זה העברה
המבילות הגדולות מרוקסלר להצגה קבע במוזיאון ישראל (חלקן הועברו במלחמה
שם הימים ונמצא מאז במוזיאון ישראל). כמו-כן נערכים ייגוים במדע
הארכיאולוגיים ומוזיאון ישראל על הצעה למיזוג המצגות מוזיאון רוקסלר
ומוזיאון ישראל אשר אם התקבל החליט העברה המצי עמידות מרוקסלר למוזיאון
ישראל ולהיטך.

בהתאם לסעיף 1א' של סדרסוקול האמנה להגנה נכסי הרבות בעת הסכום
מזויין מהחייב כל אחד מהמחזיקים עליה למנוע הוצאת נכסי הרבות הששה הנכס
בעת הסכום מזויין. מר ריינינג - נציג עליון לביצוע האמנה - עומד בחוק
על כך האמנה אוסרת העברה מוצגים ממוזיאון רוקסלר ולא שוכנע מסיקונינו שהדבר
נעשה לשמירה מעולה יותר.

השאלה היא אם בעתיד של העברה המוצגים הנ"ל של אף ערכם ההיסטורי
והלאומי לבנינו ספק אם חגה ענין חיוני במלל זה למדינת ישראל, עלינו להקפיד
עצמנו כמני בקורת, שבדודאי מבו, מצד אונסק"ו על חסות האמנה הנ"ל, ולהתחבן
בהקלאת שאלת מעמדה של ירושלים במישור הבינלאומי דבר שאנו מעוניינים למנוע.

דעוי היה לכן שמתן החליטה לנציגנו לענייני נכסי הרבות בעת הסכום
מזויין (ד"ר א. בירן) למנוע במלל זה הוצאת מוצגים מבית רוקסלר להצגה קבע
מחוצה לו והמילו מקבלת החלטה שטרומן עלול להזיק לנו. מחוץ גישה, אין
להתנגד בעקרים מווייטיים, להעברת המוצגים של המצי עמידות בודדים, כשה שבו
נעשה בעבר, חוץ מניעת פרסומה.

ב ב ר כ ה,

שלמה הלל

העקו: מר ב. קובי
חוקן המנכ"ל
גב' א.מ. למברט, מאו"ס א'
מר צ. רמיה, מז"הים

12-11-1941

12-11-1941

12-11-1941

12-11-1941

12-11-1941

12-11-1941

12-11-1941

12-11-1941

12-11-1941

C O P Y

THE HASHEMITE KINGDOM OF JORDAN
Ministry of Tourism and Antiquities

14 December 1968

Dr. Karl Brunner,
Commissioner General,
Wildenstrasse 15,
Zurich, Switzerland

Dear Dr. Brunner,

We have the honour to forward to you the following two complaints and shall be grateful if thorough investigation is done and a true action is taken by the UNESCO to stop these violations.

A. JERUSALEM

In EL-QUDE Arab Newspaper No. 1 issued on 19.11.1968 at lower Jerusalem the following serious violations have been published.

1. The Ministry of Religions is running now underground excavations by means of tunnels, dug under the foundations of historical houses and monuments. These excavations started from the north end of the Wailing Wall to Bab el Amoud (Damascus Gate) and to Bab el-Khaleel (Jaffa Gate).
2. These excavations constitute a great danger to the foundations of the historical monuments and houses inside the Old City of Jerusalem.
3. There are underground vaults beneath the foundation walls of the Sharia Islamic Court. In these Islamic Properties, the Israeli Ministry of Religions is planning to convert these Moslem Properties to a Jewish Synagogue and a rapid action has been taken to place tables and cupboards, for the Torah and Talmud in these vaults.
4. In spite of the strong protest and opposition from Islamic Personalities and the Mayor of Jerusalem the excavations are still going on by order from the Ministers of Religions and Defence.

These excavations constitute grave violations and are in contradiction to articles 4 and 5 of the Hague Convention 1954.

THE HASHEMITE KINGDOM OF JORDAN
Ministry of Tourism and Antiquities

14 December 1968

Dr. Karl Brunner.

B. SABASTE

1. The Israeli authorities have graded a paved and asphalted street passing over the Forum and the Roman colonnaded street to the Western Gate and the Main Street near the site.
2. The Israeli authorities is planning to build a rest house for the tourists on the Forum at Sabaste.

This action by the Israeli Authorities constitute a grave violation to the Hague Convention 1956 and contradicts our Antiquity Laws.

The Jordanian Government kindly request, that active measures be taken by the UNESCO to stop these violations by the Israeli authorities, against our antiquities and cultural properties.

We shall be grateful if you send us the result of your investigations as soon as possible.

Sincerely yours,

W. S. Salah Abu Zeid
Minister of Tourism and Antiquities

cc: Mr. R. Maheu, Director-General of UNESCO, Paris

cc: Minister of Foreign Affairs - Amman

C O P Y

COMMISSIONER GENERAL FOR CULTURAL PROPERTY
Convention for the Protection of Cultural
Property in the Event of Armed Conflict
The Hague, 1954

DR. H. J. REININK

den Haag, January 2, 1969
Bankstraat 104

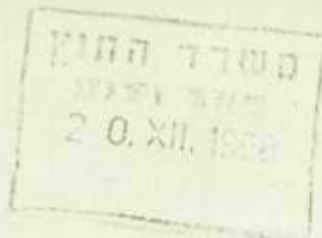
Dr. A. Biran,
Department of Antiquities and Museums,
Ministry of Education and Culture,
Jerusalem, Israel

Dear Dr. Biran,

Enclosed you will find a copy of a letter of His Excellency the Minister of Information and Antiquities of the Hashemite Kingdom of Jordan dated December 14, 1968. I kindly request you to pay attention to this important matter and I am looking forward to hearing your views on this question.

Sincerely yours,

Reinink

ס ו ד י

פאריס, כ"ו כסלו תשכ"ט
16.12.1968

אל: מאו"ס א', משרד החוץ, ירושלים
מאת: משה אבידור, פאריס

הנדון: החלטת הועידה הכללית של אונסק"ו
בדבר ירושלים והחפירות הארכיאולוגיות

1. אחר שהגסתי היום למבכ"ל אונסק"ו את כתב המינורי שלי, הזמינני לארוחת צהרים וטוחחבו בעיקר על ביצוע החלטות הועידה הכללית האחרונה בעיניבים הנוגעים לישראל - האחת הנוגעת לירושלים ולהפירות ארכיאולוגיות והשניה לגבי חיבוק במוסדות ססו"ת (על הענין האחרון אני כותב בנפרד).
2. *Machen* מתייחס ברצינות רבה - לפעמים אפילו יתירה - להחלטות הועידות הכלליות של אונסק"ו. הוא רואה קסיים בביצוע ההחלטה בדבר ירושלים והחפירות הארכיאולוגיות, אולם מוצא לעצמו חובה להתחילת בביצועה בעוד מועד.
3. הוא העלה הצעה, שכבר הסמיע אותה כאזני ריינינג, לשגר "מסלחת" (קומיסיה) של שלושה מומחים שתבדוק פעם בפעם את המצב, תבקר בכל מקום שתמצא לנכון, בשטחים הנתונים בשלטון ישראלי, תיפגש ותשוחח עם מי שתראה לרצוי לה, ותדווח למבכ"ל אונסק"ו. קרוב לוודאי שהוא יפרסם דו"ח זה או שיגיש אותו לוועה"פ של אונסק"ו.
4. הסברתי למאהר שעלי להיוועץ עם שולחי, אולם תגובתי הראשונה היתה ש"מסלחת" אולי איננה רצויה וכי עדיף יהיה שהמבכ"ל ישלח בציג אישי לדאות מה המצב לגבי ביצוע ההחלטה. כן ציינתי כי סעיפים אחדים בהחלטה אינם ברורים למדי, וכי רצוי שהמבכ"ל יציע לגו את הגדרת תפקידי בציג כנ"ל בטרם ימנה אותו.
5. מאהר הודה, כי יתכן שבציג אחד עדיף על מסלחת, וכך רצוי להגדיר את תפקידיו בטרם יתמנה. הבטיח למסור לי תוך שלושת שבועות הקרובים ההצעה להגדרת תפקידי הציג. אין בדעתי להטיל תפקיד זה על ריינינג - אם כי ייעזר בידיעותיו ובעצתו - ולא על אחד מעובדי אונסק"ו, אלא על מומחה מחוץ לאונסק"ו - אולי איטלקי.
6. על מצב החפירות, במיוחד ליד הכותל, ידע המבכ"ל - כנראה מפי ריינינג - והוא סבור שישראל פועלת בסדר, אלא שהעולם אצבנו יודע על כך. יתכן - כך אמר - שדו"ח הציג שלו יפיץ ברבים את העובדות כהלכתן.
7. מאהר הירבה לדבר על חשיבותה הבינלאומית של ירושלים לא רק מבחינת המקומות הקדושים אלא גם מבחינת תרבותית עולמית. הוא

סבור שאובסק"ו עשויה למלא בעתיד בעבין זה תפקיד חשוב. לא
ביקשתיו לפרש את דעותיו בנושא זה.

8. אודה לכם אם תגיכו בהקדם למכתבי זה, ובמיוחד תבחרו אותי
בעינים הבאים:

- א. להסכים למסלחת או להתנגד לה?
- ב. להסכים לנציג המבכ"ל שיבדוק את ביצוע ההחלטה לגבי
ירושלים והחפפרות?
- ג. היש לכם הצעה מוקדמת לגבי תפקידי נציג כזה וסמכויותיו -
מה להטיל עליו ומה למנוע ממנו?
- ד. היש התנגדות לכך שטליח זה - אם תסכימו לשיגורו - יהיה
איטלקי? (כמובן שנצטרך להסכים למועמד עצמו).

בברכת חג האורים,

א. א. א. א.

משה אבידור

העתקים: ✓מר שלמה הלל, סמבכ"ל משרד החוץ
מר תדי מירון, יועץ משפטי, משרד החוץ
ד"ר אברהם בירן, מנהל אגף העתיקות והמוזיאונים, משרד
החינוך והתרבות

משרד החוץ

1033

ירושלים, כ"ב כבסלו תשכ"ט
13 בדצמבר 1968

אל : נאו"ם, ניו-יורק
הנציגות, ג'נבה
מר ד.רמין
מר צ.רפיה
מזח"ם

מאח : סגן מנהל מאו"ם א'

הנדון : החלטה אונסקו בקשר לחפירות
בירושלים ובשטחים

במכש"ב 153 רקע על קבלת ההחלטה הנצל וסכום הדיון.

מז"ב דברי הנציגה הירדנית :

Dr. (Miss) Adawiyah Alami,
Director, Private Education, Ministry of Education.

והנציג המצרי :

Dr. Saroite Okasha,
Minister of Culture.

לידיעתכם.

ב ב ר כ ה,
א.מ. למברט

מדינת ישראל

המשרד להגנה ולביטחון
המחלקה לביטחון

המפקד, המטה
המחלקה לביטחון
המשרד להגנה ולביטחון
המדינה

המפקד, המטה

המפקד, המטה
המחלקה לביטחון
המשרד להגנה ולביטחון
המדינה

המפקד, המטה

המפקד, המטה

המפקד, המטה

המפקד, המטה

המפקד, המטה

המפקד, המטה

המפקד, המטה

המפקד, המטה

דברי נציג ירדן ומצרים בוועידת אונסק"ו

דברי נציגה ירדן :

הגורם להגשת הצעת ההחלטה P.P./201 נובע מדאגתה הרבה של ירדן לירושלים הערבית הכבושה בידי ישראל. שלטונות הכבוש מבצעים פעולות הרס וחפירות ארכיאולוגיות בעיר העתיקה, הנחשבת בעיני הכל לערש תרבותי ואנושי. חפירות אלה מתמשכות ומבוצעות בסמוך למסגד אל-אקצה הידוע ברוחניותו ובסגנון בניתו האמנותי.

כאשר המשלחת הירדנית מגישה את הצעת ההחלטה חשה כי היא מייצגת בכך את משפחת המדינות, אשר ללא ספק מעריכות ומכירות באורח עמוק במקומה התרבותי, הרוחני וההיסטורי של ירושלים.

לאור האחריות שאנו נוטלים על עצמנו כלפי העולם ובעקבות המיכתנו בהחלטה העצרת הכללית מס' E.P.P./2253, אשר תשעים ותשע מדינות ממדינותיכם הצביעו בעדה ואשר קבעה שאין לשנות דבר במצבה של ירושלים הערבית הכבושה; ובהתאם להחלטה השניה מס' E.P.P./2254 המחזקת את הנאמר בהחלטה הראשונה והנושאת אותה כוונה, דהיינו - איסור לבצע כל שינוי במצבה של ירושלים; מקווה המשלחת הירדנית כי הצעת ההחלטה P.P./201 תזכה לתמיכתן של כל המדינות החברות. התמיכה של המדינות בהצעת ההחלטה תהווה תרומה לחזק המאמצים הנעשים לשמירת ערכיה האציליים והיקריים לכל אומות העולם, של ירושלים העתיקה.

אנו מקוים כי הנציגים הנכבדים יראו את הבעיה הזאת מזווית ראייה רוחנית-אוניברסלית ותרבותית-אנושית. צד זה של הבעיה בקשנו להבליט בהצעת החלטתנו משום שבו עוסק פורום זה. זאת חוץ השארת הצד המדיני של הבעיה לטיפול של עצרת או"ם. המשלחת הירדנית מבקשת לשמור לעצמה את זכות הדיבור בנושא זה פעם נוספת.

דברי נציג מצרים :

בתוקף תפקידי זה הנני מכיע את תמיכתי בהצעתה של ירדן. הנני מבקש שנשאל את עצמנו - חוץ אמונה שההצעה תתקבל - שאלה מובדחת וברורה : מה תהווה ירושלים בשבילנו, מה אומרת העיר הקדושה לכל אחד מאתנו ? ברור לכולנו כי לכל אחד מאתנו ישנן רגשות רוחניים שאיננו יכול לתאר לעצמו ויתור עליהם, במסגרת חיינו הרוחניים והתרבותיים בכלל. ירושלים איננה רכוש של עם או של דת ירושלים היא קדמה דתית יקרה על כולנו. כל שכן תפקידנו הוא להסתער עליה ולהגן עליה ועל קדושתה. כאשר אנו מגינים על ירושלים, אנו מגינים בו-זמנית על כל מקום קדוש הנמצא על האדמה הזאת. אנו מגינים על הותיקן, אנו מגינים על מכה, ואנו מגינים על כל מקום בו התהוותה דת או נקבעו בו ערכי אנוש. כאשר אנו מגינים על ירושלים, אנו מגינים על שליחות מוסרות. עלינו לפעול למען תתעלה ירושלים מעל לסכסוכי האיבה והריב. לא נוכל לתאר לעצמנו לחלוטין שמישהו ישנה את הערכים של העיר הקדושה, ולא נוכל לתאר לעצמנו שמישהו יפגע בקודשי העיר אשר חיו עלפיהם דורותינו והיו למורשת לנו, ומצווה עלינו להורישם לבנתנו כפי שירשנו מאבותינו.

רבותי, המדיניות עשויה לשנות מצב מדיני מסוים; המדיניות עשויה לגרום לאבדן רכוש, אולם תפקידה של המדיניות להצטמצם בהשלטת סדר ומניעת מעשי איבה. היא איננה יכולה להשליט סדרים במורשת הקדמה אשר ירשנו אותה. על כן, עלינו באונסק"ו להתעלות לרמת דיון זאת ולהכריז על המיכתנו בהחלטה הזו, מתוך אמונה שפעלנו להגנת ירושלים.

6/1

תאריך

סוג

מזכר

אל

מאת

דוד

22/4

המזכר
הוא
המזכר
המזכר
המזכר

הנדון

2 המזכר
המזכר
המזכר

2 המזכר
המזכר
המזכר

המזכר
המזכר
המזכר

המזכר
המזכר
המזכר

3

מדינת ישראל

משרד הדתות המחלקה המוסלמית והדרוזית

רחוב יפו 30
טלפון 28371
ירושלים

תאריך: ב"ה א' טבת, תשכ"ט
22.12.1968

מספר: מא/118

לכבוד
מר מיכאל פרבאי
הממונה על העניינים הכנסתיים
משרד החוץ, ירושלים

א.נ.

בהחלט לשוחחנו הטלפונית בנדון, הנני שולח לך
בזה העתקים ממכתבו של אנור ח'טיב, שקבלתיו משיח'
עבד אלמועטי אלעלפי, הממונה על "אלח"ניקה אלאצלאחיה"
הגובלת עם כנסיית הקבר.

יחד עם זאת, הנני שולח לך גם את המקור, כדי
שהעמוד על התמונה שבראש המכתב, המראה את החלונות
כפי שהיו קודם לכן. כיום, כפי שאני רואי אותם
מכוסים הם בלוחות פח, שהשיח' עצמו קבע בהם, לאחר שאנשי
כנסיית הקבר הורידו את כל הבטון, שכיסה את החלונות.

כששאלתי את השיח' מפני מה היו חלונות אלו
חשופים בחלקם, ענה כי מנהג בירי המוסלמים עוד
מתקופת צלחת אלדין, לפקח על הדרשות הנאמרות
בכנסייה, שלא יהיו בהן דברי שטנה נגד המוסלמים.

בברכה,

יעקב יהושע
מנהל המחלקה

העתק:
מר צ. רפיה, משרד החוץ

SECRET

SECRET

THE SECRET
OF THE
SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

SECRET

7.9.1966

מנהל העבודות הצבוריות במחוז ירושלים,

ברצוני להביא לידיעתכם כי בתאריך 3.6.1965 נערך סקר על התקונים אשר רוצות לערוך העדות הדתיות, בעלות הזכויות בכנסית הקבר (והן: היווניה-אורתודוקסית, שומרי הארץ הקדושה והארמנים) בגג כנסית הקבר, הסקר נערך בנוכחותו של מנהל העבודות הצבוריות הקודם, הממונה על הוקף והעדות המסוניות בדבר, והחלט אז לבצע את העבודות כל עם שיחצורה הצורך בכך, בהתאם למצב הקיים.

ובהתאם לאמור לעיל, החלטתי כדלקמן:

1. יוסרו המרצפות מגג כנסית הקבר, הנמצאות בין "כיפת חצי העולם" (הכיפת העליונה של הקבר - המת.) לבין "כיפת הקבר", שמאחורי מחיצת האבנים.
2. חוסר מחיצת האבן, הנמצאת בין "כיפת חצי העולם" לבין "כיפת הקבר".
3. הוקם מחיצת זמנית א' מלוחות פח מגולוון, או דבר דומה, שימנע את הכניסה אל "אלח'אניקה" (הזאוויה המוסלמית, הגובלת עם כנסית הקבר - המת.) באופן, שלא תהנה עם התקונים שרוצים לערוך.
4. מחלקת העבודות הצבוריות תבצע את העבודות הנ"ל על חשבון הממשלה.
5. לאחר בצוע כל הנאמר בסעיפים הראשון, השני והשלישי, יותר לעדות המסוניות בדבר לבצע את התקונים המבוקשים, כל אחת בחומי סמכותה היא, וזאת, כדי לתקן חגורה ברזל מבטון מזויין לחיזוק כיפת "חצי העולם" ו"כיפת הקבר".
6. לאחר סיום העבודה, עליה מדובר בסעיף 5 יהיה על מחלקת העבודות הצבוריות להחזיר את המצב למה שהיה קודם.

אנור ח'סיב

מושל מחוז ירושלים

העתיקים:

מפקד משטרת מחוז ירושלים

הפטריארך היווני-אורתודוקסי

שומרי הארץ הקדושה

הפטריארך הארמני

מנהל מחלקת הוקף (בבקשה לנקוט באמצעים שיקלו על מועלי מחלקת העבודות השיח' של "אלח'אניקה") הצבוריות להכנס ל"אלח'אניקה" משיחיה צורך בכך.

Published weekly, except during the summer months.

Subscription price, \$5.00 per annum in advance. Single copies, 15 cents. Payment in advance. Orders, notices, and communications should be addressed to the Editor, The Journal of the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

Entered as second-class matter, June 26, 1911.

Postage paid at Chicago, Ill., and at additional mailing offices. Postmaster: Send address changes in this journal to The Journal of the American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Act of October 3, 1917.

Copyright, 1917, by The American Medical Association. All rights reserved. Reproduction of this journal in whole or in part without permission is prohibited.

Printed at the Chicago Press, Chicago, Ill.

Published by The American Medical Association, 535 North Dearborn Street, Chicago, Ill. 60610. Telephone: BR 1-1111.

Second-class postage paid at Chicago, Ill., and at additional mailing offices.

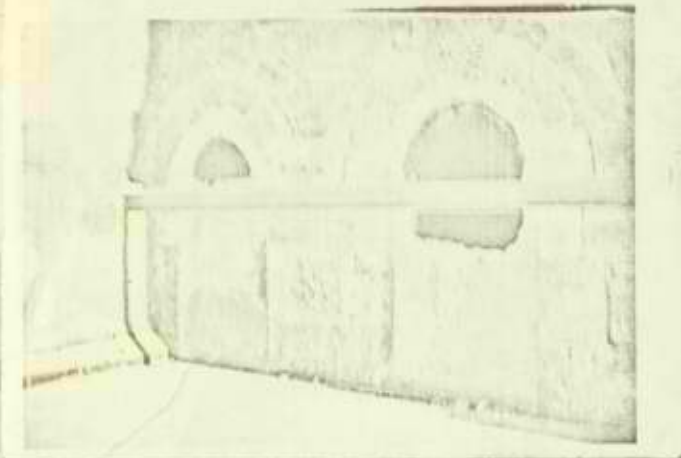
Vol. 19, No. 1

January 1, 1917

CONTENTS

Original Articles
Editorial
Book Reviews
Correspondence

Special Advertising Section. This section contains advertisements for medical products and services. It is published in the January issue of the Journal.

١٠٨٤ / ٤٩ / ١ / ١٩٦٦

١٩٦٦ / ١ / ١

مدير اشغال محافظة القدس

اريد ان احييكم طمنا انه بتاريخ ١٦٥/٦/٣ جرى الكشف على الاصلاحات التي ترضى اجراؤها الطوائف الدينية الذين لهم حقوق في كنيسة القيامة وهم : السروم الارثوذكس و حراسة الاراضي المقدسة والارمن في سطح كنيسة القيامة بحضور مدير اشغال السابق ومأمور الاوقاف والطوائف المعنية وقد تقرر انذاك السير في العمل حالما تنفي الضرورة بذلك وفقا للموضع المراهن .

وبنا على ما تقدم اقرر ما يلي :

- ١- يرفع البلاط من على سطح كنيسة القيامة والواقع بين قبة نصف الدنيا وقبة القيامة الثاني خلف الحاجز الحجري .
- ٢- يرفع الحاجز الحجري الثاني بين نصف الدنيا وقبة كنيسة القيامة .
- ٣- ينصب حاجز مؤقت من السواح الزينكو او ما شابه يمنع الدخول الى الخائفة بشكل لا يتعارض مع الاصلاحات المراد القيام بها .
- ٤- تقوم دائرة الاشغال بالاحمال المذكورة اعلاه على نفقة الحكومة .
- ٥- بعد تنفيذ ما جاء في البند الاول والثاني والثالث عندئذ يسمح للطوائف المعنية القيام بالاصلاحات المطلوبة كل ضمن اختصاصه وذلك لحمل زناز حديد من الباطون المسلح لتقوية قبة كنيسة نصف الدنيا وقبة القيامة .
- ٦- بعد الانتهاء من العمل المشار اليه في البند الخامس عندئذ يتوجب على دائرة الاشغال اعادة الوضع على ما كان عليه في السابق .

(انور الخطيب)
محافظ القدس

مدير شرطة محافظة القدس

مدير بطريرك الروم الارثوذكس

مدير حارس الاراضي المقدسة

مدير بطريرك الارمن

مأمور دائرة الاوقاف بالقدس (رجاء اتخاذ الاجراءات اللازمة لتسهيل دخول فضيلة شمع الخائفة) حال دائرة الاشغال الى الخائفة اذا اقتضت الضرورة لذلك .

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

2
✓
ס פ ו ר

מס' 197

בשלה: 13.2.69

3
אל : המשרד

מאת: ביר יורק

מ י ד י

קומי העתק רבין (הועבר).

מבויקים בבלוי אגרת המזכל בדבר ירושלים שבאה בפקבות הדריסה
לדורה הכלולה במכתב אל פארה אליו (מועבר בנפרד). שקלו נא אפשרות
שלא להשיב מייד וכאשר בשיב להסתפק בתשובה שתציין שאנו רואים
ענייני ירושלים לגביהם יש צורך מקום להסדר בינלאומי, כשייכים
למכלול בפניה השלום.

חקוצ

מחשבות על איש יחיד (מיוזן)

אין זה אדם בן יונה ציג יידן.

השם נשחט חזק כלוא

איש פנימי.

הוא זה שחט חזק בידו

בנין בשרה

מחשבות

אין זה אדם בן יונה ציג יידן.

(5 שנים חזק או חזק)

זה שחט חזק חזק חזק

בכל מקרה לא יידן יוא
מחשבות אבא.

אין זה אדם בן יונה ציג יידן.

אשר לא ידעו
לשון ארם

הנה אלה השמות:

שם ארם

שם ארם

שם ארם
3128. 10-11, 12

ק. ממלך אנשי א.ג.נ.

. הנהגת אמונה .

15/7 הוגדו לפני מ.נ.

כמנהג היה שלל נכסיה

למנהגים כי אינם אפיקים.

יוסף ב.מ. (יוסף א.מ. (יש בזה
נאחזות) (יבן אפיקות ונח.)
למנהג אפיק אפיק

לפני מנהג אפיק
למנהג אפיק אפיק

מנהג אפיק אפיק
מנהג אפיק אפיק

לפני מנהג אפיק
לפני מנהג אפיק
לפני מנהג אפיק

מנהג אפיק
מנהג אפיק
מנהג אפיק

אחרי כן

הוא זה שיש לו כח

הוא כח

לפיכך - הוא זה שיש לו כח

50x50

לפיכך - 25x25

x
25x25

הוא זה שיש לו כח

כח זה - הוא זה שיש לו כח

הוא זה שיש לו כח

הוא זה שיש לו כח

הוא זה שיש לו כח

הוא זה שיש לו כח
הוא זה שיש לו כח
הוא זה שיש לו כח

קריסטל ווייז יבור מרקל

קריסטל ווייז יבור מרקל

מאטעריאלן

כיס דעמאנסטראציע

מאטעריאלן

הילף

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

מברק נכנס

מס' 195

נשלח: 13.2.69

אל : המשרד

מאת: ניר יורק

מ י ד י

קומי, מארם ב, וושינגטון (הועבר).
הסזכל שלח אלינו היום האיגרת הבאה.

THE SECRETARY-GENERAL OF THE UNITED NATIONS PRESENTS HIS COMPLIMENTS TO THE PERMANENT REPRESENTATIVE OF ISRAEL TO THE UNITED NATIONS AND HAS THE HONOUR TO REFER TO SECURITY COUNCIL RESOLUTION 252 (1968) OF 21 MAY 1968. IN THIS RESOLUTION THE SECURITY COUNCIL CONSIDERED THAT "ALL LEGISLATIVE AND ADMINISTRATIVE MEASURES AND ACTIONS TAKEN BY ISRAEL, INCLUDING EXPROPRIATION OF LAND AND PROPERTIES THEREON, WHICH TEND TO CHANGE THE LEGAL STATUS OF JERUSALEM ARE INVALID AND CANNOT CHANGE THAT STATUS", AND URGENTLY CALLED UPON ISRAEL "TO RESCIND ALL SUCH MEASURES ALREADY TAKEN AND TO DESIST FORTHWITH FROM TAKING ANY FURTHER ACTION WHICH TENDS TO CHANGE THE STATUS OF JERUSALEM". THE COUNCIL ALSO REQUESTED THE SECRETARY-GENERAL "TO REPORT TO THE SECURITY COUNCIL ON THE IMPLEMENTATION OF THE PRESENT RESOLUTION".

THE SECRETARY-GENERAL MUST IN THE MAIN LOOK TO THE GOVERNMENT OF ISRAEL FOR THE INFORMATION NECESSARY IN THE DISCHARGE OF THE REPORTING RESPONSIBILITIES PLACED UPON HIM BY THE SECURITY COUNCIL, AS INDICATED ABOVE.

THE SECRETARY-GENERAL, THEREFORE, REQUESTS THE GOVERNMENT OF ISRAEL TO PROVIDE HIM WITH SUCH INFORMATION AND WILL BE GRATEFUL TO HAVE IT AT AN EARLY DATE.

THE SECRETARY-GENERAL TAKES THIS OPPORTUNITY TO EXPRESS TO THE PERMANENT REPRESENTATIVE OF ISRAEL THE ASSURANCES OF HIS HIGHEST CONSIDERATION.

בארם

תפוצה א ג' 15/1
דב/קל

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

ש מ ר

מס' 165

בשלה 12.2.69

אל: המשרד

מאת: ניר יורק

מ י י ד י

קומי.

העתק רבין (הועבר). שקלו בא תשובה כללית וקצרה על אגרת ירון
סה-19 בדבר אילול מקומות קדושים מוסלמים. בוסף על כך חיובי
שנצויד לידיעתנו בחומר בכל הבעיות הבזכרות ברשימת הסתאות
המצורפת לאגרת.

תקוע

מפוצה א לויבזון

תא/דד

3 באי - אגרת
התגורר הויבזון
א

משרד החוץ

בלתי מסווג

מחלקת הקשר

מברק נכנס

מס' 151
בשלח 12.2.69

מאת: ניר יורק

קומיט סאנס ב ורשינגטון

להלן אגרת ירדנית למנכל סה-10/2 שפורסמה היום :

579001

UPON INSTRUCTIONS FROM MY GOVERNMENT, I HAVE THE HONOUR TO BRING TO YOUR EXCELLENCY'S ATTENTION A LIST OF PROTESTS SUBMITTED TO THE ISRAELI OCCUPYING FORCES BY RELIGIOUS MEN AND INSTITUTIONS AGAINST THE MEASURES TAKEN BY THE ISRAELI GOVERNMENT AND THE BEHAVIOUR OF ITS ISRAELI CITIZENS ESPECIALLY IN THE HOLY CITY OF JERUSALEM

NONE OF THE LISTED PROTESTS WERE ANSWERED OR EVEN ACKNOWLEDGED BY THE ISRAELI AUTHORITIES AND NO ISRAELI ACTION WAS TAKEN TO RESCIND SUCH MEASURES AND DISCONTINUE SUCH BEHAVIOUR.

ON 27 NOVEMBER 1968, A MEETING OF RELIGIOUS LEADERS TO LOOK INTO WAYS AND MEANS OF CONVEYING THEIR PROTESTS, TO BE HELD IN JERUSALEM, WAS OUTLAWED BY THE ISRAELI OCCUPYING FORCES AND WAS NEVER ALLOWED TO MATERIALIZE.

I NEED NOT EMPHASIZE THAT SUCH ISRAELI MEASURES, WHETHER IN JERUSALEM OR ELSEWHERE IN THE OCCUPIED TERRITORIES ARE NULL AND VOID. THEY ARE IN DIRECT VIOLATION OF UNITED NATIONS RESOLUTIONS AND INTERNATIONAL LAW AND AGAINST THE WILL OF THE PEOPLE.

I HAVE THE HONOUR TO REQUEST THAT THIS LETTER AND ATTACHMENTS BE CIRCULATED AS AN OFFICIAL DOCUMENT OF THE SECURITY COUNCIL AND THE GENERAL ASSEMBLY.

SIGNED: MUHAMMAD H. EL-FARRA, AMBASSADOR, PERMANENT
R

- 2 -

REPRESENTATIVE

NO.	DATE	ISRAELI RECIPIENT	SENDER	THE PROTEST
1.	24/7/67	MILITARY GOVERNOR,	ISLAMIC HIGH COMMISSION	PROEST AGAINST THE DESECRATION OF MOSLEM HOLY PLACES AND SITEU.
2.	12/8/67	MILITARY GOVERNOR, DIRECTOR OF WAQF (MOSLEM ENDOWMENT JERUSALEM)		PROTEST AGAINST THE DESECRATION OF HAREM AL SHARIF (AL AKSA MOSQUE)
3.	14/8/67	MILITARY GOVERNOR, DIRECTOR OF WAQF JERUSALEM,		PROEST AGAINST THE DESECRATION OF MOSLEM HOLY PLACAD AND SITES
4.	17/8/67	MILITARY GOVERNOR, DIRECTOR OF WAQF JERUSALEM,		PROTEST AGAINST JEWISH PRAYERS BAING HELD IN MOSLEM HOLY QUARTERS
5.	17/8/67	MILITARY GOVERNOR, DIRECTOR OF WAQF JERUSALEM,		PROTEST AGAINST THE USURPATION OF THE SCHOOL OF AL AQSA MOSQUE
6.	26/8/67	MILITARY GOVERNOR, DIRECTOR OF WAQF JERUSALEM,		PROTEST AGAINUT THE OCCUPATIN OF <u>ZAWIYAH FAKHRIYAH</u> (A MOSLEM RELIGIOUS CORNER)
7.	2/9/67	MILITARY GOVERNOR,	PRESIDENT OF WAQF COUNCIL,	CABLE OF PROTEST AGAINS CONKISCATION OF THE KEY TO ONE OF AL AQSA MOSQUE DOORS
3.	5/9/67	PRIME MINISTER,	PRESIDENT OF WAQF COUNCIL,	CABLE OF PROTEST AGAINST THE DESECRATION OF AL AQSA MOSQUE
9.	25/9/67	PRIME MINISTER,	PRESIDENT OF WAQF COUNCIL,	A REQUEST TO REOPEN AN AL AQSA DOOR CLOSEJ BY THE ISRAELI AUTHORITIES
10.	1/10/67	PRIME MINISTAR,	PRESIDENT OF WAQF COUNCIL,	

- 3 -

PROTEST AGAINST THE EXCAVATING AND DESTROYING OF WAQF PROPERTIES

11. 15/10/67 PRIME MINISTER, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL, PROTEST AGAINST THE EXCAVATING TAKING PLACE IN WAQF TERRITORIES
12. 15/10/67 PRIME MINISTER, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL, PROTEST AGAINST THE TRESPASSING ON THE SANCTITY OF AL AQSA MOSQUE
13. 15/10/67 MILITARY GOVERNOR, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL, PROTEST AGAINST THE ATTACKS TAKING PLACE ON THE MOULEM CEMETERY AND ON THE RACHEL TOMB MOSQUE IN BETHLEHEM
14. 10/10/67 MILITARY GOVERNOR, BETHLEHEM QADI, PROTEST AGAINST THE DESECRATION OF QOUBAT RACHEL MOSQUE
15. 10/10/67 MILITARY GOVERNOR, BETHLEHEM QADI, PROTEST AGAINST THE ATTACKS ON THE MOSLEM CEMETERY IN BETHLEHEM AND ON THE RACHEL TOMB CEMETERY
16. 24/10/67 MILITARY GOVERNOR, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL, PROTEST AGAINST PREVENTING MOULEMS FROM PRAYING IN QOUBAT RACHEL MOSQUE
17. 23/10/67 PRIME MINISTER, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL, PROTEST AGAINST JEWISH PRAYERS BEING HELD IN THE QUARTER OF AL AQSA MOSQUE
18. 21/11/67 PRIME MINISTER, MUFTI OF JERUSALEM, PROTEST AGAINST THE TRESPASSING ON THE SANCTITY OF AL AQSA MOSQUE
19. 30/11/67 PRIME MINISTER, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL, PROTEST AGAINST THE ATTEMPT TO DESTROY THE ZAWIYAH FAKHRIYAH (RELIGIOUS CORNER)
20. 30/11/67 DEFENCE MINISTER, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL, PROTEST AGAINST THE DESECRATION OF AL HARAM AL SHARIF ALIBRAHIMI (ABRAHAM MOSQUE IN AL KHALIL, HEBRON)
21. 11/1/68 MILITARY GOVERNOR, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL, PROTEST AGAINST THE DESECRATION OF PROPHET SAMUEL MOSQUE
22. 13/1/68 MILITARY GOVERNOR, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL,

- 4 -

- N
PROTEST AGAINST DESACRATION OF THE SANCTITY OF ABRAHAM
MOUQUE
23. 25/1/68 MILITARY GOVERNOR, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL
DESACRATION OF ABRAHAM MOUQUE
24. 21/2/68 PRIME MINISTER, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL
PROTEST AGAINST EXCAVATIONS AND DESTRUCTION OF MOSLEM
WAQF PROPERTY
25. 21/4/68 PRIME MINISTER, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL,
PROTEST AGAINST JEWISH PRAYERS BEING HELD IN AL AQSA MOUQUE
26. 25/4/68 DEFENCE MINISTER, PRESIDENT OF WAQF COUNCIL,
PROTEST AGAINST THE DESECRATION OF WAQF PROPERTY
27. 12/5/68 DEFENCE MINISTER, DIRECTOR OF WAQF COUNCIL,
PROTEST AGAINST THE DEMOLITION OF MOSLEM WAQF
28. 23/5/68 MILITARY GOVERNOR, MOSLEM HIGH COMMISSION
PROTEST AGAINST THE EXPROPRIATION OF MOSLEM HOLY PLACES
AND WAQF PROPERTY
29. 12/6/68 PRIME MINISTER, DIRECTOR OF JERUSALEM WAQF
PROTEST AGAINST THE EXPROPRIATION OF THE BENEFICIARY
WAQF REAL ESTATE
30. 12/6/68 PRIME MINISTER, CUSTODIAN OF MAGHARBAH WAQF
PROTEST OF EXPROPRIATION OF THE BENEFICIARY WAQF
REAL ESTATE
31. 13/6/68 PRIME MINISTER, DIRECTOR OF JERUSALEM WAQF
PROTEST AGAINST THE EXPROPRIATION OF WAQF PROPERTY
32. 15/6/68 MILITARY GOVERNOR, MOSLEM HIGH COMMISSION
PROTEST AGAINST THE DEMOLITION AND EXPROPRIATION OF MOSLEM
WAQF
33. 11/7/68 PRIME MINISTER, PRESIDENT OF THE MOSLEM HIGH
COMMISSION, PROTEST AGAINST THE EXCAVATIONS TAKING PLACE
IN MOSLEM WAQF LANDS
34. 23/8/68 DEFENCE MINISTER, NOTABLES OF AL KHALA (HEBRON)

- 5 -

PROTEST AGAINST JEWISH PRAYERS BAING HELD IN ABRAHAM MOSQUE

35. 26/9/68 DEFENCE MINISTER MOSLEM LEADERS PROTEST
AGAINST JEWISH PRAYERU BEING HELD IN ABRAHAM MOSQUE
36. 18/9/68 PRIME MINISTER PRESIDENT OF WAQF COUNCIL
PROTEST AGAINST JEWISH PRAYERS BAING HELD IN ABRAHAM MOSQUE
37. 28/9/68 MILITARY GOVERNOR NOTABLES OF HEBRON
PROTEST AGAINST JEWISH PRAYERS BEING HELD IN ABRAHAM MOSQUE
38. 13/10/68 DEFENCE MINISTER NOTABLES OF HABRON
PROTEST AGAINST THE DEMOLITION OF STEPS LEADING TO
ABRAHAM MOSQUE
39. 114QPXYI MILITARY GOVERNOR MOSLEM HIGH COMMISSION
PROTEST AGAINST THE EXCAVATIONS IN WAQF TERRITORY
40. 16/10/68 DEFENCE MINISTER PRESIDENT OF WAQF COUNCIL
PROTEST AGAINST JEWISH PRAYERS BEING HELD IN AL AQSA MOUQUE

AD KAN
NAUM

תמונה: א לוינזון

תא/דו

-המחלקה למקומות קדושים

כ"ה כ"ו באדר תשכ"ט
16 במרס 1969

כ/14/15

לכבוד
מר מ. בנכנשתי
ממונה על מזרח העיר,
עיריית ירושלים.

א.נ.,

הנדון: מכתבך מתאריך 11.3.69

מבלי להכנס לכוונותיה של ועדת השרים למקומות קדושים, ידוע
לכולנו ההחלטה שקבלה בזמנה פה אחד שיש להוריד כל המבנים הדבוקים
לכוהל יחד עם השרותים.

חלק מהמבנים הוסרו בהתאם להחלטה הנ"ל ובתאום מלא עם משרד החוץ
ובנוגע להמשך המבנים והשרותים שעדיין דבוקים לכוהל לא נעשתה
ולא תעשה על ידינו שום פעולה ללא תאום מלא עם משרד החוץ כפי
בקשת כב' שר החוץ בישיבת ועדת השרים הנ"ל, לתאם את העתוי לבצוע
ההחלטה הנ"ל עם משרד החוץ.

עצם הנושא כולל מכתבך ה"נועז" הנ"ל והחקפותך על הכוונות שלי
למרות ששמעת ממני בדיוק את ההיפך הגמור, על כל משמעותיה
והשלכותיה הצבוריים הנני מרשה לעצמי להביא לישיבת הקרובה של
ועדת הבטיחות הממשלתית האחראים לכל העבודות כרחבת הכוהל
שתתקיים השבוע ביום ה' 20.3.69 לפי הודעת יו"ר הועדה
האדריכל מר י. שינברגר.

ב ב ר כ ה

הרב ד. פרלא
מנהל המחלקה

העחק: מר ט. קולק, ראש העיר
ד"ר בירן, אגף העתיקות
מר ע. יפה, מהנדס העיר
אדריכל מר י. שינברגר
מר צ. רפיה, משרד החוץ
מר יהושע ברוכי

UNITED STATES DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND MANAGEMENT
WASHINGTON, D. C.

REPORT OF THE
COMMISSIONER OF LAND MANAGEMENT
FOR THE YEAR 1904

GENERAL STATEMENT OF THE WORK OF THE BUREAU

The Bureau of Land Management, under the direction of the Commissioner, has during the year 1904, been engaged in the following work:

1. The acquisition of land for the public domain, including the purchase of land from private owners, and the donation of land from private owners to the public domain.

2. The disposal of land from the public domain, including the sale of land to private owners, and the donation of land from the public domain to private owners.

3. The management of the public domain, including the regulation of the use of the public domain, and the protection of the public domain from unauthorized use.

4. The survey of the public domain, including the survey of the boundaries of the public domain, and the survey of the land within the public domain.

5. The management of the public domain, including the regulation of the use of the public domain, and the protection of the public domain from unauthorized use.

כ"א אדר חשכ"ס
11 פרץ 69

544/69 .סס

לכבוד
הרב ר. מרלא
מנהל המחלקה למקומות קדושים
משרד הדתות
ירושלים

..1.א

הגדרות דאר אבו סעוד

בסכמך מיום 10 פרץ 69 הודעה לי כי תרופ' ויטמן מן השכנין גילה דעה
שסכנה צפויה לבית אבו סעוד. בע"פ הוספה כי מנך מבקש שהעירייה תממן חוות דעה על
בטיחות המבנה הסמוך, מחוץ כוונה להסתמך בחוות דעה זו כדי לברר את הבניין.

אמנם, זוהי חומתה החוקית של העירייה לבדוק אם מידת סכנתם של מבנים
מסוכנים, אולם, ברצוני לציין באשר כי קיים אצלי רושם חזק שמבניך נובעת מן
הרצון להעביר את האחריות להריסת בית דאר אבו סעוד, שבו הייתה מעוגן מזמן,
עלינו.

התערבותו של בית דאר אבו סעוד לא באה כתוצאה מכוח עליון או מסיבות
שלא הייתה עליהן שליטה. עד כמה שהצלחתי לברר היא נובעת מאי מילויין של חוראות
ועדה בטיחות הכותל (פרטיכל מס. 4 מיום 10.2.69 - סעיף 3).
ועדה זו קבלה בזמנו הנחיות ברורות כי עליה, עד להחלטה אחרת, להבטיח את הקצוות
ושלטונם של המבנים הנראים באזור, והוראותיה, אילו היו מבוצעות, אכן היו
מבטיחות זאת.

אין זה המקום לתכנס לברור הסיבות שהנחו את הגורמים המוסמכים להורות על אי -
הריסתם, כרגע, של המבנים אולם, על אחת מן הסיבות ברצוני לעמוד.

ביום 18 ינו' 69 הצעה לוועדה בהרכב האדריכל שינגרברג, הרב מרלא ותת"מ
לפנות את הריירות במקום. הסברנו לך כי הדבר בלתי אפשרי כרגע והוא עלול לחבל
במאמצי מינויים של חושבים אחרים באזור. ההסבר התקבל על דעתך.
לא הסתפקנו בכך וביום 6 מבר' 69 שלח ראש העיר הזכיר לשו הדתות וכו' מידוע
הבעיות שיתעוררו אם יקשה מינוי חסוד של דיירי אבו סעוד, שימח לכך מוסמכת
לסעיף 6-9 בתזכיר הנ"ל. על כך לא בא כל ערעור השום צד שהוא.

בגורם הממשלתי האחראי לאזור, ולעניות דעתי גם ליישום החלטות ועדה בטיחות
הכותל, וכמי שהיה שתף אישית ליישוב מיום 18, 19 בינואר 69, נדמה לי שהייתה
זו חובתך לדאוג לכך שהסיכומים שהושגו אמנם יבוצעו, ושלא ייווצרו עובדות שיהפכו
סיכומים אלה לחובת ואטלולא.

1944
1945
1946
1947
1948

The following table shows the number of persons who were employed in the various industries of the State during the year 1944.

The total number of persons employed in the various industries of the State during the year 1944 was 1,234,567.

The number of persons employed in the various industries of the State during the year 1945 was 1,345,678.

The number of persons employed in the various industries of the State during the year 1946 was 1,456,789.

The number of persons employed in the various industries of the State during the year 1947 was 1,567,890.

The number of persons employed in the various industries of the State during the year 1948 was 1,678,901.

לאור האמור לעיל, ברצוני להביע את מחאתי על כך שלא רק שנקבעות
עובדות המנוגדות לסיכומים מורמליים אשר לפיהם לשניים מהם אני שותף, אלא,
גם שבסופו של דבר אני נקרא לחפות על פעולות אלה.
מה שיש לי להגיד לעצם העניין אינני בועדה בטיחות הכוחל ובמקומות אחרים,
בשלב זה, ברצוני להודיע כי העירייה, אם התבקש רשמית, המלא את החובות המוסלח
עליה לפי החוק, אולם מהנדסי העירייה לא ימלאו על הריסת המבנה האמור, אלא,
על חיזוקו, יהיה אשר יהיה מחירו של חיזוק זה.
כמו כן, לא נבוא בדברים עם הדיירים, לא נקבל על עצמנו מו"מ על סינויים
ולא נהיה אחראים לחילום כספיים על הנזקים שיגרמו להם.

בברכה,

מירון בנבנשתי
הממונה על עניני מזרח העיר

הערה:

מר ס. קולק, ראש העיר
ד"ר בירן, אגף העתיקות
מר ע. יפה, מהנדס העיר
האדריכל שנברגר
מר א. רמיה, משרד החוץ
מר יהושע ברוכי

ירושלים, ג' בשבט תשכ"ט
21 במרואר 1969

אל : ד"ר מ. אבידור, השגריר, אונסק"ו, פאריס

מאת : סגן מנהל מאו"ם א"

הגדון: החלטת הוועידה הכללית של אונסק"ו
בדבר ירושלים והחפירות הארכיאולוגיות

מצ"ב נוסח תשובה למנכ"ל אונסק"ו למכתבו מה -14.1.69, אשר נסח מר קומיי. תשובה זו יכולה להתפזש כשלילית ע"י מנכ"ל אונסק"ו ולכן הננו מציעים כי בשלב ראשון תטסור למנכ"ל אח תוכן התשובה בע"פ. כן תסביר לו שאם הוא יסכים לבטל את מכתבו הנ"ל, לא יקבל תשפכה זו בכתב. במקרה ולא יסכים, לא תהיה לך בדירה אלא לכתוב לו בהתאם לנוסח המצ"ב.

לדעתנו, עדיף לשני הצדדים - דהיינו: למנכ"ל אונסק"ו ולנו - כי לא תהיה התכתבות בשלב זה.

בהסבר בע"פ תוכל להוסיף כי ברור שלאור עמדתנו, הן להחלטת האו"ם על מעמד ירושלים והן להחלטת אונסק"ו, לא נוכל לקבל נציג מיוחד אשר תפקידו יהיה לבדוק אם אנו מבצעים את ההחלטה אשר ממנה ~~אנו~~ הסתייגנו לחלוטין. הרי אם סעיף א של ההחלטה מכוסה ע"י אמנת האג ואם הנציב הכללי מבקר כאן כל חדשים, יש לו כל האפשרויות להיוודע אם אנו שומרים על האחרים החרבותיים וההספוריים והוא מדרוש על כך לאונסק"ו.

באשר לסעיף *to assist* הקורא לנו, ידוע לך שלא נפסיק החפירות בשל החלטת אונסק"ו. זאת אומרת שהשליו המיוחד, אם היינו מסכימים לו, היה צריך לדווח כי אין מדינת ישראל ממלחה אחר ההחלטה. ע"י כך היינו מזמינים לחץ נוסף עלינו.

1111

1944-1945
1944-1945

1944-1945
1944-1945

1944-1945
1944-1945

1944-1945
1944-1945

1944-1945
1944-1945

1944-1945
1944-1945

1944-1945
1944-1945

לכן, הגענו למסקנה כי מוטב כבר בשלב זה לסרב לשיחוף פעולה כלשהו במסגרת ההחלטה.

(דרך אגב, מר קומיי מעיר שההחלטות ועדת האו"ם וההחלטות אונסק"ו הנן בגדר המלצות בלבד ואין בכוחן להכריח מדינות לנהוג לפיהן).

יחד עם זאת, כדי לפצות את מנכ"ל אונסק"ו, נהיה מוכנים לקבל שליחו האישי באופן חד-פעמי, תוך הדגשה שלא מדובר כאן על פעולת "שיטור" או פיקוח עלינו. אלא כדי לאפשר לו לצאת ידי חובתו המוגדרת בסעיף 2 של ההחלטה ולהודיע שהו מצידו -
used his influence

ב ב ר כ ה,

א.מ.למברט

העתק: מר מ. קומיי, יועץ מדיני לשר החוץ

מר ש. הלל, סמנכ"ל

מר ח. מירון, היועץ המשפטי

מר צ. רפיה, מזתי"ם

ד"ר א. בירן, מנהל אגף העתיקות והמוזיאונים, ת.ד. 586

נאו"ס, גיו-יורק

THE FIRST PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
CITY OF NEW YORK.

THE SECOND PART IS A HISTORY OF THE
CITY OF NEW YORK.

THE THIRD PART IS A HISTORY OF THE
CITY OF NEW YORK.

THE FOURTH PART IS A HISTORY OF THE
CITY OF NEW YORK.

THE FIFTH PART IS A HISTORY OF THE
CITY OF NEW YORK.

THE SIXTH PART IS A HISTORY OF THE
CITY OF NEW YORK.

Dear Mr. Mahou,

I wish^{to}/acknowledge your confidential letter of 14 January 1969 (ODG/DG/3030) in which you reaffirm your desire to appoint a Special Consultant to help you in giving effect to para. 2 of Resolution 3.343 adopted by the General Conference at its Fifteenth Session, on the preservation of cultural property in the Old City of Jerusalem.

I would recall the statement made on this Resolution by the Israel delegation at the General Conference, on 29 October 1968 as follows:

"My delegation considers it outside the competence of the UNESCO Conference to intervene with regard to the political or juridical status of the city of Jerusalem. My delegation will not participate in the vote on the draft resolution, and I would formally reserve the position of my Government in the matter.

I would add purely for the information of the Conference that the Israel Government is fully preserving the religious, historical, cultural and artistic character of all holy places and sites in Jerusalem. For the first time in twenty years the adherents of all faiths have been assured complete freedom of access to and worship at the shrines which are sacred to them. I would also remind the Conference again of the wanton desecration and destruction of Jewish Synagogues and Cemeteries by the Jordanian authorities during the period when they wereⁱⁿ occupation of part of Jerusalem.

I would also point out that this Resolution invokes General Assembly Resolution 2253 (ES-V) of 4 July 1967, which was not accepted by Israel. The attitude of the Government to that Resolution was set out in the letter from the Foreign Minister of Israel to the Secretary General of the United Nations dated 10 July 1967, and contained in document S/8052.

It will be appreciated that my Government is unable to cooperate with measures designed to implement resolutions which it was unable to accept.

I would assure you, however, that my Government remains deeply conscious of the universal interest in Jerusalem and particularly the holy places located in it.

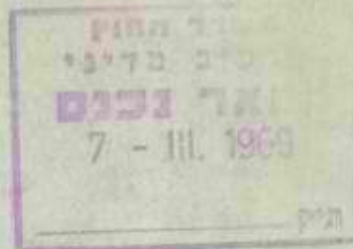
../2

It is our policy to preserve the complete unity and peace of the city, to ensure access to its sacred shrines, and to safeguard the artistic, historical, religious and cultural character of the city.

My Government will continue to cooperate with the Commissioners-General appointed under the Convention for the Protection of Cultural Property in the event of armed conflict.

If never the less you wish to send a personal representative for the purpose of verifying our fidelity to the above policies, we shall afford him an opportunity of doing so, without prejudice to the Government's position on the resolution to which you refer, and outside the framework of that resolution.

Yours sincerely,

ס ו ר י

פאריס, י"ד אדר תשכ"ט
4.3.1969
311.8/8

184

אל: סגן מנהל האו"ם א', מסוד החוץ, ירושלים
מאנו: משה אבידור, מזכ"ל, פאריס

הבדיון החלטת הוועדה הכללית של ארגון
בדיון ירושלים והחלטות הארכיאלוגיות
בדיקה לסכמתן ס-21 בפברואר 1969

1. פגישתי עם מנכ"ל ארגון ברחמייה מהשבוע שעבר לאתגר
לפנות ערב, לרגל פגישתו של ראש הממשלה, כך לוי אשכול ז"ל.
ראשית שיחתנו בסבת על המבנה, שסוכ"ל ארגון פגש משה
ביקור בישראל ואחר אומן כביש ארגון פגש פאריס.

2. אחד מהעליות את כל השלוחות שבמכתבך הג"ל רבועות
המסמך שצורם אליי ולאחר, סיכום מנכ"ל ארגון את המבנה
כלהלן:

א) אין הוא מוצא צורך ליטול את סכמתן ס-14 ביגורא חדרה,
כיון שאין זה מכתב דומי ("formal") אלא קובעידביאלי
("confidential"), בו העלה על הכתב את מחשבותיו כדי
לקבל את הדבר. המכתב לא בוצע לפירוט כלל וכלל,
ואם יתעורר צורך בהנאיה בלתי נראיה מראש ("unforeseen")
("circumstances") לפירטמו לא ייעשה הדבר בלי הסכמת
ישראל.

ב) מנכ"ל ארגון יסתפק במסמך שלי בעל מה, ואינו מפקס
מסמך בכתב על מכתבו.

ג) הוא מבין את עמדתו ומסכים שבציגו האיתי (אם כי הוא
הושב ס-consultant כפי שהוא מציג זה שהוא מציג
איתי - אולם אינו מוסר על כך) יבוא פעם אחת לביקור
מפעמי ישראל (כיון שאין הוא אישית יכול לעשות כן),
אולם כשם שאין הוא מובע (או מחייב את עצמו - Commit
"myself") שהסליה יבקר בישראל יותר מפעם אחת כן הוא
מבקש שאנחנו לא נחייב מראש ("Commit yourselves")
שלא נסכים לביקור (ים) בוטר (ים) של המציג, אם יהיה
צורך בכך.

3. הוא יסח גם להעלות את הוועדה שגם אנו מרבים הגבלת של
ביקור אחד של השליח, כינאז יש לשחרר אותו מקבלת הסכמתנו

למזמדות הצביג. שכבעתי אותו שלא יעמוד על כן, והוא גם
הדיעבי רשמים שהכופעז שלו הוא האיטלקי ד' אגב' לים דומאס.

4. מאהז מבקט חשובה בהקדמ, על מנה שיוכל להודיע על התפתחות
העצבים במדעב הודעה"ט של אונסק"ו בסוף אפריל או בראשית מאי,
שכן באותו מושב הוא מתגבא לויכוחים סוערים בענין מומדות
החיבור של אונסק"ו/סכו"מ, ובדואי יפסודרו גם את דבר ההחלטה
הגורעת לירושלים ולתפירות הארכיאולוגיות. אין זאת אומרת
שהטליה צריך לבקר בישראל לפני המושב של הודע"מ; בוכל
לארגן ביקור זה במדעב הנוח לנו.

5. לדעתי אפשר לקבל את הצעה מאהז/שאסטרך לו בע"מ
(א) הפגדותנו העקרוניות להחלטה ולעליות הקבועה;
(ב) הסכמתנו לעליות תן טעמים, מבלי שהוא או אהאז בקבע
ענה טיהיה ביקור דוסף של העליות;
(ג) שהטליה (הצביג האיטי) יהיה פדופ' ד' אגב' לים דומאס;
(ד) שד"ר א. בירן יהיה המקשר שלנו עם הצביג האיטי;
(ה) שלאחר שמאחר יטבה את נאמרו המקיים חלילה מכתבים
בין ד"ר א. בירן ובירן בדבר מועד הביקור.

6. במקרה שמדדיתר חשובה בכתב הייתי מציג את הנוסח המצ"ב
(בהיקרובי לטון, כסובו).

7. אכיר לכם הודה את מודיעדני את החלטתכם בהקדמ, ואם אפשר
ע"י מברק.

ב ב ר כ ה ,

שלמה
משה אבידור

אמקיים: מר ס. קומיי, יועץ מדיגי לשר החוץ
מר א. הלל, סמבכ"ל
מר ח. חירון, היועץ המשפטי
מר צ. דמיה, מזמי"ס
ד"ר א. בירן, מנהל אגף העמיקות והמוציאונים
באו"מ, צירגידוק

SECRET

1. The purpose of this document is to provide information regarding the activities of the [redacted] in the [redacted] area.

2. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

3. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

4. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

5. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

6. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

7. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

8. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

9. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

10. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

11. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

12. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

13. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

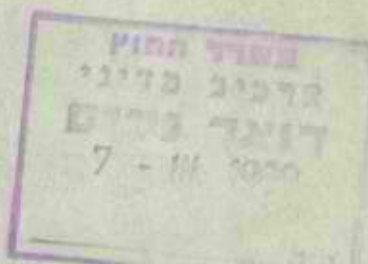
14. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

15. The [redacted] has been observed in the [redacted] area, and it is believed that it is engaged in [redacted] activities.

SECRET

SECRET

Confidential

Dear Mr. Maheu,

1. I wish to summarize our conversation on 3 March 1969, with regard to your confidential letter ODC/DG/3030 of 14 January 1969, and to convey to you the instructions which I subsequently received from my Government.

2. I confirmed in our conversation that my Government was unable to accept the resolution 3.343 of the Fifteenth Session of the General Conference for the reasons stated by my delegation at that session; that my Government was deeply conscious of the universal interest in Jerusalem and particularly the holy places located in it; that it is our policy to ensure access to its sacred shrines, and to safeguard the artistic, historical, religious and cultural aspects of the city.

3. I further stated that if you nevertheless wished to send a personal representative for the purpose of verifying our fidelity to the above policies, we shall afford him an opportunity of doing so, without prejudice to my Government's position on the above - mentioned resolution, and with the understanding that it would be a one time visit.

4. I also explained to you why I propose that you withdraw your letter of 14 January and that an agreement on the subject be arrived at in an oral conversation between us.

5. At the conclusion of our conversation you summed up your position somewhat as follows:

- (a) your letter of 14 January was "confidential"; it stated your thinking concerning the implementation of the said resolutions for the purpose of sounding us out for our reaction. The letter is not going to be published and should unforeseen circumstances suggest the desirability of its publication it will be done only with my Government's consent. You therefore see no reason for withdrawing this letter.
- (b) You were willing to accept from me an oral reply to your said letter.
- (c) You were prepared to agree not to commit yourself to send your personal representative on more than one mission but you also wished my Government not to commit itself at this stage that your consultant or personal representative should be limited to one visit only.

(d) You further informed me that your representative will be Prof. d'Angelis Daussat of Italy.

6. I am instructed by my Government to inform you that while reserving our position with regard to resolution 3.343 of the 15th session of the General Conference we agree that you send Prof. d'Angelis Daussat as your personal representative for the purpose stated in para 3 of this letter. At this stage we foresee one visit of your representative. As soon as you inform us of the appointment of your representative, we shall ask Dr. A. Biran, our Director of Antiquities and Museums, to get in touch with him, in order to make the necessary arrangements for his visit.

Sincerely yours,

Moshé Avidor

3rd 113

312

22.10.68

2/2/2

29 Nov 2020

457

Had 3 rev, 1000 in the
1st night of the

26 723

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

(61) No x₀)

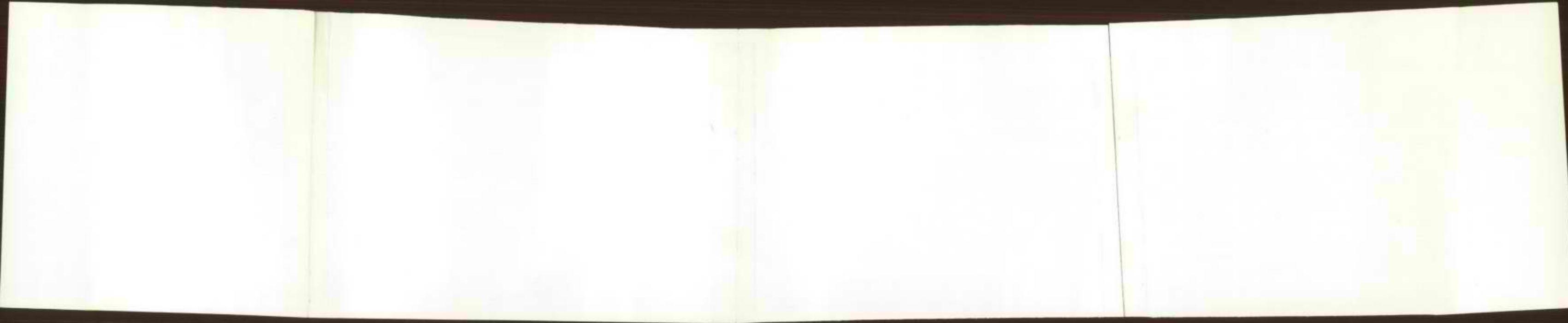
L.H. Vincent o.p. and E.J.H. Mackay

Hébron, le Haram el-Italil, sépulture
des Patriarches Paris 1923

9-22
1-27

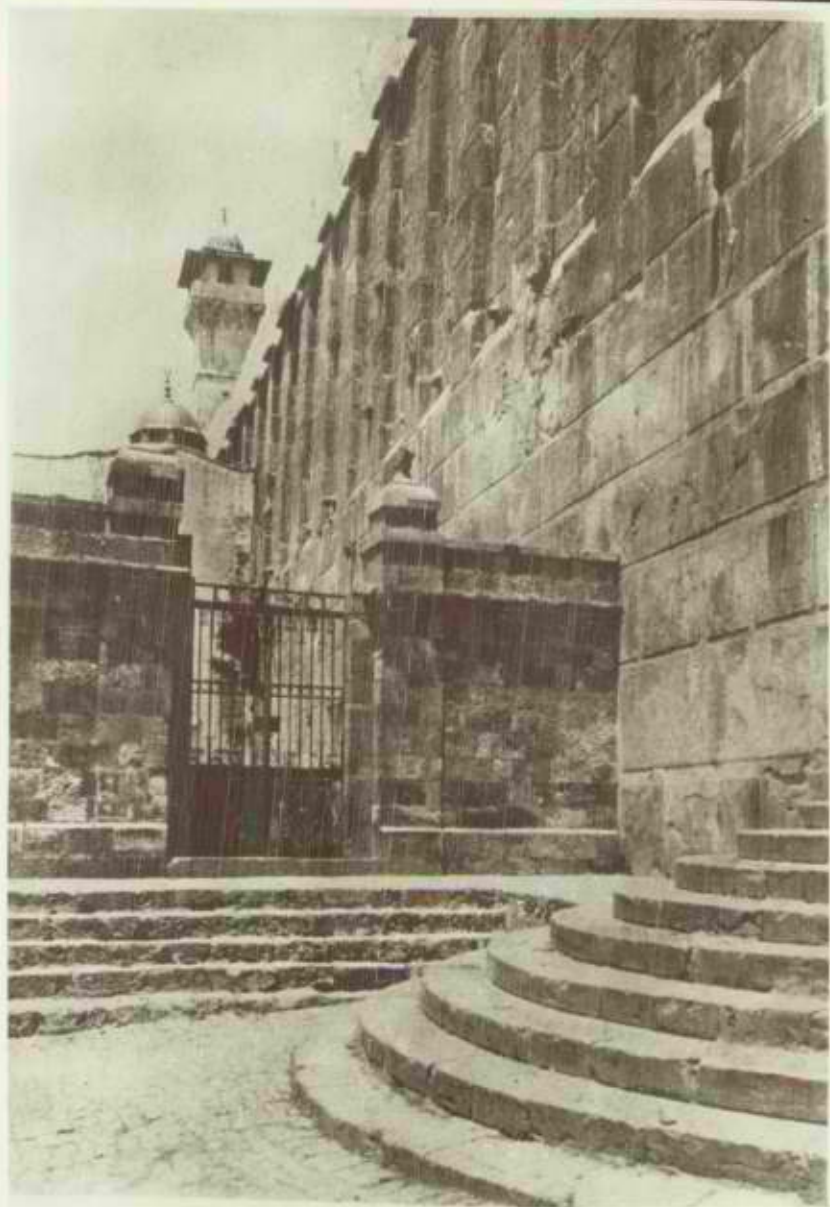
46

4394

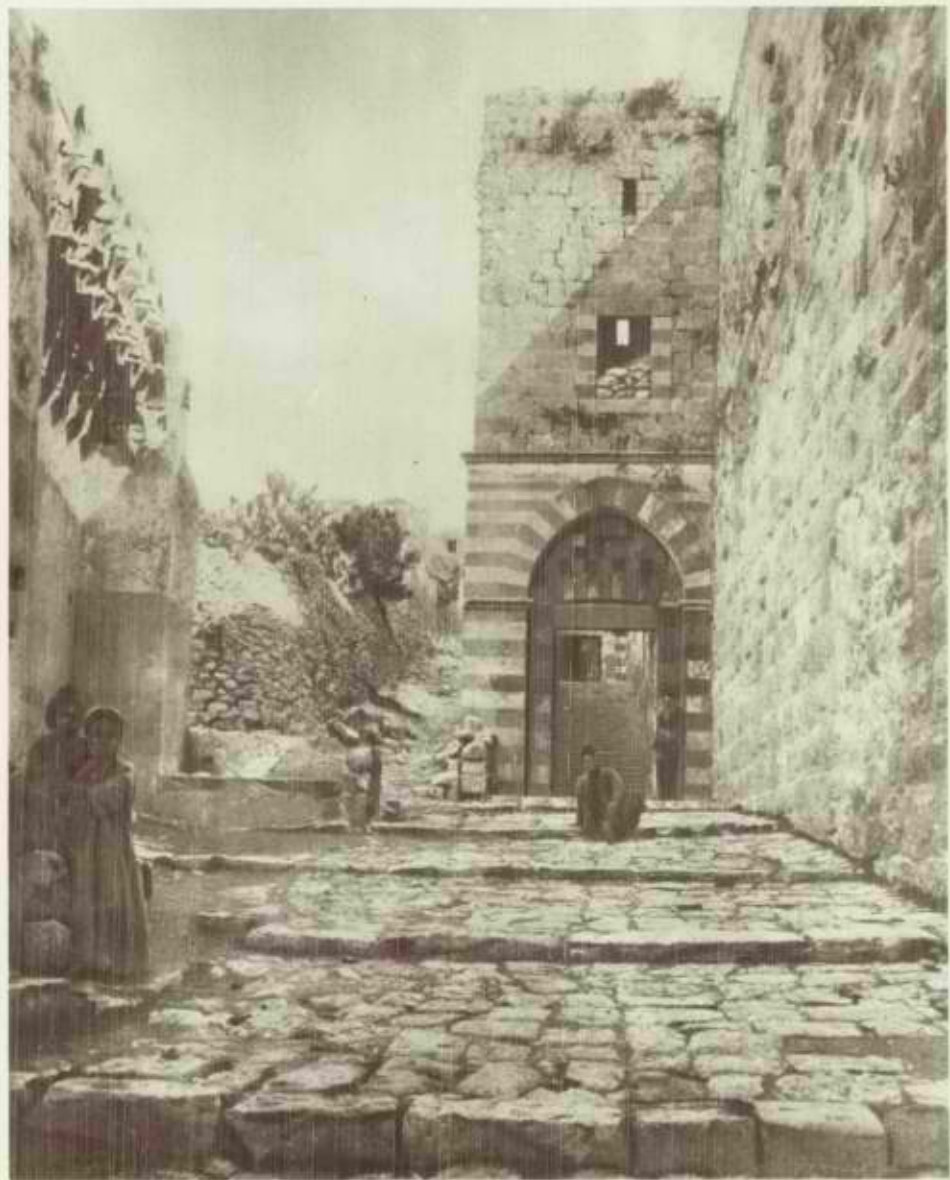
1/3rd 2180 n/c

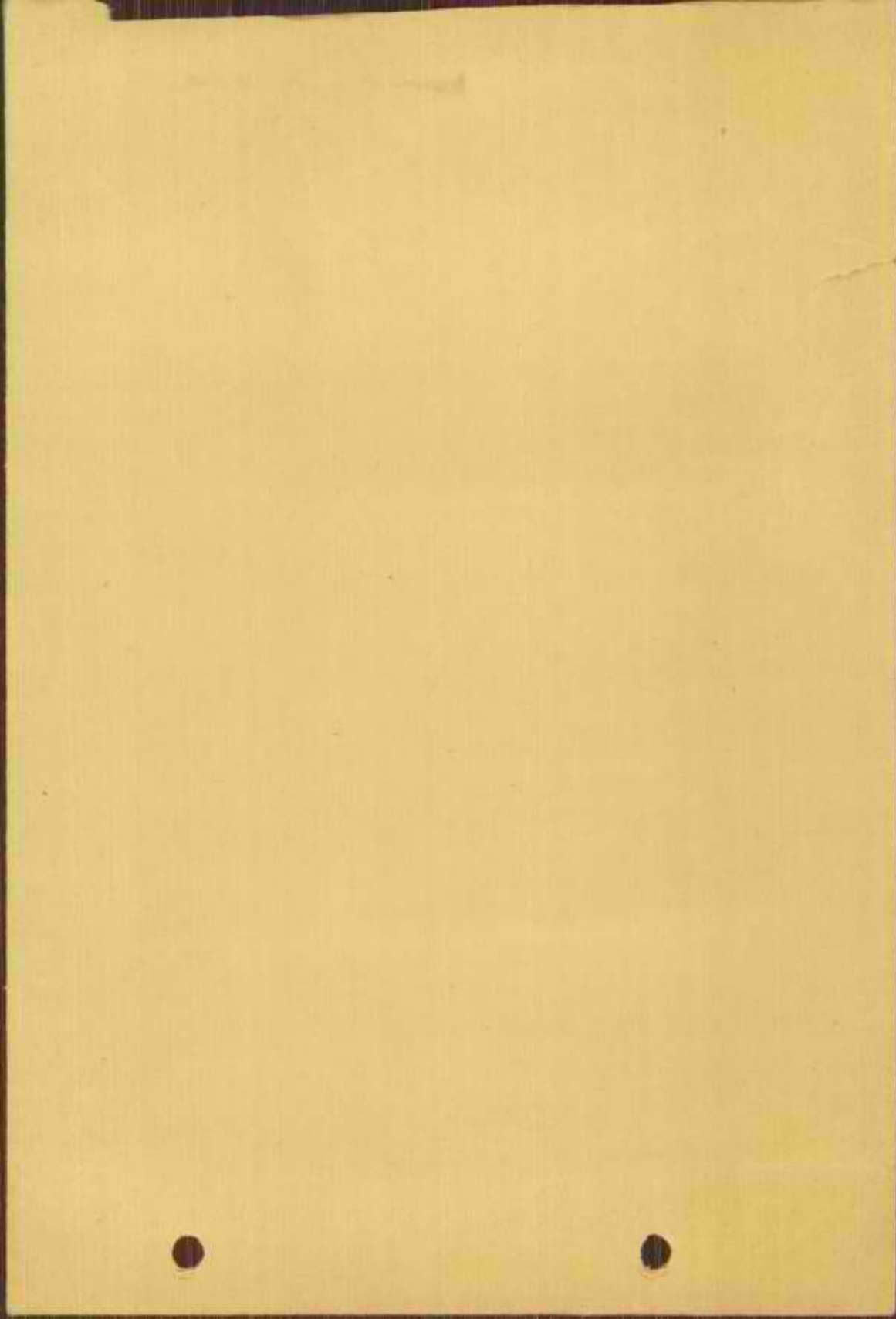

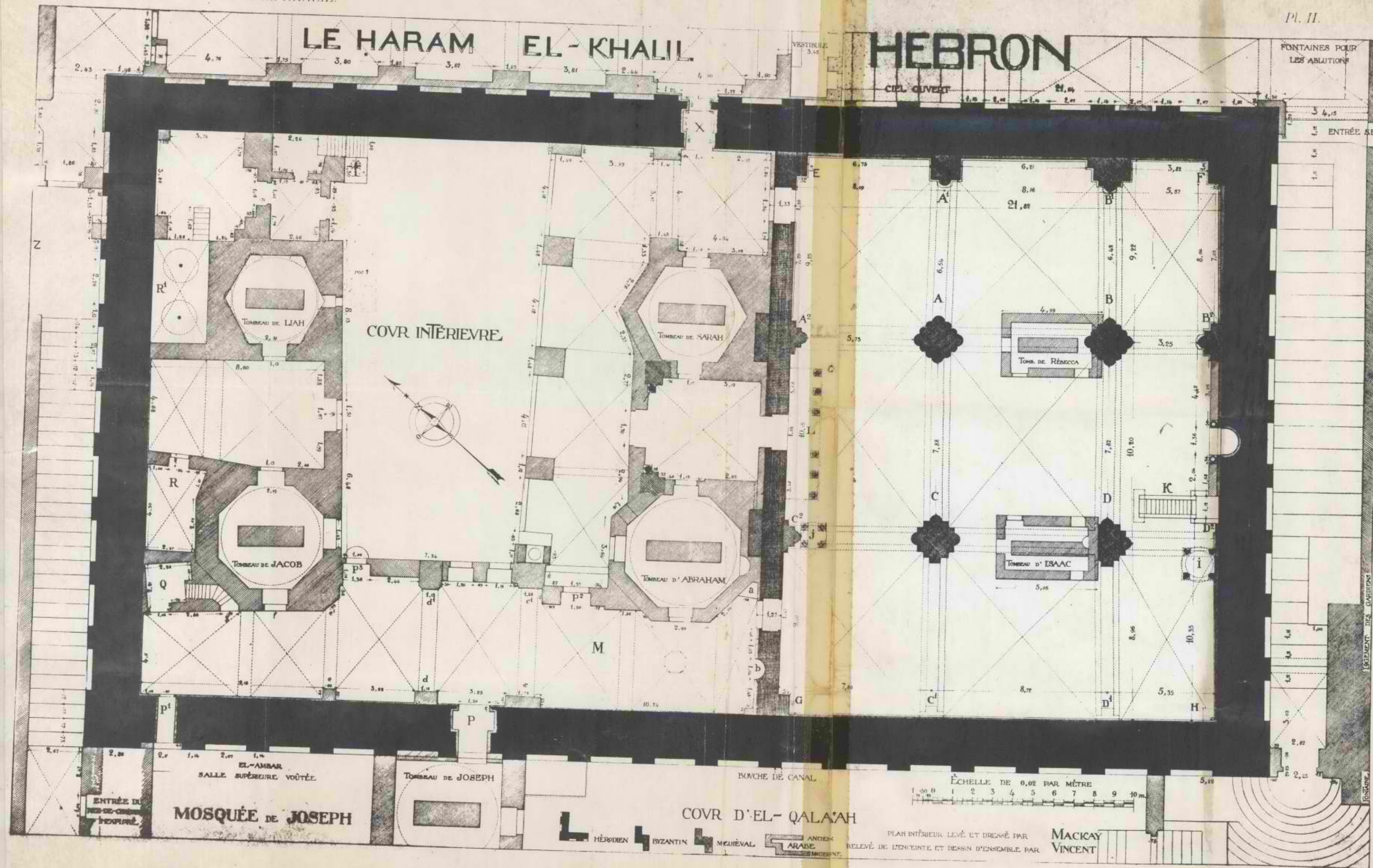

ה'תש"ח ה'תש"ח

1923

1923

ממלכת ישראל, פוקיו, סינגפור, קמלה, פריטאון

המסדר

מיידי

שטוד

א. בהתאם להחלטת הממשלה מה- 19 דנא ולאחר שננקטו אמצעי בטחון מתאימים בשטח הר-הבית ומכביהו למניעת אפשרויות פגיעה במקומות הקדושים נטמח הבקר מחדש שער המוגרבים לכניסת מבקרים לא מוסלמים להר הבית.

ב. להזכירכם שבקבות השריפה באל אקסא צמצמנו הביקורים בהר-הבית וזיך שער המוגרבים ועם התרת הכניסה הסדירה מהבקר הואזר למעשה המסמס קו אנסח ששרר בהר הבית למני השריפה.

ג. לא חל שנוי לגבי שאר שערי הר הבית הנמצאים כבעבר בפיקוח המוסלמים ואין אנו מתערבים בסדרי הכניסה בהם. להזכירכם שלכני השריפה שלושה סערים אלו היו פתוחים לכניסה מבקרים לא מוסלמים אשר שלמו לרשויות המוסלמיות דמי כניסה.

ד. עם פתיחת שער המוגרבים נחאטטרה הכניסה הסדירה להר הבית בלבד. הכניסה לשני המסגדים שבהר והסידורים שבחובם נחזנים כבעבר בידי הגורמים המוסלמיים ואין אנו מתערבים בכך.

ה. כבעבר כן גם עתה נלקחים בחשבון צרכיהם הדתיים של המוסלמים ושיקום הכניסה בשער המוגרבים מותאמות לזמני החפילה במסגדי הר הבית ככל יום וכשרט בימי שישי וכתבים כולל צום הרמדאן כדי שלא תיגרם כל הטרדה אפשרית למחפילים.

ו. בראיון בקול ישראל ב- 20 עזוטס גם ב"ג'רוסלם פוסט" ב- 21 אפר 1977 ביצב הראלי ספקי מטרת ירושלים שעבודת ההיקונים באל-אקסח מחקרת וכי מציבים כיכוי זמני לצרו הדרכים מזרחי של חגג שנאגע בדליקה.

עד כאן.

2./..

THE UNITED STATES OF AMERICA

REPORT

OF THE

COMMISSION

ON THE ADMINISTRATION OF THE UNITED STATES DEPARTMENT OF THE INTERIOR
IN THE YEAR 1894

PRESENTED TO THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
IN SENATE AND HOUSE REPORT NO. 100, 53d CONGRESS, 1ST SESSION

WASHINGTON: GOVERNMENT PRINTING OFFICE: 1895

THE UNITED STATES OF AMERICA

REPORT

OF THE
COMMISSION
ON THE ADMINISTRATION OF THE UNITED STATES DEPARTMENT OF THE INTERIOR
IN THE YEAR 1894

ז. העובדות הן שמה כמה שבועות עושים המוסלמים הכנות למיקון זמני של הגג. הוצבו טיגופים ולאחרונה קנו לצורך זה לוחות אזבסט והביאום למסגר. לאחר שחדרו הגשמים הראשונים למסגר דרך הפרצה שבגג החלו להציב תשתית בג זמנית עליו עומדים להניח לוחות האזבסט. ואולם קצב העבודה אסטטאי הינו איטי ביותר ואם ימשך כך יחלפו שבועות כשרם יונה הכיסוי הזמני.

ח. אנו מועלים בעקיתין אצל המוסלמים להחיש השלמת הכיסוי לבל יגרם נזק למבנה המסגר כתוצאה מהגשמים.

ט. אין לנו ענין לעורר הנושא ביוזמתנו והנ"ל לשימוש בשיחותיכם רק במידה ותשאלו.

הלל - בן חורין

נצחש

1. The first of these is the fact that the
the first of these is the fact that the
the first of these is the fact that the
the first of these is the fact that the
the first of these is the fact that the

2. The second of these is the fact that the
the second of these is the fact that the
the second of these is the fact that the
the second of these is the fact that the
the second of these is the fact that the

3. The third of these is the fact that the
the third of these is the fact that the
the third of these is the fact that the
the third of these is the fact that the
the third of these is the fact that the

THE END

1944

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

מברק נכנס

מס' 57

בשלה: 301500 אוק 69

אל: המשרד

מאת: אקרה

הל'.

בחירות. לתוצם 900.

השתתפותם של מושבי מזרח ירושלים בבחירות הודגשה בפיוטוי בשדורי ודין באבה.

טב

מפוצה: שהחץ רוחמץ מכללץ סאבכל מאף 2 הסברה 2 קפת פזתים הדס דמ 2

אב/רג

דין וחשבון של ועדת החקירה
בענין נסיבות השריפה במסגד אל-אקצה

סעיפים

1	מבוא
2-6	דיוני הוועדה והמשפט הפלילי
7	ההיסטוריה של המסגד ומקומו
8	הכוחל המערבי
9-10	השמירה על השערים להר הבית ועל שערי המסגד
11	סדרי הכניסה להר הבית ולמסגד (א) הכניסה להר הבית (ב) הכניסה למסגד
12	שומר הנעליים בכניסה למסגד
13	דרך איזה שער נכנס החשוד?
14	השמירה על שער המסגד בשעת כניסתו של החשוד
15-16	עובד הוואקף ידע על כניסתו של אדם בניגוד לאיסור
17-19	גורם השריפה ומכשירי הכיבוי במסגד
20-21	עבודת מכבי האש
22	פעולת המשטרה
23	עדים שלא התייצבו
24	הסיכום

לכבוד
ראש הממשלה,
משרד ראש הממשלה,
ירושלים.

גברתי ראש הממשלה,

מ ב ר א

ביום 21 באוגוסט 1969, בשעות הבוקר, פרצה שריפה במסגד אל-אקצה.
באותו יום החליטה הממשלה, כי ענין השריפה הנ"ל הוא ענין בעל חשיבות
ציבורית חיונית הסעון בירור, כאמור בסעיף 1 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-
1968, והורתה על הקמת ועדה אשר תחקור בדבר נסיבות השריפה שאירעה. על-
פי סעיף 4(א) לחוק הנ"ל מינה בשיא בית-המשפט העליון את החותמים מטה,
היינו,

יואל זוסמן, שופט בית-המשפט העליון, יושב-ראש,
מוחמד ניסר אל הוארי, שופט בית-המשפט המחוזי בנצרת, חבר,
מוסה כחילי, ראש עיריית נצרת, חבר,
פרופסור מיכאל ארדון, האוניברסיטה העברית, חבר,
פרופסור ארנולד וינוקור, הסכניון, מכון טכנולוגי לישראל, חבר,
לשמש ועדת חקירה.

החלטת הממשלה ומינוי הועדה על-ידי בשיא בית-המשפט העליון בתפרסמו
בילקוט הפרסומים מס' 1545 שהופיע ב-22 באוגוסט 1969.

ד י ו נ י ה ו ע ד ה ו ה מ ש פ ט ה פ ל י ל י

2. שמענו מספר רב של עדים ויושב ראש הועדה השתמש, על דעת הועדה,
בסמכות הבחונה בידו על-פי סעיף 9(א)(2) לחוק ועדות חקירה, והשביע את
העדים שבאו בפני הועדה. כן הוגשו לנו 78 מסמכים (כולל תמונות) שקיבלנו
לראיה, ואנו ביקרנו במקום השריפה. תוך תרגום סימולטני התנהלו הדיונים
לפנינו בעת ובעונה אחת בעברית ובערבית. באמצעות העתונות פנינו אל
הציבור, וביקשנו כל מי שיש בידו אינפורמציה מועילה, להתקשר אתנו.

3. רגעים אחדים אחרי פרוץ השריפה במסרה למסטרה ידיעה על אדם החשוד
בהצתת המסגד. ידיעה זו במסרה לרב-סמל בבאני, משטרת ישראל, על-ידי אחד
מעובדי הוואקף שבא להודיעו על פרוץ השריפה, והועברה מיד על-ידי הרב-סמל
למסונים עליו. עוד עבודת הכיבוי במשכת ומסטרה פתחה בחקירה, ועל-פי

הידיעות שאספה הצליחה כבר בשעות אחר הצהריים להרכיב קלסטרון של החשוד. קלסטרון זה - כך נאמר לנו על-ידי מפקח רחמון, משטרת ישראל - היה דומה לפרצופו של החשוד עד כדי כך שהמשטרה הצליחה כבר למחרת היום, ביום 22 באוגוסט, בשעות לפני הצהריים, לעצור אדם, ואדם זה, אזרח אוסטרלי, הועמד לדין בפני בית-המשפט המחוזי בירושלים באישום של הברז, לפי סעיף 317(א) לפקודת החוק הפלילי, 1936, ושל פגיעה במקום קדוש, לפי סעיף 2(א) לחוק השמירה על המקומות הקדושים, תשכ"ז-1967. באותו כתב אישום (המוצג 61), מיוחסות לאותו אדם גם שתי עבירות דומות, אף הן כלפי מסגד אל-אקצה, שבוצעו עשרה ימים קודם לכן, אך בנסיבותיהן של אלה לא נתבקשו לחקור.

4. מכוח סעיף 16 לחוק ועדות החקירה התייצב היועץ המשפטי לממשלה לפני הועדה וסייע בדינו בגביית העדויות. הוא גם השמיע את דברו באותם עניינים בהם ביקשנו סמכו לחוות דעתו. ספיר נודע לנו, כי הממשלה לא ידעה, עת החליטה על הקמת הועדה, שבידי המשטרה מצויה כבר ידיעה כי השריפה בגרמה על-ידי הצתה. אמנם אותה שעה סרס נבדקה ונתאמתה הידיעה, והיא הביאה רק למחרת היום למעצר החשוד. לא ייפלא הדבר שסמוך לפרוץ השריפה הועלו השערות הרבה על גורמי הדליקה, כגון קצר חשמלי עקב עבודות תיקון המתנהלות במסגד. אך משנעצר אדם חשוד בביצוע העבירה והוגש נגדו כתב אישום, קמה לפנינו השאלה, כיצד תכלכל ועדה זו את צעדיה.

5. על-פי סעיף 19(א) לחוק ועדות החקירה, שומה עלינו, בגמר הדיונים, לערוך דין-וחשבון ולהגישו לממשלה, וסעיף 20(א) לחוק הנ"ל מחייב אותנו לפרסם את הדין-וחשבון "סמוך אחרי הגשתו לממשלה". אין אנו רשאים שלא לפרסם את הדין-וחשבון שלנו אלא אם ראינו צורך בכך לשם שמירה על בסחון המדינה, לשם הגנה על המוסר או על שלום של קטין; לא בסחון המדינה לא הגנה על המוסר ולא הגנה על שלום של קטין מחייבים אותנו להימנע מפרסומו של דין-וחשבון זה. אך בסיבות הענין הן מיוחדות במינן והמחוקק בודאי לא נתן דעתו על כך: בד בבד עם החקירה על-ידי הועדה מתנהל משפט פלילי נגד אדם החשוד בעבירה. אלמלא המשפט הפלילי היה תלוי ועומד, היינו רואים חובה לעצמנו גם לחקור בשאלה, אם אותו אדם אשר הועמד לדין ביצע את העבירה, מה מניעיו ומה הרקע למעשהו, אך הואיל ולא באה לוועדת חקירה זו לחרוץ את דינו של חשוד העומד להתייצב בפני בית-המשפט, צמצמנו את היריעה. מאותו טעם גופו גם במנעים אנו מלדון בנסיבות מסויימות שפורטו על-ידי החשוד בהודעה שמסר למשטרה ביום 22 באוגוסט (המוצג 78) והזורות

אור נוסף על השאלה, כיצד הצליח החשוד לחדור אל תוך המסגד. בסיבות אלה בודאי יתבררו בבית-המשפט.

קייסנו את מצוות הסעיף 15 לחוק ועדות החקירה והודענו לבאשם-החשוד שהוא עלול להיפגע מתוצאות החקירה; תשובתו היתה שאינו חפץ לקחת חלק בדיונים, אלא מבקש רק להעמיד העתק הפרוטוקול לרשותו. בקשה זו אנו מילאנו, ולשם כך תורגם הפרוטוקול לאנגלית.

משבחר החשוד שלא להשתמש בזכותו להתייצב לפנינו ולחקור עדים, החלטנו שגם אנו לא נחייב אותו לבוא לפנינו ולהעיד. אף-על-פי שבהתאם לסעיף 14 לחוק ועדות החקירה, עדות שנמסרה בפני הועדה אינה משמשת ראיה בכל הליך משפטי אחר, ועל-פי סעיף 22 לחוק הנ"ל, גם הדין וחשבון שלנו אינו כשר לראיה בכל הליך משפטי, סברנו שמחובתנו לכבד את זכות השתיקה של החשוד.

6. במהלך גביית העדויות נתברר לנו, שאדם נוסף עלול להיפגע על-ידי תוצאות החקירה, הוא מוחמד איברהים אלחלואני, עובד הוואקף, אחד העדים שהעידו לפנינו. אלחלואני זה היה ליד המסגד ביום השריפה, ועד אחר מעדי הוואקף שבאו לפנינו, מייחס לו שלא סילא תפקיד הסמירה שהוטל עליו. שיגרנו גם לאלחלואני הודעה על פי סעיף 15 לחוק הנ"ל, ואלחלואני חזר והתייצב לפנינו והודיענו שהוא מבקש לקבל את הפרוטוקול "כדי שאאשר או אכחיש". בהתייצבו לפנינו אף הפנינו תשומת לבו של אלחלואני לזכותו לחקור עדים או להביא עדים מצדו, אך הוא נמנע מעשות כן. המצאנו לו את הפרוטוקולים כבקשתו, בתרגום ערבי.

ה ה י ס ו ר י ה ש ל ה מ ס ג ד ו מ ק ו ל

7. נקדים למצאנו אי-אלו הערות כלליות. בנין המסגד נמצא בחלק הדרומי של הר הבית, או סחת אל חרט, הוא הר הסוריה. ההר הוא חלק מהעיר העתיקה שבין החומות, והוא עצמו מוקף חומה ובנינים, ראה מפת העיר, המוצג 2. בחלקה, חומת הר הבית היא חומת העיר העתיקה עצמה, אך כלפי מערב וצפון חוצצת סחיצה ומפרידה בין הר הבית ובין העיר העתיקה, ובה בלבד מצויים השערים שדרכם אפשר להיכנס להר הבית. מספרם 10, שבעה בחומה המערבית ושלושה בחומה הצפונית. השערים להר הבית שבחומה המזרחית והדרומית - שהיא גם חומת העיר העתיקה - סגורים דרך קבע, ומקצתם אף חסומים באבנים.

4/ 5/ 11

במצא, מי שחפץ להיכנס להר הבית, חייב תחילה לעבור שער לעיר העתיקה ולאחר מכן אחד משערי הר הבית.

הר הבית מקום קדוש הוא לשלוש הדתות. בית המקדש עמד בו ואחרי חורבן בית שני הקים בו אדריאנוס קיסר, אחרי שנת 135, מקדש אלילים. בבין זה עדיין עמד על תילו כאשר הלנה המלכה ביקרה בירושלים כמאתיים שנה לאחר מכן, ראה דברי ההסבר של ארף-אל-ארף בספרו, The Dome of the Rock, 1951, מצא, האומר כך:

"Her (the queen's) devotion was centered entirely in Jesus, and she had no sentiments about the ancient Hebrew temple. She caused everything pagan to be destroyed, including Hadrian's temple and the site was deserted and eventually became the city's dump heap. From the time of Queen Helena's visit until the Muslims came, all the refuse of the city was thrown there".

במאה השביעית, עם הכיבוש המוסלמי, הקים הכליף עומר מסגד בהר הבית ונאמר עליו, שבטר ידיו עזר לבנות את המקום מן הזבל והפסולת שנצטברו בו במשך מאות השנים. המסגד האחר, המצוי בתוך הר הבית, צפונה ממסגד אל-אקצה, כיפת הסלע, נקרא פעמים מסגד עומר, אך זוהי טעות, שכן מבנה זה הוקם אחרי מותו.

מסגד אל-אקצה, בחלק הדרומי של הר הבית, נבנה בסוף המאה השביעית ויש אומרים שהוא הוקם על חורבותיה של כנסייה בוצרית שנבנתה על-ידי יוסטיניאנוס קיסר. הצלבנים שכבשו את ירושלים בשנת 1099, הפכו את המסגד אקצה למקום מגורים; שטח רחב ידיים מתחת למסגד שימש להם אורווה. בשנת 1187 נכבשה ירושלים בידי סאלח-אל-דין וכנסיית הצלבנים חזרה ליעודה כמסגד. סאלח-אל-דין בנה את גומחת-התפילה (Mihrab) בקצה הדרומי והקים לידו את דוכן המיזב או האימם (Minbar) עבודת עץ, מלאכת מחשבת אשר לפי המסורת נעשתה בידי גור-אדין עוד לפני כיבוש העיר, ראה ארף-אל-ארף, שם, בעמוד 74. במפת הר הבית (המוצג 62) צוין המקום בו עמד דוכן זה, בקיר הדרומי של המסגד, והוא מסומן Minbar Nur-ed-Din. היה זה זכר לתפארת ממלכת סלח-אל-דין, ולמרבח הצער הוא נשרף כליל.

הכותל המערבי

8. חלק מהחומה המערבית של הר הבית הוא שריד בית המקדש, "הכותל המערבי" או "אל בורק". בקצה הדרומי של הכותל המערבי נמצא שער להר הבית (ראה המפה מוצג 62), ושמו שער המוגרבים. שער המוגרבים היה סגור עד למלחמת ששת הימים, אך מאז הוא נפתח, ונוסף לשומרי הוואקף המופקדים על שער זה כעל כל שאר השערים, מוצב לידו גם משמר של משמרה צבאית. המפתח לשער זה מוחזק בידי מפקד המשמר. לסדרי הכניסה לשער זה עוד ביחד את הדיבור. כאן ברצוננו לקבוע, כי אליבא דכל עובדי הוואקף שהעידו לפנינו, פתיחת שער המוגרבים והצבת משמר צבאי לידו כאמור, הן השינוי היחידי שנעשה בהר הבית אחרי מלחמת ששת הימים.

השמירה על השערים להר הבית ועל שערי המסגד

9. אמרנו שמי שחפץ להיכנס להר הבית חייב תחילה לעבור פתח לעיר העתיקה, ולאחר מכן שער להר הבית. עלינו להוסיף עכשיו, שמי שחפץ להיכנס לבנין אל-אקצה חייב לעבור שער שלישי, בבנין עצמו, כדי להגיע אל תוך בנין המסגד.

אין הגבלה על הכניסה לשערים המובילים לעיר העתיקה.

על השערים להר הבית מפקחת הנהלת הוואקף, הוא ההקדש המוסלמי. ניהול הר הבית הוא בידי הוואקף, והוא מציב שומרים בשערים. גם על שערי הכניסה למסגד עצמו מופקדים שומרי הוואקף, ושום גורם אחר אינו מתערב בדבר.

השומרים שליד שערי הר הבית סרים למרותו של מוסטפה חסנין, ואילו על שומרי המסגדים ממונה מוסטפה חליל אנסרי. השומרים לובשים מדי-חאקי ולרוב הם עובדים מעין תג או סימן, המעיד על התפקיד שהם ממלאים. שניהם, מוסטפה חסנין ומוסטפה חליל אנסרי, העידו לפנינו. הם משמשים בתפקידם זה עת רבה. הממונה על שני עובדי וואקף בכירים אלה הוא חסן טחבוב, מנהל הוואקף.

שומרי הוואקף המוצבים בשערי הר הבית משגיחים באנשים הנכנסים והיוצאים, אם אדם מעורר חשד בעיניהם, הם קוראים למשמרה. מוסטפה חסנין העיד לפנינו, כי נוהג זה קיים לפחות מזמן חשלטון הירדני, ודבר לא השתנה מאז.

10. על פי הוראותיה של הנהלת הוואקף, אין מרשים צילומים בתוך המסגדים, זולת בהיתר מיוחד בכתב אשר יש להשיג מן ההנהלה ולהציג בפני השומר.

6/..
5/..
11/..

שלטי-הוראות הקובעות את דרכי ההתנהגות של הקהל הוכנו על ידי המשטרה, והותקנו על ידי הממונה על שערי המסגדים, העד מוסטפה חליל אנסרי (שפעל ביחד עם המשטרה), במקומות נאותים. אם מתנהג אדם שלא כהוגן, כגון שהוא מצלם ללא רשות או שתלבושתה של אשה אינה הולמת את קדושת המקום, עומדת המשטרה לרשות שומרי השערים של המסגדים כדרך שהיא עומדת לרשות שומרי השערים של הר הבית, והדבר מקובל מימים ימימה. על פי עדותם של סגן ניצב בראלי, מפקד נפת ירושלים, משטרת ישראל ושני העדים הנ"ל, אנו קובעים שלא אירעו עד כה כל תקריות בעלות חשיבות, לא ליד שערי הר הבית, ולא ליד שערי המסגדים. העדים שבאו לפנינו היו תמימי דעים, כי בסדרי השמירה והביקורים במסגד לא עשתה ממשלת ישראל כל שינוי.

סדרי הכניסה להר הבית ולמסגד

11. פרט לפתיחת שער המוגרבים עליה כבר דובר, סדרי הכניסה להר הבית ולמסגד הם הסדרים שנקבעו על ידי הנהלת הוואקף והם נוהגים מקדמת דנא. על ניהול הר הבית בידי הוואקף לא הוטלה כל הגבלה.

ואלה הסדרים שנקבעו:

(א) הכניסה להר הבית. מוסלמים רשאים להיכנס להר הבית, דרך כל השערים, ובנוצרים שהם ערבים נוהגים כבמוסלמים. מבקרים אחרים, יהודים ונוצרים שאינם ערבים, "תיירים" בלשון עובדי הוואקף, כניסתם מותרת רק דרך שערים אחדים, הייבו, שער אל-ע'ונימה, שער המשגיח (אל מג'ליס), שער השלשלת, ומאז מלחמת ששת הימים גם שער המוגרבים. תייר הנכנס להר הבית שלא דרך שער המוגרבים נכנס על פי כרטיס כניסה שהוא מקבל ממורת תשלום מפקיד הוואקף בשער בו מותר לו לעבור, וכרטיס זה מזכה אותו גם בכניסה למסגדים. בשער המוגרבים אין מוכרים כרטיסים, ודרכו ניתן להיכנס להר הבית ללא תשלום, אך רק להר הבית ולא למסגדים, שכן אם חפץ תייר להיכנס למסגד, עליו לקנות את כרטיס הכניסה מאת השוער שבשער המסגד, אשר אינו מתיר כניסת מבקרים למסגד ללא תשלום.

מכירת כרטיסי הכניסה מתחילה בדרך כלל בשעה 8 בבוקר, אך מוסטפה חסנין העיד לפנינו, שאם תייר מקדים וליד השער במצא כבר פקיד הוואקף המוכר כרטיסים, ניתן לקנות כרטיס גם לפני שעה 7 ואפשר להיכנס, להר הבית. בשעות התפילה

7/..
מסגד
7/..

אין מרשים כניסת תיירים, וביום שישי הכניסה לתיירים אסורה בכל השערים, ושער מוגרבי בכלל זה.

(ב) הכניסה למסגד. הכניסה למסגד לפני שעה 8 בבוקר אסורה בחלית. רק אחד משערי מסגד אל-אקצה, השער הרביעי בצפון, נפתח בפני תיירים והשוטר הממונה על המסגד חייב להתייזב בו בשעה 8 כדי לקבל את הפיקוח על השער מידי שומר הלילה הגר במקום, ושמו חג' רסול אפגאני. אמר לנו העו עייך ג'ומי אל אנסרי, אחד משומרי המסגד: "אל חג' רסול לא יכול לעזוב את המקום, אלא אם כן אנחנו באים, כאשר אנחנו באים". נראה הדבר שהשער האמור נפתח כבר לפני שעה 8 לצורך ניקוי המסגד, או שהוא נשאר פתוח למן תפילת הבוקר הנערכת עוד לפני כן; יהא הדבר אשר יהא, אין השער צריך להישאר ללא שמירה, אם על ידי שומר לילה ואם על ידי שומר יום.

שומר הנעליים בכניסה למסגד

12. כבר הזכרנו שאחד איבריהם אלחלוואני נמנה על עובדי הוואקי. לא הוטל עליו תפקיד שמירה בשער, לא בשער משערי הר הבית ולא בשער המסגד, אלא עליו לדאוג לכך שהמבקרים במסגד יחלצו בעליהם לפני הכניסה. הוא שומר על בעלי "התיירים" במקום סמוך לשער הרביעי הנ"ל, ומחזירן לידי בעליהם כשהם עוזבים את המסגד.

דרך איזה שער נכנס החשוד?

13. כעת אנו מגיעים למאורעות יום השריפה. השריפה פרצה, כזכור, עוד לפני שעה 8, ומאחר שאין ספק בכך שמעשה זדון - ולא מקרה - היא, מתעוררת השאלה, דרך איזה שער נכנסו בשעה מוקדמת זו.

קובעים אנו על יסוד עדותו של רב סמל חכמי, צבא ההגנה לישראל, שהאדם החשוד בביצוע השריפה לא נכנס להר הבית ביום הנ"ל דרך שער המוגרבים אחרי פתיחתו באותו בוקר. רב סמל חכמי פתח את שער המוגרבים ביום הנ"ל במפתח שהיה מופקד בבסיס המשטרה הצבאית, בהתאם להוראות-קבע, בשעה 7, או דקה או שתיים לאחר מכן, היינו, דקות אחדות לפני גילוי השריפה עליה הודיע גם לו אחד מעובדי הוואקי, באמרו לו באנגלית משובשת "one man fire there". בשעה 7.30, לאחר פרוץ השריפה, נסגר השער. במשך חצי שעה זו עבר את השער

Handwritten signature and notes at the bottom of the page.

רק אדם אחד, אם לפני גילוי השריפה ואם אחריה, ואדם זה היה ערבי.

על החשוד אנו יודעים מפי איברהים אלחלואני הנ"ל, כי הוא בא לשער המסגד, מקום בו אלחלואני שומר על בעלי התיירים, דקות ספורות אחרי השעה 7, כשעל גבו מזוודה ובידו מצלמה עם פלאש. מזוודה זו, "מזוודת תיירים" בלשון אלחלואני, היתה מעין ילקוט גב. החשוד הוא דובר אנגלית ואלחלואני מכיר אותו הואיל ולפני השריפה הרבה לבקר במסגד, "בין 20 ל-30 פעמים". בראותו את אלחלואני אמר לו החשוד באנגלית Good Morning, ונכנס למסגד, ואולם לא רק אלחלואני אלא גם רב סמל חכמי מכיר את החשוד מקודם, הואיל והלה היה גם מרבה להסתובב ליד שער המוגרבים ולשהות שם שלא צורך. כאשר חפץ שם לפתוח בשיחות עם הזקיף ועם שומרי הוואקף, והפריד אותם, אף גורש מהמקום. ביום השריפה גופו, הוא לא נראה ליד שער המוגרבים. הערבי שעבר דרך השער בבוקר השריפה, ואולי רק אחר גילוייה, אינו זהה עם התייר דובר אנגלית, והוא לא בא לא עם מזוודה על גבו ולא עם מצלמה. נוכח עדויות אלה אין ספק בלבנו כי החשוד לא עבר ביום השריפה דרך שער המוגרבים.

הובאה לפנינו עדות, כי ביום השריפה בשעות הבוקר נמכר כרטיס כניסה אחד בשער אל ע'ונימה, בקצה הצפוני של החומה המערבית, אך לא הוברר לנו למי נמכר הכרטיס, אם לחשוד ואם לאדם אחר. אנו מסכמים וקובעים:

- (1) החשוד לא נכנס ביום השריפה דרך שער המוגרבים מאז פתיחתו,
- (2) אדם אחד נכנס ביום השריפה דרך שער אל ע'ונימה בכרטיס שנמכר שם, אך לא ניתן לקבוע אם היה זה החשוד.

השמירה על שער המסגד בשעת כניסתו של החשוד

14. בשעה 7 בבוקר בערך ראה אלחלואני את החשוד ברחבה שלפני בנין אל-אקצה כשהוא נכנס אל תוך הבנין. הכל מסכימים כי כניסתו לבנין המסגד היתה בחזקת אסור בשל שלש אלה:

- (1) לפני שעה 8 אין מתירים כניסת תיירים.
- (2) אין מתירים צילומים במסגד אלא על פי היתר בכתב; היתר כזה לא הוצג על ידי החשוד, ועליו היה איפוא להביח את המצלמה - עם הפלאש - בחוץ.

9/..
ג'תלמי
5-
12

(3) אין מתירים הכנסת מזוודות או כיוצא באלה חפצים אחרים אל תוך המסגד.

כאן מתעוררת השאלה: כיצד זה הצליח החשוד, אף על פי כן, להיכנס למסגד?

משמרת יום של שומרי השער מתחילה בשעה 8 והשומר שהיה סמוכה על השער באותו יום, השייך ג'וסי אל אנסרי, בא לשט עוד קודם לכן, אחרי שעה 7, דקות אחדות אחרי כניסת החשוד. אותה שעה טרם תמה משמרת לילה ושומר הלילה האחראי היה חג' רסול אפגני; בטרם יימסר הוא את השער לשומר יום, תייר לא היה רשאי להיכנס.

דא עקא, חג' רסול עזב את השער לרגע קט כדי לעשות את צרכיו והוא מעיד, כי ביקש מאלחלוואני הנ"ל לשמור במקומו על השער, בזמן העדרו. אנו יודעים עכשיו כי החשוד נכנס למסגד לפני בואו של שומר-היום, כאשר שומר הלילה נעדר מן השער לזמן קצר, ואלחלוואני ראה אותו נכנס. האם היה חייב למנוע אותו מהיכנס אל תוך המסגד, הואיל וטרם הגיעה שעה 8 ולא עוד אלא הוא בא עם מצלמה ביד ועם ילקוט על הגב?

עובד הוואקף ידע על כניסתו של אדם בניגוד לאיסור

15. אומר אלחלוואני - ומוטמפה חליל אנסרי, ראש השומרים, מאשר זאת - כי אין זה מתפקידו לשמור על שער המסגד. כל שהוטל עליו הוא לבקור את השטח, ולשמור על נעלי התיירים. ואולם אפילו לא נכונים דבריו של חג' רסול שהוא סמך על אלחלוואני שישמור בזמן העדרו, כפי שביקש ממנו, ברור שעל אלחלוואני רובצת אשמה כבדה: זה כחמש שנים מועסק הוא בעבודתו ולא רק מנסיונו כעובד המסגד ידע שכניסתו של התייר נוגדת את הסדרים שבקבעו על ידי הנהלת הוואקף, אלא גם הוא, כאשר עובדי הוואקף, חתם על סמך בו מפורסות ההוראות לגבי ביקור תיירים במסגד. על כך נודע לנו מפי מוטמפה חליל אנסרי הנ"ל. המסמך שמור במשרד הוואקף. ואף אין זו הפעם הראשונה שאותו חשוד נכנס למסגד עם מזוודה ומצלמה. כבר בעבר נכנס שמה, פעם עם מזוודה ממין אחר, פעם אם מצלמה, ושהה בתוך המסגד במשך שעות. אלחלוואני לא יכול היה שלא להרגיש בכך, שתחת עיניו מסש נעברת עבירה: תייר נכנס למסגד בשעה שאין מתירים ביקורים, ואין שמירה במסגד, והתייר אף סחזיק במצלמה, ועל גבו מזוודה. מתוך חובת באמנות כלפי מעבדיו, אם לא מסיבה אחרת, חייב היה אלחלוואני למנוע את כניסת החשוד, או לפחות להודיע על כך לאחד השומרים, וזאת לא עשה.

10/..
ש.י.
10/11

משטרת ישראל (המוצג 74). פקד גרוס אסף, בשקיות אחדות, דוגמאות מן הפסולת שנמצאה במקום אחרי כיבוי השריפה, והעבירן למעבדת המשטרה לשם בדיקה. הבדיקה גילתה כי החומר היה ספוג בפט, ואף הכיל שרידי עופרת, שהיא אופיינית לחומר (טמרה-אתיל-העופרת) המוסף לדלק טכניות. מסתבר איפוא שהשריפה נגרמה על ידי פעולה מכוונת, ולא במקרה.

18. תחילה לא היתה זאת שריפה גדולה, ואילו הופעלו סיד מכשירי כיבוי, אין ספק בכך שאפשר היה לכבות את האש ולצמצם את הנזק. בתוך המסגד נמצאים כמה מכשירי כיבוי, אך עובדי הוואקף העידו לפנינו, שכאשר ניסו לכבות את האש בעזרת המכשירים, המכשירים לא פעלו. גם רב סמל בבאני, משטרת ישראל, מעיד שלא הצליח להפעיל את מכשירי הכיבוי, על אף מאמציו.

אין אנו מקבלים את העדות שהמכשירים לא היו במצב תקין, ואנו קובעים את חיפוכו של דבר, על יסוד עדותו של יצחק קובי, המשמש כקצין מניעת שריפות במכבי אש בירושלים. מעדותו של מר קובי לסדנו, שמכשירי הכיבוי הם מדגם שאין מרבים להשתמש בו, ואלה שניסו להפעילם, עשו כן על זר של הפיכת המכשיר והפנייתו אל האש. ואולם מכשיר מן הדגם המצוי במסגד אינו מופעל על ידי הפיכתו אלא על ידי שבירה והוצאת הניצרה, ולא כך ניסו להשתמש בו.

לא היה זה מחובתו של רב סמל בבאני לדעת כיצד מפעילים מכשיר כיבוי כזה שלא היה במשמרתו, וכאמור, גם עובדי המסגד לא ידעו.

19. בנובמבר 1967, זמן רב לפני קרות השריפה, ביקר העד קובי, בתוקף תפקידו כקצין מניעת שריפות, בהנהלת המסגד והצביע שם בפני האחראי על כך, שהמכשירים שמצא אינם מתאימים; הוא הסליף על החלפתם במכשירים המקובלים כיום והציע לשרת את הנהלת המסגד בעצת-סומחים, אך הצעתו נדחתה ונאמר לו: אללה כביר, אין פחד, אלוהים גדול והוא ישמור לנו את המקום!

העד בנבנישתי, המטובה על העיר המזרחית מסעם עירית ירושלים, בפגש עם מנהל הוואקף חסן סחבוב והפנה את שימת לבו לכך, ששני המסגדים אינם מוגנים די הצורך מפני סכנת ברק. גם מנהל הוואקף וגם האיש עמו שוחח העד קובי דחו את הפניות כהתערבות לא-רצויה בעניני הוואקף, ונוכח עמדה זו אין לבוא במרוגיה עם בנבנישתי וקובי על שהרפו מן הענין, והניחו למטובה על המסגדים לדאוג

Handwritten signature and initials, including the number 12/.. and the date 15.11.67.

לבטיחות המקום. בסוף שנת 1967 הסקיעה עיריית ירושלים סכום כסף ניכר, כדי להגביר את אספקת המים לחלק המזרחי של העיר.

אך עיקר מחדלה של הנהלת הוואקף הוא, שבעוד שהתקינה במסגד מכשירי כיבוי, לא הדריכה אף אחד מן העובדים כיצד להשתמש בהם. כל עובדי הוואקף שהעידו לפנינו ונשאלו על כך, אמרו לנו שלא ניתנה כל הוראה שהיא בשימוש במכשיר, ואף לא הוצאו הוראות בכתב לגבי אופן השימוש. עקב כך, לא היתה למכשירים כל תועלת. משפרצה השריפה, היו העובדים שמקצתם הם אנשים זקנים, המשרתים במקום שלושים וארבעים שנה, ואולי יותר, מבולבלים, רצו מאחד לשני וצעקו, אך איש מהם לא ידע לאתר את האש, והיא התפשטה. לדעתנו, הרי זה מחדל חמור: עד לבואם של מכבי האש עבר זמן יקר.

עבודת מכבי האש

20. תחילה הוזעקו מכבי אש שבתחנה בואדי ג'וז, במזרח העיר. תחנה זו היתה כבר בשלטון ממלכת הירדן תחנת מכבי האש של ירושלים, ומפקדה העד סמי מוסתקלים ממשיך לשרת בה. לא נמצאת בתחנה הנ"ל אלא מכונת כיבוי אחת, וזו יצאה מיד למקום. אך ביבתיים התפשטה האש והיה ברור, שלא ניתן לכבותה בעזרת מכונת כיבוי אחת; גם מכבי אש ממערב העיר הוזעקו, ותוך רגעים אחדים הגיעה תגבורת. אף מכבי אש מערים אחרות, רמת-גן בני-ברק בית שמש וחברון, נקראו לעזור, ולבסוף עסקו 16 מכונות במלאכת הכיבוי. ממערב העיר גם הובא סולם הידראולי שאיפשר לכבאים לעלות אל כיפת המסגד ולהילחם באש מלמעלה.

הוברר לנו, שכמה וכמה גורמים הכבידו על עבודת הכיבוי. מפי הכבאים עראפת אבו רמילה וליברמן בודע לנו, כי חלק של ההידרנט אשר בהר הבית, אליו חוברו הצנורות של מכבי אש, נשבר בזמן הפעולה, ועד שהכבאים חיברו את הצנורות להידרנט שני, מרוחק יותר, פחתה כמות המים. שנית, במשך השריפה, בעוד שהכבאים עמלים, נתאסף קהל רב במקום והפריע להם בעבודתם.

בקהל זה היו כאלה שעשו כך במתכוון, ואף תקפו את הכבאים - נוצרים מוסלמים ויהודים - ורגמו אותם באבנים. נשמעו צעקות כי היהודים הציתו את המסגד וכי הכבאים אינם שופכים מים כדי לכבות האש אלא בניזין כדי ללבותה. בעוד המסגד בוער, התארגנו אנשים שהסתובבו במקום להפגנה. מלאכת הכבאים בני

13/..
5-1
מ"א

שלוש הדתות שבאלצו לעבוד באוירה עוינת זו, כשאחדים מהם אף נפגעו על ידי מעשי אלימות, היתה קשה ביותר.

אך בקהל נמצאו גם אנשים שהפריעו את עבודת הכיבוי שלא במתכוון. כך שמענו, שאנשים רצו עם דליים ביד, וכדי למלאם מים, התכו צנורות של מכבי אש ובכך הפסיקו את זרם המים; יצא שכר עזרתם בהפסד.

ואולם גם צדיקים נמצאו בקהל, שעבדו בחירוף נפש כדי להושיע עזרה לכבאים. מן הראוי לציין תקרית אחת שקרתה תוך עבודת הכיבוי. העד יצחק קובי עלה בעזרת הסולם ההידראולי אל כיפת המסגד. שם, מתחת לכיפה, הצליח להיכנס אל תוך הבניין, והוא וכבאים אחרים שבפיקוחו עמדו על משטח של כ-40 ס"מ, ממנו יכלו להתיז מים להצלת הכיפה. ושם, כשאינו לו אלא משטח קטן תחת רגליו, הותקף קובי על ידי המון פרוע, שאחד מהם נשבע כי ראה במו עיניו שהכבאים שפכו נפט או בנזין על האש. בא אדם והוציא מידו בכוח את המזנק שדרכו זרמו המים, וכיוון את זרם המים כלפי הכבאי כדי לזרוק אותו למטה אל חלל המסגד. למזלו התערב אדם אחר, מוסלמי אלמוני, שהציל את הכבאי, אם לא מסת, כי אז מפגיעה חסורה בגופו.

21. כאשר כובתה האש, נמצא כי גורף לסיבבר שבשרף כליל, ביזוקה תקרת העץ שמעליו וכן בשרפה התקרה בצד מזרח שהיתה אף היא מעץ. ואילו מצד מערב, התקרה מבטון והיא לא נפגעה. הכיפה עצמה נפגעה, אך אמנות הכבאים הצליחה לסנוע גזק רציני שהיה בשקף לה, אלמלא התגברו על האש מלמעלה כמו שביארנו. יהא אשר יהא שיעור הנזק החומרי, עיקר התוצאה המצערת אינו בו, אלא בעצם הפגיעה בה נפגע אחד המקומות הקדושים ביותר של האיסלם, המהווה גם פגיעה באנושות כולה.

אנו משוכנעים שמכבי אש בני שלוש הדתות שעבדו תוך שיתוף פעולה מלא, מילאו את תפקידם במסירות רבה, והם ראויים להערכה ולשבח על עבודת-הצוות שעשו בתנאים קשים, לא רגילים.

פעולת המשטרה

22. על הפרעות לעבודת הכיבוי מצד קהל זועם ופרוע העידו כבאים ממזרח העיר ומסערבה, אך מפקד הכבאים מר ליברמן התריע על כך, שהמשטרה לא השתלטה על הקהל

14/..
מילא
5-1
14/

כדי לאפשר לכבאים לעשות את מלאכתם בביטחה ואולי ביתר יעילות. אנו הקדשנו לשאלה זו, התנהגות המשטרה, תשומת לב מיוחדת וקיבלנו ביאורים מאת מפקד הנפה, סגן ניצב בראלי.

סגן ניצב בראלי הגיע למקום רגעים ספורים אחרי פרוץ השריפה הוא דאג להבאתם של שוטרים, משמר גבול ופלוגת צבא. עמד לרשותו כוח מספיק אשר יכול היה להשליט סדר. הובאו גם קציני משטרה ושוטרים מוסלמיים אשר פנו אל הקהל במכשיר המכונה "קולן", מעין רמקול, כדי להרגיעו ולדרוש ממנו להתפזר. תוך המהומה פגש סגן ניצב בראלי, בשטח המסגד, במפתח של ירושלים, וביקש ממנו, כמנהיג דתי, לפנות אל הקהל שיימנע מהפריע את הכבאים. המופתי ראה כיצד יהודים מוסלמים ונוצרים מורחים בצוותא כדי להציל את המסגד, ואף על פי כן סירב לעשות דבר.

מסביר סגן ניצב בראלי, כי השימוש בכוח עלול היה להביא להתנגשות במקום קדוש, שבו דאי היתה מוסיפה על ליבוי היצרים. בעוד שחלק מהקהל סייע בידי הכבאים, כמו שנתבאר, התארגן חלק אחר להפגנות בשטח הר הבית. אחרי ששקלנו בדבר, הגענו למסקנה שאין להטיל דופי בהחלטת המשטרה שלא להשתמש בכוח. אמנם הכבאים סיכנו את חייהם, אך השימוש בכוח עשוי היה לגרום שפיכות דמים ממש, והמשטרה בחרה ברע במיעוטו. השיקול היה נכון.

עדים שלא התיווצבו

23. שלושה מן העדים שהוזמנו, סירבו להתייצב לפנינו; הם השייך חלמי אל מחתסב, חסן סחבוב ואנוור אל נוסייבה. הם נימקו את הדבר בכך שאינם מכירים בסמכות הועדה לחקור בעניין.

חסן סחבוב משמש כמנהל הוואקף והוא מסונה על שני השוטרים הראשיים, מוסטפה חסנין ומוסטפה חליל אנסרי, שהעידו לפנינו. לאחר ששמענו מפי שני עובדי הוואקף הוותיקים לאלה, ששלטונות ישראל לא עשו דבר כדי לגרוע מניהול עיני המסגד על ידי הוואקף, חפצנו לשמוע מה יש בפיו של מנהל הוואקף עצמו. חסן סחבוב מסר ביום 26 באוגוסט 1969 הודעה למשטרה (המוצג 77), ובה מדובר באורח כללי על תלונות שהופנו לשר הבטחון ולשר המשטרה, אך לא ניתנו פרטים.

לפי הידיעות שנתפרסמו בעתונות, ערך השייך מחתסב, הסכהן כראש המועצה המוסלמית, ביום השריפה מסיבת עיתונאים ובה רמז, שוב בצורה כללית ובלא להצביע

15/..

על תלונה קונקרטיה, על פגיעה במקומות קדושים מצד שלטונות ישראל. מאחר ששום עד מעובדי הוואקף ושום עד אחר לא העיד לפנינו על פגיעה שכזאת בחר הבית, היה לנו ענין לשמוע מפי השייך, למה הוא התכוון.

מר אנוור נוסייבה, אחד מנכבדי העדה המוסלמית בירושלים, היה לפי הידיעות בעתונות נוכח במסיבת העיתונאים האמורה.

מאחר שהגענו למסקנה, שהומר הראיות שבאו לפנינו דיו כדי לקבוע את הממצאים, ויתרנו על הופעתם של שלושת העדים האלה.

ה ס י כ ו מ

24. סיכומו של דבר:

(1) השריפה שאירעה במסגד אל-אקצה ביום 21 באוגוסט 1969 נגרמה על ידי פעולה מכוונת של אדם, היינו הצתה. כתוצאה מן השריפה נשרף מנבר סלח-אל-דין, נפגע חלק מן המחרב ומן הכיפה, ונשרף חלק מן התקרה בפנה הדרומית-מזרחית.

(2) לא ניתן לקבוע דרך איזה שער נכנס החשוד ביום הנ"ל להר הבית, אך דרך שער המוגרבים לא נכנס אחרי פתיחתו באותו בוקר.

(3) החשוד נכנס אל תוך מסגד אל-אקצה סמוך לשעה 7 בבוקר, כאשר כניסת מבקרים היתה אסורה. הוא נכנס עם מצלמה וילקוט גב, תוך הפרת ההוראות שנקבעו על ידי הוואקף.

(4) בשעה הנ"ל היה שער המסגד פתוח, ולא היה בו שומר, לא בשער, ולא בפנים המסגד.

(5) עובד הוואקף ראה את החשוד נכנס עם החפצים הנ"ל בשעה שאסור היה לבקר במסגד, אך לא מנע אותו מעשות כן וגם לא הודיע על כך לסמוני: עליו. ייתכן שהדבר נעשה בזדון, תוך מעילה בתפקיד, וייתכן שנעשה בשגגה, ברשלנות בלבד.

(6) הנהלת הוואקף החרשלה בכך, שלא הדריכה אף אחד מעובדיה בשימוש במכשירי כיבוי, ובשעת הצורך לא ידע איש מהם לטפל במכשיר. היא אף דחתה הצעה להסתייע ביעוץ שהוצע לה לשם מניעת שריפות.

(7) מכבי אש טשבי חלקי העיר פעלו כראוי ועשו כמיטב יכולתם כדי לכבות

את האש.

(8) אין להטיל דופי בהחלטת המשטרה שלא להשתמש בכוח לשם פידור הקהל

שבתאסף בהר הבית.

(9) סדרי הכניסה של תיירים להר הבית ולמסגד בקבעו על ידי הנהלת הוואקף,

המציבה שומריה בכל השערים של הר הבית ושל המסגד עצמו. מחוץ לפתיחת

שער המוגרבים, לא התערב שום גורם ישראלי בדבר, והסדרים הנוהגים

מקדמת דנא לא נשתנו. אך רואים אנו חובה לעצמנו להפנות את שימת הלב

של הנוגעים בדבר לצורך הדחוף והחיוני ליעל ולשפר את סדרי השמירה.

(10) נוכח העובדה שהמשפט הפלילי תלוי ועומד בבית המשפט, נמנעים אנו

מלקבוע

(א) מי ביצע את הפשע,

(ב) מה היו המניעים לכך.

משרד החוץ

בלתי מסווג

מברק נכנס

מחלקת הקשר

2 חיוני
2881

2

מס' 655

בשלה: 311600 אוקטובר 69

אל: המשרד

מאת: ביו יורק

מצפא, הסברה, קפת דע ונשיבגמוז(הועבר).

בניו יורק טוטס טור של מקס לדנר המוקדש לישראל מנבא לממשלה החדשה
4 שנות מצור קשות אך מאמין שדוהם תשאר בתפקידה ותתגבר. מכביר שהמדינאים
והעתונאים המערביים המאשימים רוחם בקשיות עורף והתנגדות עקשנית להסדר
כפוי שוכחים שהעם הישראלי הוא קשה עורף והראה בבחירות בסיה ימינה
למפלגות המובעות סיפוח שטחים. מצוין שארגוני החבלה מסכנים יותר הממשלות
הערביות מאשר ישראל ושלבבון תפסיק להתקיים כמדינה אם יתגברו החבלנים.
מעריך שישראל תמשיך במדיניותה הנוכחית ושאלון ודיין מראים גמישות לגבי
הערבים בענין הממשל העצמי והשלום הכלכלי של השטחים ומצוין השתתפות ערביי

מזרח ירושלים בבחירות כהצלחה למדיניות השילוב.

מסכם שאם מדינות ערב אינן יכולות להחריב ישראל במלחמה הן תצטרכנה לבחור
בין הסדר שלום אמיתי לבין שילוב השטחים בישראל ולכן מדיניות השילוב
של דיין הינה לא רק אנושית אלא גם איסטרטגית שלום טובה.

פדון

תפוצה א לשכת העתונות ירושלים תיעוד

בל/קל

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

מברק נכנס

אל: המשרד

מאת: טוקהולם

הסברה.

מס' 80

בשלח: 311400 אוק 69

הערכת תוצאות הבחירות במאסרי מערכת:

"אכספרסן" (ליבראלי 550,000) מזכיר שתי תופעות בולטות. התזונה

ימינה מבטלה מפלגות הפועלים הרוב, והשתתפות הערה של רבים

מערביי ירושלים המאוחדת כהנעת איסון במסטר הישראלי בעיר.

החזקות גח"ל על חשבון העבודה בנפשת מבציות פנים כגון דיבורי

שביתות אך תישמענה פענות סגברו "הביצים" יש בגח"ל התובעים

החזקה כל הסמכים אך מפלגה זו לא תוכל גם בעתיד לשנות מהותית

מדיניות מסיפראל. תיסטר הקואליציה שבה העבודה - המפלגה העיקרית

ובולדה מאיר האישיות המרכזית בממשלה. בכך הפרובה כנגד מדיניות

לאומיות קיצונית.

"אפסובלדס" (סוציאל דמוקרטי 450,000) - למרות הפסד מספר מנדטים

מאיר מערך הפועלים הגדול בין מפלגות ובולדה מאיר תעמוד שוב בראש

קואליציה. הצלחה רמיתת המדינה בראשות בן גוריון ותמיכתה בזיון

היא אות אזהרה לפנת פילוב. אין וודאות שלבחירות נודעו תוצאות

בתחום מדיניות החוץ. הבלתי פטרביים כלפי הערביים התחזקו אך כל

עוד לא נראות באופק שיחות עם הצר שכנגד. בטארת זאת דאגה לעתיד.

"ארבסד" (סוציאל-דמוקרטי 100000) - הערכה טטחית עלולה להצביע על

התחזקות הקר הבלתי טחפטר כלפי הערבים, אך המבמות המדיניות

מורכבות יותר. דרכם של יוצאי רפי איננה ברורה. העבודה דומה

למפלגת הקונגרס ההודית בכוללה במסגרתה בעלי דעות שונות.

בולדה מאיר האישיות המרכזית, היכן פוסד טר הסתחון שלה.

למניהם אותה מטרה - שלום ובבולות פוכרים אך לטקטיקה ולהופעות

פוטביות נודעת חשיבות. בולדה מאיר מסמלת הניחה הקונסטרקטיביות

ביותר. פוקום מדי להסיק אם יתגבר בעתיד קו נקמה יותר.

דובר

א.ל. פהוֹבֹתֶה יִטְתְּעוֹד

בל/בט

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא - מסווג

שם ו ד

אל : וושינגטון, ניו יורק, פאריס, רומא
742 חוזם
ג, נבה, אנקרה, סהראן, שמוקהולם, הלסינקי
קופנהגן, אוסלו, האג, קנברה, סידני, אוסבה
קסמנדו, מנילה, בומביי, קולומבו, לאגוס,
דקאר, פורט לאמי, לוסקה, מונרוביה, ריו,
ביירס, אסונסיון, בוגוסה, ניאמי, במאקו,
יאונדה, ניירובי, דאר, אדיס, סנורבי, וגאדונו

מאת: המשרד

נ שלח: 20.10.69

מ י ד י

א. בהתאם להחלטת הממשלה מה-19 דנא ולאחר שננקטו אמצעי בטחון מתאימים בשטח הר הבית וסביבתו למניעת אפשרויות פגיעה במקומות הקדושים נפתח הבוקר מחדש. שער המוגרבים גם לכניסת מבקרים לא מוסלמים להר הבית. אין כל סימנים למתיחות והכל שקט.

ב. להזכירכם שבטקבות השריפה באל. אקצה צמצמנו הביקורים בהר הבית דרך שער המוגרבים ועם התרת הכניסה הסדירה מהבוקר הוחזר הסטטוס קוו אנטה ששר בהר הבית לפני השריפה.

ג. לא חל שינוי לגבי שאר שערי הר הבית הנמצאים כבעבר בפיקוח המוסלמים ואין אנו מתערבים בסדרי הכניסה בהם. להזכירכם שלפני השריפה שלושה משקרים אלו היו פתוחים לכניסת מבקרים לא מוסלמים מהם גבו הרשויות המוסלמיות דמי כניסה.

ד. עם פתיחת שער המוגרבים. נתאפשרה הכניסה הסדירה לרחבת הר הבית בלבד. הכניסה לשני המסגדים שבהר והסידורים שבתוכם נהוגים כבעבר בידי הגורמים המוסלמיים ואין אנו מתערבים בכך.

ה. כבעבר כן גם עתה נלקחים בחשבון צרכיהם הדתיים של המוסלמים ושעות הכניסה בשער המוגרבים מותאמות לזמני ההפילה במסגדי הר הבית בכל יום בפרט בימי ששי ובחגים כולל צום הרמדאן. כדי שלא תיגרם כל הטרדה אפשרית למתפללים.

ו. למרות שחלפו למעלה מ-שמונה שבועות מאז השריפה וגשמים כבר יורדים בירושלים, ולמרות שנאספו כספים רבים מערביי השטחים ומתורמים מארצות ערב והאסלאם ותנופת ההתרמה בשטחים המוחזקים עודנה בעיצומה ועל אף שמצויים ברשותם הומרי בנין והידע הטכני הדרושים טרם החלו המוסלמים בתיקון הנזק שנגרם לחלקו הדרומי מזרחי של גג אל אקצא, ואפילו לא כיסוי ארעי של הגג לסגירת הדירת הגשמים לחוף המסגד.

25 ס' 7/9/63

הנהגה
מנהל

7/9/63

1648	מנהל
1264	מנהל
1221	מנהל
1194	מנהל
1163	מנהל
1124	מנהל
958	מנהל
822	מנהל
783	מנהל
764	מנהל
761	מנהל

12.000

מנהל
מנהל
מנהל

11.
5.6.7.8.9.10

29/10

J. J. Gino

24.12.1950

Frank

תסוצה חוזט 867 (טצ"ב)

שטור

טיידי

הטשורי ירוטליט

א. חנועה הטבקריט הלא מוטלמיט בשער הטוגריט ~~טתהלת~~ ללא כל תקלות. השוטריט היטראליט בשער וברחכת הר הבית מקפידים על צניעות לבוש וחפנהגות הטבקריט. גט תטילות יום ששי ת-31/10 באל-אקצא וכיפת הטלע התנהלו כטדרן וללא כל הטרעה לטרוח חטות לשכיתות ותפגנות במזרח ירוטליט לרגל ת-2 לנוכמכר. העיר שקטה, מריכית התנויות סתוחות והלימודים בבתי הספר טתנהלים כטודים.

ב. שאר שערי הר הבית שבפקוח המוטלמיט ושני הטטגריט מוסיפים להיות טגורים בפני לא-מוטלמיט.

ג. הנחת כיטוי הטדכטט הזמני לחלק בגאל אל-אקצא שניזוק בדליקה סחקרטת אך באיטיות מרובה. יש להניח שגשטי הזעף שירדו אטש והיום יחישו גמר התיקון הזמני.

ד. פעולת חחנה מטשרת יטראל כהר הבית שתוגברה על ידי שוטריט רבים - יהודיט וערביט - טתנהלת כטדדה.

ת ל ל

2.11.69

משרד החוץ

מזכר

למזכר

סיווג

אל:	מזכר ח. ח. ח. ח.
מאת:	ח. ח. ח.

אל:	מזכר ח. ח. ח. ח.
מאת:	ח. ח. ח.

לשם אומץ:

(1) לפי השיטה יבוא לא
מטאמט לזכרם זשולט
שדריס, חזות גשולט
(כחם לחזקתם) אנגלה
ז לא התחזקת. אין כנסת
לא מטאמט צדק טמים
וא לא אנה אנה אנה
צדקם אנה חזית.

זי קאמט אנה קאמט אנה:

(1) לפי השיטה יבוא לא
מטאמט לזכרם זשולט
(חזות חזות) חזות חזות
חזות חזות. חזות חזות
חזות חזות חזות חזות

(2) חזות חזות חזות חזות
חזות חזות חזות חזות
חזות חזות חזות חזות
חזות חזות חזות חזות
חזות חזות חזות חזות
חזות חזות חזות חזות
חזות חזות חזות חזות
חזות חזות חזות חזות

חזית חזית
29/10
חזית חזית

חזית חזית

חזית חזית

חזית חזית

חזית חזית

חזית חזית חזית חזית
חזית חזית חזית חזית
חזית חזית חזית חזית

א' אהרן - ירמיה - משה

משרד החוץ

מברק יוצא - מסווג

ש. 6. חולקת הקשר

חוזם 867

אל : ורמיהגסון פריס לוגדון רומא אחסלו בקנה האב
הלסינקי קופנהאגן סוקהולם ניו יורק אוסמב אסונסיון
ביירס דיר בוגוסה בנגקוק סוקיו מנדלה בוסביי דאג לאגוס
לוסאקה סידניי פריטאון קולומבו קסמנדו קמברה במאקה ואגאדורבו
ניאסיי אדיס אנקרהי יאונדה פורס לאסי דקאר סהראן סבנביב
מוגרנביה ביירובי סינגפור קמפלה .

נשלח 27.10.69

מאת: המשרד

הר הבית .

א. שבוע לאחר פתיחתו מחדש של שער המוגרבים שורר שקט במזרח העיר ואין סימנים למתיחות . תפילת יום ששי החולף במסגדי הר הבית התנהלה כסדרה ובשקט ולא היו כל הפרעות או נסיונות להפריע הסדר .
ב. תגובות המוסלמים עד כה הצטמצמו ב: 1. המשך כניסת לא מוסלמים דרך שאר השערים להר הבית הנמצאים כבעבר בפיקוח הוקף , והחזרת הכניסה לשבי המסגדים רק למוסלמים ובשעות התפילה . 2. הודעת גיבוי ב- 21 ספטמבר המועצה המוסלמית בירושלים המתיימרת לייצג את הערבים והמוסלמים בכל ארצותיהם והקובעת שרחבת הר הבית כולה מסבד ומקודשת .
ג. ראוי לציין שנהודעתה לא הגיכה המועצה כלל על הצבת תגבורת גדולה של שוטרים ישראלים - יהודים וערבים - בנקודת המעברה בהר הבית .
למרות שנמנעה מלתת לכך ברכתה הפורמבית קיבלה זאת , כנראה , המועצה בהבנה וברצון . עמדתם זו תואמת הודעת ועדת החקירה המוסלמית לדליקה " שאין השלטונות (הישראליים) יכולים להסתלק מאחריותם לבטחון הר הבית " וכי אין שוטרי הווקף מופקדים על הבטחון אלא על קדושת המקום והמסגדים .
ד. לעומת זאת בימקו את סגירת שאר השערים ככספיף ב' 1 במצב " המצער והמעתפל " שנוצר לאחר השריפה בחוספת מעבנות ישנות של הפירות ארכיאולוגיות , תפיסת בנין המחכמה (בעקבות הפצוצים בדרך לכותל) וכיו"ב .
ה. הג"ל לידיעתכם ולשימושכם רק אם תהיו גאלצים להגיב .

ה ל ל

תפוצה : א

בל/אר

888 29/10

867

(מנין שירות)

1. 2

הולשטה

מניח

המשן

מ.א.ה

משורד החוץ

ירושלים, כ"ג בחשוון תש"ל
4 בנובמבר 1969

אל : סגן ראש הממשלה השר יגאל אלון
יו"ר הדירקטוריון של החברה לשיקום
ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה

מאת: שר החוץ

במענה למכתב היועץ המשפטי של החברה מיום 18.9.69 בעניין
פרסום הודעות הקנייה לגבי הקרקע המופקעת ברובע היהודי, ברצוני
להביע בזאת התנגדות לפרסום בתנאים הנוכחיים של הודעות ההקנייה
וזאת משום שנראה לי כי התועלת מהפרסום תהא שולית ובלתי חיונית
בעוד נזקה יהא מרובה, ומשתי בחינות:

(א) עצם הפרסום עשוי לעורר הדים שליליים בינלאומיים ולסבך אותנו
במחלוקת בוספת בעניין ירושלים.

(ב) לא כל שכן שפרסום הודעות הקנייה בפרדות לגבי כל חלק וחלק
מהרובע היהודי שכבר פונה מדייריו יסב לנו נזק מדיני רב עוד
יותר, שכן בכך אנו מזמינים לעצמנו מחלוקות בינלאומיות לפתים
מזדמנות. מה גם שמפרסום צו הקנייה לגבי חלק אחד עלול להשתמע
כאילו אנו מוותרים על זכות ההקנייה לגבי שאר השטחים.

הנני מבקש, איפוא, לעכב ביצוע פרסום ההקנייה.

בברכה,

Handwritten signature/initials

השר מ.ח. שפירא	העתק: ראש הממשלה
השר מ. קול	השר ח. גבתי
השר י. אלמוגי	השר ז. ורהפטיג
השר מ. בנסוב	השר פ. ספיר
השר ז. שרף	השר י.ש. שפירא
ראש העיר, ירושלים	השר מ. בגין
	השר א. ששון

[illegible]

DATE: 04/12/2014

$$L(\mathcal{C}) = R$$

◎ 俗文化語彙 · 1

[illegible][illegible]

משרד החוץ

ירושלים, כ"ג בחשוון תש"ל
4 בנובמבר 1969

אל : סגן ראש הממשלה השר יגאל אלון
יו"ר הדירקטוריון של החברה לשיקום
ופיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה

מאת: שר החוץ

במענה למכתב היועץ המשפטי של החברה מיום 18.9.69 בעניין
פרסום הודעות הקנייה לגבי הקרקע המופקעת ברובע היהודי, ברצוני
להביע בזאת התנגדות לפרסום בתנאים הנוכחיים של הודעות ההקנייה
וזאת משום שנראה לי כי התועלת מהפרסום תהא שולית ובלתי חיונית
בעוד גזקה יהא מרובה, ומשתי בחינות:

(א) עצם הפרסום עשוי לעורר הדים שליליים בינלאומיים ולסבך אותנו
במחלוקת נוספת בעניין ירושלים.

(ב) לא כל שכן שפרסום הודעות הקנייה בפרדות לגבי כל חלק וחלק
מהרובע היהודי שכבר פונה מדייריו יסב לנו נזק מדיני רב עוד
יותר, שכן בכך אנו מזמינים לעצמנו מחלוקות בינלאומיות לעתים
מזדמנות. מה גם שמפרסום צו הקנייה לגבי חלק אחד עלול להשתמע
כאילו אנו מוותרים על זכות ההקנייה לגבי שאר השטחים.

הנני מבקש, איפוא, לעכב ביצוע פרסום ההקנייה.

בברכה,

העתק: ראש הממשלה

השר מ.ח. שפירא	השר ח. גבתי
השר מ. קול	השר ז. ורהפסיג
השר י. אלמוגי	השר פ. ספיר
השר מ. בנסוב	השר י.ש. שפירא
השר ז. שרף	השר מ. בגין
ראש העיר, ירושלים	השר א. ששון

(The following information was obtained from the above-mentioned sources.)

[illegible]

NOV 20 1964

507-508 12-15-95

CONFER 6-10-97

在《中国历史》中，作者指出，中国历史的发展，是一个不断吸收外来文化，不断融合的过程。作者认为，中国历史的发展，是一个不断吸收外来文化，不断融合的过程。作者认为，中国历史的发展，是一个不断吸收外来文化，不断融合的过程。

ACCEPTED MANUSCRIPT

1990年12月1日

max. star. = 1.42

1995-1996 2000-2001 2005-2006 2010-2011 2015-2016 2020-2021

不列颠群岛 1997 年 12 月 1 日

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

מברק יוצא

חצות 800

אל: אדים אוסבה אוסלו איסטנבול אנקרה
אסובסיון אקרה אתונה בוגוסה בומביי בון
בוקרשט ביירס במקו בגקוק ברן בריסל
בבה דקאר דאר האג הלסינקי וושינגטון
וינה מהרן סוקיו סנצריב יאנדה לאגוס לובדון
לוסקה פוגרוביה מבילה ביאפיי בייירובי
ביקוסיה ביו יורק סידני סינגפור פור לאמי
פאריס פריטאון קופנהגן קולומבו קטמנדו
קמפלה קנברה רומא ריו שמוקהולם

בשלה: 29.10.69

מאת: המשרד

מ י ר ד י

הבחירות לעיריית ירושלים.

א. למרות הסתם אל פתח ולמורת רוחם של המנהיגים המסורתיים מתקופת ירדן השתתפו
בבחירות לעירייה כעשרת אלפים מתוך שלושים וחמישה אלף ערבים ממזרח העיר בעלי
זכות בחירה. זו הייתה התופעה הבולטת והמרשימה ביותר בבחירות אתמול בירושלים.
לערביי מזרח העיר אין כמובן זכות בחירה לכנסת.

ב. משך כל שעות ההצבעה הזדבבו תורים ארוכים של ערבים ליד עשר הקלפיות הפעורב (ות
ליהודים ולערבים שהוצבו בשכונות היהודיות הגובלות במזרח העיר. הערבים לא
ניסו כלל להצביע עובדת הצבעתם והצטלמו והתראייבו ע"י עתונאים ללא כל היטוס.
ג. בבחירות האחרונות שהתקיימו במזרח העיר ב-7.9.63 הצביעו כ-7000 בלבד,
דהיינו שבשלטון ישראל הצביעו כ-3000 ערבים יותר מאשר בשלטון ירדן.

ד. לפי החוק הירדני רשאים היו להצביע רק גברים אשר שילמו מס וכוש פירוני. בבחירות
אתמול השתתפו גם נשים אם כי היו במיעוט בין המצביעים.

ה. להזכירכם שבבחירות 1963 נבחר רוחי אל חטיב במקום החמישי עם 1163 קולות
בלבד ואעפ"י כן מינהו חוסיין לראש העיר בהתאם לברוהג שהמלך מטנה כראות עיניו
מבין הנבחרים.

ו. שוב הופגנה העובדה שלמנהיגים המסורתיים מתקופת ירדן בירושלים אין כיום
אותה מידת מרות ושליטה על תושבי מזרח העיר.

הלל

תפוצה: א

בל/רג

מי
מל
מסכר
!?
מסכר האמרי
נח חסני
3.10.69
למטה

ירושלים, כ"ד בחשוון תש"ל
3 בנובמבר 1969

ש מ ו ר

אל : כל הנציגויות

מאת: שלמה הלל, סמנכ"ל

הנדון: השתתפות הערבים בבחירות לעיריית ירושלים

השתתפותם הערה של ערביי מזרח ירושלים בבחירות לעירייה זכתה להדים מצויינים באמצעי התקשורת בבירות שונות. הכתבים הזרים בירושלים הופתעו והתרשמו מהתורים הארוכים של המצביעים הערביים ומהיעדר כל נסיון מצדם להסתיר הליכחם לקלפי. אדרבא, הערבים נענו ברצון לכל הצעה להצטלם או להתראיין.

בדווחנו למחרת הבחירות ציינו, כפי שדווחו גם כמה כתבים זרים, כי מתוך שלושים וחמישה אלף ערבים בעלי זכות בחירה השתתפו בבחירות כעשרת אלפים ערבים. ראש העיר הודיע לאחר מכן ("ג'רוסלם פוסט" 30.10) שעשרת אלפים ערבים אכן באו לקלפיות להצביע אולם בגלל הקלות סכניות הצביעו למעשה רק מחציתם. ואולם בדיקה יסודית וסופית שנעשתה ע"י הגורמים המוסמכים העלתה שמספר המצביעים בפועל מבין הערבים במזרח ירושלים עלה על שבעת אלפים, ואילו משלושת אלפים ערבים אחרים נבצר מלהסיל פתק לקלפי בגלל הקלות סכניות.

בדווחנו הנ"ל ציינו שבבחירות האחרונות לעירייה בתקופת ירדן ב-1963 הצביעו 7000 איש. מסתבר שהוטעונו ולמעשה הצביעו אז כ-3500 איש בלבד. (גם כך גדול מספר הערבים שהצביעו עזה ממספר המצביעים בתקופת ירדן).

רוחי אל-ח'טיב ראש עיריית מזרח העיר דאז אכן קיבל כפי שדווחנו רק 1163 קולות ואעפ"י שנבחר במקום החמשי נחמנה על-ידי המלך חוסיין לראש העיר כמנהג ירדן שהמלך ממנה כראות עיניו מבין הנבחרים.

אין לנו, כמובן, כל ענין וצורך להכנס לתיקוני מספרים ביחס למצביעים הערבים בבחירות ו"לקלקל" דווחי הכתבים הזרים והרושם החיובי שנוצר בעולם.

מאידך גיסא, יוכלו המספרים דלעיל לשמשכם כמקרה הצורך ובאם תחבקשו להגיב.

ב ב ר כ ה,

שלמה הלל

העתק: לשכת השר
לשכת המנכ"ל
סמנכ"לים
מנהלי מחלקות

ירושלים, כ"ו בחשוון תש"ל
7 בנובמבר 1969

ש מ ר

אל : שר החוץ
המנכ"ל
סמנכ"לים
מנהלי מחלקות
ראשי הנציגויות בחו"ל

מאת : שלמה הלל, סמנכ"ל

הנדון: פתיחתו מחדש של שער המוגרבים למבקרים
לא-מוסלמים - תגובת מוסלמי ירושלים

א. בעקבות פתיחתו מחדש של שער המוגרבים לכניסת לא-מוסלמים פירסמה המועצה המוסלמית בירושלים ב-22/10 ביומון הערבי הירושלמי "אל-קודס" גלוי דעת המגנה את המעשה. להלן הנקודות העיקריות שבו:

(1) המועצה המוסלמית מגנה בכל כוחה את החלטות שלטונות הכיבוש הישראליים בעניין פתיחת שער המוגרבים ואת הלחץ לפתיחתו מחדש של שאר השערים המובילים להר-הבית.

(2) רחבת הר-הבית כולה מסגד וכולה קדושה.

(3) רחבת הר-הבית כולה בבעלות המוסלמים לבדם.

(4) המועצה המוסלמית מכירה בכך שרחבת הר הבית ושני המסגדים מייצגים זכות ומורשת אסלאמית, תרבותית ואנושית ומעולם לא ניסתה לייחדם לעצמה בלבד ולמנוע מהם מבקרים לא מוסלמים.

(5) ואולם המועצה המוסלמית החליטה לסגור את שערי הר-הבית "באורח זמני ועד אשר יתבהר המצב ותיקבע האחריות" מהטעמים הבאים:

א. התנאים המכאיבים והמעורפלים שליוו את שריפת אל-אקצא ועודם קיימים ומעוררים התרגשות בקרב המוסלמים.

ב. השלטון שלטונות הכיבוש על: (1) מפתח שער המוגרבים;
(2) מדרסה אל-תנכזיה (המחכמה); (3) הזאווה אל-פאח'ריה
(המבנים והחצר הפנימית שמימין לצידו הפנימי של שער המוגרבים,
על דלת הכניסה עליהם חלוי שלט "שטח צבאי"); (4) החפירות
הארכיאולוגיות.

(6) המועצה המוסלמית בלבד, ולא השלטונות הישראליים, היא שתחליט מה
לעשות לגבי התנאים הללו ולה בלבד הסמכות והזכות לפקח על שערי הר-הבית,
על סגירתם ופתיחתם בהתאם לרגשות המוסלמים וצרכיהם הדתיים.

(7) בכך (סעיף 6) פועלת המועצה המוסלמית בשם הערבים והמוסלמים בכל
ארצותיהם.

(8) "תחבולת ואמתלת" ההסתמכות של הישראלים על סטטוס-קוו-אנסה - הינה
אמחל מילולית ואיננה מעשית כפי שמוביח העבר בן מאות השנים עד לכיבוש.

ב. גלוי דעת זה יש להעיר:

(1) גלוי הדעת מתעלם כליל מהצבת התגבורת הגדולה של שוטרים ישראלים
יהודים וערבים בהר הבית. "שתיקה כהודאה דמיא", ואם כי נמנעו מלברך על-כך
פומבית יש בשתיקתם אישור למעשה. גישה זו הואמת את קביעת דו"ח ועדת החקירה
המוסלמית לשריפת אל-אקסא ("אל-קודס" 8.10.69) לאמור: "שלטונות הכיבוש אינם
יכולים להתנער מאחריותם הבטחונית הכללית (בהר הבית) וזאת משום שלשומרי הווקף
המוסלמים אין כל תואר או סמכות בטחונית והשימוש במילה "שומר" במובן הבטחוני
כחם לפקדי הווקף הוא שימוש מוטעה..."

(2) להנמקת סגירת השערים מעלה המועצה לא רק את שריפת המסגד ואף לא רק
ענין חפיסת שער המוגרבים על-ידינו, אלא כל הטענות הישנות כמו החפירות, הזאווה
הפאח'ריה (שנתפסה עוד ב-1967), המחכמה וכיו"ב. במלים אחרות - עצם נוכחותנו
ופעילותנו ליד הר הבית.

(3) המועצה מנסה באמצעות השאלה הנדונה להקנות לעצמה מעמד והכרה של גוף
המייצג את האינטרסים של כלל המוסלמים בעולם.

(4) על-אף טענתה שרחבת הר הבית "כולה מסגד וכולה קדושה" מכירה המועצה
המוסלמית בכך שהרחבה ושני המסגדים הינם זכות ומורשת לא רק מוסלמית אלא גם
"תרבותית ואנושית", ולמעשה היא מכירה בכך כי אין זה הגיוני ואין זה נח לחסום
הכניסה לשטח הר הבית ללא מוסלמים, לכן היא מעדיפה לתאר את סגירת השערים
כדבר הנעשה ב"אורח זמני".

(5) לקראת פתיחתו מחדש של שער המוגרבים, נלקחו בחשבון אפשרויות שונות לחגובה של הערבים, לרבות שכיתות, הפגנות ואף סגירת המסגד להפילה בכלל, מניעת חיקון הגג וכיו"ב. אין ספק כי מכל אפשרויות החגובה נקטה המועצה המוסלמית בתגובה הצנועה ביותר של פרסום גלוי דעת. יצויין שגלוי דעת זה או מחאה כלל לא הוגשו לשלטונות הישראליים.

כאשר נשקל ענין פתיחת שער המוגרבים מחדש נראים היו סיכויים, ואף סימנים, כי באם יפתח השער ללא פרסומת וללא רעש - הם אולי ימנעו מכל חגובה. ברגע שפתיחת שער המוגרבים נעשתה תוך הבלטה רבה, על ידי פרסום החלטת הממשלה בנדון לא היתה למועצה המוסלמית כל ברירה אלא להגיב וחגובה, כאמור, היתה מתונה וצנועה ביותר.

(6) למעשה, כחלוף שלושה שבועות מאז פתיחת שער המוגרבים מחדש, שורר עתה בקרב המוסלמים בירושלים אוירה של השלמה עם המצב. יחירה מזו, קיימים סימנים רבים לכך שבעבור זמן, כפי הנראה לאחר צום הרמדאן דהיינו במחצית דצמבר, יפתחו הגורמים המוסלמיים גם את שאר שערי הכניסה להר הבית בפני לא מוסלמים, ללא רעש וללא פרסומת.

ב ב ר כ ה,

שלמה הלל

٥٣/٧ - ٤٨
٢٢/١٥/١٩٦٦

بيان الهيئة الإسلامية حول فتح باب المغاربة لفير المسلمين

القدس - أصدرت الهيئة الإسلامية في القدس بياناً حول
إقدام السلطات الإسرائيلية على فتح باب المغاربة المؤدى
إلى ساحة الحرم الشريف أمام الزوار والسياح من غير
المسلمين ، والضغط لاعادة فتح ابواب الحرم القدسي
الآخرى . وفيما يلي نص البيان :

ان الهيئة الإسلامية . لتسحب بكل ما تملك من قوة . ما قررت
السلطات الإسرائيلية المحتلة . حول فتح باب المغاربة . المؤدى الى ساحة
الحرم الشريف والضغط لاعادة فتح باقي الابواب المؤدية الى الساحة
المذكورة .

ان ساحة الحرم الشريف . اولي القبلتين وثالث الحرمين الشريفين
كلها مسجد وكلها مقدس . وكلها ملك للمسلمين وحدهم تنفتح بحرمه

اصيبتها عليها رسالة السما
وسرائع الارض . ولا يحق لاية سلطة
محتلة عها بلغت من الجبروت .
وامتلكتها نزعة التحدي ان تعدي
على هذه الحرمه . وتفرس سلطانها
وارادتها على ما له حاس بها .
والسلطات الاسرائيلية التي احتلت
القدس بالقوة . وضمتها بالقوة .
وترفض الرجوع عن احتلالها وضمتها
متحدية في ذلك قرارات الجمعية
الدولية بارسها ممثلة في هيئة
امها . تتحمل على الاقل . في هذه
الفترة واجب احترام ورعاية مشاعر
البقية على الصفحة الثانية عمود ٣

بيان - بقية

اصحاب الديانات السماوية عملا
بالمبادئ الانسانية وقواعد القوانين
الدولية . وهي في اتعاها لمقدسات
المسلمين . في بقعة من اقدس بقعهم
واعز مساجدهم فانها تكون قد
تخلت عن مسؤولياتها . ولم تكف
بغزو الارض بل تعدت ذلك الى غزو
المقدسات وانتهاك حرمة المقدسات .
ان الهيئة الإسلامية . تسدرك ان
ساحة الحرم الشريف ومسجد
الاقصى والصخرة المشرفة . تمثل
في مجموعها حقاً وتراثاً اسلامياً
حضارياً وإنسانياً . لم تحاول في
وقت من الاوقات على مرارة الاحتلال
وظروفه ان تستأثر به . او ان تحرم
عنه الزائرين من غير المسلمين . غير
ان الظروف المؤلمة والغامضة التي
راكبت حريق المسجد الأقصى في
الحادي والعشرين من شهر آب سنة
١٩٦٩ . والتي لا تزال قائمة ونفوس
المسلمين لا تزال مستعرة بسببها .
واستيلاء السلطات المحتلة على مفتاح
باب المغاربة والمدرسة التنكزية .
والزاوية الفخرية . وقيامها بالحفريات
العجارية هي التي ادت الى اتخاذ
الهيئة القرار القاسي باغلاق ابواب
ساحة الحرم الشريف بشكل مؤقت
الى ان ينجلي الموقف وتحدد المستولية
والهيئة الإسلامية وحدها لا السلطات
الاسرائيلية هي التي تملك ان تقدر
او تقرر ما يتوجب عمله بالنسبة
لهذه الظروف وهي وحدها صاحبة
الحق والصلاحية في الاشراف على
ساحة الحرم الشريف وفتح الابواب
او اغلاقها . وفقاً لمشاعر المسلمين
ومقتضياتهم الدينية . وهي في ذلك
انما هي امانة تقوم بعملها نيابة عن
العرب والمسلمين في كافة اقطارهم
من تثار حقوقهم الدينية بكل اجراء
يمكن ان تتخذه السلطات المحتلة
بالنسبة لمقدساتهم وتلزع السلطات
الاسرائيلية بالحالة الراهنة سابقاً
(ستانكوانته) هو تلزع قولاً لا
فعلاً كما يبدو واضعاً من الرجوع
الى قواعد ذلك الوضع منذ مئات
السنين . الى حين الاحتلال .
لهذا فان الهيئة الإسلامية لا يسعها
الا ان تعلن استنكارها واعتراضها
للأجراء القاطم الذي قامت به
السلطات الاسرائيلية في فتح ساحة
الحرم الشريف عنوة للزائرين من
غير المسلمين متمسكة بحق المسلمين
كاملاً من كافة النواحي . رافعة
صوتها بالشكوى الى العرب والمسلمين
والصغير العالمي حول هذا العدوان
الصارخ .

القدس في ١٠ شعبان ١٣٨٩ هـ
الموافق : ٢١ - ١٩٦٦ م
الهيئة الإسلامية

analysis, it is impossible to get away with that. Perhaps Egypt would like to hide behind a cloud of cannon-smoke.

Kirshenbaum:

In May 1968, Ambassador Tekoa declared that Israel accepts the Security Council Resolution, which speaks of the withdrawal of Israeli forces from occupied areas. In your speech, you spoke of the disposition of forces. What is the difference, if any?

Eban:

That is a very delicate point. In effect, the Resolution recommends the establishment of peace, which will include a number of principles, one of them being defined as the withdrawal of forces to secure, agreed and recognised boundaries in the framework of peace. I preferred to use the phrase 'disposition of forces', so as to emphasize the open character of the boundary problem. Israel is prepared to enter upon negotiations with Arab States to determine the secure and agreed boundary, one which, by the nature of things, will obviously be different from the previous lines and does not have to be identical in every respect with the present line. But forces will not withdraw from everywhere, they will not remain everywhere, they will not advance to every place. Therefore, I believe that 'disposition' stresses the open character of the negotiations. The peace map that does not yet exist, that has never existed in the past, must be drawn by Israeli and Arab hands.

Nissan:

You also spoke of Israeli willingness to hold preliminary talks on certain substantive matters through Jarring. Does this perhaps constitute even a partial retreat from the principle of direct negotiations?

Eban:

I must confess that the question to what extent our position what it was the day before yesterday does not interest me very much. The lack of movement, paralysis, is a praiseworthy political character.

אל : יו"ר הועדה לבטחון ירושלים
חברי הועדה לבטחון ירושלים

מאת: שלמה הלל, סמנכ"ל משה"ח

הנדון: סיכום ישיבת ועדת המשנה לבדיקת הבעיה
הפוליטית-ציבורית של בטחון הר הבית
והמקומות הקדושים

1. בהחלטת ההחלטת הועדה לבטחון ירושלים מיום 5.10, התכנסה ועדת המשנה לבדיקת הבעיה הפוליטית-ציבורית של בטחון הר-הבית והמקומות הקדושים ביום 10.10.69 בהשתתפות ה"ה ש. הלל (יו"ר), רס"ן אמנון כהן, יצחק צור ומשה ששון.

2. הועדה יצאה מתוך הנחת יסוד שיש להבדיל בין הכניסה להר הבית לבין הכניסה לשני המסגדים אל-אקסא וכיפת הסלע, וכי הכניסה למסגדים וסדריה תהיה נחונה כבעבר בידי המוסלמים. גם אם יסגרו בפני לא מוסלמים - לא נתערב, פרס לכניסה לצרכי בטחון.

3. הועדה ממליצה:

א. ישמר ה"סטטוס-קוו אנטה" שהיה קיים לפני הדליקה לגבי מפתחות ופתיחת כל השערים להר הבית, דהיינו: מפתחות שער המוגרבים יישארו בידינו ומפתחות יתר השערים יישארו בידי המוסלמים.

מר ששון מסתייג מסעיף זה. (הסתייגותו נובעת בעיקרה משום שהחזרת הסטטוס-קוו אנטה איננה תורמת ליישוב המחלוקת בינינו לבין המוסלמים לגבי שער המוגרבים. מאידך גיסא, שאר חברי הועדה היו בדעה שאין זה רצוי לעורר שאלת מפתחות יתר השערים, וכל ההצעות האחרות שנבחנו ע"י הועדה לא יהיה בהן כדי להחליש החיכוכים בינינו לבין המוסלמים אלא דווקא להגבירם).

ב. שער המוגרבים ייפתח בהקדם לקהל הרחב.

ג. כניסת הקהל להר הבית דרך שער המוגרבים תותר לאחר שייקבעו ויושמו סידורי הבטחון. רצוי שפתיחת השער לקהל תיעשה שלא בסמוך מדי לתאריך או אירוע העלול לעורר הסתה ואי-שקט בקרב ערביי ירושלים, כמו ה-2 לנובמבר.

ד. כדי להחליש תגובה ערבית אפשרית לא תימסר הודעה רשמית מטעם הממשלה על פתיחת שער המוגרבים לקהל. במקום זאת תימסר על כך הודעה לגורמים המוסלמיים וזאת בעת שתימסר להם ההודעה על סדורי הבטחון החדשים. ע"י מתן פרסום יזום (לא רשמי) על-ידינו למסירת ההודעה כנ"ל יובא הדבר לידיעת הקהל הרחב.

ה. עד שיבוצע האמור בסעיפים ג' ד' ולעייל יש לדאוג לרציפות ביקורים מבוקרים, שקטים ובקבוצות שאינן גדולות יתר על המידה של זרים וישראלים בהר-הבית כפי שהדבר כבר מתבצע בחיאום עם המשטרה.

ו. תיבחן מחוץ גישה חיובית קיום ביקורת ע"י המשטרה בכל שערי הר-הבית (בנוסף לשער המוגרבים). הביקורת תוצב בצד השערים שמחוץ להר-הבית ותקפיד על שמירת הבטחון, מניעת התגרות של לא מוסלמים וצניעות הנכנסים הלא מוסלמים. הביקורת לא תתערב בסדרי הכניסה והיציאה בשערים.

מר צור מסתייג מהמלצה זו.

ז. הביקורת המשטרתית כאמור בסעיף ו' תוצב בשאר השערים ביום בו תותר כניסת הקהל להר-הבית דרך שער המוגרבים, גם אם לא ייפתחו שאר השערים לקהל.

ח. סדורי הבטחון וההודעה עליהם יחולו על מקומות קדושים לאסלאם ולנצרות.

ט. העיריה תתן לגורמים המוסלמים ארכת זמן מוגבלת להנהגת סדרי הבטיחות (נגד אש וכד') במסגדים ובאם המוסלמים לא יבצעו הסידורים הנ"ל ייעשה הדבר ללא דיחוי על-ידינו.

י. יש להקפיד הקפדת יתר על צניעות הלבוש והתנהגות המבקרים במקומות הקדושים לנצרות ולאסלאם.

4. נשקלו כמה אפשרויות תגובה ערביות לביצוע ההמלצות הנ"ל:

א. המוסלמים יפרסמו כי הם נמנעים כליל מחיקון גג אל-אקטא בגלל פעולותינו הנ"ל.

ב. שערי הר הבית שבידי המוסלמים יוסיפו להיות סגורים למבקרים.

ג. שערי הר הבית שבידי המוסלמים ייסגרו גם למחפילים מוסלמים וע"י כך חופסקנה התפילות במסגדים.

ד. הפגנות ושבתות.

ה. יסתפקו בהגשת מחאות ועצומות בלבד.

אף אחת מהתגובות דלעייל איננה נראית מדאיגה במיוחד פרט לאי-ביצוע תיקוני הגג.

5. מעריכים שעד למועד השלמת סידורי הבטחון יובהר מצב תיקוני גג המסגד. במקרה של הימנעות המוסלמים מחיקוני הגג ההערכה היא שלמעשה כבר המחננו די זמן והמשך המצב הנוכחי יש בו כשלעצמו התגבשות מצב שלילי מבחינתנו, ואין בכך הצדקה להמנעותנו מביצוע ההמלצות דלעייל, ויש לגשת לביצוען כנ"ל.

מאידך, אם יחברר שבימים אלו הוחל בביצוע תיקוני הגג יעוכב ביצוע טעיפים 3 ב"ג ד", דלעייל עד שיסתיימו תיקוני הגג.

6. בכל מקרה יש לדאוג לרציפות ביקורים מובקרים (כאמור בסעיף 3 ה' דלעייל) ולביצוע סדורי הבטיחות במסגדים (כאמור בסעיף 3 ט' דלעייל).

ב ב ר כ ה,

שלמה הלל

תשובה -

השאלות ע"י

אברהם בן יצחק בן יצחק

תפניתים, 2 חלקים

החלק 1 - 2 חלקים

השאלות ע"י

החלק 2 - 2 חלקים

השאלות ע"י

החלק 3 - 2 חלקים

השאלות ע"י

החלק 4 - 2 חלקים

11/15/11

10/15/11

10/15/11

10/11

פרטים האמיתיים של ארגון הסוד

מר א. בן-חורבין, ס/מנכ"ל אמ 6 הנקודות בטיוטת
הפרטים הנאמרים לאור 7 ידועי רקע" המקדשים לנאמרים

ש מ ו ר

חג - הרמדאן

.4

חג הרמדאן יחול השנה בימים 10 - 11 ב.ב. 69. לא יהיה כל שבוע בביקורים, בהר-הבית וזמני הביקור בין השעות 0730-1100, כפי שהיו בשנים קודמות. בימי ששי יהיה ההר סגור לביקורים.

אגב השיחה הוזכרו שידורי "קול-ישראל" לרגל הרמדאן, אך שיח' חלמי הסביר שהוא וחבריו לא רוצים לגרום לתסיסה בין צבור המתפללים ולהשאיר את הנושא ליותר מאוחר, כאשר הרוחות ירגעו, כי מאז השריפה הוטחו כלפיהם דברים קשים, שכביכול, בעבר כסף מכרו את החראם ליהודים והם אשר גרמו לשריפה.

"אל מחכמה"

.5

חסן שבוב הסביר את תלאות תלמידו "התנכזיה" אשר מפורזים בחדרים לא מתאימים, בחור החראם ובחלקם "בגית היתומים". מצבם משה אוירה מעוררת רחמים ובלתי נוחה גם לאוקאף, לכן מבקש להחזיר את הבנין לבעליו. מצדם מוכנים לקבל מהשלטונות כל תכתיב, כמו - תיקונים, סגירות פתחים או כל דרישה אחרת. כן הבטיחו שיבצעו כל התיקונים והשבויים שידרשו לפני שצה"ל יעזוב. באמר להם שהדברים יועברו לנוגעים.

ה ע ר ה

.6

בלטה השאיפה אצל השנים להחזיר את המצב לקדמותו ומנסים להכשיר את הקרקע להסדרת מכירת כרטיסים למבקרים, כולל יהודים, לאחר חום הרמדאן. דברי שר הבטחון שהגשרים פתוחים ומי שלא רוצה לחיות אתנו יכול לעזובם, השאירה בהם משקע של פחד.

דוד חו, פקד
בשם ראש עת'ם

11
= אר. ש. (האם)

בני

ב ב ר כ ה,

מירון בנכנשחי

SECRET

START SECRET

2- 11.1969

סכומי הבחירות במזרח העיר

עם סיום מערכת הבחירות, חשבתי שמן הראוי להעלות על הכתב סכום הפעולה הנ"ל וכן לקחים והערבות הנובעים ממנה. אין בכורונתי להכנס לנושאים מפלגתיים פנים ישראליים, אלא, לעצם ההצבעה.

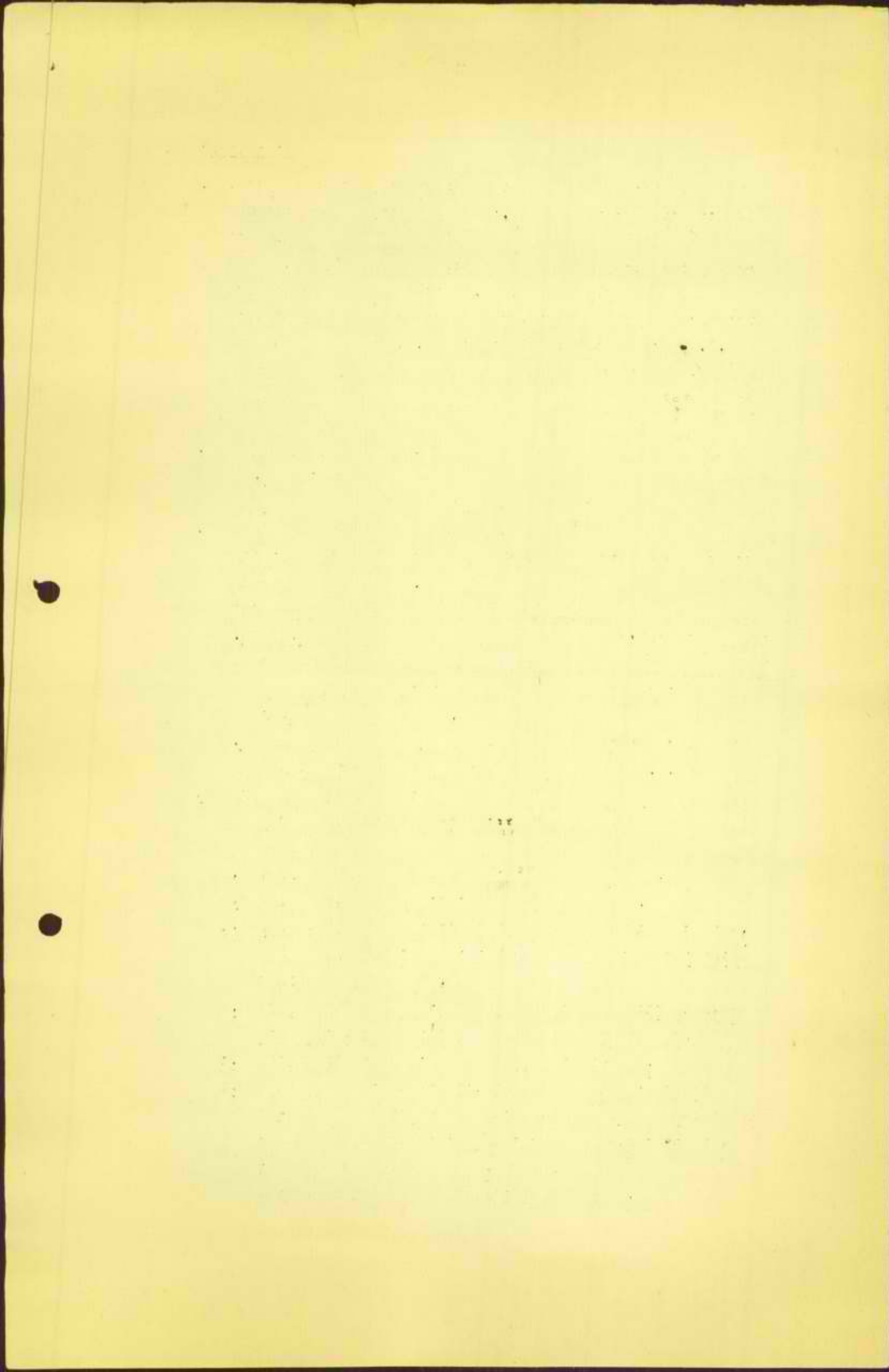
א. התכנון ושיטת הפעולה

1. נקבע כי יש לבצע פעולה שקטה וללא סממני בחירות רגילים כגון אסיפות, סיורים פומביים, כרוזים ומודעות וזאת, משום שפעולות פומביות היו גורמות לחגובות פוליטיות בינלאומיות אפשריות, נסיונות הסתה, העמולה ואיומים מצד גורמי פח"ע ונסיונות הפרעה ע"י המנהיגות המקומית.
2. מאחר שמספר המצביעים עולה על 35 אלף ואין סכוי להגיע אל כולם נקבע יעד אופטימלי של 8.000 - 6.000 איש.
3. מאחר שפוקסי הבוחרים לוקים בליקויים חמורים וקשה לאחר את שמות בעלי זכות הבחירה מחוכם, נקבע כי כל המצביעים הפוטנציאליים, במסגרת היעד שנקבע יכורטסו בכרטסת שתציין את מספר הקלפי שלהם זאת מספרם בפנקס הבוחרים, וזאת כדי להבטיח מיורב המהירות בתהליך הצבעתם.
- נברקה אפשרות הכנת אלפון - מפחח מיוחד לפי מספר תעודת הזהות אולם לנוכח ההוצאות הגדולות הכרוכות בהעסקה מחשב (כ-15.000 ל"י) נדחתה אפשרות זו.
4. הכנת רשימות המצביעים הפוטנציאליים נעשתה בדרך כדלהלן:
ראשית כורטסו כל העובדים במפעלים יהודיים וכן בעיריה ובממשלה מחוץ הנחה כי הגישה אליהם קלה ביותר וכי לא יתעוררו קשיים מיוחדים בהליכתם להצביע. לאחר מכן הוזמנו ראשי חמולות, מוכתארים וראשי ציבור אחרים לפגישות אישיות. רשימות ראשי החמולות, למעלה מ-100 במספר, הוכנו זמן רב מראש והיו פבוטסות על מחקר מיוחד. לאלה, הוסבר בורכים שונות הצורך בהשתתפות בבחירות והם נחבקשו להמציא רשימות מצביעים, על מנת שיכורטסו. ההענות היתה בכל המקרים מצויינת וחוך זמן קצר נחרכו אלפי שמות של מצביעים פוטנציאליים. רק בשני מקרים סרבו ראשי החולות לשתף פעולה.
5. משרד מיוחד שבו עבדו 12 איש השלים עד ערב הבחירות מילויים של למעלה משבעת אלפים כרטיסים.
6. במשך שלשת הימים שלפני הבחירות קוימו מגעים נוספים עם ראשי החמולות פפגישות אישיות שנערכו בביהם, נמסרו להם הכרטיסים שמולאו לפי הרשימות שהועברו על ידם. האקט של מסירת הכרטיסים נעשה כדי להטעים את האחריות האישית של מוסרי הרשימות, וצוינו שעליהם לדאוג ולהביא לקלפי את אלה שמסרו את שמותיהם. הפגישות הללו ערב הבחירות עברו בהצלחה מרובה.

7. עד ליום א', ה-26 באוק' לא נעשה כל פומבי לפעולת ההכנה. ביום זה נתפרסמה הודעה בעתון "אל קודס" שעיקרה הצגה פתק בהצבעה של רשימת "אמת".
- ביום ב', ה-27 באוק' נתפרסמה בשני העתונים הערביים מודעה בחירות שנוסחה רצ"ב. מודעה זו הופצה גם ככרוז.
8. ראוי לציין כי המנהיגות המסורתית לא ידעה דבר על פעולת הכנת כרטיסי הבחור ועל השיחות עם ראשי החמולות. ביום שבת, ה-25 באוק' נתקיימה שיחה במערכת "אל קודס" בין הח"מ ומספר "מנהיגים" ועחונאים. אלה לא גילו כל ערנות לענין ולא חשו במתרחש. רובם המשיכו לדבר על השתתפות בהצבעה של "כמה מאות".
9. שיטה ההסעה הייתה מבוססת כך שהמצביעים הפוטנציאליים ירוכזו בנקודות ריכוז בשכונותיהם ויוסעו במרכז אל הקלפי. שיטה זו הבטיחה פקוח על חנועת המצביעים ואפשרות בקורת על ראשי החמולות. חכנית ההסעות רצ"ב.
10. העובדים במפעלים יהודיים רוכזו ביום הבחירות במקומות עבודתם לפי הסדר מוקדם עם נוחני העבודה, והוסעו במרכז.
11. מאחר שהיה כרוך בי מאות רבות של מצביעים יבואו לברר את מקום הצבעתם ביום הבחירות, נקבע ב"חוצות היוצר" מרכז אנפורמציה. במרכז זה הוצבו 10 עובדים עם פנקסי בוחרים.
12. כדי להבטיח שליטה על חנועת המצביעים ועל המצב בקלפיות הוקמה רשת קשר בת 7 חתנות, כולן ביירות.
13. המבנה הארגוני של הפעולה ומצבת כח האדם הייתה כדלהלן:
א. איזורי קלפי חולקו לשתי קבוצות, צפונית ודרומית. בכל אזור נקבע מרכז אזור ו-3-5 עוזרים. תפקידם של מרכזי האזורים י. י. י. היה לפקח על חנועת המצביעים חוץ קשר ישיר עם ראשי החמולות. ליד כל קלפי הוצב אחראי שתפקידו היה ללוות על חנועת המצביעים ו ל לו ועל מצב החור שלפני הקלפי. על קבוצות מיוחדות כגון עובדי מפעלים היו אחראים מיוחדים.
- ב"חוצות היוצר" נמצא מלבד מרכז האנפורמציה גם מרכז הקשר, מרכז הסעים ומטה הפעולה.
14. הוזמנו 16 אוטובוסים ו-26 כלי רכב קטנים (טנדרים ומוניות).
15. כל חתנות ההסעה בכל האזורים וכן הקלפיות והדרכים אליהן שולטו בשלטים בעברית ובערבית.
16. ביום ו', ה-24 באוק', כשנתבררה סופית חמונת ההצבעה לפי קלפיות, נמסרה הודעה לאחראים על הקלפיות חוץ אזהרה כי במקומות מסוימים ייוצרו חורים וצפויים שבושים.
17. ביום א', ה-26 באוק' תואמה הפעולה עם מפקד נפת ירושלים. גם לו נמסרו מספרי המצביעים הצפויים.

ב. יום הבחירות

1. באופן כללי פעלה המערכת באורח משביע רצון. מעידים על כך מספרי המצביעים שהוסעו למקומות הקלפיה, גם היווה והשליטה היו ברמה הולמת.
2. עם זאת, הופתענו במידה מסויימת מהענותם של אלפי אזרחים שלא כודטסו מראש. רובם המכריע הגיע למרכז האנפורמציה "בחוצות היוצר" ושם מוינו והוסעו לקלפיות. מספר הפונים לחוצות היוצר נאמד בלמעלה מ- 3,000. מתוכם מוינו ונשלחו לקלפיה 1,489. השאר לא מצאו את שמם בספר הבוחרים ונבצר מהם להצביע. למרות הלחץ המוגבר לא התמוטטה המערכת והיא המשיכה לפעול עד סיום הפעולה.
3. בס"ה הוסעו 5,994 איש, לפי החלוקה :
1,400 ממקומות עבודה מאורגנים
4,600 משכונות העיר באמצעות מרכזי האזורים.
4. לא כל אלה שכודטסו אמנם הופיעו. בעיקר בולט הדבר באזור הדרומי (קלפיה 472) שבו סרבו הנשים לנסוע משום שידעו כי אין חור נפרד לנשים בקלפיה.
5. ניתוח הטבלה הרצ"ב מצביע על התופעות הבאות :
א. 1,386 איש שנשלחו ממרכז "חוצות היוצר" לקלפיות לא הצביעו וזאת בגלל הדוחק והחורים הארוכים.
על מספר זה יש להוסיף עוד כמה מאות שבאו בכוחות עצמם וגם הם נואשו מההצבעה.
ב. הרוב המכריע של המצביעים בפועל הוסעו על ידינו או באו בעצמם. מספרם של האחרונים אינו עולה על 1,000.
6. אחוז המצביעים לפי שכונות מראה את התמונה הבאה: (ללא נשים):
א. אחוז המצביעים בסילוואן - ~~ראו~~ אל עמוד (ללא נשים) מגיע ל- 60%.
ב. אחוז המצביעים ברובע הנוצרי והיהודי - 40%.
ג. אחוז המצביעים בא-טור וצלאת א-דין - 40%.
ד. בצור בהיר, ערב סוואחרה הצביעו 55% מבעלי זכות הבחירה, אולם, אלה שהגיעו לקלפיה מספרם מגיע ל- 95% מבעלי זכות הבחירה (גברים בלבד).
- ה. אחוז בעלי זכות הבחירה הנמוך ביותר הוא באזור שועפאט-בית חנינה, שם הצביעו רק 25% מבעלי זכות ההצבעה.
- ו. אחוז המצביעים הממוצע בכל העיר מגיע ל- 40%.
- ז. מספר אלה שרצו להצביע ולא הגיעו להצבעה מגיע לפחות ל - 1,386. אם נוסיף כמה מאות שהגיעו בכוחות עצמם לקלפיה ועזבו לפני ההצבעה וכן את אלו שבאו ולא מצאו את שמם, יגיע המספר הכללי ל - 10,000 איש.
- מספר זה מהווה 60% מס"ה בעלי זכות הבחירה.

קלפי	1 הערכה 26 אוק'	2 מדינת בחירות (בערך)	3 הו 190	4 מצביעים בפועל	הפרש (3-4)
1	573	120	693	702	+ 9
9	779	100	879	911	+ 32
116	516	150	666	849	+ 183
118	453	695	1148	828	- 320
119-120	1096	220	1316	1186	- 130
472	1500	-	1080	541	- 539
474	251	204	455	485	+ 30
475	1502	-	1422	1025	- 397
466	599	-	-	588	-
סה"כ	7169	1489	5994	7115	

בוחר ערבי נכבד,

מחר מתקיימות הבחירות לעיריית ירושלים. ההצבעה בבחירות אלה היא זכותו של חושב מזרח ירושלים שגילו מ-18 ומעלה. הצבעתך בבחירות אלה או אי הצבעתך משפיעות במישרין על חוצאות הבחירות ולבסוף גם על האופן בו חנוהל העיר בשנים הקרובות. אנו יודעים כי בבחירות אלה יש רגישות אצל הבוחר הערבי בעיר אך, למרות זאת, אנו קוראים לכם לבחור את הצורה בה חנוהל העירייה ומוסדותיה. אנו בטוחים כי אין אדם שאינו דואג לחנוך בניו, לייפוי עירו ולפתוח שכונתו. ועל כן, איננו מתארים לעצמנו שאדם ימנע מלהצביע בבחירות לעירייה. לאור האמור, אנו קוראים לך - ולמרות כל הרגשיות שבנושא - להיות מושפע לטובה העיר ולנוחיות חושביה ולפנות אל הקלפיות על מנת להצביע. נציגי מפלגות רבות פנו אליך בקריאות שונות עם הבטחות שונות, חלקן פשוטות בעינינו אישיים.

אנו לא נבטיח לך מאומה ביחוד ערב הבחירות וזאת, מאחר ואנו מוכרים לך ומעשינו ידועים לך היטב. היינו אחראים על הטפול בענייניך משך השנתיים והצי האחרונות ומעשינו מדברים בעד עצמם. נפגשנו פעמים רבות בהזדמנויות שונות כך שעמדת מקרוב על דעותינו בשטחים השונים.

היום, בהיותנו ערב הבחירות, כל מה שנוכל לומר לכם הוא שנמשיך בדרך בה נקטנו עד עתה, לפי עקרונות הצדק, הסובלנות ההדדית וכבוד זכויותיו של הפרט בלי שים לב ללאומיותו ודתו.

נמשיך בעבודות הפתוח בשכונות העיר והרמת השרותים העירוניים בהן.

בוחר ערבי נכבד !

אתה יכול לבטוח ברשימתנו שבראשה עומד טדי קולק, ראש העיר הנוכחי ואשר כוללת בשרותיה כמה מחבריך הנחיקים כמו עקיבא אזולאי ומירון בנבנשתי.

בחר ברשימת אמת, רשימת טדי קולק.

ד"ר שלמה הלל

הודעה של שאול רוזנליו

בהתאם לסיכום עם הווקף משלשום 4.11.69, הסדרי הבקורים

ברמאדן בהר הבית יהיו כפי שהיו בשנתיים הקודמות, דהיינו שהר

הבית יהיה סגור כליל ביום ו' וביתר הימים יהיה פתוח לבקורים

משעה 07.30 בבוקר ועד 11.00 בבוקר בלבד.

ש מ ר

תמצית סיור

חיק ירושלים

פינוי השטח מתחת למחכמה

שר הדתות מנסה להוכיח לשר המשפטים של יהודים יש חלק ונחלה בשטח

שמחת לבנין המחכמה, שמכל מקום רוב השטח, פרט לשני חדרים וגן 30 מ"ר, *אלף ג'אל* וכלב אין מניעה מלהפקיעו ולא ייגרם נזק.

א. מקובל בית משפט של שלמה המלך.

בסוף ימי בית שני היתה לשכת הגזית של הסנהדרין במקום שמחת למחכמה. שם היה בית הכנסת של הר-הבית וגם אחרי החורבן התפללו שם. בתקופה הערבית היה שם ביכ"ג ובי מדרש. שם התפלל רמב"ן וגם אחרי שבנו את המחכמה המשיכו להתפלל.

כשפלטו הצלבנים אספו את היהודים לחור ביהכ"ג ושרפום (מכאן סימני השריפה שבכותל).

אח"כ השטח פנוי ועבר רחוב משער שכם לאשפות ומעליו ניצב רחוב מעל קשת וילסון.

ב. המחכמה שנבנתה בימי הממלוכים או אחריהם נבנתה על המעלה העליון. לא כללה את המרחפים וגם אין כניסה ממנה למטה. לפי רישום המנדט נרשמה המחכמה לחור ע"ש ווקף אחד (אנכזיה) וחלק מהמרחפים ע"ש ווקף אחר (מוגרבי), ויתר המרחפים לא נרשמו כלל בטאבו. ולכן: ווקף המחכמה העליונה אינו חל על השטח התחתון ורשום כשכונת אשלשלת. את שכונת המוגרבים הפקיעו. רק בטעות לא הפקיעו את הווקף המוגרבי (רשום שכונת מוגרבים) כי חשבו ששין למחכמה בטעות.

ואפילו ווקף המוגרבים כולל רק שני חדרים 30 מ"ר רוב השטח כולו ביהכ"ג הוא שטח הפקר ויש להפקיעו ולרשמו ע"ש הממשלה. הרישום לא יפגע באיש.

מסמכי הערבים ביחס לווקף המוגרבי שהגישו לוועדת חבר לאומי מזויפים.

חפש הגישה למקומה קדושים לפי חוק השמירה על מקומה קדושים 67 איננו
מוחנה בבעלות.

מה זה מחכמה

הבנין התחתון - רצפתו כרצפת הכותל. הכניסה מדרום מרחבת הכותל.

הבנין העליון - הוא המחכמה. קומה א' - בית משפט ואחרי 48 פליטים
ערבים. בקומה העליונה - המופתי וחג' אמין. אין כל מעבר מהבנין העליון
לתחתון וצריך לצאת מהשלשלת, לעקוף ולהגיע לרחבת הכותל.

כשבנו המחכמה הבנין התחתון נחמלא עפר ורשש. מצאו את זה היום כפי שהיה
בעת הפירות ארן.

בתים מעל רחובות אינם מקנים חזקה על הרכוש מלמטה. לא בעליא ~~א~~
המחכמה ולא ערבים אחרים לא ~~הא~~ השתמשו בחלק התחתון.

1941. The first of these was the "The Great Depression" which was a period of economic hardship that lasted from 1929 to 1933.

THE GREAT DEPRESSION

The Great Depression was a period of economic hardship that lasted from 1929 to 1933. It was caused by a combination of factors, including a stock market crash in 1929, a drought in the Midwest, and a series of banking panics. The depression led to widespread unemployment and poverty, and it was a major factor in the rise of the Nazi Party in Germany.

The Great Depression was a period of economic hardship that lasted from 1929 to 1933. It was caused by a combination of factors, including a stock market crash in 1929, a drought in the Midwest, and a series of banking panics.

The Great Depression was a period of economic hardship that lasted from 1929 to 1933. It was caused by a combination of factors, including a stock market crash in 1929, a drought in the Midwest, and a series of banking panics.

100

18.11.68

3

החלטת מועדון הנהלה
החלטת מועדון הנהלה
החלטת מועדון הנהלה

מר י. פארן, מא"ס 1

מ"ס מנחם מא"ס 2

2. מועדון הנהלה
3

כונה

הנדון: מנדטוריה להריסת שכונת המוגרבים

מוזכר מיום 14.11.68 על חלונת ירדניה
לאו"ם על פגיעות באזרחים הטורקים בירושלים

בני שאני מבין מפר אלי מודחי ממשרד ראש הממשלה נמצאים בידינו מסמכים
של ממשלת המנדט המוכיחים כי שלטונות המנדט ההכוננו לחרוט את כל שכונת
המוגרבים וכי דברים אלה מבוססים על דוחות של מחכמי ערים במקומות המנדט החל
מיו"ה של GEDDS מעורר סקר ב-1918 במקומות רוצלי טורס. GEDDS זה היה
מחכמן הערים הראשון שהוזמן ע"י הממשל הצבאי הבריטי.

חומר מעורב בענין זה ניתן למצוא בארכיון מח' העתיקות השמור במוזיאון
רוקמלי בחיק הראשון (הכללי) על ירושלים הכולל דוחות שונים של מחכמי העיר
וסקרים כלליים של העיר.

ב ב ר כ ה,

אורי גורדון

העתיק: מר ה. מירון, היועץ המשפטי
מר צבי רמיה, מזכיר
מר מ. מרגל
מא"ס, ניו-יורק

הקלטת אל תהיה

1. 10.11.51. 10.11.51.

2. 10.11.51. 10.11.51.

3. 10.11.51. 10.11.51.

4. 10.11.51. 10.11.51.

5. 10.11.51. 10.11.51.

6. 10.11.51. 10.11.51.

7. 10.11.51. 10.11.51.

8. 10.11.51. 10.11.51.

11/11/52

חאריד

סווג

מזכר

אל

מאת

יחל

הנדון

מח יחל

אצל

אברהם גל חש

אני-יוסף קצון

3

משרד החינוך והתרבות
אגף העתיקות והמוזיאונים
ה"ד 586

ירושלים ל' בחשוון תשכ"ט
21 בנובמבר 1968

מ
י
586

א ל: מר י' פארץ, המחלקה למוסדות בינלאומיים, משרד החוץ, ירושלים
מאת: מנהל אגף העתיקות והמוזיאונים

הנדון: חלונה ירדנית לאו"ם מ-6.11.1968
על פגיעות באתרים היסטוריים בירושלים

ההערות הבאות אינן מכוונות לשמש נוסח חשובה אלא רק כחומר
רקע בטעם הצורך. לנוחיות הקוראים תואמות ההערות את סעיפי מכתבו
של מר רוחי אל חאטיב. ההערות דנות במצב כמו שהוא היום. המצב
עלול להשתנות לאור תוכניות ועדה השרים והחלטותיה.

1-3. ממלכת ישראל מתמידה בדאגתה לצביון העיר העתיקה וכבר
ב-31.7.1967 פרסם אגף העתיקות, בילקוט הפרסומים מס' 1390
את שטח העתיקות של העיר העתיקה וסביבותיה. הפרסום מעיד
על עצמו ששטח העתיקות גדול יותר מהשטח שהוכרז אפילו ע"י
שלטונות הסנדט. כל פעולת בנייה (או הריסה) בשטח זה חייבת
לקבל את אישור אגף העתיקות. כן מינה שר הפנים ועדה מיוחדת
(ועדת המשנה למרחב התכנון המקומי של ירושלים העתיקה
וסביבותיה) שבה מיוצגים גופים הפועלים בירושלים העתיקה
ומומחים להיסטוריה של ירושלים ולמבנים אשר בה. פגישה
ראשונה של הועדה הייתה כבר ב-27.9.1967 ולפניה מובאים
לאישור כל פעולות בנייה (או הריסה) בעיר.

4. במשך השלטון הירדני נעשו, בהיתר השלטונות, פעולות הרס
ובנייה אשר פגעו בצביון העיר והיו בניגוד לחוק העתיקות
המנדטורי. דוגמאות: בגבעת העופל, הגרעין שממנו צמחה ירושלים,
נבנו הרבה מבני מגורים (בתקופת המנדט חל איסור המור על כל
בנייה באזור זה); על המבנה הצלבני של כנסיית מגדלנה הקדושה
נבנה בי"ס בן שלוש קומות (בי"ס מלוויה); דיר אל אדס, אחד
המבנים הצלבניים החשובים ביותר, נהרס באישור ירדני; דוית
אל ע'זליה, מבנה קבורה מוסלמי עתיק, נהרס ברשות הירדנים;
ניתן אישור לבניית מבנה על גבי מבנה המחכמה (מבנה ממלוכי
חשוב מהמאה ה-14), והדבר מסכן את יציבות המבנה; שער האריות
ושער האשפות נפרצו לחנועת רכב, תוך הריסת חלקים חשובים של
מבני השער (מעשה ברברי לכל הדעות); במגדל דוד הוצבו חיילים;
על חומות העיר הוצבו עמדות, ועוד.

10/14/44

10/14/44

RECEIVED
10/14/44

10/14/44

10/14/44

10/14/44

10/14/44

5.

ביוני 1967, עוד בזמן המלחמה, פונה השטח המכונה "שכונת המוגרבים". השטח נמצא בגיא שבין הר הבית לבין הגבעה המערבית. המבנים שבו נבנו ב-100 השנים האחרונות, חלק גדול מהם נבנה בתקופת השלטון הירדני. אלו היו מבנים עלובים ביותר (בהלקם "חושות") ללא כל ערך ארכיטקטוני. הדמיון היחיד בינם לבין הארכיטקטורה בצפון אפריקה הוא רק בשם - שכונת המערבים (מערבים-אנשי צפון אפריקה). סה"כ היו בשטח כ-80 מבנים (ולא 135) בכל מבנה היו בממוצע כ-3 חדרי בהלקם הגדול ללא חדרי נוחיות ומטבחיים. העטיפות היחידות (אם נקבל את מספר החושבים הירדני) למעלה מ-2,7 מטרים לחדר. מכאן הוכחה נוספת למצב הירוד ביותר של שכונה זו. הדרך מהלך הקרבות נזק קשה אזור זה. החושבים שהיו במקום הועברו לדירות נוחות ומובות יותר. המוסמים שבדקו מבנים אלו הגיעו למסקנות שאין להם כל ערכים ארכיטקטוניים, היסטוריים או דתיים. תנאי המגורים היו למטה מכל בקורה, המבנים היו בהלקם הרוסים, כך שהיה רצוי ביותר לפנותם. אגב - בתכניות כינוי שונות מימי המנדט מוצע לפנות רובע זה.

6.

השטח שהומקע הוא בעיקרו השטח הידוע כ"רובע היהודים".

7.

רוב המבנים בשטח היו הרוסים טאז מלחמה השחרור.

8.

מדרשה הפכרית לא הופקעה. היא נמצאה בתחום הר הבית והיא משמשת למגורים. זוהי אבו מדין אל ע'ות נהרסה למעשה בזמן שמזונתה כל שכונת המוגרבים. לצרכי פיצוץ אפשרי לומר שלא ידוע לנו על המקום דבר וייתכן כי נהרס בזמן הקרבות.

9.

ראה טעין 8.

10.

אין כל כוונה להרוס את המבנים המפורסמים בטעין זה. המוכח של דבר. הצענו לווקף לטפל בהם ולעשות בהם פעולות שימור.

11.

אין כל כוונה לשנות את אופי העיר. אחת הפעולות הראשונות שנעשו לאחר הטיבות היה רישום המבנים החשובים בעיר העתיקה.

12.

בית הספר הנ"ל נבנה תוך 10 השנים האחרונות על ידי הירדנים. לאחר עזיב ובזמן בניתו הרסו את שרידי העתיקה שעליו הוקם בית ספר זה.

13.

ראה טעין 5. המקור שמסומן בשם "מסגד" מהווה את שטח המוגרבים ושימש למגורים. לא ידוע לנו אם שימש אי פעם כמזרח מסגד. מסגד אל כורק עומד וקיים.

16. ראה סעיף 5.
17. ע"י הערבים נבנו חומות עלובות ומבני פח בחוף מבני הרובע היהודי. ראה סעיף 7.
18. ישראל חומרה על מורשת ירושלים ובזה כלולה גם ירושלים הערבית. מבצע ראשון שנעשה עם חוף הקרבות היה שחזור מבנה השער הממלוכי ששימש כניסה למצודה ירושלים ואשר נהרס בקרבות. אנו מציעים וחוזרים ומציעים לאנשי הווקף שנתקן עבודת את המבנים שסכנה החמורה נשקפת להם. אנו הראשונים שהחלנו לחקן את חומות העיר העתיקה מאז 1948.
- לגבי צילום מספר 3 יש להעיר שזו דוגמא קלסית לסילוף העובדות. הצילום נקשה כנראה מהחומה הדרומית כך שהשלש של מגן דוד אדום אשר נצב מעל מבנה ליד שער האשפות נראה כאילו הוא על בית הספר!

ב ב ר כ ה

א"י בירן

✓ העתק: מר צבי רפיה

DNC @ V

אלסטור הירדני:

שלטונות ישראל הפכו חלק מבנין שבין חומות הבית לבית כנסת

סימון 1.12
8/6

נמסר כי שלטונות ישראל ממשיכים בצעדים לייחוד המקומות הקדושים בירושלים
הערב ובושאר ערי הגדמ.

בידיעות שפורסמו באלסטור הירדני נמסר ב-1.12: שלטונות ישראל השלטו

משבוע שעבר על חלק של בנין גדול השוכן בין חומות הבית וההפסד

~~אזור מרכז העיר הפכו אותו לבית כנסת יהודי בהדרגה גככ בדגש~~

המוסלמים שחלק זה נמצא בבנין ששימש משכן של (המועצה) האסלאמית

העליונה לשעבר ולאחר מכן לקונגרס האסלמי.

הגון הוסיף כי השלטונות רצו צעד זה בכך שאחד מדיירי המקום

אינו נמצא בגדמם ולפיכך שייך רכושו לשלטונות ישראל על חוק השמירה

על נכסי האויב.

לפי תפוח -
אלסטור

מח ירושלם

מ ז כ ר

271*Q

מאת: ד"ר נחמן

מאת: ד"ר דוד

סיכום לשאלת המבחן

מחיר, מחיר

הנשעים והנשעים, אברהם נאמר

ਮਨੁ ਭਾਇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਗੁ ॥ ੧ ॥

21st 2nd 19th 18th 17th 16th 15th 14th 13th 12th 11th 10th 9th 8th 7th 6th 5th 4th 3rd 2nd 1st

8. 10. 1954

22.23

ות' צמח

9/12/68

תאריך

חתימה

תאריך

$$3.68 - 500 \times 100$$

משרד החוץ

מזכר

סיווג

אל: 3 ינו' 69

מאת: שליח

אל: מר ש. הלל, סמב"ל

מאת: הידוע המשפטי

באמני כ כמא
לציון ילד נעק צמ
מאמט שט הא/מ
13 נא
שליח (ה)
11/11

אני מפנה תשומת לבך למזכרו של
מר א. גורדון שהעחקו רצ"ב. לדעתי,
רצוי שיוטל על איש מתאים לעבור על
התיקים הנזכרים ולהכין טיעון מתאים
לצורך שימוש במידה ושאלה ירושלים
תעלה שוב לדיון.

בברכה,

ה. מירון

חתימה

תאריך

חתימה

21.11.68

תאריך

מר י. פארן, מא"ם 1

מ"מ מנהל מא"ם 2

הנדון: תכנית הנדסאית להריסת שכונת המוגרבים

טזכרך מיום 14.11.68 על חלונה ירדניה
לאו"ם על פגיעות באחרים הטוריים בירושלים

כפי שאני מבין ממר אלי מזרחי ממשרד ראש הממשלה נמצאים בידינו טמכים של ממשלה המנדט המוכיחים כי שלטונות המנדט החכונו להרוס את כל שכונת המוגרבים וכי דברים אלה מבוססים על דוחות של מחכנני ערים בחקופת המנדט החל מדו"ח של GEDDS שערך סקר ב-1918 בחקופת רוגלר סטורס. G E D D S זה היה מחכנן הערים הראשון שהוזמן ע"י הממשל הצבאי הבריטי.

חומר מפורט בענין זה ניתן למצוא בארכיון מח' הפתיקות הסמור במודיאון רוקטלר בהיק הראשון (הכללי) על ירושלים הכולל דוחות שונים של מחכנני העיר וסקרים כלליים של העיר.

ב ב ר כ ה,

אורי גורדון

הערה: מר ח. מירון, היועץ המשפטי
מר צבי רמיה, מזהים
מר מ. פרגאי
נאו"ם, ניו-יורק

JERUSALEM ACTUAL AND POSSIBLE

A ~~PRELIMINARY~~ REPORT TO THE CHIEF ADMINISTRATOR
OF PALESTINE

and

THE MILITARY GOVERNOR OF JERUSALEM

on

TOWN PLANNING AND CITY IMPROVEMENTS

by

P A T R I C K G E D D E S

DIRECTOR OF THE CITIES AND TOWN PLANNING
EXHIBITION.

PROFESSOR OF SOCIOLOGY AND CIVICS, UNIVERSITY OF BOMBAY.

NOVEMBER 1919.

from filth, and stocked with fish. It is entirely in
 cisterns and puddles that the mosquito danger is found,
 where stocking with fish is attended to. These are moreover
 monuments of biblical times which it is possible to restore
 to pristine condition and beauty. The value of these pools is
 and by no means exclusively for their historic associations
 permanent beauty. They are of cooling value to their neigh-
 bors, through their steady evaporation in hot weather. Furthermore
 principle, of water storage, is of great agricultural value, not
 irrigation reservoirs, but as helping to maintain the water
 level, and thus diminish aridity. And they promote the growth
 of plants, which further raise the water-level nearer the surface.
 In connection I submit as a fresh improvement, yet on this old
 plan, the formation of a pool on each side of the Nablus road
 as it crosses the upper Kidron Valley. The remains of ^{an} old tank
 may be seen at the end of the row of houses on the west side
 of the crossing.
 The pool may be best protected by association with the civilized
 use of the public. Shade and flowers, promenade and seats, music
 may all be ^{properly} provided. In the Pool of Hezekiah a series of
 columns may be built, to bear a platform promenade near the water level.
 The columns may bear flowers. The pollution of the water, by dirt
 from windows above, would thus at once be checked and stopped;
 the old pool at present too much out of sight and mind, would thus
 be a "Water Garden" for the Old City.

*Excellent if enough water for
all this*

IMPROVEMENTS IN OLD CITY.

Here I am told, some have recommended the widening of streets; even
 some cases Boulevards; but such proposals are totally incongruous,
 and fortum impracticable. What can be done however, and with great
 government, is the removal of the enormous masses of rubbish and ruin,
 and of occasional dilapidated buildings when of no historic interest or
 artistic value. Thus we may accomplish an occasional bit of street
 widening. Sometimes even as open square; in which may be planted a
 shade tree, or one at each available corner.
 Again, as every Rambler through Jerusalem knows not a few lanes come to

and better accommodation may be built (say) in the northern Jewish quarter of the new town, which has still ample vacant sites. In this appreciable number of families, principally no doubt from the Jewish Quarter of the Old City might be brought out here into better quarters, old or new, and its present congestion and insanitation will be substantially abated. Yet not sufficiently. Further working quarters are plainly required.

VIRTUAL EXTENSION OF THE OLD CITY SOUTHWARDS.

and in the Montefiore neighbourhood may be too costly to provide. From the old road, just west of the Birket El Sultan, it is easy to continue downhill, and to cross the valley by a small bridge to a very large and not ^{too} steeply sloping area below and immediately east of the Hill of Evil Counsel. This road may next curve on contour into a second gently sloping immediately south and so on into the next valley. Persons employed in connection with the Railway Station or its Hotels, as well as with the various industrial concerns which may be spring up south of the Station, will thus be conveniently housed. There is good sunrise and midday exposure, and shelter from the winds above.

The decongestion of the southern and mainly Jewish portion of the Old City is thus easily practicable. The village of the Moghrabi ARABS should also be attended to. Some of those who require to remain in the city may be rehoused along the vacant areas immediately west or south of their present homes; while it also need not be impossible by and by, when archaeological enquiries are fully satisfied, to house a small group of them outside the walls upon some portion of the southward slope.

DECONGESTION NORTHWARD.

For the northward portion of the city, which is mainly though not exclusively, of Moslem character, some supply of new housing is also desirable. Fortunately, good spaces for this are still obtainable: as notably upon the road from Herod's Gate, immediately east of the large Medanan cemetery upon its hill. A first sketch plan for this little

new Synagogue, School and Council House, which may find place in the large area of ruined buildings and vacant ground a little east of Zion Gate.

Immediately east of the crag-like old buildings of the Jewish Hospital overlooking to eastwards the Mogrebbin village and Wailing Wall, etc., there are new buildings began before the war and still unfinished, of which the vulgarly modern decoration is thoroughly unsuitable to this locality. It may not be too late to amend this and simplify it, with moderate outlay for the portion erected, and reduced outlays for the

THE WAILING WALL.

The long discussed and long delayed improvement of this area admits of a very simple treatment. If the unfinished houses above referred to can be obtained and improved, or a few others built to the north of these, they may perhaps be exchanged for the very few and small Mograbi hakes which are alone necessary for the improvement of the Wailing Wall, leaving the rest of this village undisturbed, until it can be dealt with independently -- and by the Municipality, not the Jewish community. The accompanying sketch will easily be understood.

For with the removal of a single row of houses, and with the
removal of the small garden at the north end, the length of
the Wall will be about doubled, and the space in front of
it sufficiently increased, while a row of Cypress trees can be
planted along the west side, and the whole enclosed by wall and
gates. A fresh access, independent of the present steep and
unpleasant lane, may readily be obtained, not through the Cadi's
court as has been suggested, but immediately to the west of this,
either by removing the latrines immediately west of the Court Hall,
west of this again. A good staircase can easily be constructed
from the street level here and down through the present little
garden, and an access also provided from the lane to south. The
accompanying sketch shows how simply, yet sufficiently this Wall
may be improved, leaving, as has been said above further improve-
ment to the municipality, in the future.

JAFFA GATE AREA.

Returning once more to the Jaffa Gate, with its ancient
efficiency and modern squalor, no symptom of the modern decay of
Jerusalem can be more serious than the recent and continued filling
of the fosse of the castle with concealment of its impressive
wall. Yet the waste and destruction of good manure, which
goes on everywhere around Jerusalem, is no less serious a
loss of the old agricultural tradition, which knew at once the
efficiency of the olive-tree ("The Sacred Wisdom" of Solomon, and
"Pallas Athene" of the Greeks) in its need of the manure of the
city; and to cart over this manure and dig it in around these thou-
sands of starving olive-trees is surely not beyond the range of the
progress now beginning. To burn good manure among starv-
ing olive-trees, as goes on every day in Jerusalem is like burning
manure in the presence of the hungry; and of similar economic result.
Removal of the squalid buildings on the west side of the road
at the older dumping-ground along the valley, will naturally be
needed to make room for the necessary new markets and Khan. Since
much dumping has here been done, it is better now to add some
more, from the Fosse aforesaid, and thus to widen the space for the
market. When this is done, trees should be planted on the whole
area, so as to restore this valley to its normal park condition.
The whole will then particularly correspond to that, of the central
park of Edinburgh, with its Valley Gardens and Castle above.

Some houses run down into this valley park, on the north, mid-
way between the Jaffa Gate market and the Moslem Cemetery. A path
should be cut between them, leading on into the upper portion of the
proposed park area. For this also should be planted, as far as, and
a little beyond the opening of the great Moslem Cemetery,
with west, if possible, to, and around the old Birket. The road
leading west and outside the Cemetery should be widened and planted
as an Avenue. The planting and other improvement of the Cemetery is
desirable, and may be returned to later.

The improvement of the Jaffa Gate and the gradual clearing of
the Wall, doubtless with some of the other points indicated above,
is already in the skilled and tasteful hands of Mr. Ashbee, whose
historical and artistic appreciation, and effective sense of present
and future requirements, dispense me from entering into the fulness
of detail.

I understand that the removal of the Clock Tower - probably
the most dreadful piece of architecture in existence - is precluded
at the present by Marshal Allenby's pledge to respect all monuments.
I may point out that this can readily be removed as soon as the
Municipality gives its concurrence.

The replacement of the City Wall across the present entrance
highway is no doubt desirable on historical and artistic grounds,
but will be liable to cause obstruction to traffic, and I therefore

25 יולי - 223 המון
אין מאנן וואס הייבט פון
223

בברכת אנף העתיקות והמוזיאונים

WITH THE COMPLIMENTS OF THE
DEPARTMENT OF ANTIQUITIES
AND MUSEUMS

Ministry of Education and Culture
Jerusalem, Israel

משרד החינוך והתרבות
ירושלים

From Patrick Geddes, Jerusalem Actual and Possible, Nov. 1919 (Manuscript: File 78).

P. 6: "What can be done however, and with great improvement, is the removal of the enormous masses of rubbish and ruin, and of occasional dilapidated buildings when of no historic interest or artistic value. Thus we may accomplish an occasional bit of street widening. Sometimes even an open square.

p. 10: The Wailing Wall

The long discussed and long delayed improvement of this area admits of a very simple treatment. If the unfinished houses above referred (east of the craglike buildings of the Jewish Hospital overlooking to eastwards the Mogrebbin village and the Wailing Wall, etc.) can be obtained and improved, or a few others built to the north of these, they may perhaps be exchanged for the few and small Mograbi houses which are alone necessary for the improvement of the Wailing Wall, leaving the rest of this village undisturbed, until it can be dealt with independently - and by the Municipality, not the Jewish community. The accompanying sketch will easily be understood."

(no plan or sketch was found)

1. The first of these is the fact that the

second of these is the fact that the

third of these is the fact that the

fourth of these is the fact that the

fifth of these is the fact that the

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

מזן יואל ז

מדינת ישראל

10 : 34 : 37 : 38 : 39 : 40 : 41 : 42 : 43 : 44 : 45 : 46 : 47 : 48 : 49 : 50 : 51 : 52 : 53 : 54 : 55 : 56 : 57 : 58 : 59 : 60 : 61 : 62 : 63 : 64 : 65 : 66 : 67 : 68 : 69 : 70 : 71 : 72 : 73 : 74 : 75 : 76 : 77 : 78 : 79 : 80 : 81 : 82 : 83 : 84 : 85 : 86 : 87 : 88 : 89 : 90 : 91 : 92 : 93 : 94 : 95 : 96 : 97 : 98 : 99 : 100

מפ"ב סיכום חשיבה שתקיימה
ב-3.12. ראו-נא הסיכום בגדון
מה-6.12. כמבוסל.

בברכה

מאת

משרד החוץ
(-) שלמה הלל

11.12.68

סיכום ישיבה ב-3.12.68 על החלטת אונסק"ו
מנובמבר 1968 בענין החמירות הארכאולוגיות
בשטחים ובירושלים

השתתפו: ד"ר מ. אבידור, ד"ר א. בירן, מר ש. הלל, גב' ח. בצנעניין
גב' א.מ. למברט, ד"ר ח. מירון, מר צ. רפיה

א. כדי להמנע מהתנגשות חזיתית עם אונסק"ו בזירה הבינלאומית הכיעו המשתתפים
הערכתם בפני מנהל אגף העתיקות שרצוי בשלב זה להמנע מחמירות חדשות ומסמך רשיונות
חדשים לחמירות בשטחים.

מאידך ביטא, החמירות הקיימות הימשכנה ונוכל לתצדיקן בכך שהמסקנה עומת
בלתי אפשרית משום שאגרות הרס ובזק לאחריים.

ב. בפגישתו הקרובה של נציגנו באונסק"ו, ד"ר אבידור, עם מנכ"ל אונסק"ו
בה יעלה את שאלת ההחלטה וביצועה יודיע ד"ר אבידור (1) שהדבר ברור; (2) שקרוב
לוודאי כי לא נוכל להמשיך החמירות הקיימות מהשטחים ולעיל; (3) בהחשבה בהחלטה
הנדונה נחשש דרך למנוע חמירות חדשות שאינן חמירות חצלה.

ג. אם מנכ"ל אונסק"ו יפרש ההחלטה כמחייבת הפסקת כל החמירות כענין של עקרון,
אזי ימביר נציגנו פעמיה כזו לא הקדם פסרת ההחלטה ועלולה להביא להתנגשות חזיתית
בינינו שאיננה רצויה לאף צד.

ד.
ה. עריך ורצוי שיינינג הוא שיקיים עמנו המגעים לגבי ההחלטה וביצועה, וזאת
לא בתוקף תפקידו כנציג כללי לאחרי חרבות בשטחים אלא בתוקף מינוי מיוחד בהתאם
להחלטה. איננו מעוניינים במינוי נציג אחר, לא כל שכן אמקיו של אונסק"ו,
העשויים להזיק.

THE UNITED STATES OF AMERICA
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND MANAGEMENT

WATER RESOURCES DIVISION
WASHINGTON, D. C. 20250

TO: DIRECTOR, BUREAU OF LAND MANAGEMENT
FROM: SAC, [illegible]
SUBJECT: [illegible]

RE: [illegible]

1. [illegible]

2. [illegible]

3. [illegible]

ס ו ד י

הוועדה לבטחון ירושלים

הבהרת הרקע של החוק לבעיה שנתעוררה עם פסק הדין של בית הדין השרעי ביפו - נושא 4.1 מסיכום השיבה 11/68

סעיף 52 לדברי המלך במועצתו על ארץ ישראל משנת 1922 קובע בין השאר:-
"לבתי דין המוסלמים הדתיים יהא שיפוט ייחודי בענין המעמד האישי של מוסלמים שהם בתיבים ישראלים, או בכריט שהם כפופים בענינים כאלה, לפי חוק בתיבותם לשיפוטם של בתי הדין המוסלמיים, בהתאם לחוק הפרוצדורה של בתי הדין המוסלמיים הדתיים מיום 25 באוקטובר 1933, הג'ריה, כפי שתוקן ע"י כל פקודה או תקנות.

כמו כן יהא להם, בכפיפות להוראות כל פקודה או הצו מיום 20.12.1921, המכונן מועצה עליונה לענינים המוסלמיים הדתיים, או כל צווים המתקנים אותו, שיפוט ייחודי בענינים של יצירת ווקף, או ההנהלה הפצימית של ווקף שנוצר למערכת של מוסלמים. בפני בית דין מוסלמי דתי.

פסק שביתן ע"י בית הדין של קאדי, ניתן לערעור בפני בית הדין המוסלמי הדתי לערעורים שהחלטתו תהיה סופית".

סיכומו של סעיף זה הוא:-

לבית הדין המוסלמי שיפוט ייחודי בענין המעמד האישי המוסלמי. בתנאי - שהם בתיבים ישראלים או, אפילו שאינם בתיבים ישראלים, א"א זה הוא המצב המשפטי ביחס למעמד האישי לפי חוק בתיבותם (זה יהיה המצב המשפטי של כמעט כל מוסלמי שהוא בחין ארץ ערבית-מוסלמית).

כן יהיה לבתי דין אלה שיפוט, כמעט ייחודי, בעניני ווקף. פסק של הקאדי ניתן לערעור רק בפני בית הדין המוסלמי הדתי לערעורים.

לבתי הדין השרעיים הישראלים - שיפוט גם למוסלמים שאינם בתיבים ישראלים.

הוראות סעיף זה נשארו בתוקף מכח הסעיף 11 מפקודת סדרי השלטון והמשפט תש"ח "עד כמה שאין בה משום סתירה לפקודה זו או לחוקים האחרים שייבתנו וכו' וכו'".

בשנת 1953 חוקקה הכנסת את חוק בתי הדין השרעיים (אישור מבוים) בו באמר כי:-

"בית דין שרעי" פירושו - בית דין מוסלמי דתי כמשמעותו בסעיף 52 (הג"ל) לדבר המלך במועצתו".

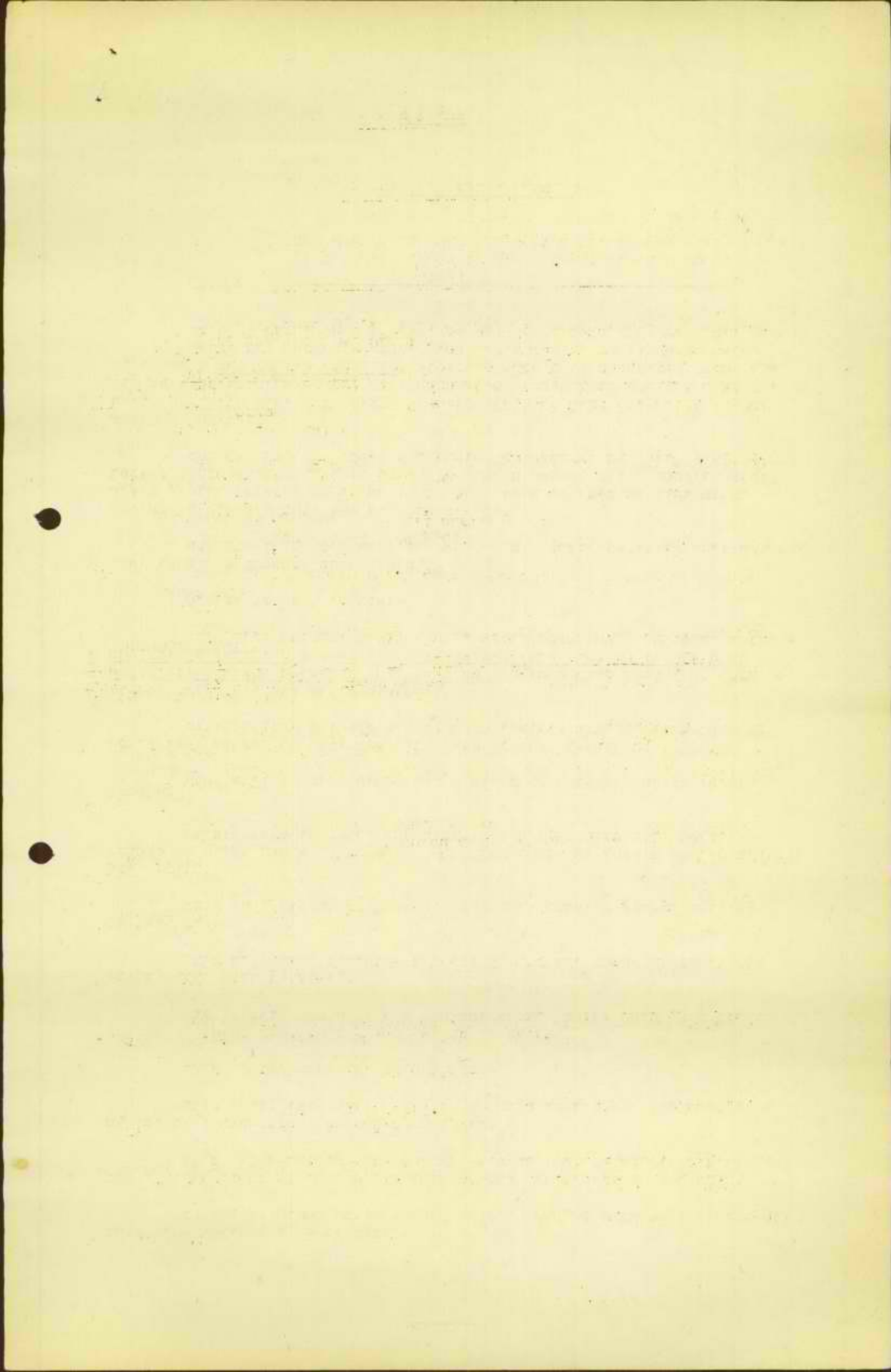
חוק זה נתן תוקף לבתי דין אלה שכיחבו ערב תחילת החוק ואלה פורשו בתוספת א' לחוק. כלט, כמובן, בשטח מדינת ישראל דאז.

ואלה הם בתי הדין לפי מקום מושבם:-

עכו, בצרת, יפו, איזור התיכון. גם שמות הקאדים המהווים הרכב חוקי של בתי הדין האלה פורשו בתוספת ב' לחוק זה.

כבית דין לערעורים נקבע בחוק זה בית הדין השרעי לערעורים בירושלים, בתנאי שיהיה מורכב מן הקאדים המפורטים בתוספת "או שימנו - לאחר מכן".

בשנת 1961 חוקקה הכנסת את חוק הקאדים, תשכ"א. בשנת 1964 הוסף תיקון לחוק זה - הסעיף 2 א' - בו נקבע:-

"א. לא יתמנה קאדי מן שאיננו אזרח ישראלי;

ב. היה המועמד למינוי גם בעל אזרחות אחרת, ודיני המדינה שהוא אזרח בה, מאפשרים את שחרורו מאזרחות זו, לא יתמנה אלא לאחר שעשה את כל הדרוש מצדו לשט שחרור ממנה".

בסעיף 3 שט בקבע:-

"הקאדים יתמנו על ידי נשיא המדינה לפי הצעת ועדת מינויים שתובא לפני הנשיא ע"י שר הדתות".

בסעיף 7 שט בקבע:-

"מי שנתמנה קאדי חייב, בטרם ישב בדין, להצהיר בפני נשיא המדינה הצהרה זו" (כאן בא תוכן הצהרת אמונים למדינת ישראל).

גם יתר הוראות החוק מאפיפות את "ישראליותו" של קאדי המתמנה לבית הדין השרעי.

ישנם גם "מועבים" בבתי דין שרעיים המתמנים ע"י שר הדתות (עפ"י רשיון) בהתאם לתקנות שהתקין בשנת 1963.

סעיף 11 ב' שהחוקק והוסיף לפקודת סדרי השלטון והמשפט תש"ח בשנת 1967 קובע כי:-

"המשפט, השיפוט, והמינהל של המדינה יחולו בכל שטח של ארץ ישראל שהממשלה קבעה בצו".

בצו שפורסם ב-23.6.67 ציוותה הממשלה שהמשפט, השיפוט וכו' חלים על ירושלים ושוכררה.

כך החילו את חוקי מדינת ישראל בחלק זה של ירושלים, וכל מה שדרוש להכשרת בית דין שרעי, או קאדי לפי חוקים אלה, דרוש גם לגבי אלה בירושלים המשוחררת. מאידך, לא בהפכו תושבי חלק זה של ירושלים, ע"י החלת המשפט וכו' לאזרחי מדינת ישראל.

את שאלת האזרחות אפשר לפתור על פי הסעיף 19 לחוק הסדרי משפט ומינהל, תשכ"ח-1968. סעיף זה מקבץ כח לראש הממשלה לפטור, בתקנות, לזמן מסוים, או בדרך אחרת, בני אדם, שהם תושבים של שטח תחולתו של צו החלת המשפט וכו' מהוראת כל חוק המתנה מינוי למשרה ציבורית באזרחותו הישראלית של המועמד, אך לא יותר מזה. אין לותר על עצם המינוי או וידוש המינוי ע"י הרשות המוסמכת החילונית, ולא על הצהרת אימונים. אגב, חוק זה משוט מה, פסח על בעית בתי הדין המוסלמיים ולא נותן פתרון לה.

בהעדר סמכות שפיטה לבית הדין השרעי הירושלמי, בעדר גם כל תוקף מפסקי הדין שלו ואין על כן לאכוף את ביצועם, או להסתמך עליהם.

גלוי הדעת של המועצה המוסלמית בירושלים בענין השיפוט השרעי וכו' יוצא מתוך ההנחה כי השלטונות בירושלים הם שלטונות כיבוש, וכי ירושלים היא רק בבחינת שטח כיבוש, עליו חלות אמנות ג' נבה.

כמו כן שמים הם דגש על "החוק המוסלמי" שהוא הוא הקובע בנדון, כביכול.

אילולא הוחל המשפט הישראלי על ירושלים המזרחית, גם אז היו צריכים הקאדים לקבל את מינויים מאת המושל הצבאי; אשר כרגיל - וללא סתירה לאמנות ג' נבה - נוטל לעצמו, עם הכיבוש, את סמכויות המינוי לכל המשרות וכו'.

The first part of the report deals with the general situation of the country. It is a very interesting and informative study of the country's development. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the country's development.

The second part of the report deals with the economic situation of the country. It is a very interesting and informative study of the country's economic development. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the country's economic development.

The third part of the report deals with the social situation of the country. It is a very interesting and informative study of the country's social development. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the country's social development.

The fourth part of the report deals with the political situation of the country. It is a very interesting and informative study of the country's political development. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the country's political development.

The fifth part of the report deals with the cultural situation of the country. It is a very interesting and informative study of the country's cultural development. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the country's cultural development.

The sixth part of the report deals with the environmental situation of the country. It is a very interesting and informative study of the country's environmental development. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the country's environmental development.

The seventh part of the report deals with the international situation of the country. It is a very interesting and informative study of the country's international development. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the country's international development.

The eighth part of the report deals with the future of the country. It is a very interesting and informative study of the country's future development. The author has done a great deal of research and has gathered a wealth of material. The report is well written and is easy to read. It is a valuable contribution to the study of the country's future development.

אשר לכוון המכריע של החוק המוסלמי - הרי אין ספק שחוק זה קובע במלאכת השיפוט גופו, אך הוא אינו הקובע את כשרותם של בתי הדין ושל הדיינים בהם, אשר תמיד מעובים, בוססו על הכישורים לפי החוק המוסלמי, גם את הגושפנקא של השלטון החילוני השולט באיזור. כך היה המצב בצמן הבריטים וכך המצב גם עתה.

המבואר לעיל, מתיחס רק לחוק "היבש" ולמשתמע ממנו. הדברים ודאי שאינם ממצים את הענין ואת הבעיות העדינות הרבות הנובעות ממצב משפטי מיוחד זה.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

מק' חת' י

ש מ ר ר

מס' 215

חובר : 121745 נובמבר 68

הודפס : 130900

אל : המשרד ירושלים
מאת : ממישראל ביו יורק

מ י ד י

קומי.

שלך 306.

מקבלים דעתך. בניח לאגרת ללא תגובה.

תקופ

(תגובה לאגרת ירדבית)

תפוצה א לויבזון

תא/קל

משרד החוץ

מחלקת הקשר

בלתי מסווג

מברק יוצא

יח/מ/ע

מ מ מ מ

מס' 106

נשלח : 12.11.68

אל : מסישראל ביו-יורק

מאת : המשרד ירושלים

מ י י י י

3

תקופה של 182. אגרת ירדנית מ-6.11. פגיעות ישראליות בנכסי תרבות ב-מ.
אינני רואה פה תהיה התועלת בחשובה כלשהי לגוף האגרת הירדנית, פה גם
שלחלק ממענות אלחסיב אין לצר תשובות קולצות ומסכנות כלפי חוץ. גוסף לכך
לפי התרשמותנו לא היה הד לאגרת הירדנית ואין אנו מעוניינים להיגרר לתוך
פולמוס על ירושלים שיוסיף מסקל לשענות אלחסיב ויזמין תהודה ציבורית יותר
רחבה. אם יש להשיב בכלל מציצ להסתפק בסעיף א' במברק.
תשובה מתחמקת כזו גם מחסלת הצורך לערער על התואר "ראש פירית ירושלים"
המודבק לאלחסיב או על התואר שמודבק לנציב אונסקו שאיננו "אמפוטרוס".
לגבי סעיף ג' במברק, יש להביא בחשבון ש- REININK בתסנה כנציב
אונסקו מטעם הצד הערבי בבדי לבדוק שמירת נכסים תרבותיים אצלנו, כמו
ש- BRUNNER בתסנה מסמכו לתפקיד מקביל אצל הערבים. האמת היא
שרייניק מנסה להיות בסדר כלפינו בטקום לשדת את התעמולה הערבית ומאידך
ברובר עושה לנו צרות. במצב זה מוטב שניסנוצ סלהסתמך על רייניק בגד הערבים
כי זה עלול רק להקשות עליו מבחינתנו.

ק ר ס י י

א- לויבזון

תא/הז 12.11

四、五

957-111 7810700 78

55 205

1977 18.11.51

0 1 2 3 4

1. התאחדות העובדים (התאחדות העובדים הכללית) - התאחדות העובדים הכללית הישראלית, שהוקמה בשנת 1946, היא התאחדות העובדים הגדולה ביותר בישראל. היא מייצגת מעל 1.5 מיליון עובדים, ופועלת למען זכויות העובדים, לשיפור תנאי העבודה, ולקידום הרווחה הכלכלית והחברתית. התאחדות העובדים הכללית היא חברה במועצה העולמית של התאחדויות העובדים (ILO).

2. התאחדות העובדים (התאחדות העובדים הכללית) - התאחדות העובדים הכללית הישראלית, שהוקמה בשנת 1946, היא התאחדות העובדים הגדולה ביותר בישראל. היא מייצגת מעל 1.5 מיליון עובדים, ופועלת למען זכויות העובדים, לשיפור תנאי העבודה, ולקידום הרווחה הכלכלית והחברתית. התאחדות העובדים הכללית היא חברה במועצה העולמית של התאחדויות העובדים (ILO).

3. התאחדות העובדים (התאחדות העובדים הכללית) - התאחדות העובדים הכללית הישראלית, שהוקמה בשנת 1946, היא התאחדות העובדים הגדולה ביותר בישראל. היא מייצגת מעל 1.5 מיליון עובדים, ופועלת למען זכויות העובדים, לשיפור תנאי העבודה, ולקידום הרווחה הכלכלית והחברתית. התאחדות העובדים הכללית היא חברה במועצה העולמית של התאחדויות העובדים (ILO).

4. התאחדות העובדים (התאחדות העובדים הכללית) - התאחדות העובדים הכללית הישראלית, שהוקמה בשנת 1946, היא התאחדות העובדים הגדולה ביותר בישראל. היא מייצגת מעל 1.5 מיליון עובדים, ופועלת למען זכויות העובדים, לשיפור תנאי העבודה, ולקידום הרווחה הכלכלית והחברתית. התאחדות העובדים הכללית היא חברה במועצה העולמית של התאחדויות העובדים (ILO).

5. התאחדות העובדים (התאחדות העובדים הכללית) - התאחדות העובדים הכללית הישראלית, שהוקמה בשנת 1946, היא התאחדות העובדים הגדולה ביותר בישראל. היא מייצגת מעל 1.5 מיליון עובדים, ופועלת למען זכויות העובדים, לשיפור תנאי העבודה, ולקידום הרווחה הכלכלית והחברתית. התאחדות העובדים הכללית היא חברה במועצה העולמית של התאחדויות העובדים (ILO).

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס - משווג

ש ש ר י -

מס. 182

חומר: 111130 נוב 68

הודפס: 112230

אל :המשרד ירושלים
מאת:מפישראל ביו יורק

ש ש ר י -

קומיי.

האגרת הירדנית מ-6/11 על ירושלים.
בכוונתנו להשיב ע"י הקוים הבאים:

- א. הסענות ישנות בכללן, באגרות ובאומים של בציג ירדן וזכו לתשובה באגרותינו ובאומינו.
- ב. החוק המבדמורי עליו מסתמך אל-פארא בטענויותיו בשאר בתוקף גם אצלנו ואנו ממשיכים לפעול לפיו. מאידך הירדנים הפרו אותן בקביעות בשנות כיבושם. יחסם למקומות הקדושים ולאתרי תרבות הופגנו עי הריסת כל הרובע היהודי על 35 בתי כנסת שהיו בו ומוסדות חנוך רבים ועי חלול בית הקברות על הר הזיתים.
- ג. היה טוב אילו היינו יכולים להסתמך על דוח או הצהרה כלשהם מטעם בציג אונסקו שביקר אצלנו.

תקופ

תלוצה א+לוינזון

תא/שק

א.ה.ש. 5728
מ.י. ק.ה.ש. 1388

י"ז חשוון תשכ"ט
8 גורב 68

מס. 237/68

לכבוד
מר יהודה חמיר
משרד ראש הממשלה
ירושלים

א.נ.י.

הנדון: בית המדרש המוסלמי (חשמונדיה) -
בוס 29

כידוע לך, הופקע המבנה במסגרת הפקעה הירודי.

הנהלת הוראקף פתחה אלינו מספר פעמים ובקשה שנעשה
לבטול ההפקעה.

נראה לנו כי יש מקום להענות לבקשה שכן המבנה הוא
בעל ערך הסטורי ודתי חשוב למוסלמים, משוכנה בחחילת המאה ה-14
ע"י הממלוקים ושמש מאז בשנים כמקום הפילה ולמוד.
בתור נמצאים גם קברים קדושים.

אורה לך אם תעלה ענין זה בפני הועדה המתאימה.

ב ב ר כ ה,

מיוון בוגושתי
הממונה על עניני מזרח העיר
הממונה על עניני מזרח העיר
הממונה על עניני מזרח העיר
הממונה על עניני מזרח העיר

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

1917

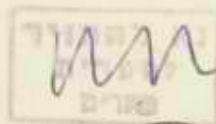
1917

1917

1917

8-1 *ms*
UNITED NATIONS
SECURITY
COUNCIL

Distr.
GENERAL

S/8890*
6 November 1968

ORIGINAL: ENGLISH

LETTER DATED 6 NOVEMBER 1968 FROM THE PERMANENT REPRESENTATIVE
OF JORDAN TO THE UNITED NATIONS ADDRESSED TO THE SECRETARY-
GENERAL

Upon instructions from my Government, I have the honour to bring to Your Excellency's attention continuous Israeli acts of demolition and change of character of historical and religious buildings in the Holy City of Jerusalem, and attacks on, and looting of, antiquities.

Since the Israeli occupation of Jerusalem historical quarters, religious shrines and well-preserved architectural and historical buildings were demolished or were threatened with demolition, and their character changed.

A detailed account of these Israeli lawless measures is mentioned in the attached letter of His Worship the Mayor of Jerusalem and the annexes thereto.

I have the honour to request that this letter and attachments be circulated as an official document of the General Assembly and the Security Council.

Please accept, etc.

(Signed) Muhammad H. EL-FARRA
Ambassador
Permanent Representative

* Also issued under the symbol A/7309.

His Excellency
The Minister of Culture and Information
Amman

Your Excellency,

Greetings,

I seize the opportunity of the visit to Amman this week of H.E. Major General Karl Brunner, United Nations Custodian of Cultural Property in Arab Territory, so as to present Your Excellency with this memorandum on the subject of Israeli attacks on Arab and Moslem antiquities in Jerusalem for the purpose of making this memorandum available to His Excellency the Custodian for his study and further comment to UNESCO with copies to H.E. the United Nations Secretary-General.

1. The successive régimes which governed Jerusalem, the most recent being the British Mandate and the Hashemite Jordanian Arab rule, committed themselves and observed the recommendations of antiquity experts, town planning and architecture for the protection and maintenance of the character and features of buildings within and outside the walls of Jerusalem in general, and the religious historical and national heritage buildings in particular. Instructions applied - both military and administrative - by both régimes prohibited any change in the form or type of such buildings and insisted upon keeping them maintained, restored and enlivened for all times so as to exhibit the historical development of architecture in Jerusalem, and narrate the story of every house and every part of it to the present and future generations.

2. Extending from this rule, the first action taken by the British military Governor upon occupation of Jerusalem, was to "issue a military order in 1918 prohibiting the inhabitants of Jerusalem from effecting any change, demolition or repair in any buildings in the city or within a radius of 2,500 metres from Damascus Gate in the centre of the city without obtaining a written permit from the authorities" (Jerusalem City plan, by Kendall, page 4).

3. In order to secure the best results in maintaining the character and features of architecture, whether ancient or medieval, the Mandatory Government invited specialized town planning and antiquity specialists, and introduced strict and detailed legislation for preventing any change in, or the removal of, any building within the Jerusalem walls.

/...

4. The Hashemite Jordanian Arab rule continued to strictly apply the above legislation, which has always won the admiration of all antiquity specialists and town planners as well as visitors.
5. Then came the great disappointment when, immediately after Israeli occupation in June 1967, the Israeli army demolished a part of a big quarter within the walls near the western wall of the Holy Mosque of Omar, and in less than two days removed 135 stone houses and mosques all having the character of medieval architecture in Moslem North African style, properly maintained, in good sanitary conditions and inhabited by no less than 650 people. The buildings were removed without any regard as to their historical, religious or architectural value. The Israelis then falsely claimed that those buildings were in a poor state of repair and that their removal was for beautifying the district.
6. In April 1968, the Israeli occupation authorities issued an administrative order expropriating an area of 116 dunums of land and properties also within the City walls, as shown in the enclosed map.
7. This new area includes 595 Arab Moslem houses mostly of two or three storeys each, made of the famous Jerusalem stone dating back about 800 years. These buildings include 12 endowed to the Aqsa Mosque, 99 that are North African Moslem endowments, 354 private Jerusalem Moslem family endowments, while the remaining 130 are private properties of Jerusalem Arab families.
8. The Moslem endowment buildings include the Fakhriyya Zawiya and a mosque, both belonging to the Shafiete Sect, and the Abu Madyan Al-Ghawth Zawiya of North African Moslems. Both these Zawiyas are now threatened with demolition together with adjacent buildings that are endowed to them. I am enclosing two photographs - photograph No. 1 showing a group of buildings adjacent to the Haram Al-Sharif from the west, including the above-mentioned Fakhriyya Zawiya and a large area that had been congested with stone buildings recently demolished, as well as some of the stones remaining therefrom. Photograph No. 2 shows another stage of the demolition, where some of the buildings in photograph No. 1 do not appear any more but, in their place, a truck carrying the debris of houses demolished by them in July 1968. Upon close examination, a truck is seen at the gate of Al-Haram Al Sharif known as the Magharbeh Quarter and directly behind it appears the Dome of the Rock Mosque itself and the minarets of the Haram area.

9. Demolition still continues with all indications that the Israelis are continuing the removal of the rest of the buildings adjacent to Al-Haram Al-Sharif including the Fakhriyya Zawiya and other adjacent ones endowed thereto. All indications show that after completing this operation they will move forward to demolish the remaining western buildings included in the above-mentioned Israeli new expropriation Order.

10. Some of the most outstanding among those buildings are Moslem schools built of red and black polished stone during the Memluke period, including the Tashtamoniyya and Qasr Al-Imam schools, the latter built by Zaher Bibars in Bab Al-Silsilah. Besides these school buildings, a complete market of stone buildings of admirable historical character, called the Silsilah Quarter Market, merging with another market in the centre of the City - the Bashura Market, of antiquity, architectural and historical fame; both of these markets are threatened with demolition.

11. Foreign antiquity scholars in Jerusalem were horrified by these acts. I have learnt that one of their institutions in the City had recently started photographing all these buildings as a step towards submitting a scientific, historical and architectural study, which will undoubtedly reveal and prove the continuous attacks being committed by the Israeli authorities against the outstanding architectural and cultural heritage in Jerusalem, as well as the determination to change the character of the City, thus gradually removing Arab and Moslem antiquity buildings and replacing them by Israeli Jewish ones.

12. Any lover of culture and scholarship is deeply saddened to see a girls' school in the Arab quarter, with a capacity of 300, changed under Israeli arms to an Israeli religious court, in contravention with the provisions of the Hague Convention of 14 May 1954, prohibiting occupation authorities from changing the characteristics of cultural places. I am enclosing a photograph of this school after its change into a court bearing a sign in Hebrew indicating the existence of a high Israeli religious court in the building.

13. Israel's representative in the Security Council denied, during the discussion on Jerusalem in May 1968, that the Israeli forces demolished two Moslem mosques in the Magharbeh Quarter. He claimed first that there were no mosques especially among the buildings they demolished in June 1967, but when the Jordanian

/...

representative to the United Nations surprised him on the following day with the Royal Report issued by the British Mandatory rule in 1930, with respect to the Burag and Wailing Wall, containing a plan of the site in the southern part of which appears an English sign marked "Mosque", the Israeli delegate insisted on denying the demolition and alleged that the mosques were still standing and extended a personal invitation to the Jordanian delegate to visit Jerusalem to ascertain the existence of those mosques. And when in vain the Jordanian delegate tried to explain or convince him that the two mosques were wiped out with the demolition of the 135 houses, with bulldozers in 1967, the Jordanian delegate requested that a United Nations Controller should be invited to undertake a verification mission on this question.

14. The presence now of a United Nations commissioner for the protection of antiquities in the occupied areas facilitates the inspection of these and similar sites. I believe that upon receipt of this memorandum he can inspect the whole area including places that have been or are on the way to being demolished. If he has no objection the commissioner might do well to contact several persons responsible for Moslem endowments, among whom I cite the following:

- (1) Sheikh Helmi Muhtaseb, President of the Moslem Organization, Jerusalem;
- (2) Sheikh Saaddin Alami, Mufti of Jerusalem;
- (3) Sheikh Said Sabri, Religious Judge of Jerusalem;
- (4) Mr. Hasan Tahboub, Director General of Endowments, Jerusalem.

15. All, or any one of the people mentioned above, would be willing to accompany H.E. the Commissioner to visit and see all these contraventions.

16. These buildings, whether demolished or awaiting their turn to be demolished, were or are in good state of repair and supplied with all sanitary facilities. They have always been kept clean, and any false claim that they were ruined is without foundation, and intended to mislead the outside world and provide a justification for their expropriation.

17. There is a group of buildings that were actually destroyed as a result of the 1948 fight, belonging to Arabs and/or Jews, which need rebuilding not expropriation because they are in ruins. Such buildings constitute only a part of the Arab buildings that have been expropriated. Some of the families owning them have started rebuilding sections of these houses within the financial means

available to them; and they have gradually proceeded with their plans restoring the old Arab architectural character in accordance with building regulations laid down by the Jerusalem Municipality. Most of the existing buildings are in a good state of repair, but all are threatened with the danger of demolition.

18. These buildings are part of the history of Jerusalem and the Arab Moslem influence there. Any part, house or path of them presents an aspect of culture, history and scholarship in the City.

19. Israel attempts to destroy the heritage and history with bulldozers and axes. We call the world's conscience, Governments, organizations, whether cultural, historical, or religious, to demand the immediate inspection of our historical sites and their content of valuable heritage which should be protected as in similar cases throughout the world.

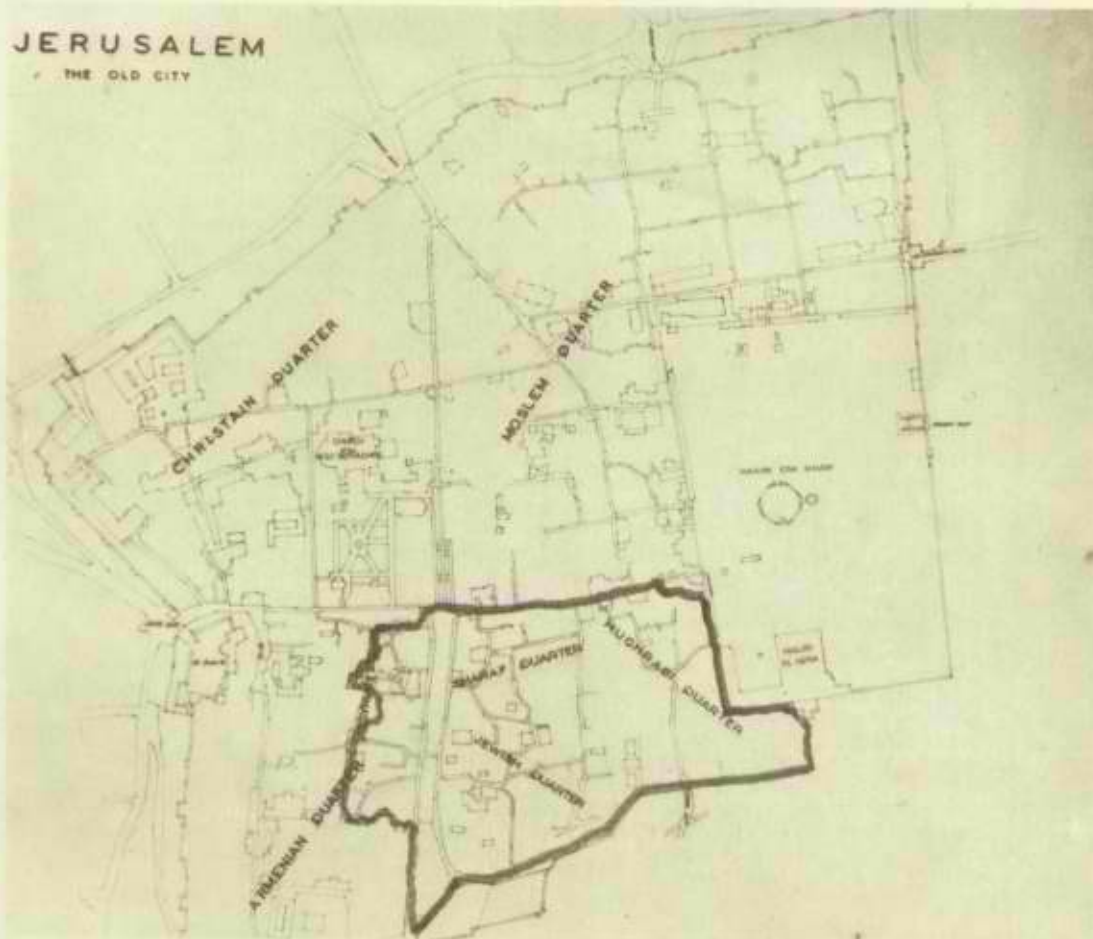
19. I request Your Excellency to kindly communicate this appeal to H.E. the United Nations Secretary-General, to H.E. the UNESCO Director-General and to all antiquity organizations in the world, so that they all may stand with us for stopping this wave of aggression on Jerusalem, its history and treasures.

With highest esteem,

(Signed) ROUHI EL KHATEEB
Mayor of Jerusalem

/...

בלתי מסווג

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס

מס 129

חובר: 08:00 ב' 68

חופס: 08:30

מ-י-ב

אל : המשרד לירושלים

מא : ממוסד אל ביר לודק

מאום 2. קומי. העתק רושינגטון.

להלן אגרת ירושלים מ-11.6 שפורסמה היום:

S/8890

6 NOVEMBER 1968.

UPON INSTRUCTIONS FROM MY GOVERNMENT, I HAVE THE HONOUR TO BRING TO YOUR EXCELLENCY'S ATTENTION CONTINUOUS ISRAELI ACTS OF DEMOLITION AND CHANGE OF CHARACTER OF HISTORICAL AND RELIGIOUS BUILDINGS IN THE OLD CITY OF JERUSALEM, AND ATTACKS ON, AND LOOTING OF, ANTIQUITIES.

SINCE THE ISRAELI OCCUPATION OF JERUSALEM HISTORICAL QUARTERS, RELIGIOUS SHRINES AND WELL-PRESERVED ARCHITECTURAL AND HISTORICAL BUILDINGS WERE DEMOLISHED OR WERE THREATENED WITH DEMOLITION, AND THEIR CHARACTER CHANGED.

A DETAILED ACCOUNT OF THESE ISRAELI LAWLESS MEASURES IS MENTIONED IN THE ATTACHED LETTER OF HIS WORSHIP THE MAYOR OF JERUSALEM AND THE ANNEXES THERETO.

I HAVE THE HONOUR TO REQUEST THAT THIS LETTER AND ATTACHMENTS BE CIRCULATED AS AN OFFICIAL DOCUMENT OF THE GENERAL ASSEMBLY AND THE SECURITY COUNCIL.

PLEASE ACCEPT, ETC.

QUOTE-

HIS EXCELLENCY
THE MINISTER OF CULTURE AND INFORMATION
AMMAN

YOUR EXCELLENCY,

GREETINGS,

I SEIZE THE OPPORTUNITY OF THE VISIT TO AMMAN THIS WEEK OF H.E. MAJOR GENERAL KARL BRUNNER, UNITED NATIONS CUSTODIAN OF CULTURAL PROPERTY IN ARAB TERRITORY, SO AS TO PRESENT YOUR EXCELLENCY WITH THIS MEMORANDUM ON THE SUBJECT OF ISRAELI ATTACKS ON ARAB AND MOSLEM ANTIQUITIES IN JERUSALEM FOR THE PURPOSE OF MAKING THIS MEMORANDUM AVAILABLE TO HIS EXCELLENCY THE CUSTODIAN FOR HIS STUDY AND FURTHER COMMENT TO UNESCO WITH COPIES TO H.E. THE

U

1. THE SUCCESSIVE REGIMES WHICH GOVERNED JERUSALEM, THE MOST RECENT BEING THE BRITISH MANDATE AND THE HASHEMITE JORDANIAN ARAB RULE, COMMITTED THEMSELVES AND OBSERVED THE RECOMMENDATIONS OF ANTIQUITY EXPERTS, TOWN PLANNING AND ARCHITECTURE FOR THE PROTECTION AND MAINTENANCE OF THE CHARACTER AND FEATURES OF BUILDINGS WITHIN AND OUTSIDE THE WALLS OF JERUSALEM IN GENERAL, AND THE RELIGIOUS HISTORICAL AND NATIONAL HERITAGE BUILDINGS IN PARTICULAR. INSTRUCTIONS APPLIED-BOTH MILITARY AND ADMINISTRATIVE- BY BOTH REGIMES PROHIBITED ANY CHANGE IN THE FORM OR TYPE OF SUCH BUILDINGS AND INSISTED UPON KEEPING THEM MAINTAINED, RESTORED AND ENLIVENED FOR ALL TIMES SO AS TO EXHIBIT THE HISTORICAL DEVELOPMENT OF ARCHITECTURE IN JERUSALEM, AND NARRATE THE STORY OF EVERY HOUSE AND EVERY PART OF IT TO THE PRESENT AND FUTURE GENERATIONS.

2. EXTENDING FROM THIS RULE, THE FIRST ACTION TAKEN BY THE BRITISH MILITARY GOVERNOR UPON OCCUPATION OF JERUSALEM, WAS TO "ISSUE A MILITARY ORDER IN 1918 PROHIBITING THE INHABITANTS OF JERUSALEM FROM EFFECTING ANY CHANGE, DEMOLITION OR REPAIR IN ANY BUILDINGS IN THE CITY OR WITHIN A RADIUS OF 2,500 METRES FROM DAMASCUS GATE IN THE CENTRE OF THE CITY WITHOUT OBTAINING A WRITTEN PERMIT FROM THE AUTHORITIES" (JERUSALEM CITY PLAN, BY KENDALL, PAGE 4).

3. IN ORDER TO SECURE THE BEST RESULTS IN MAINTAINING THE CHARACTER AND FEATURES OF ARCHITECTURE, WHETHER ANCIENT OR MEDIEVAL, THE MANDATORY GOVERNMENT INVITED SPECIALIZED TOWN PLANNING AND ANTIQUITY SPECIALIST, AND INTRODUCED STRICT AND DETAILED LEGISLATION FOR PREVENTING ANY CHANGE IN, OR THE REMOVAL OF, ANY BUILDING WITHIN THE JERUSALEM WALLS.

4. THE HASEMITE JORDANIAN ARAB RULE CONTINUED TO STRICTLY APPLY THE ABOVE LEGISLATION, WHICH HAS ALWAYS WON THE ADMIRATION OF ALL ANTIQUITY SPECIALISTS AND TOWN PLANNERS AS WELL AS VISITORS.

5. THEN CAME THE GREAT DISAPPOINTMENT WHEN, IMMEDIATELY AFTER ISRAELI OCCUPATION IN JUNE 1967, THE ISRAELI ARMY DEMOLISHED A PART OF A BIG QUARTER WITHIN THE WALLS NEAR THE WESTERN WALL OF THE HOLY MOSQUE OF OMAR, AND IN LESS THAN TWO DAYS REMOVED 135 STONE HOUSES AND MOSQUES ALL HAVING THE CHARACTER OF MEDIEVAL ARCHITECTURE IN MOSLEM NORTH AFRICAN STYLE, PROPERLY MAINTAINED, IN GOOD SANITARY CAONDITIONS AND INHABITED BY NO LESS THAN 650 PEOPLE. THE BUILDINGS WERE REMOVED WITHOUT ANY REGARD AS TO THEIR HISTORICAL, RELIGIOUS OR ARCHITECTURAL VALUE. THE ISRAELIS THEN FALSELY CLAIMED THAT THOSE BUILDNGS WERE IN A POOR STATE OF REPAIR AND THAT THEIR REMOVAL WAS FOR BEAUTIFYING THE DISTRICT.

6. IN APRIL 1968, THE ISRAELI OCCUPATION AUTHORITIES ISSUED AN ADMINISTRATIVE ORDER EXPORPRIATING AN AREA OF 116 DUNUMS OF LAND AND PROPERTIES ALSO WITHIN THE CITY WALLS, AS SHOWN

7. THIS NEW AREA INCLUDES 595 ARAB MOSLEM HOUSES MOSTLY OF TWO OR THREE STOREYS EACH, MADE OF THE FAMOUS JERUSALEM STONE DATING BACK ABOUT 800 YEARS. THESE BUILDINGS INCLUDE 12 ENDOWED TO THE AQSA MOSQUE, 99 THAT ARE NORTH AFRICAN MOSLEM ENDOWMENTS, 354 PRIVATE JERUSALEM MOSLEM FAMILY ENDOWMENTS, WHILE THE REMAINING 130 ARE PRIVATE PROPERTIES OF JERUSALEM ARAB FAMILIES.

B. THE MOSLEM ENDOWMENT BUILDINGS INCLUDE THE FAKHRIYYA ZAWIYA AND A MOSQUE, BOTH BELONGING TO THE SHAFI'ITE SECT, AND THE ABU MADYAN AL-GHAWTH ZAWIYA OF NORTH AFRICAN MOSLEMS. BOTH THESE ZAWIYAS ARE NOW THREATENED WITH DEMOLITION TOGETHER WITH ADJACENT BUILDINGS THAT ARE ENDOWED TO THEM. I AM ENCLOSEING TWO PHOTOGRAPHS - PHOTOGRAPH NO. 1 SHOWING A GROUP OF BUILDINGS ADJACENT TO THE HARAM AL-SHARIF FROM THE WEST, INCLUDING THE ABOVE-MENTIONED FAKHRIYYA ZAWIYA AND A LARGE AREA THAT HAD BEEN CONGESTED WITH STONE BUILDINGS RECENTLY DEMOLISHED, AS WELL AS SOME OF THE STONES REMAINING THEREFROM. PHOTOGRAPH NO. 2 SHOWS ANOTHER STAGE OF THE DEMOLITION, WHERE SOME OF THE BUILDINGS IN PHOTOGRAPH NO. 1 DO NOT APPEAR ANY MORE BUT, IN THEIR PLACE, A TRUCK CARRYING THE DEBRIS OF HOUSES DEMOLISHED BY THEM IN JULY 1968. UPON CLOSE EXAMINATION, A TRUCK IS SEEN AT THE GATE OF AL-HARAM AL-SHARIF KNOWN AS THE MAGHARBEH QUARTER AND DIRECTLY BEHIND IT APPEARS THE DOME OF THE ROCK MOSQUE ITSELF AND THE MINARETS OF HARAM AREA.

9. DEMOLITION STILL CONTINUES WITH ALL INDICATIONS THAT THE ISRAELIS ARE CONTINUING THE REMOVAL OF THE REST OF THE BUILDINGS ADJACENT TO AL-HARAM AL-SLARIF INCLUDING THE FAKHRIYYA ZAWIYA AND OTHER ADJACENT ONES ENDOWEE THERETO. ALL INDICATIONS SHOW THAT AFTER COMPLETING THIS OPERATION THEY WILL MOVE FORWARD TO DEMOLISH THE REMAINING WESTER BUILDINGS INCLUDED IN THE ABOVE-MENTIONED ISRAELI NEW EXPORPRIATION ORDER.

10. SOME OF THE MOST OUTSTANDING AMONG THOSE BUILDINGS ARE MOSLEM SCHOOLS BUILT OF RED AND BLACK POLISHED STONE DURING THE MEMLUKE PERIOD, INCLUDING THE TASHTAMORIYYA AND QASR AL-IMAM SCHOOLS, THE LATTER BUILT BY ZAHER BIBARS IN BAB AL-SILSILAH, BESIDES THSE SCHOOL BUILDINGS, A COMPLETE MARKET OF STONE BUILDINGS OF ADMIRABLE HISTORICAL CHARACTER, CALLED THE SILSILAH QUARTER MARKET, MERGING WITH ANOTHER MARKET IN THE CENTRE OF THE CITY - THE BAHURA MARKET, OF ANTIQUITY, ARCHITECTURAL AND HISTORICAL FAME, BOTH OF THESE MARKETS ARE THREATENED WITH DEMOLITION.

11. FOREIGN ANTIQUITY SCHOLARS IN JERUSALEM WERE HORRIFIED BY THESE ACTS. I HAVE LEARNT THAT ONE OF THEIR INSTITUTIONS IN THE CITY HAD RECENTLY STARTED PHOTOGRAPHING ALL THESE

בלתי מסווג

BUILDINGS AS A STEP TOWARDS SUBMITTING A SCIENTIFIC, HISTORICAL AND ARCHITECTURAL STUDY, WHICH WILL UNDOUBTEDLY REVEAL AND PROVE THE CONTINUOUS ATTACKS BEING COMMITTED BY THE ISRAELI AUTHORITIES AGAINST THE OUTSTANDING ARCHITECTURAL AND CULTURAL HERITAGE IN JERUSALEM, AS WELL AS THE DETERMINATION TO CHANGE THE CHARACTER OF THE CITY, THUS GRADUALLY REMOVING ARAB AND MOSLEM ANTIQUITY BUILDINGS AND REPLACING THEM BY ISRAELI JEWISH ONES.

12. ANY LOVER OF CULTURE AND SCHOLARSHIP IS DEEPLY SADDENED TO SEE A GIRLS' SCHOOL IN THE ARAB QUARTER, WITH A CAPACITY OF 300, CHANGED UNDER ISRAELI ARMS TO AN ISRAELI RELIGIOUS COURT, IN CONTRAVENTION WITH THE PROVISIONS OF THE HAGUE CONVENTION OF 14 MAY 1954, PROHIBITING OCCUPATION AUTHORITIES FROM CHANGING THE CHARACTERISTICS OF CULTURAL PLACES. I AM ENCLOSED A PHOTOGRAPH OF THIS SCHOOL AFTER ITS CHANGE INTO A COURT BEARING A SIGN IN HEBREW INDICATING THE EXISTENCE OF A HIGH ISRAELI RELIGIOUS COURT IN THE BUILDING.

13. ISRAELI'S REPRESENTATIVE IN THE SECURITY COUNCIL DENIED, DURING THE DISCUSSION ON JERUSALEM IN MAY 1968, THAT THE ISRAELI FORCES DEMOLISHED TWO MOSLE MOSQUES IN THE MAGHARBEH QUARTER. HE CLAIMED FIRST THAT THERE WERE NO MOSQUES ESPECIALLY AMONG THE BUILDINGS THEY DEMOLISHED IN JUNE 1967, BUT WHEN THE JORDANIAN REPRESENTATIVE TO THE UNITED NATIONS SURPRISED HIM ON THE FOLLOWING DAY WITH THE ROYAL REPORT ISSUED BY THE BRITISH MANDATORY RULE IN 1930, WITH RESPECT TO THE BURQA AND WAILING WALL, CONTAINING A PLAN OF THE SITE IN THE SOUTHERN PART OF WHICH APPEARS AN ENGLISH SIGN MARKED "MOSQUE", THE ISRAELI DELEGATE INSISTED ON DENYING THE DEMOLITION AND ALLEGED THAT THE MOSQUES WERE STILL STANDING AND EXTENDED A PERSONAL INVITATION TO THE JORDANIAN DELEGATE TO VISIT JERUSALEM TO ASCERTAIN THE EXISTENCE OF THOSE MOSQUES. AND WHEN IN VAIN THE JORDANIAN DELEGATE TRIED TO EXPLAIN OR CONVINCE HIM THAT THE TWO MOSQUES WERE WIPED OUT WITH THE DEMOLITION OF THE 135 HOUSES, WITH BULLDOZERS IN 1967, THE JORDANIAN DELEGATE REQUESTED THAT A UNITED NATIONS CONTROLLER SHOULD BE INVITED TO UNDERTAKE A VERIFICATION MISSION ON THIS QUESTION.

14. THE PRESENCE NOW OF A UNITED NATIONS COMMISSIONER FOR THE PROTECTION OF ANTIQUITIES IN THE OCCUPIED AREAS FACILITATES THE INSPECTION OF THESE AND SIMILAR SITES. I BELIEVE THAT UPON RECEIPT OF THIS MEMORANDUM HE CAN INSPECT THE WHOLE AREA INCLUDING PLACES THAT HAVE BEEN OR ARE ON THE WAY TO BEING DEMOLISHED. IF HE HAS NO OBJECTION THE COMMISSIONER MIGHT DO WELL TO CONTACT SEVERAL PERSONS RESPONSIBLE FOR MOSLEM ENDOWMENTS, AMONG WHOM I CITE THE FOLLOWING:

- (1) SHEIKH HELMI MUHTASEB, PRESIDENT OF THE MOSLEM ORGANIZATION, JERUSALEM,
- (2) SHIKH SAADDIN ALAMI, MUFTI OF JERUSALEM,

משרד החוץ

בלתי מסווג

(3) SHEIKH SAID SABRI, RELIGIOUS JUDGE OF JERUSALEM,
(4) MR. HASAN TAHBOUB, DIRECTOR GENERAL OF ENDOWMENTS, JERUSALEM.

מברק נכנס

15. ALL, OR ANY ONE OF THE PEOPLE MENTIONED ABOVE, WOULD BE WILLING TO ACCOMPANY H.E. THE COMMISSIONER TO VISIT AND SEE ALL THESE CONTRAVENTIONS.

16. THESE BUILDINGS, WHETHER DEMOLISHED OR AWAITING THEIR TURN TO BE DEMOLISHED, WERE OR ARE IN GOOD STATE OF REPAIR AND SUPPLIED WITH ALL SANITARY FACILITIES. THEY HAVE ALWAYS BEEN KEPT CLEAN, AND ANY FALSE CLAIM THAT THEY WERE RUINED IS WITHOUT FOUNDATION, AND INTENDED TO MISLEAD THE OUTSIDE WORLD AND PROVIDE A JUSTIFICATION FOR THEIR EXPROPRIATION.

17. THERE IS A GROUP OF BUILDINGS THAT WERE ACTUALLY DESTROYED AS A RESULT OF THE 1948 FIGHT, BELONGING TO ARABS AND/OR JEWS, WHICH NEED REBUILDING NOT EXPROPRIATION BECAUSE THEY ARE IN RUINS. SUCH BUILDINGS CONSTITUTE ONLY ~~SOME OF THE ARAB BUILDINGS THAT HAVE BEEN EXPROPRIATED.~~

(CORRECTION TO ABOVE LINE SHOULD READ -

A PART OF THE ARAB BUILDINGS THAT HAVE BEEN EXPROPRIATED. SOME OF THE FAMILIES OWNING THEM HAVE STARTED REBUILDING SECTIONS OF THESE HOUSES WITHIN THE FINANCIAL MEANS AVAILABLE TO THEM, AND THEY HAVE GRADUALLY PROCEEDED WITH THEIR PLANS RESTORING THE OLD ARAB ARCHITECTURAL CHARACTER IN ACCORDANCE WITH BUILDING REGULATIONS LAID DOWN BY THE JERUSALEM MUNICIPALITY. MOST OF THE EXISTING BUILDINGS ARE IN A GOOD STATE OF REPAIR, BUT ALL ARE THREATENED WITH THE DANGER OF DEMOLITION.

18. THESE BUILDINGS ARE PART OF THE HISTORY OF JERUSALEM AND THE ARAB MOSLEM INFLUENCE THERE. ANY PART, HOUSE OR PATH OF THEM PRESENTS AN ASPECT OF CULTURE, HISTORY AND SCHOLARSHIP IN THE CITY.

19. ISRAEL ATTEMPTS TO DESTROY THE HERITAGE AND HISTORY WITH BULLDOZERS AND AXES. WE CALL THE WORLD'S CONSCIENCE, GOVERNMENTS, ORGANIZATIONS, WHETHER CULTURAL, HISTORICAL, OR RELIGIOUS, TO DEMAND THE IMMEDIATE INSPECTION OF OUR HISTORICAL SITES AND THEIR CONTENT OF VALUABLE HERITAGE WHICH SHOULD BE PROTECTED AS IN SIMILAR CASES THROUGHOUT THE WORLD.

20. I REQUEST YOUR EXCELLENCY TO KINDLY COMMUNICATE THIS APPEAL TO H.E. THE UNITED NATIONS SECRETARY-GENERAL, TO H.E. THE UNSCO DIRECTOR - GENERAL AND TO ALL ANTIQUITY ORGANIZATIONS IN THE WORLD, SO THAT THEY ALL MAY STAND WITH US FOR STOPPING THIS WAVE OF AGGRESSION ON JERUSALEM, ITS HISTORY AND TREASURES.

WITH HIGHEST ESTEEM,

(SIGNED) ROUHI EL KHATEEB, MAYOR

OF JERUSALEM
"7 UNQUOTE"

111317 X 88

ג/א

2004 6 10/16 13/10
10/17 12/1 10/16 6/17
Jerusalem, 6 November 1968

Mr. T. Kollek
Mayor of Jerusalem.

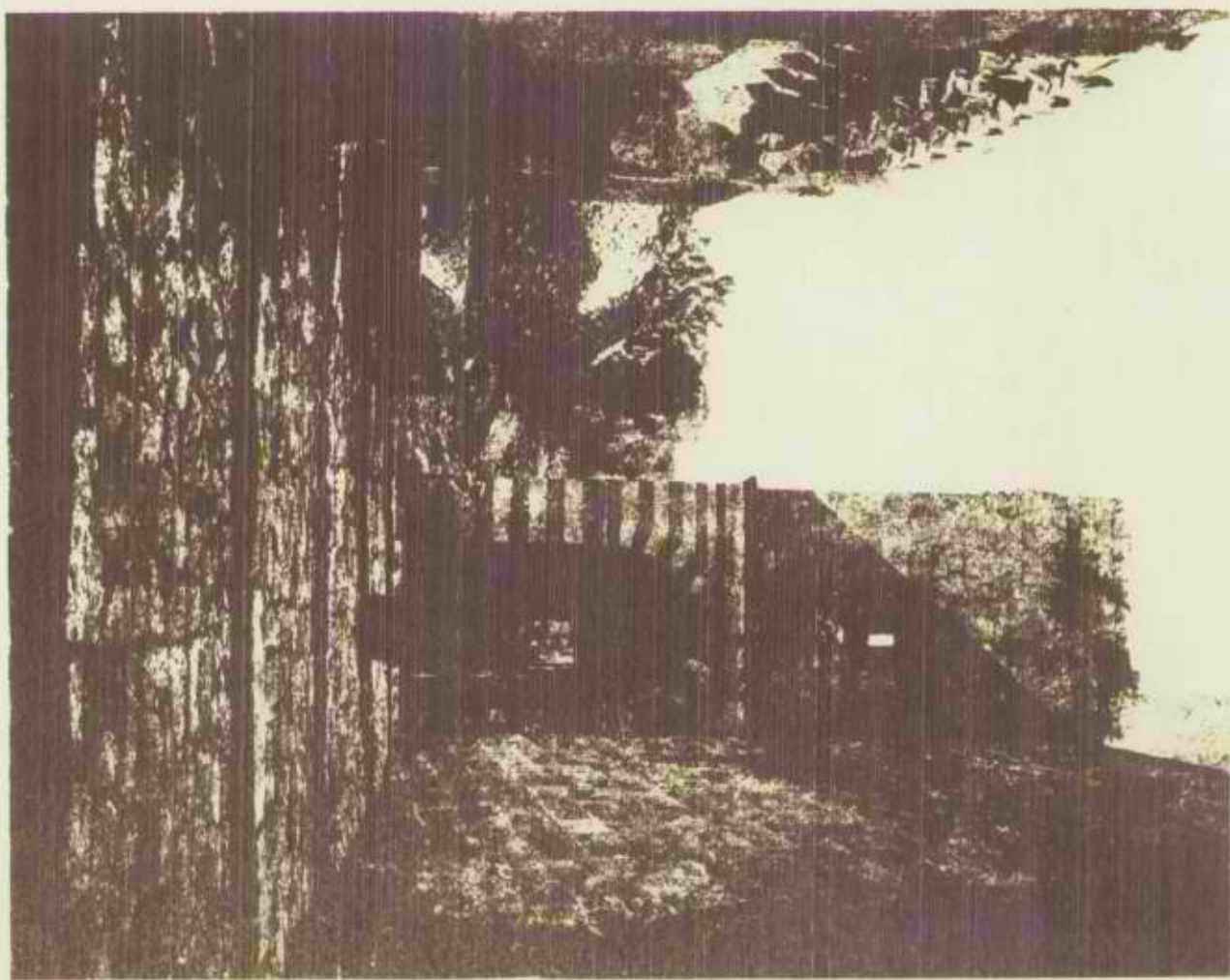
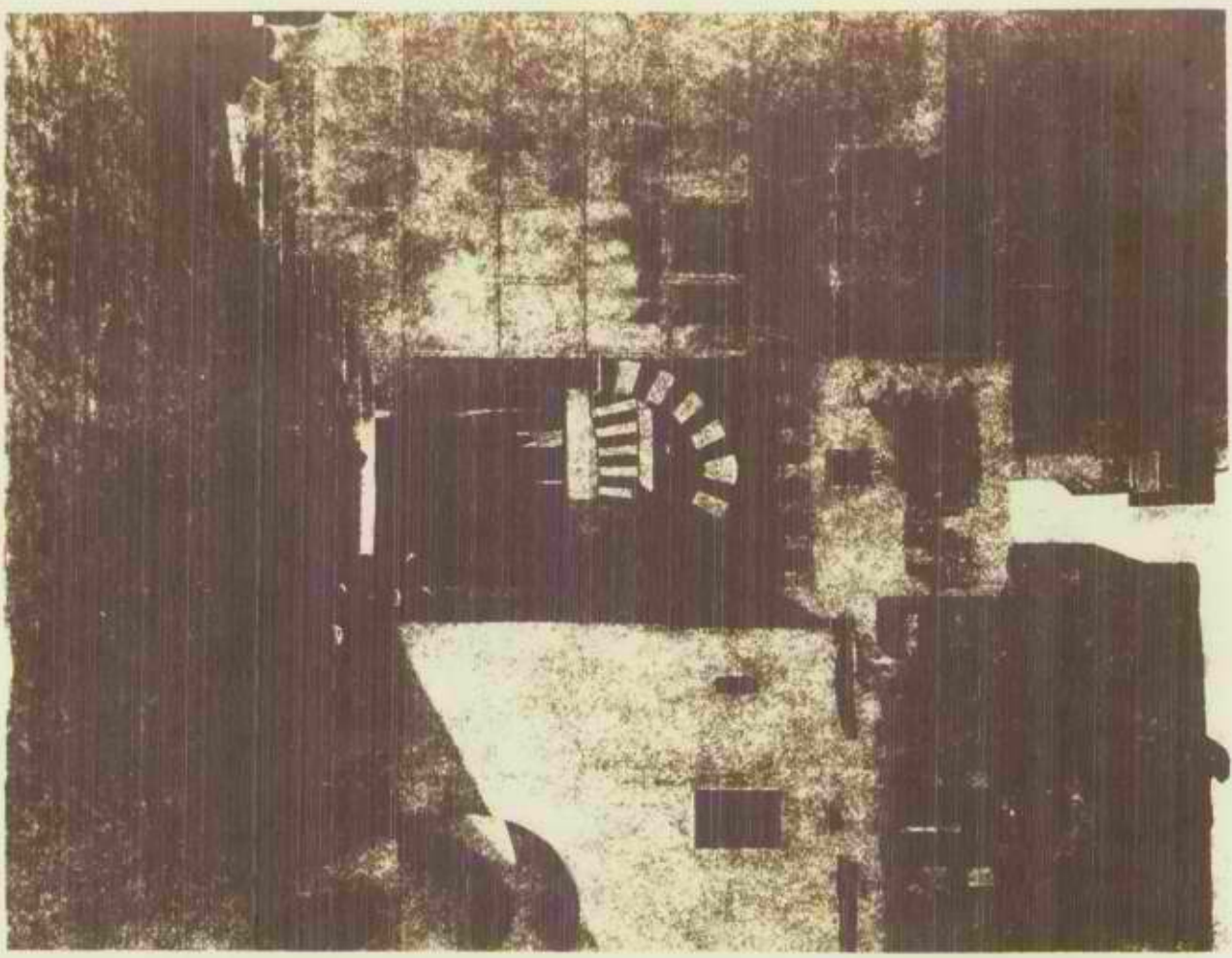
Your letter of 30 July 1968 in which you expressed appreciation for the repair work done by us in the Old City, has been a source of encouragement to us, for we regard it as both our privilege and as a duty to preserve buildings of historical and cultural importance.

I was therefore, particularly pleased to hear from my colleagues Mr. Benvenisti and Mr. Minsker of your recent walk through the Old City. I understand they showed you many of the buildings which are in bad state of disrepair so as in fact to constitute a danger not only to their inhabitants but also to passers - by. *It is only sorry.* It is regrettable that the owners of such houses do not always make our task easier by offering us the cooperation, which, as you stated in your letter, we need so badly. I can assure you we shall spare no effort in our vital work of preservation showing the utmost respect for the architecture of the buildings and for their significance.

Thanking you again for your interest in Jerusalem.

With kind regards and best wishes,

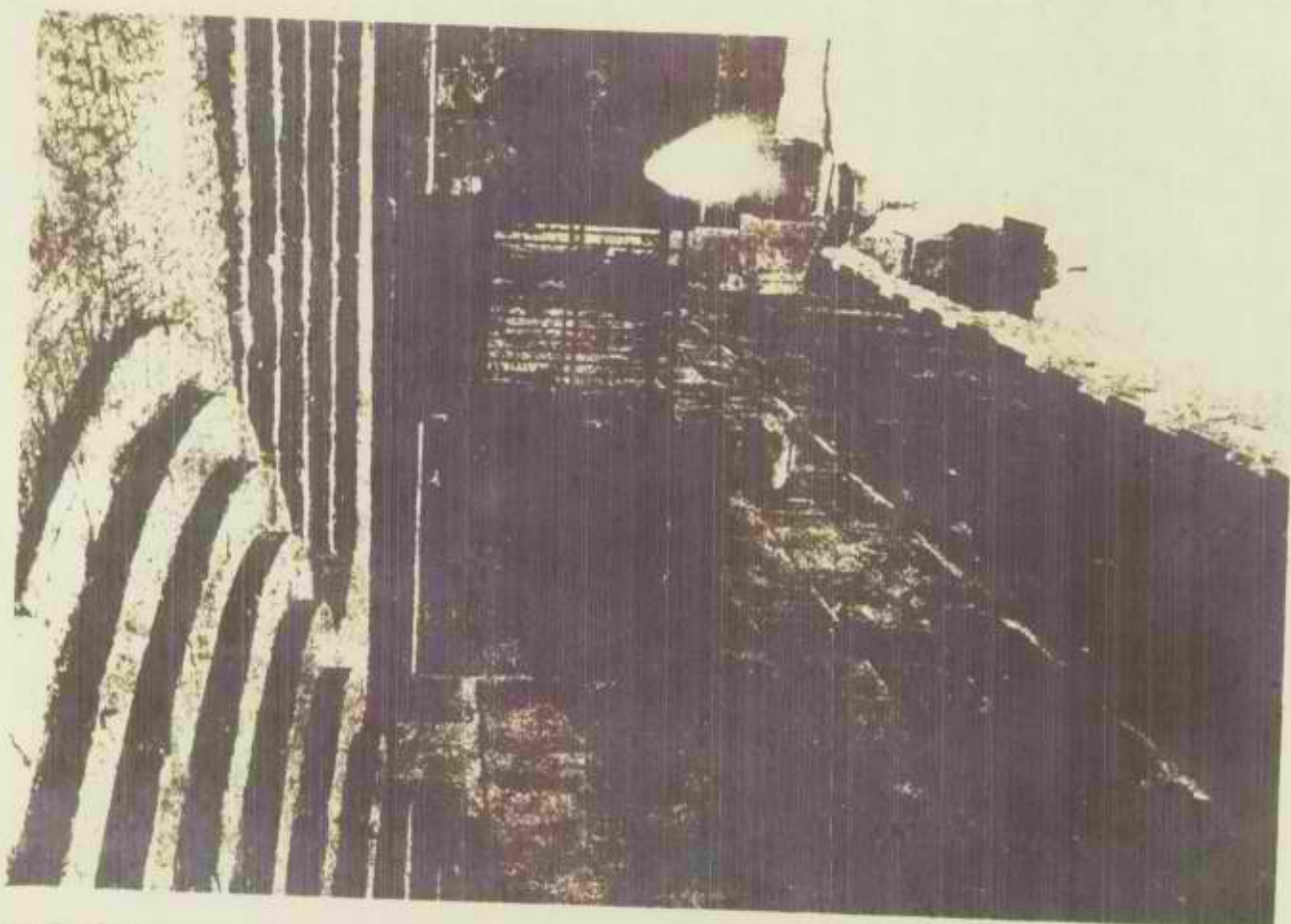
10/17 12/1 10/16 6/17

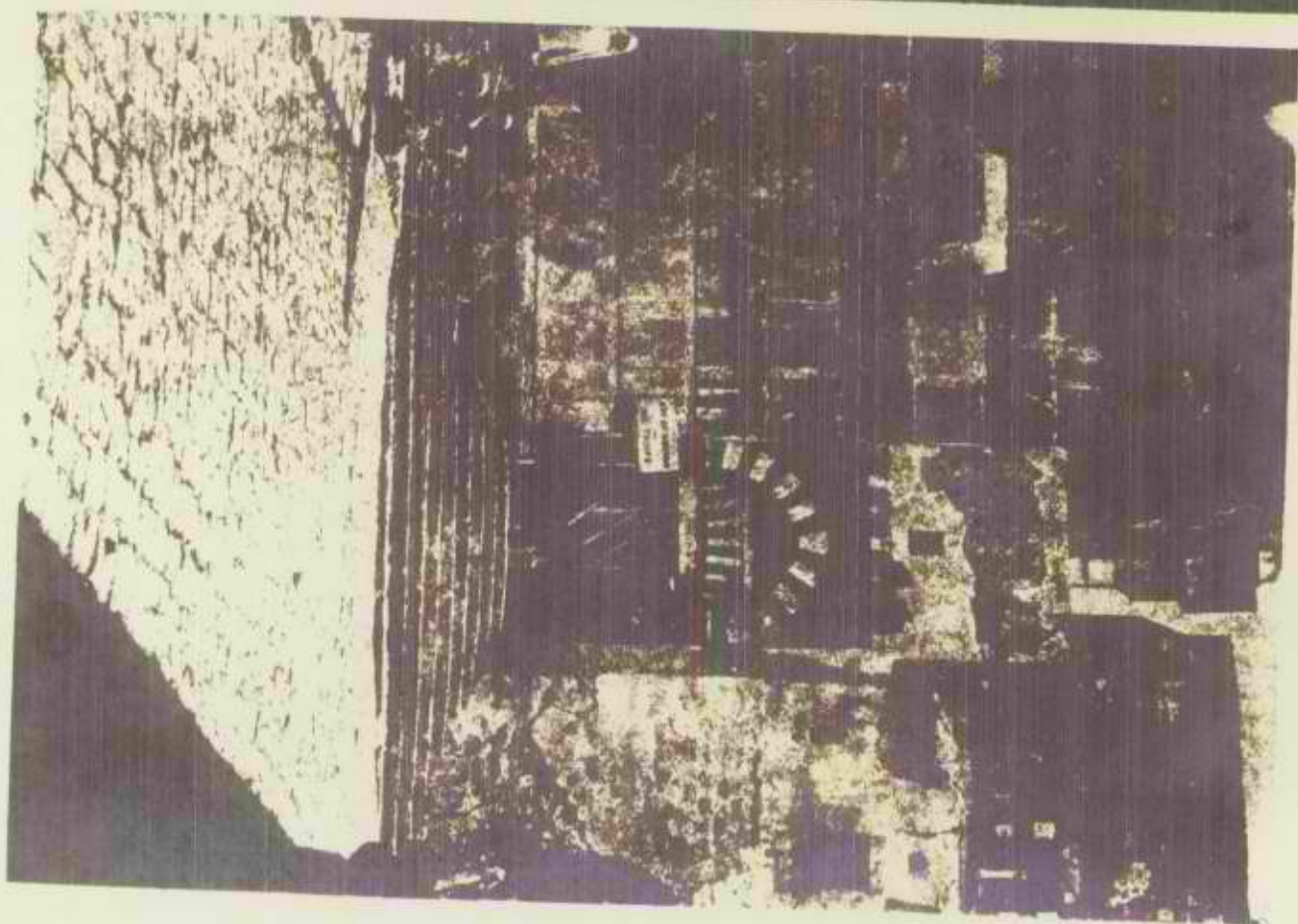
0025 HE

0026 HE

VUES DES ENTRÉES MODERNES. A, SUD-OUEST. B, NORD-OUEST.

(nord est)

(sud est)

LA GRANDE ENCEINTE. VUE DE LA FACE OCCIDENTALE.

משרד ראש הממשלה

1. מכרז, תל, מנהל
2. ~~מכרז, תל, מנהל~~
3. סודי

ירושלים, ו' בחשוון תשכ"ט
28 באוקטובר 1968

לכבוד
מר צבי רפיה,
משרד החוץ,
ירושלים.

א.נ.,

להלן דו"ח פינוי תושבים מהרובע היהודי, עד ל-28.10.68.

סה"כ ההוצאה 222.700 ל"י (אפיוצ'ים)

527	תושבים
171	חדרים
15	חנויות

בברכה,

דוד צפרוני.

UNITED NATIONS
SECURITY
COUNCIL

2/21.1. 1968

Distr.
GENERAL

S/8864*
22 October 1968

ORIGINAL: ENGLISH

LETTER DATED 22 OCTOBER 1968 FROM THE PERMANENT REPRESENTATIVE
OF KUWAIT ADDRESSED TO THE SECRETARY-GENERAL

..... With reference to the statement delivered this morning before the General Assembly by His Excellency the Foreign Minister of the State of Kuwait,^{1/} I have the honour to forward herewith some photographs, together with accompanying explanatory notes, pertaining to the conduct of Israeli forces in the occupied territories, and in Jerusalem in particular. May I request that you kindly circulate this material as an official document of both the General Assembly and the Security Council.

(Signed) Muhalhel Mohamad AL-MUDHAF
Ambassador, Permanent Representative

* Also issued under the symbol A/7287.

^{1/} A/PV.1702, pp. 51-71.

KUWAIT

PERMANENT MISSION OF

TO THE UNITED NATIONS

235 EAST 42ND STREET

NEW YORK 17, NEW YORK

TELEPHONE: MURRAY HILL 7-8284

MOSQUES DESTROYED AND MONUMENTS DESECRATED

"The cortege of Israeli destruction and desecration has spared neither mosque nor historic monument."

Upper Left:

Mosque destroyed in Karameh.

Upper Right:

Arab monument destroyed and desecrated in Gaza.

Lower Left:

Mosque destroyed in U.A.R.

Lower Right:

U.N. Headquarters, Mount Scopus, destroyed by the Israelis.

KUWAIT

PERMANENT MISSION OF

TO THE UNITED NATIONS

235 EAST 42ND STREET

NEW YORK 17, NEW YORK

TELEPHONE: MURRAY HILL 7-8284

DESECRATION OF HOLY PLACE OF ISLAM, THE AL-AQSA MOSQUE SECOND HOLIEST FOR ALL MOSLEMS

"An Israeli soldier with a sub-machine gun on his lap stopped me at the gate of the mosque this week as I was about to enter among the crowd of Israeli tourists, and asked me to cover my head in respect for the Jewish faith. He rejected my suggestion that I should take off my shoes as well out of respect for Islam.....Most of the place (was) converted into something like a museum."

- David Holden
Sunday Times of London
November 19, 1967

Upper Left:

Aqsa Mosque - door destroyed
and a temporary one erected.

Upper Right:

Typical Israeli tourists
entering the Dome of the Rock.

Lower Left and Lower Right:

Israeli tourists at the Aqsa Mosque
in Jerusalem.

KUWAIT

PERMANENT MISSION OF

TO THE UNITED NATIONS

235 EAST 42ND STREET

NEW YORK 17, NEW YORK

TELEPHONE: MURRAY HILL 7-8284

"WHO IS THE SLAYER?"
"WHO IS THE VICTIM?"
"SPEAK!"

Sophocles

"I am certain that the world
will judge the Jewish State by
what it will do to the Arabs."

Chaim Weizmann
"TRIAL & ERROR"

Upper Left:

Continuing the alteration of
the Arab character of the old
city of Jerusalem, Kosher
restaurants have been opened.

Upper Right:

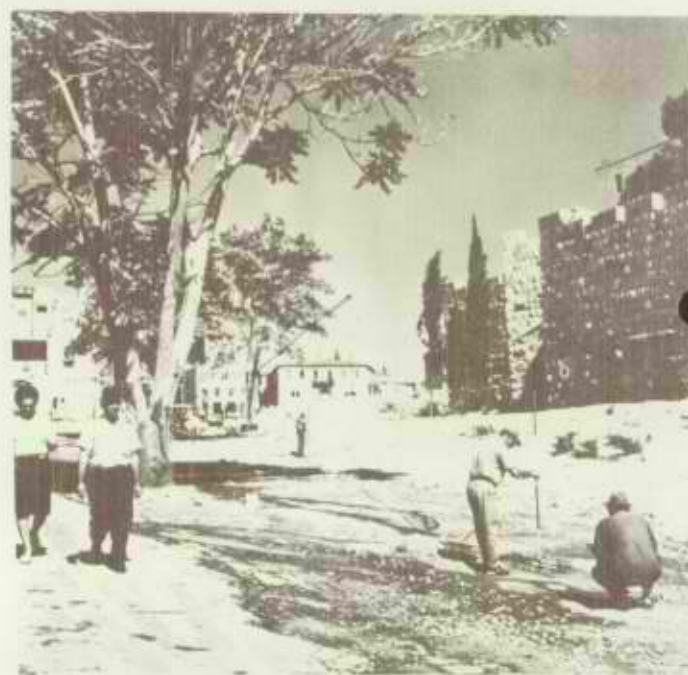
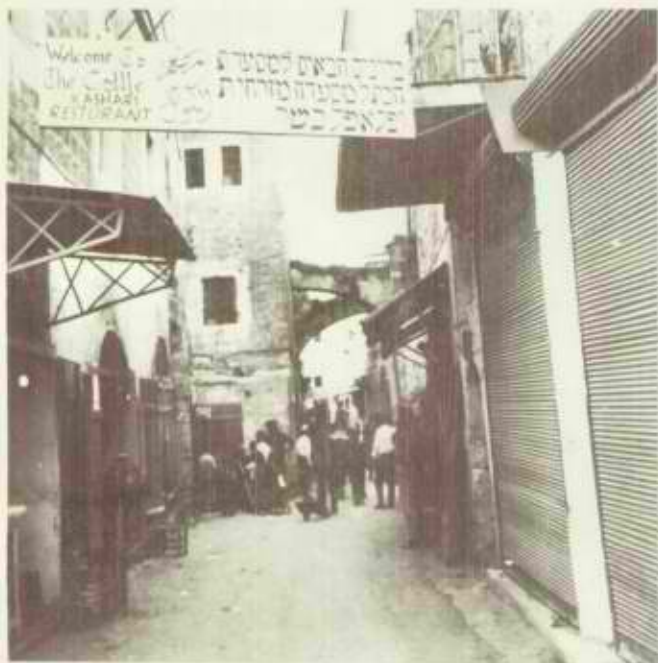
Israeli signs announcing
construction of a religious
study centre in occupied
Jerusalem, on the ruins of Arab
bulldozed homes.

Lower Left:

Israeli sign announcing an
Israeli housing project over
demolished Arab homes in
Jerusalem.

Lower Right:

What once were Arab homes in
Jerusalem are now a cleared area
where Israeli surveyors map new
projects.

KUWAIT

PERMANENT MISSION OF

TO THE UNITED NATIONS

235 EAST 42ND STREET

NEW YORK 17, NEW YORK

TELEPHONE: MURRAY HILL 7-8284

THE WAILING WALL

"Victory brings out the worst in everyone, and this applies to the Jews no less than to others."

- Malcolm Muggeridge
The Observer
December 24, 1967

Upper Left:

Remains of a house near the Wailing Wall.

Upper Right:

A view of the ruins near the Wailing Wall.

Lower Left:

A view of the ruins near the Wailing Wall.

Lower Right:

A view of the Wailing Wall and the adjacent ruins of Arab homes.

KUWAIT

PERMANENT MISSION OF

TO THE UNITED NATIONS

235 EAST 42ND STREET

NEW YORK 17, NEW YORK

TELEPHONE: MURRAY HILL 7-8284

THE MAILING WALL

"MAGHARBA QUARTER" COMPLETELY DEMOLISHED

Once Arabs and Jews lived here together
in peace - now there is room only for the
Zionist conqueror.

Upper Left:

Bulldozers clearing
"Magharba Quarter"

Lower Left:

Mailing Wall.

Upper Right:

Mailing Wall to-day.

Lower Right:

Mailing Wall. Bulldozer
demolishing Arab homes.

KUWAIT

PERMANENT MISSION OF

TO THE UNITED NATIONS

235 EAST 42ND STREET

NEW YORK 17, NEW YORK

TELEPHONE: MURRAY HILL 7-8284

THE WAILING WALL

The Israelis have claimed they had been prevented from visiting Old Jerusalem's Jewish shrines. The truth is that, in response to an appeal by the Conciliation Commission for Palestine, the Arab Governments pledged themselves "to guarantee freedom of access to the Holy Places, religious buildings and sites to Ministers of religion, pilgrims and visitors without distinction as to nationality or faith."

"....Israel replied that it was of the opinion that it would in the circumstances be in the interests of a constructive and final settlement if the matter of formulation were dealt with after more far-reaching consideration of these problems by the General Assembly."

It is therefore clear that Israel itself chose not to make any commitments regarding the Holy Places such as those made by the Arabs.

Upper Left:

Overlooking the Wailing Wall -
Announcement of a new branch
of Yeshiva University.

Upper Right:

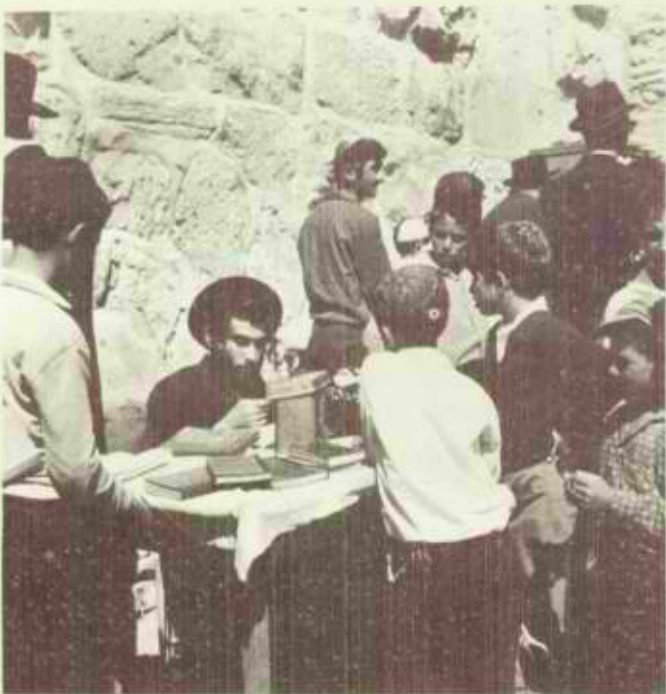
Two Arab women stopped by an
Israeli policeman and prohibited
from crossing the destroyed area
because they might disturb
Israelis at the Wailing Wall.

Lower Left:

Jewish boys before the Wailing
Wall.

Lower Right:

Israeli trucks & bulldozers
still working to clear Arab
area near the Wailing Wall.

KUWAIT

PERMANENT MISSION OF

TO THE UNITED NATIONS

235 EAST 42ND STREET

NEW YORK 17, NEW YORK

TELEPHONE: MURRAY HILL 7-8284

JERUSALEM UNDER ISRAELI OCCUPATION

"Zion is a wilderness..."
"Jerusalem a desolation"

Isaiah 64:10

Upper Left:

Orthodox Jews and tourists
refreshing themselves before
the ruins of Arab homes in
Jerusalem.

Upper Right:

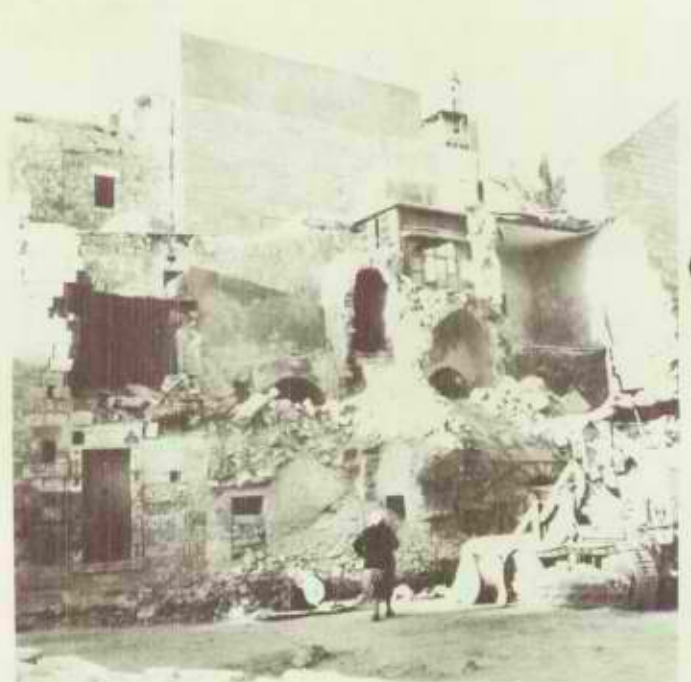
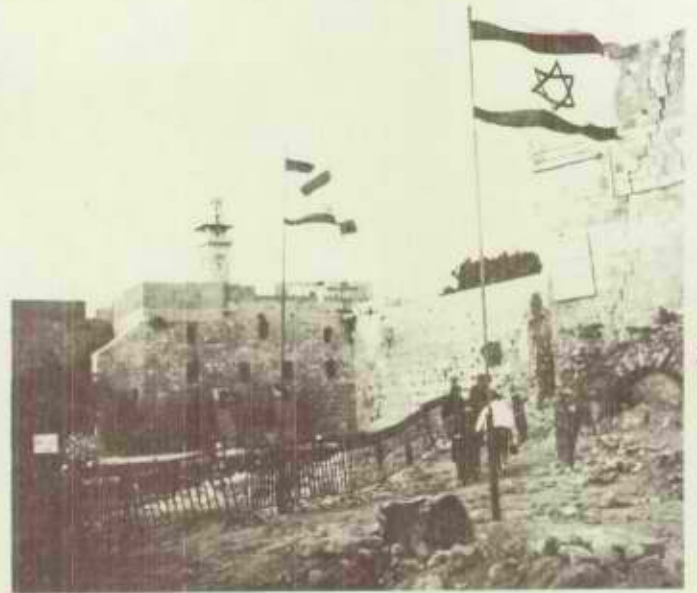
Israeli flags in Jerusalem.

Lower Left:

Israeli banner announcing new
bank in Jerusalem. An
illegally confiscated Kuwaiti
Airways Building.

Lower Right:

Israeli tractor before ruins of
Arab homes in Jerusalem.

PERMANENT MISSION OF

KUWAIT

TO THE UNITED NATIONS

235 EAST 42ND STREET

NEW YORK 17, NEW YORK

TELEPHONE: MURRAY HILL 7-8284

DESECRATION OF HOLY PLACE OF ISLAM -
THE MOSQUE OF OMAR

"Now under Israeli occupation, the Muslim Holy places in Jerusalem, particularly the Dome of the Rock and Aqsa Mosque, (the second holiest for all Moslems) have become tourist attractions."

"The main door of Aqsa Mosque, machine-gunned during the crisis, has been replaced with a temporary structure bearing a sign advising visitors on proper behaviour. Muslim prayer hours have been heavily curtailed in the Mosque, and the sanctity of the sites is lost."

Upper Left:

Mosque of Omar.

Upper Right:

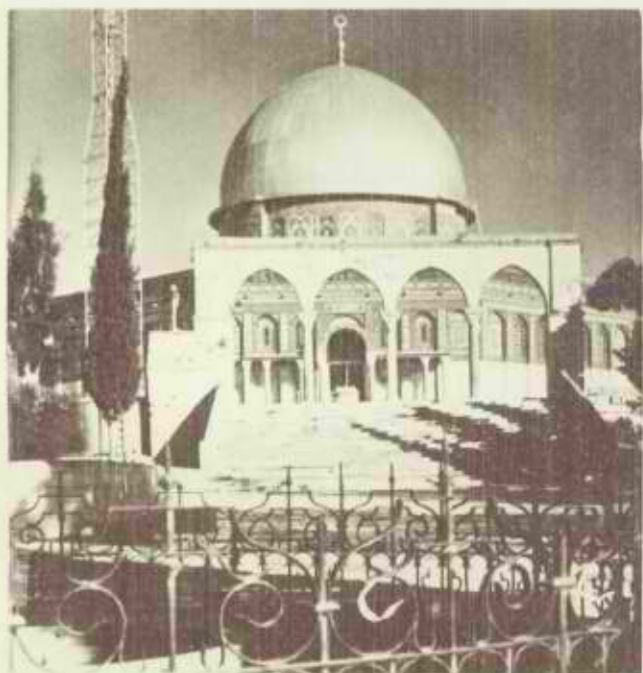
Israel soldier with Zionist flag, in court of Mosque of Omar.

Lower Left:

For Israeli youth even the Aqsa Mosque, a house of God, is a war trophy.

Lower Right:

Israeli sign on the Aqsa Mosque.

KUWAIT

PERMANENT MISSION OF

TO THE UNITED NATIONS

235 EAST 42ND STREET

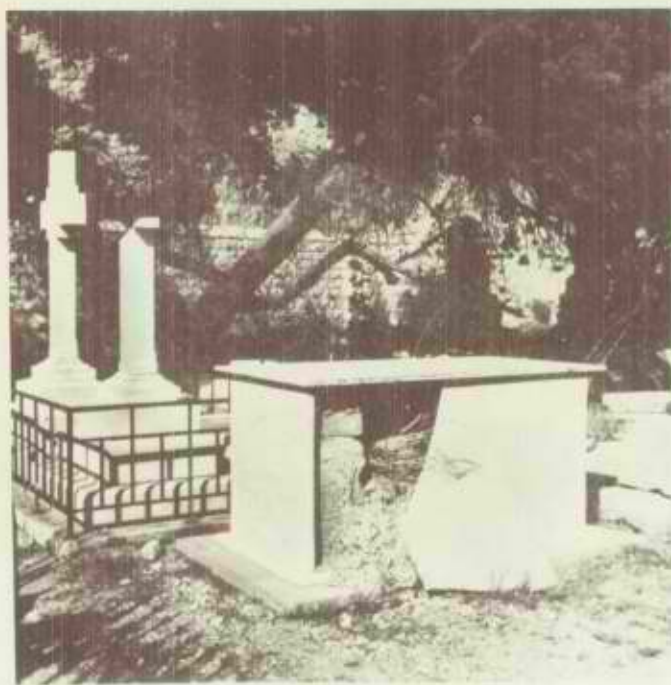
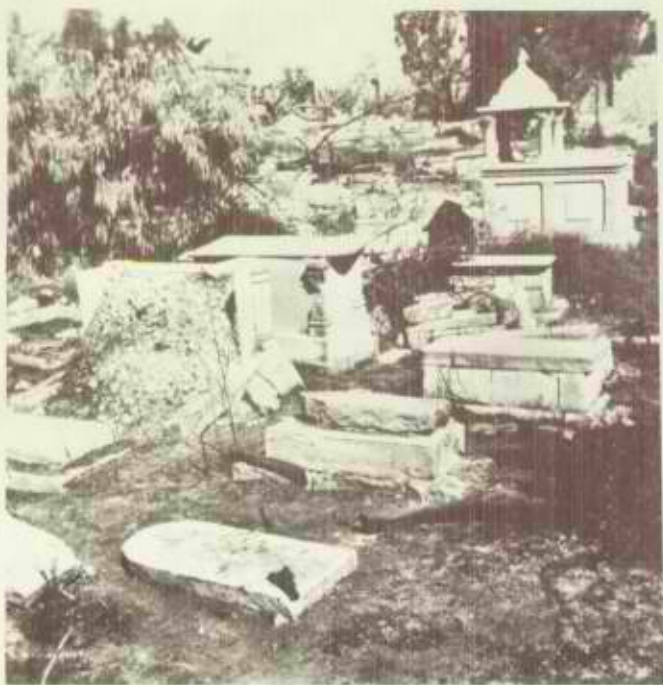
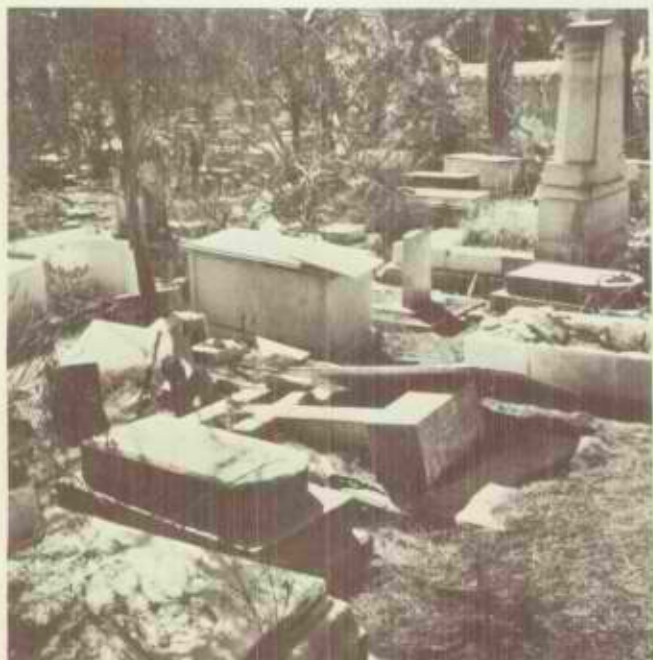
NEW YORK 17, NEW YORK

TELEPHONE: MURRAY HILL 7-8284

CHRISTIAN CEMETERIES DESECRATED BY ISRAELIS

.....Not even the dead were spared.....

The photographs show Greek Orthodox, Roman Catholic and Armenian Apostolic Cemeteries.

KUWAIT

PERMANENT MISSION OF

TO THE UNITED NATIONS

235 EAST 42ND STREET

NEW YORK 17, NEW YORK

TELEPHONE: MURRAY HILL 7-8284

ISRAELI BOMBS FOR CHURCHES AND HOSPITALS

Is the 'Mezzuzah' on the Gate of Saint Stephen enough to
absolve Israeli crimes.....?

Upper Left:

'Mezzuzah' on the Gate of
St. Stephen, Jerusalem.

Upper Right:

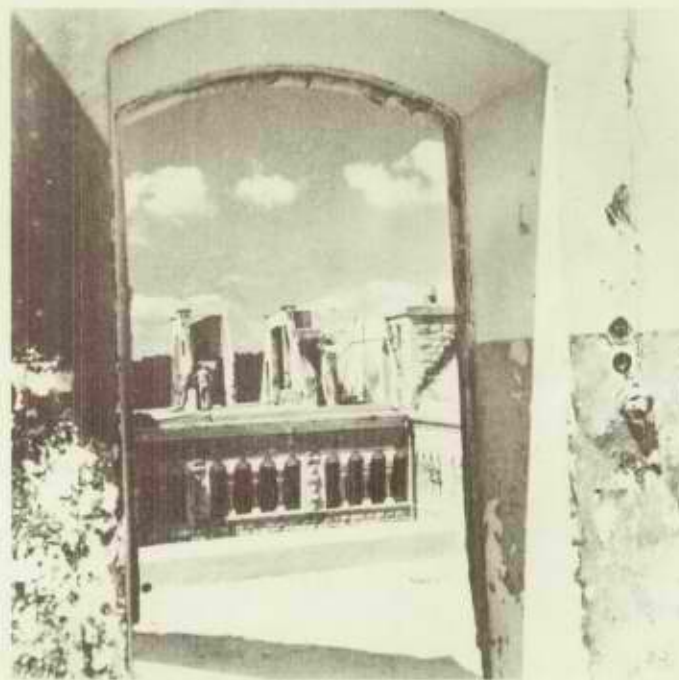
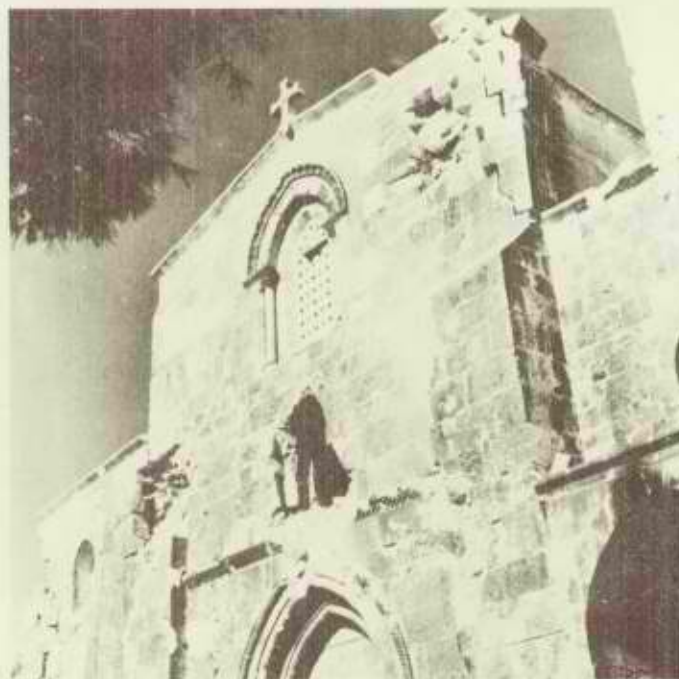
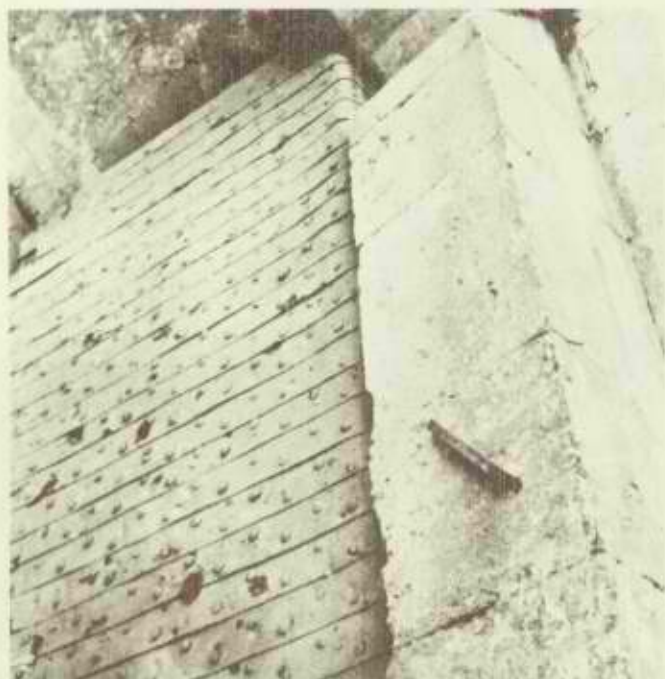
Church of Sainte-Anne,
Jerusalem - victim of
Israeli bombs.

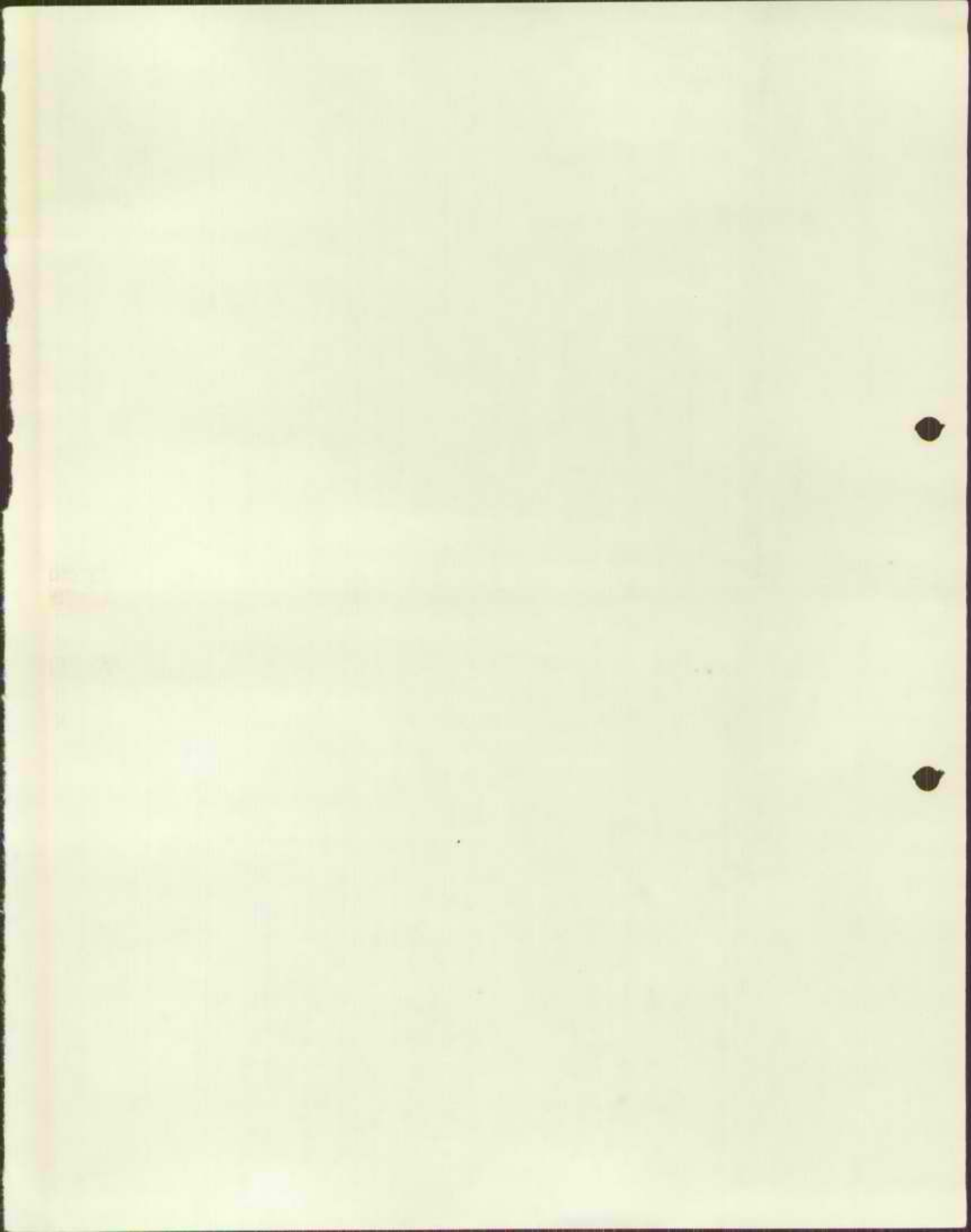
Lower Left:

Arab homes bulldozed to
open the Wailing Wall.

Lower Right:

Augusta Victoria Hospital -
Old City of Jerusalem -
destroyed by Israeli bombing.

יְרוּשָׁלַיִם, ה' בחשוון תשכ"ט
27 באוקטובר 1968

אל : גא"ט, ניו יורק

טאה: שלמה הלל, טמנכ"ל

הנדון: המוסר בעיר העתיקה - האגרת הסורית

מצ"ב דו"ח שנכתב ע"י מעקד משטרה מחוז ירושלים באונקסט השתא על "כידור
ושקטושים במזרח ירושלים" ובו גם חומר על הפעילות במקומה הירדנית.

באשר למצב לאחר מלחמת ששת הימים, נקטה לפני כמה חודשים המשטרה בשורת
צעדים חריפים לצמצום מימדי התופעות השליליות (זנות, מועדוני לילה וכו'),
ולאחרונה לא היו כל חלונות או פניות בכתב או בע"פ בענין זה מצד מנהיגי
מזרח ירושלים - נוצרים ומוסלמים - קטם מקיימת המשטרה פגע הדוק בנדון.
היחסים אהם טובים, וקיים שיתוף פעולה מלא, ולאחרונה הם הביעו הערכתם ושביעות
רצונם מהסידורים והטיפול של המשטרה.

ב ב ר כ ה,

שלמה הלל

העתק: מר ט. קומיי

מר ט. פרגאי

מא"ט ב'

טז"חיים

(23) (פ"ח)

בדור השפועים במזרח ירושלים

היה יסודות ע"י אלמנה בוגרית.

א. סדרה

1.0 כ ל ר

בתקופת השלטון הירדני לא ניתנו בירושלים רשיונות למכירת משקאות מסכרים למסלטים בפלי באדים, לא היו בתי קפה שהתקיימו בהם מופעים אמנותיים וכן לא נוהלו בתי בושט ברשיון.

2.0 בתי קפה ובארים

2.1 בתקופה הירדנית היו בירושלים 66 בתי קפה מכל הגדלים בתוך החומות ומחוץ לה (כולל דוכלים מוכרי קפה שהכינו את סוורתם בתוך מבנה).

מחוץ לחומות פעלו 17 בארים אשר לכאורה מכרו רק משקאות קלים אולם, מתחת לדלפק ניתן היה לקבל גם משקאות חריפים.

בשנת 1960 נפתח מועדון לילה "אוריינס האוס" בו נתקיימו ריקודים סאלוביים וזאת במסווה ובחסות העדה הנוצרית-ארמנית. כעבור מספר חדשים נסגר המקום ע"י השלטונות. מלון יהודי שבו ניתן היה גם לרקוד, גם לבלות וגם לחזות במופעים טובים היה מלון "קרלטון" בגבול רמאללה אשר שינה את שמו לאחר מכן ל-"הילטון". בתוך החומות פעלו ברשיון 5 מסבאות ברובע הנוצרי.

2.2 לאחר מלחמת 6 הימים לא נתווספו בתי קפה על ה-66 שהיו קיימים אולם בוספו 7 בארים על אלה הקיימים ובכולם הוחל במכירת משקאות מסכרים. נחלק מן הבארים בכנסו שותפים יהודיים, תזמורות מבעימות בכמה מסקומות אלה, ואילו בשניים מהם מתקיימים מופעים כולל ריקודי בטן וחשפנות.

3.0 יצאניות ובתי בושט

3.1 כאמור, לא היו בתקופה הירדנית בתי בושט ברשיון. בכל זאת היו קיימים מספר בתי בושט קוויזי רשמיים ואחרים פחות ידועים:-

(א) בית בושט סל חדיג'ה מוחמד חאלד יאסין בשכונת איל עול סילואן - ראס אל עמוד.

(ב) לודה סאלח סספו לחין בשכונת אל - עול - סילואן;

(ג) סמירה בשכונת שועמאת.

(ד) אלמנה טורקיה ליד פריג' בשכונת בית חנינה

(ה) אום ימין בשכונת יהודית בעיר העתיקה.

(ו) ואדי ג'וז (ליד מסעון הצדוק) מנהל ע"י אטה חברובית.

(ז) שיר ג'ראח - מנהל ע"י אלמנה בוצריה.

מלבד אלה היו מובאות, ע"י שווייץ, ירמיות מאירופה יטר לבתי מלון וסם היו מופגשות עם אילי הון מקוריים. יראת שרר

היה חזק לא ניתנו בירושלים רשיונות למכירת משקאות מסכרים בפלי באדים, לא היו בתי קפה שהתקיימו בהם מופעים אמנותיים וכן לא נוהלו בתי בושט ברשיון.

3.2 כיום לא מתקיימים יותר בתי הכנסת שעסקו בימי ירדן. לעומת זאת פועלות בירושלים מזרח כמעט כל היצאניות ממערב שמספרן מגיע ל-100. בנוסף אל אלה מבקרות בעיר כ-10 יצאניות במטווע ליוט מעריי. אחרות, אלה גם אלה אין להן בתים או חדרים לקבלת הלקוחות, הן מבקרות במספר בארים שם מקטרים אותן עם הלקוחות. הן גם ובעיקר מסתובבות בקבוצות ברחובות מזרח ירושלים כולל בין החומות ומוצאות לעצמן לקוחות ממסייעות אותן לבתיהם (בתי הלקוחות) או למקומות ציבוריים או בתוך שכונות.

3.3 המסמדה עשתה לצמצום הבטייה. מיד כחם מלחמת 6 הימים בעברו וגורמו מספר יצאניות אוסטריות. בערכו בקביעות סדירות שכתוצאה מהם בעברו יצאניות אשר נכלאו ל-48 שעות. מהן בודדות שעזבו את העיר (במידה והן זרות) ואילו סדירות חוזרות לסדרן. בערכו בקורי הסדרה בפארים (אשר כולם עוסקים ללא רטרון) והוגשו דוחות נגדם.

ב. הערכת מצב

4.0 פעילות אישים וחוגים דתיים

- 4.1 התקיימו מגעים, בנושא, בין הסיח' חילמי אל מוחתסב לבין נציג בסורי קרתא, הרב וייסטיט, במטרה לפעול נגד אי הצניעות וההתנהגות הבלתי סדירות.
- 4.2 בערכה פגישה (8.8.68) של אנשי דת מוסלמיים ונוצרים וכן אישים ממזרח ירושלים, כולל נציגות ארגוני הנשים. הוצע תחילה להעביר פניה לאו"ם ואילו אחר כך הוצע לטגר מברק מסותף אל ראש הממשלה. שרם גובש בוסח שיתקבל על דעת כל המשתתפים. ארגון הנשים, מצדו, לא המתין והוציא היום (12.8.68), כרוז בנדון, שהופץ במזרח ירושלים.
- 4.3 הסיח' חילמי אל מוחתסב סיבח את המשטרה בהר הבית על פעילותיה ועזרתה.

5.0 פעולות אפשריות

- 5.1 בדונה ההצעה לאסור רטרונות למכירת קטקאות הרופים בתוך החומות; ההצעה לא נתקבלה מאחר וגם בעבר, בתקופת השלטון הירדני, ביתנו רטרונות לבעלי טכאות נוצריים ברובע הנוצרי. שלילתם תהווה פגיעה ישירה בנוצריים בלבד.
- 5.2 חשומת לב כי החלק הארי של בעלי הבארים הנס ערבים,
- 5.3 בעית הרטרונות תפתר עם כניסתו לחקפו של חוק התסדיר, שאז ניתן יהיה להגביל ולא לאסר רטרונות לעסקים ולבעלי עסקים שלא יראו לבד.
- 5.4 מניעת מופעי השפנות בחלק המזרחי של העיר עלולה לגרום לתקריות לגבי מופעים בכלל בחלק המערבי.

ג. הנחיות חפצור

6.0 הוראות בצוע

- 6.1 תעשה פעולה, במסגרת החוק לחיסול הזנות ברחובות.
- 6.2 תעשה פעולה לבקורים תכופים במקומות בידור בהם מתקיימים מופעי השפנות במגמה להמעיטם ולצמצמם.

- 6.3 תבדק האפשרות להקנות את האופי הקיצוני שבמוסעים מבלי לאסור אותם כליל, ע"מ למנוע השלכות דומות בסדרב העיר.
- 6.4 ייבדקו ויבדקו קריטריוני תבואה לריסוי לבתי ספרונים (קצין המהוז - פיריה - מספרה).
- 6.5 תוכן דמימה סמית (כולל הצלומי דמימות מתקופת ירון) על בעלי בתי סק שהיו דמאים למכור מטקאות הריפים בין כחלי החוסות ומחוצה להן.
- 6.6 תינתן עדיפות לקבלת דמימות למכירת מטקאות לבעלי מסכאות שלהם דמימות מתקופת ירון.

7.0 מגעים/פרסומים

- 7.1 ייערכו מגעים אדמיניסטרטיביים עם המתלוצנים (כגון הסיח' חילמי אל מוהסב) בהן יצביעו על עובדת קיומם ועבר של בתי ספרונים למיניהם ובתי בושת ומה פעולות השלטונות הישראליות לאיתור הבעיה. יירמז כי במדה ותועלה הבעיה באו"ם לא יהיה סבוס סכדכו להציב את הפרטים שבידינו על המצב ששרר בתקופת ירון כמו כן להעיר כי מכתבים בדרון שבסלחו למסדר ראס המסללה הופברו לטיפול המספרה.
- 7.2 אין לייזום פרסום פומבי לפעולות בלימה הזנות.
- 7.3 יבוהל יוסן פיוחד לריסום מספר התלוצנות והפניות, בנושא המוסר, והטיפול שביהן.

ירושלים, 12.8.68

ההחלטה את האופי הקיצוני שבמוסעים מבלי לאסור אותם כליל, ע"מ למנוע השלכות דומות בסדרב העיר.

ההחלטה קריטריוני תבואה לריסוי לבתי ספרונים (קצין המהוז - פיריה - מספרה).

ההחלטה תוכן דמימה סמית (כולל הצלומי דמימות מתקופת ירון) על בעלי בתי סק שהיו דמאים למכור מטקאות הריפים בין כחלי החוסות ומחוצה להן.

ההחלטה תינתן עדיפות לקבלת דמימות למכירת מטקאות לבעלי מסכאות שלהם דמימות מתקופת ירון.

ההחלטה ייערכו מגעים אדמיניסטרטיביים עם המתלוצנים (כגון הסיח' חילמי אל מוהסב) בהן יצביעו על עובדת קיומם ועבר של בתי ספרונים למיניהם ובתי בושת ומה פעולות השלטונות הישראליות לאיתור הבעיה. יירמז כי במדה ותועלה הבעיה באו"ם לא יהיה סבוס סכדכו להציב את הפרטים שבידינו על המצב ששרר בתקופת ירון כמו כן להעיר כי מכתבים בדרון שבסלחו למסדר ראס המסללה הופברו לטיפול המספרה.

אין לייזום פרסום פומבי לפעולות בלימה הזנות.

ההחלטה יבוהל יוסן פיוחד לריסום מספר התלוצנות והפניות, בנושא המוסר, והטיפול שביהן.

פירוק מבנים ליד הכותל המערבי

להלן סיכום ישיבה שנערכה ב-30.10.68 במשרד החוץ
בהשתתפות:

מר ש. הלל, סמנכ"ל, משרד החוץ
הרב ד. פריד, מנהל המחלקה למקומות קדושים, משרד הדתות
מר צ. רפיה, משרד החוץ

1. אין למשרד החוץ התנגדות להריסת המבנה הנמצא סמוך לקצה
הדרומי של החומה המערבית, צפונית לקפת רובינזון (כמסומן בתרשים המצ"ב).
מאחר והמבנה נבנה בחלקו העליון לחוף שטח הר-הבית וקירי המזרחי נראה
בנוי בחוף החומה עצמה, טיפס:

א. לבנות מחילה אחת המיועדת שמתהווה במזרח עם הריסת המבנה
ורק אח"כ להרוס המבנה.

ב. אין לבנות באזור חלק של המבנה הנמצא בחוף תחום הר-הבית.

ג. עקב פעולות הריסה שבוצעו בעבר בסמוך למבנה נחשפו יסודות
הבית וצראה שקיים חשש, עם מחילת הבטחים, למפולת האסון
לסחוף פסה גם מבנים מהחומה. לפיכך יש להקדים ולבצע הריסת
מבנה זה.

2. יש להרוס את בית-ההימנוס הצמוד לכותל (כמסומן בתרשים המצ"ב).
לפני ההריסה יש לבדוק את הצורך הטוביל אליו לאורך החומה איבנו ציבור
ציקון שפכים מהר-הבית ובמקרה שאכן כך הדבר יש למצוא מחילה פתרון
לציקון השפכים כדי למנוע הקוורס הן בצדה המערבי של החומה והן בחוף
הר-הבית.

3. סמוך הקומפלקס של "דאר אבו-סעוד" אין למשרד החוץ התנגדות
לפירוק המבנים שבצדו הדרומי כמסומן בתרשים המצ"ב.

4. לבני המסך פעולת ההריסה תזומן פגישה לדיון נוסף כחודש ויוציא צורת
האר"ם.

החתימים: לשכת מר החוץ
מנכ"ל משרד החוץ
מר ש. הלל, סמנכ"ל, משרד החוץ
הרב ד. פריד, משרד הדתות
מר צ. רפיה, משרד החוץ

החתימה: מר החוץ
מנכ"ל משרד החוץ
מר ש. הלל, סמנכ"ל, משרד החוץ
הרב ד. פריד, משרד הדתות
מר צ. רפיה, משרד החוץ

REPORT OF THE COMMISSIONER

THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.

TO THE SENATE AND ASSEMBLY, ALBANY, N. Y.

THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.

1. THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.
2. THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.
3. THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.
4. THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.
5. THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.

THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.

THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.

THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.

THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.

THE COMMISSIONER OF THE LAND OFFICE, ALBANY, N. Y., JANUARY 1, 1885.

מטה המחרוז הדומם
ירושלים, דרך יריחו
י"ט באב, תשכ"ח (13.8.68)

פס/01 - 10150

מח. יו. שלש

שר המשטרה

ארוני הסד,

הנדון: בירור ושטופים במזרח ירושלים

לנוכח הפרסומים והפניות השונות כנדון, סצ"נ סקר, הערכות
מזב והנחיות תפעול.

אבי מקור כי יהיה בהט כדי לענות לבקשות הנובעות מן הסב
המתואר על השלכותיו השונות.

M

שאל רוזוליו, ביצב
מפקד המחוז

בדבר נשעשועים במזרח ירושלים

א. סקירה

1.0 כללי

בתקופת השלטון הירדני לא ניתנו בירושלים רשיונות למכירת משקאות משכרים למוסלמים בפלי בארים, לא היו בתי קפה שהתקיימו בהם מופעים אמנותיים וכן לא נוהלו בתי בושת ברשיון.

2.0 בתי קפה ובארים

2.1 בתקופה הירדנית היו בירושלים 66 בתי קפה מכל הגדלים בתוך החומות ומחוצה לה (כולל רוסל'ם מוכרי קפה שהכינו את סוורתם בתוך מבנה).

מחוץ לחומות פעלו 17 בארים אשר לכאורה מכרו רק משקאות קלים אולם, מתחת לדלפק ניתן היה לקבל גם משקאות חריפים.

בשנת 1960 נפתח מועדון לילה "אוריינס האוס" בו נתקיימו ריקודים סאלוניים וזאת במסווה ובחסות העדה הנוצרית-ארמנית. כעבור מספר חדשים נסגר המסווה ו"י השלטונות.

מלון יחידי שבו ניתן היה גם לרקוד, גם לבלות וגם לחזות במופעים טובים היה מלון "קרלסון" בגבול רמאל'ה אשר שיבה את שמו לאחר מכן ל-"הילסון".

בתוך החומות פעלו ברשיון 5 מסבאות ברובע הנוצרי.

2.2 לאחר מלחמת 6 הימים לא נתווספו בתי קפה על ה-66 שהיו קיימים אולם בוספו 7 בארים על אלה הקיימים ונכולם הוחל במכירת משקאות משכרים. בחלק מן הבארים נכנסו שותפים יהודיים, תזמורות מנעיסות נכנסו ממקומות אלה, ואילו בשניים מהם מתקיימים מופעים כולל ריקודי בסן וחשפנות.

3.0 יצאניות ובתי בושת

3.1 כאמור, לא היו בתקופה הירדנית בתי בושת ברשיון. בכל זאת היו קיימים מספר בתי בושת קטנים רשמיים ואחרים פחות ידועים-

(א) בית בושת של חדיג'ה מוחמד חאלד יאסין בשכונת איל עול סילואן - ראס אל עמוד.

(ב) לידה סאלח סספן לחין בשכונת אל - עול - סילואן;

(ג) סמירה בשכונת שופסאת.

(ד) אלמנה סורקיה ליד פריג' בשכונת בית חנינה.

(ה) אום ימין בשכונת יהודית בעיר העתיקה.

(ו) ואדי ג'וז (ליד כמפון הצדיק) מנוהל ע"י אשה חברובית.

(ז) שיר ג'ראח - מנוהל ע"י אלמנה נוצרית.

מלבד אלה היו מובאות, ע"י שונות, יצאניות מאירופה ישר לבתי מלון וטס היו מופגשות עם אילי הון מקרית יואל וירצות שיר

3.2 כיון לא מתקיימים יותר בתי הכנסת שעסקו בימי ירדן. לעומת זאת פועלות בירושלים מזרח כמעט כל היצאניות ממערב מספרן מגיע ל-100. בנוסף אל אלה מבקרות בעיר כ-10 יצאניות במסופע ליוט מערי: אחרות. אלה גם אלה אין להן בתיים או חדרים לקבלת הלקוחות, הן מבקרות כמספר בארים שם מקטרים אותן עם הלקוחות. הן גם ובעיקר מסתובבות בקבוצות ברחובות מזרח ירושלים כולל בין החומות ומוצאות לעצמן לקוחות כמסיעים אותן לבתייהט (בתי הלקוחות) או למקומות ציבוריים או בתוך מכוניות.

3.3 המשטרה עשתה לצמצום הבעייה. מיד כחוס מלחמת 6 הימים בעצרו וגורדו מספר יצאניות אוסטריות. נערכו בקניעות סריקות שכתוצאה מהם נעצרו יצאניות אשר נכלאו ל-48 שעות. מהן בודדות שעזבו את העיר (במידה והן זרות) ואילו מרביתן חוזרות לסורן. נערכו בקורי הסדרה בפארים (אשר כולם פוסקים ללא רשיון) והוגשו דוחות בגדם.

ב. הערכת מצב

4.0 פעילות אישים וחוגים דתיים

- 4.1 התקיימו מגעים, בנושא, בין הסיח' חילמי אל מוחתסב לבין נציג בסורי קרתא, הרב וייססיט, במסרה לפעול בגד אי הצניעות וההתנהגות הבלתי מוסרית.
- 4.2 נערכה פגישה (8.8.68) של אנשי דת מוסלמיים ונוצרים וכן אישים ממזרח ירושלים, כולל נציגות ארגוני הנשים. הוצע תחילה להעביר פניה לאו"ם ואילו אחר כך הוצע לטגר מברק מסותף אל ראש הממשלה. טרם גובש נוטח שיתקבל על דעת כל המטתתפים. ארגון הנשים, מצדו, לא המתין והוציא היום (12.8.68), כרוז בנדון, שהופץ במזרח ירושלים.
- 4.3 הסיח' חילמי אל מוחתסב סיבח את המשטרה בהר הבית על פעולותיה ועזרתה.

5.0 פעולות אפשריות

- 5.1 בדונה ההצעה לאסור רשיונות למכירת משקאות חריפים בתוך החומות; ההצעה לא נחקבלה מאחר וגם בעבר, בחקופת השלטון הירדני, ביתנו רשיונות לבעלי מסבאות נוצריים ברובע הנוצרי. שלילתם תהווה פגיעה ישירה בנוצריים בלבד.
- 5.2 תשומת לב כי החלק הארי טל בעלי הבארים הנס ערבים.
- 5.3 בעית הרשיונות תפתר עם כניסתו לחקפו של חוק התסריד, שאז ניתן יהיה להגביל ולא לאסר רשיונות לעסקים ולבעלי עסקים שלא יראו לבו.
- 5.4 מניעת מופעי חשפנות בחלק המזרחי של העיר עלולה לגרום לתקריות לגבי מופעים בכלל בחלק המערבי.

ג. הנחיות תפעול

6.0 הוראות בצוע

- 6.1 תעשה פעולה, במסגרת החוק לחיטול הזנות ברחובות.
- 6.2 תעשה פעולה לבקוריים תכופים במקומות בידור בהם מתקיימים מופעי חשפנות במגמה להמעיטם ולצמצמם.

- 6.3 תבדק האפשרות להקנות את האופי הקיצוני שבמופעים מבלי לאסור אותם כליל, ע"ס לטנוע השלכות דומות במערב העיר.
- 6.4 ייבדקו וינמסחו קריטריוני תנאים לדיסוי לבתי שעשועים (קצין המחוז - עיריית - משטרה).
- 6.5 תוכן רשימה ושטח (כולל תצלומי רשיונות מתקופת ירון) על בעלי בתי עסק שהיו רשאים למכור מסקאות חריפים בין כתלי החומות ומחוצה להן.
- 6.6 תינתן עדיפות לקבלת רשיונות למכירת מסקאות לבעלי מסבאות שלהם רשיונות מתקופת ירון.

7.0 מגעים/פרסומים

- 7.1 ייערכו מגעים אדמיניסטרטיביים עם המחלובנים (כגון הסיח' חילמי אל מוחאסב) בהן יצביעו על עובדת קיומם בעבר של בתי שעשועים למיניהם ובתי בושח ומה פעולות השלטונות הישראליים לאיתור הבעייה. יירמז כי במדיה ותועלה הבעיה באו"ם לא יהיה מנוס מצדנו להציב את הפרטים טבידינו על המצב ששרר בתקופת ירון כמו כן להעיר כי מכתבים בגדון שנשלחו למשרד ראש הממשלה הועברו לטיפול המסמרה.
- 7.2 אין ליזום פרסום פומבי לפעולות בלימת הזנות.
- 7.3 יבוהל יוטן מיוחד לדישום מספר התלובות והפניות, בנושא המוסר, והטיפול שניתן.

ירושלים, 12.8.68

מלחמה
על ידי
הממשלה

המלחמה

מוסדות הדת, בתי המדרש, ומוסדות החסד והצדקה שהוקמו
בירושלים על ידי אמירים ונסיכים מוסלמים, בימי תקופתו של
צלאח אל דין אל איובי, מנצח הצלבנים, ועד ראשית המאה השש
עשרה, דהיינו עד הכבוש התורכי, כמו מחלמידים, חסידים ומסגדים
וחכמי דת מוסלמים, ואילו ה"תכין"ה, בתי המסחה, כלכלו את
אנשי ירושלים במרק היטיב, בלהם, מנות שמן ובשר.
מכל המוסדות המרובים הללו נזכרו על ידי הצליינים הנוצריים
רק מספר מוסדות ובהם המכוי שהיו קיימים במאה התשע עשרה.
ברטלט מזכיר את "הכנייה נבי דאוד" (שעל הר ציון) "דאר
אל הונוד", בית מחסה המיועד לעולי רגל מוסלמים שבאים לארץ
מהודו ושלמה בה ימים מספר. "זאוייה אל אזכיה" שבה (החגורר) א
עולי רגל טורים ובוכרים.
על "זאוייה אל אזכיה" אומר ה"פלסטין" (שנה ג' גליון מס. 289
66- מיום 6.9.1913), כי הזאוייה הולכת ונחרבת. שיה' אל זאוייה,
יעקוב א' אל אזכיה, בקש לחקן את הבית אך לא נענה, העתון
מבקש מאת המונצרך להורות למחלקת ההקדשות לחקן את המקום בטרם
ייהרס ולדאוג לכך כי כספי ההקדשות יוצאו כהתאם לתנאי המקדשים.
גרנייר בספרו *Jerusalem et le judaisme, par E. Gannier*
מציין כי בירושלים היו קיימים אף מחוץ למסגד אל אקצה אבבעה מסגדים.
חאור נוקב מהמצב שבו היו מצויים המוסדות הדתיים בירושלים,
אנו מוצאים בתאורו של אחד עארף אל חוסייני מופתי עזה, חבר
ה"מג'לס עומנמי" אשר שהה בחדש דצמבר 1913 בירושלים לרגל ישיבות
המג'לס. ברשימתו שפרסם ב"פלסטין" שנה ד' גליון 299-2 מיום 17
בינואר 1914 אומר כי אין באפשרותו להאר את דגשות הצער והכאב אשר
תקפו אותו בעת אשר הסתובב ברחובות העיר המבורכת, וראה את המסגדים
הרבים ובתי המדרש החרביים והשוממים, לעומת המוסדות המפוארים
של הזרים המצויים בחוכו, לסימני בנין נראים ~~בכל מקום~~. אולם
לחושבי העיר אין כל חלק ונחלה. כל המטייל ברחובות העיר ובסמטאותיה,

רואה את החורבות אשר שרדו מוכיחים שבעבר עמדו מסגדים
ומקומות תפילה בהם הזכירו את שם האל. ואילו היום עומדים
הם ריקים ושוממים ורק השפלים והנכזים נכנסים לתוך חורבות
אלו כדי לעשות בהן מעשים המרגיזים את הבואא והמגעילים את
בני האדם.

בין החורבות שהוא מזכיר, "ג'אמע אל עומדי", את החורבה
שעל יד "האפספס האוסטרי", שרק שארית צריח נותר בו, והמקום
מושכר על ידי מחלקת התנוך כבית קפה, חורבה אחרת בשכונת
הארמנים ואחרת בשכונת "אל ג'ואעינה" שבה נעשים מעשים
שפלים ומגונים.

במר לבו בונה הוא לממשלה, למחלקת ההקדשות ואל אנשי הדת
מבני ירושלים ומפנה את השומת לבם למצב, "וזאת על אף העובדה
כי למוסדות הללו קיימות הכנסות גדולות המתכבזות למטרות אחרות".
העתון המוסלמי הראשון שיצא לאור בירושלים בחקופה התורכית
ושהיה ידוע בשנאתו ליהודים ולציונות "אל מונאדי", פונה אף
הוא בגליונו מספר 15 שנה א' מיום 14 במאי 1912, לממשלה
ולחנהלת ההקדשות על העזובה הגדולה השוררת בבתי המדרשות, במוסדות
החסד והצדקה וכמסגדים ששמותיהם נודעו בעבר בהיסטוריה המוסלמית
להחילה ולתפארת. מקומות עתיקים אלה הפכו לחנויות, אורוות
לסוסים, בתי כלא וכנסיות. אמנם כל הפשעים הללו נעשו עוד בחקופה
השהלטות של הצלבנים, ואילו את המקומות הנותרים הרי אנו כמו
ידינו טשטשנו את עקבותיהם ומכרנו אותם ל"מוסחעמדין הישראליים".
מיד עם הקמתה של ^{הממשלה} המוסלמית העליונה, על ידי ממשלה
המנדאט, קמה אופוזיציה ~~היא~~ שכלרה קשות את פעולות המועצה
המוסלמית העליונה.

בראש העתונים שבקרו קשות את פעולות המועצה המוסלמית
העליונה עמד העתון הנוצרי "מראת אל שרק". עד כדי כך הגיעו

~~הדברים לידועים שחלקם מהם~~

הדברים צא ליד ~~כך~~ שחלקים רבים מהאוכלוסיה המוסלמית בקשה
מאת שלטונות המנדט - שהיא האחראית על המועצה - לערוך בחירות חדשות.
העהונאי הירושלמי חסן צדקי אלדג'אני שנרצח במאורעות

1936-39 ע"י שליחי המופתי, פרסם חוברת שבה בקש קשות את
פעולות המועצה המוסלמית העליונה (רשימה על חוברת זו פרסמה
בעהון "הארץ" גליון 1587 מיום 7/11/1924).

לרגל כנוסו של הקונגרס המוסלמי הכללי בירושלים בשנת 1932,

פרסמו שיה' ראגב אל ח'אלידי (אז חבר בית המשפט המחוזי), עארף

הכמה אל נשאשיבי (לפנים המנהל הכללי של ההקדשות), וחסן אל

אד-די עורך דין, חוברת בשם "גילוי דעת לכל העולם המוסלמי על

המקומות המוסלמים המקודשים בפלשתינה" (ביאן אלא אלעאלם אל-

אסלאמי עאמתן ען אל אמאכן אלמוקדסה אל אסלאמיה פי פלסטין"),

(ירושלים 7 בפברואר 1932). חוברת זו כללה רשימה של מסגדים

שהפכו ל"חנויות שבהן מתנהל מקה וממכר, מקומות קדושים שנמכרו

ללא מוסלמים ונהפכו למקומות מגורים, ובתי קברות שבהם קבורים

לוחמי האסלאם וחכמי דת וצדיקים, ושנחרבו ונשחזרו מעל פני האדמה".

להמחברים מאשימים את המועצה המוסלמית העליונה ~~בשחיתות~~

על אשר התירה לאברהים אל חוסייני להשתמש בבית הקברות ההיסטורי

ממילא, כמחצבה, הוא העמיד בשטח בית הקברות מכונות לחצץ וביח

הרושה ללבנים. בבית חרושת לחצץ זה, לדברי מחברי החוברת, סהנו

מצבות קברים והכינו מהן לבנים. עשרות ומאות קברים של לוחמי א

האסלאם וכן קבריהם של גדולי חכמי האסלאם נחפרו וחוללו, ובית

הקברות הפך להיות לתל חרבות המלא חריצים וחפירות. אל מקום

קדוש זה נכנסות בהמות לשם העברת חצץ.

המחברים מציינים כי המועצה המוסלמית הפנתה את בימי השופכין

של מלון "פלס" (היום משרד המסחר והתעשייה) שנבנה על בית הקברות

"אל קלנדריה" אל הוך שלוש העלות בשטח בית הקברות וזוהמתם של

מימי השופכין נשפכה ביהן הקברים.

כן מציינים מחברי החוברת כי מלון "פלס" נכנה על ידי המועצה המוסלמית העליונה על גולגולותיהם של לוחמי האסלאם והיה ידוע בשם בית הקברות "אל קלנדריה" ושהוא חלק מבית הקברות ממילא.

במשך שנות מלחמת העולם הראשונה נקברו בבית הקברות "קלנדריה" יותר מאלף וחמש מאות חיילים אאא ואילו טענה המועצה המוסלמית כי המקום שמש מקום חנייה לסוסים וקרס לחיות, שקר וכזה ומחוסרת כל יסוד. האמת היא כי המועצה המוסלמית העליונה החכירה את המקום בשנת 1924 לקרס שבקר אז בירושלים.

מתוך הרשימה הארוכה של מסגדים ומקומות דתיים המובאה

על ידי מחברי החוברת, נציין רק את ארבעת המקומות הבאים:

(1) מסגד "טלס אל חיאה" שיסדו אדוננו עומר והחפלה בו. מסגד זה נזכר בכמה מספרי חכמי ההדית' והפך לחנות שבו מוכרים נרות ואיקונין.

(2) מסגד אל מלכ אל-אפדל, ברובע הנוצרים, שבו נהגו ללמד את הקוראן ובו נמצאים עדיין שני מתראבים. גרים בו, בידיעה מחלקת ההקדשות, מספר ארמנים.

(3) מסגד אל ח'דר, על ידי הח'אנכה אל צלאחיה ברובע אל חדאדין בירושלים, הפך לחנות.

(4) מסגד "אל עושרה" הנמצא בקרבת הפטריארכיה הלטינית, נמכר על ידי המועצה המוסלמית העליונה לאחד מחברי הקונגרס המוסלמי הנוכחי, קשיחי מחמד אל דאודי, שמכר אותו לפטריארכ הלטיני.

מחברי החוברת מונים אל העולם המוסלמי אשר שלח את נציגיו

כדי לדון על הגנתם של המקומות הקדושים, לעשות את כל אשר לאל ידו, להחזיר את המקומות האלה למצב שבו היו לפני כן, ולנקוט בכל האמצעים החוקיים כדי להעניש את אלה אשר עשו את המעשים

גם הם השתתפו בכל החגיגות הדתיות.

בשנים 1918-1920 ^{12/1} (הממשל הצבאי הבריטי ממך) את כל ההוצאות ^u ~~הדתיות~~ לקהל החוגגים ^{נבי מוסה} "העמיד מכוניות לשרותם של המבקרים ושלש מאות בהמות להעברת מים מואדי אל קלס למקום במשך שבעה ימי החג. המושל הצבאי בירושלים בקר בלוית המופתי הירושלמי ויועצו לענייני הערבים ג' בריאל הדאד ביי, מוסה קאזים פאשה אל חוסייני, ראש העיר ועוד במקום ^{12/1} "נבי מוסה" ביקור זה זכה להערכה רבה מצד החוגגים ונאומים מלאי התלהבות הושמעו, בהם הרימו הנאומים על נס את "הצבא הבריטי אשר הצליל את העם הערבי מעושקם של עריצים והחיה אותו לאחר שנדון לכליה ומוה". (השבועון הערבי "אל כוכב" שיצא לאור בקהיר בסיועו של שרות המודיעין הבריטי גליון 94 מיום 14 במרץ 1918).

בשוב החוגגים מנבי מוסה קבלו את פניהם בשער שכם מושל ירושלים רונלד סטורס, לורד פרסי ועוד. הזמורת צבאית השמיעה את מנגינותיה והלמידי בתי הספר הממשלתיים ולא ממשלתיים לבוששם בגדים לאומיים השתתפו בקבלת פני החוגגים. חותמים ירו לכבודם והנוער הערבי הנוצרי האורתודוקסי השתתף אף הוא בתהלוכה. העתונות הערבית שבחה את התענינותה ודאגתה של בריטניה ל"מואסס אל קומיה" (החגים הלאומיים) של הערבים.

מתוך תאורי אותו שבועון וכן מתאורי העתונות הערבית שהחלה לצאת לאור כאותה תקופה בארץ; אפשר להוכיח באיזו מידה הכשיר הממשל הצבאי הבריטי בירושלים את הצבור המסלמי, למאורעות הדמים של שנת 1920. ועם קריאותיהם של הדרושים "אללה חי", אללה חי" הושמעו גם שירים וסיסמאות לאומיים.

בימי שלטונה של ממשלת ירדן מסקן החגיגות הדתיות ההמוניות וביחוד חגיגת "נבי מוסה". שליטי ירדן חששו מאד מהתפגנות שהיו עלולות

עארף אל עארף מסיים את סקירתו על חורבנם של "בתי מדרש"
אלה במילים הבאות: "אלה הם 'בתי המדרש' (מדארס) של ירושלים.
רובם הוקמו על ידי מלכים ואמירים ולא הוקמו ע"י עמים וממשלות
ומשום כך לא האריכו ימים כשם שהאריכו ימים בתי המדרש הזרים
אשר יסדו המוסדות המסיונרים והמשלחות הזרות בירושלים".

המקומות המקודשים המוסלמים

לאחר שהוא סוקר את ^{המסגד} מסגד אל אקצה עובר המחבר לתאור המסגדים

הקטנים בין חומות העיר העתיקה. הוא מנה ביום 16 באוקטובר
1947, 27 מסגדים בתוך העיר העתיקה. המחבר קורא את המסגדים
האלה בשם "ג'אמע", וג'אמע כידוע נקרא מסגד שבו נערכת הפילה
יום הששי והדרשה. אולם מסתבר כי כוונתו של המחבר היא להאדיר
את חשיבותם של המקומות האלה ולכתובם בשם "ג'אמע" שכן לאמיתו
של דבר נחשבים ^{המסגדים} כמסגדים שאין נוהגים להתפלל בהם בכל ימות השבוע.
מבין 27 המסגדים מציין המחבר כי שבעה עזובים לחלוטין (מהג'ור)
שלשה מהם מהווים חלק ממסגד אל אקצה. (13)

מסגד אחד משמש כחנות משטרה. למסגד אחד יש צריח אבל הפילות
אינן נערכות בו. במסגד אחר א קבור זה אשר בנה אותו. בשלושה
מהם נערכות שתי הפילות בלבד. יוצא, איפוא, כי בכל העיר העתיקה
מצויים רק שלושה מסגדים שבהם נערכות הפילות.

כיום לאחר איחודה של ירושלים מסתבר כי מכל המסגדים שהוזכרו
עארף אל עארף נסגרו רבים והם בבחינת חדרים קטנים שנוקדו אותם
והם ברובם נעולים וסגורים. ~~מסגד~~ ^{מסגד} ~~הנהלה~~ ^{הנהלה} ~~ההקדשות~~ ^{ההקדשות}
~~מסגד~~ ^{מסגד} ~~המסגדים~~ ^{המסגדים} ~~הסגורים~~ ^{הסגורים} ~~הלל~~ ^{הלל} ~~לחם~~ ^{לחם} ~~העסוקה~~ ^{העסוקה} ~~אומא~~ ^{אומא}
כן מסתבר שמסגד אחר שנקרא "ג'אמע דאר אל אמאם" מושכר
לאגודה הצדקה שנקראה "אל מקאסד אל ח'איריה" ומשמש כמרפאה.

(13) אלה הנוהגים לאחר לבוא להפילה ואינם מספיקים להגיע למסגד
אל אקצה להתפלל בחוכו מהפללים במקומות אלה המצויים בשולי המסגד.

ג'א-ס' - 1947

המחבר מזכיר צאצאֵי אה שמותיהם של עוד מספר בתי קברות

המצויים מחוץ לחומות העיר.

מכל האמור יוצא כי הקמתם של רבים מהמבנים שהוקמו על ידי

המוסדות המוסלמים בירושלים ובעיקר על ידי מחלקת ההקדשות,

הוקמו על שטחים של בתי קברות מוסלמים טריים, דהיינו שעוד טרם

חלפו שלושים ושש שנים מאז הקבורה האחרונה.

נסיון במסגד אל אקצה - העזובה בבנינים שמסביב למסגד אל אקצה וכפת

הסלע - אין מחלקת ההקדשות ששה לחקן את אשר טעון חקון. מספרים

כי בימי חוסיין הפך המסגד "כורסי סלימאן" (כסא המלך שלמה) שבשטח

הר הבית למחסן לנשק לצבא הירדני - כיום המסגד עזוב, הלונותיו

שבורים וסביב הגשמים חודרים בו בעונת החורף. גם "אלזאוויה אלגזאליה" ו

המיוחסת שאמאם אל גזאלי מיסד כת החסידים, שבה החבורה וחבר את

ספרו הידוע "אחיאא עולום אלדין" עזובה והמחראב הולך ומתפרק.

מדינת ישראל

לשכת ראש הממשלה

ירושלים, י"ז באלול תשכ"ח
10 בספטמבר 1968

ד ח ו פ

א ל : אלישיב בן-חורין, סגן מנכ"ל, משרד החוץ

מאת : מנהל לשכת ראש-הממשלה

הנדון: המוסר במזרח-ירושלים

בהמשך לשיחתנו, ולשיחתי עם המנכ"ל רפאל, רצ"ב 2
העתקים מחומר שקבלנו משר הדתות, שר המשפטים ושר המשטרה.

אנא דאג לפרסום הדבר בצנורות משרד החוץ בתשובה לפרסומים
התוקפים את ישראל כפי שהופיעו אתמול בעתונים מסעם מועצת
הכנסיות הפרוטסטנטיות בלונדון.

ב ב ר כ ה ,

אביעזר יפה.

מצ"ב: 6

אי/חל

שר המסמטים

ירושלים, ב' באלול תשכ"ח
26 באוגוסט 1968

16140

C

לכבוד
ראש הממשלה

אדוני ראש הממשלה,

אני שולח לך רצ"ב העתק ממכתב שכתבתי
לשר המשרה בקשר לבידור ושעשועים במזרח ירושלים.

בברכה,

משה דיין

ש"י 128555

ירושלים, כ"ו באב תשכ"ח
20 באוגוסט 1968

אל : שר הבטחה

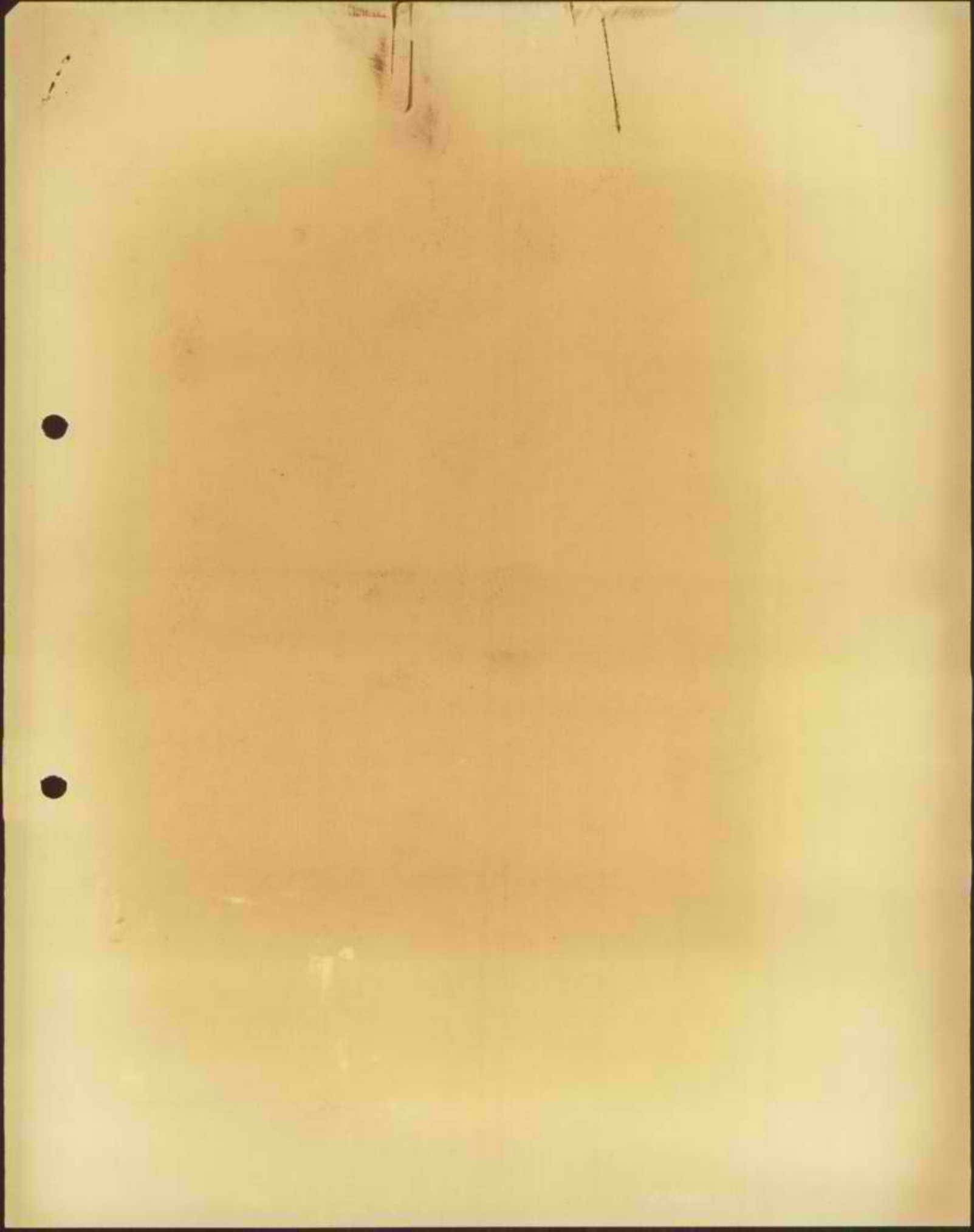
קראתי בעיון את החומר בקשר לבידור
ושעשועים במזרח ירושלים הוך שיפת לב מיוחדת לדו"ח
שלה לך ניצב ש. רוזוליו, ספקד מחוז ירושלים כיום
י"ט באב תשכ"ח, 12.8.68.

דוסני אקווי הפעולה הנציע ניצב רוזוליו
הם ככונים.

בכרכה

שר המספטים

חוקק: ראש הממשלה
שר הדתות
ניצב ש. רוזוליו

ס ו ד ר

משטרת - ישראל

מטה המחוז הדרומי
ירושלים, דרך ידיחו
י"ט באב, תשכ"ח (13.8.68)

שם/01 - 10180

שר המשטרה

אדוני השר,

הנדון: בידור ושעשועים במזרח ירושלים

לנוכח הפרסומים והפניות השונים בנדון, מצ"ב סקר, הערכות
מצב והנחיות תפעול.

אני מקווה כי יהיה בהם כדי לענות לבעיות הנובעות מן המצב
המתואר על השלכותיו השונות.

שאול רוזוליו, ביצב
מפקד המחוז

ס ו ד ר

בדור השעשועים במזרח ירושלים

א. ס ק י ר ה

1.0 כ ל ל ר

בתקופת השלטון הירדני לא ביתנו בירושלים רשיונות למכירת משקאות מסכרים לסוסלמים בעלי בארים, לא היו בתי קפה שהתקיימו בהם מופעים אסנותיים וכן לא נוהלו בתי בושת ברשיון.

2.0 בתי קפה ובארים

2.1 בתקופה הירדנית היו בירושלים 66 בתי קפה מכל הגדלים בתוך החומות ומחוצה לה (כולל דוכלים מוכרי קפה שהכינו את סוורתם בתוך מבנה).

מחוץ לחומות פעלו 17 בארים אשר לכאורה מכרו רק משקאות קלים אולם, מתחת לדלפק ביתן היה לקבל גם משקאות חריפים.

בשנת 1960 נפתח מועדון לילה "אוריינס האוס" בו נתקיימו ריקודים סאלוביים וזאת במכירה ובחנות העדה הנוצרית-ארמנית. כעבור מספר חדשים בסגר המהירה "ה" השלטונות. מלון יחידי שבו ביתן היה גם לרקוד, גם לבלות וגם לחנות במופעים שונים היה מלון "קרלסון" בגבול רמאללה אשר שינה את שמו לאחר מכן ל-"הילסון". בתוך החומות פעלו ברשיון 5 מסבאות ברובע הנוצרי.

2.2 לאחר מלחמת 6 הימים לא בתוחספו בתי קפה על ה-66 שהיו קיימים אולם נוספו 7 בארים על אלה הקיימים ובכולם הוחל במכירת משקאות מסכרים. נחלק מן הבארים בכנסו שותפים יהודיים, תזמורות מבעיסות בכמה ממקומות אלה, ואילו בשניים מהם מתקיימים מופעים כולל ריקודי בסן וחשפנות.

3.0 יצאניות ובתי בושת

3.1 כאמור, לא היו בתקופה הירדנית בתי בושת ברשיון. בכל זאת היו קיימים מספר בתי בושת קווצי רשמיים ואחרים פחות ידועים:-

(א) בית בושת טל חדיג'ה מוחמד חאלד יאסין בשכונת איל עול סילואן - ראס אל עמוד.

(ב) לידה סאלח סספו לחיו בשכונת אל - עול - סילואן;

(ג) סמירה בשכונת סועפאת.

(ד) אלמנה סורקיה ליד פרייג' בשכונת בית חנינה

(ה) אום ימין בשכונת יהודית כעיר הפתיקה.

(ו) ואדי ג'וז (ליד כמעון הצדיק) מנוהל ע"י אשה חברובית.

(ז) סיר ג'ראח - מנוהל ע"י אלמנה נוצרית.

מלבד אלה היו מובאות, ע"י שוואכ"ה, יצאניות מאירופה יטר לבתי מלון וסם היו מופגשות ענ אילי הון מקווצי יצאניות שרר

3.2 כיון לא מתקיימים יותר בתי הנושא טעסקו בימי ירדן. לעומת זאת פועלות בירוסליט מזרח כמעט כל היצאניות ממערב ממספרן מגיע ל-100. בנוסף אל אלה מבקרות בעיר כ-10 יצאניות בממוצע ליום מעריי. אחרות. אלה גם אלה אין להן בתיים או חדרים לקבלת הלקוחות, הן מבקרות במספר בארים טס מקטרים אותן עם הלקוחות. הן גם ובפיקר מסתובבות בקבוצות ברחובות מזרח ירוסליט כולל בין החומות ומוצאות לעצמן לקוחות כמסיעים אותן לבתייהם (בתי הלקוחות) או למקומות ציבוריים או בתוך סכונות.

3.3 המשטרה עשתה לצמצום הפעייה. מיד כתום מלחמת 6 הימים נעצרו וגורדו מספר יצאניות אוסטריות. נערכו בקביעות סריקות שכתוצאה מהם נעצרו יצאניות אשר נכלאו ל-48 שעות. מהן בודדות שעצבו את העיר (במידה והן זרות) ואילו מרביתן חוזרות לסורן. נערכו בקורי הסדרה במארים (אשר כולם עוסקים ללא רשיון) והוגשו דוחות בגדם.

ב. הערכת מצב

4.0 פעילות אישים וחוגים דתיים

- 4.1 התקיימו מבעים, בנושא, בין הטיח' חילמי אל מוחתסב לבין נציג בסורי קרתא, הרב דייטסיט, במטרה לפעול בגד אי הצניעות וההתנהגות הבלתי מוסרית.
- 4.2 נערכה פגישה (8.8.68) של אנטי דת מוסלמיות ונוצרים וכן אישים ממזרח ירוסליט, כולל נציגות ארגוני הנשים. הוצע תחילה להעביר פניה לאו"ם ואילו אחר כך הוצע לטגר מברק מסותף אל ראש הממשלה. סרם גובם נושא שיתקבל על דעת כל המשתתפים. ארגון הנשים, מצדו, לא המתין והוציא היום (12.8.68), כרוז כבדון, שהופץ במזרח ירוסליט.
- 4.3 הטיח' חילמי אל מוחתסב סינח את המשטרה בהר הבית על פעולותיה ועזרתה.

5.0 פעולות אפשריות

- 5.1 נדונה ההצעה לאסור רטיונות למכירת משקאות חריפים בתוך החומות; ההצעה לא נתקבלה מאחר וגם בעבר, בתקופת השלטון הירדני, ניתנו רטיונות לבעלי מסבאות נוצריים ברובע הנוצרי. שלילתם תהווה פגיעה ישירה בנוצרים בלבד.
- 5.2 חשומת לב כי החלק הארי טל בעלי הבארים הנס ערבים,
- 5.3 בעית הרטיונות תפתר עם כניסתו לתקפו של חוק התסריר, שאז ניתן יהיה להגביל ולא לאסר רטיונות לעסקים ולבעלי עסקים שלא יראו לבו.
- 5.4 מניעת מופעי חטפנות בחלק המזרחי של העיר עלולה לגרום לתקריות לגבי מופעים בכלל בחלק המערבי.

ג. הנחיות תפעול

6.0 הוראות בצוע

- 6.1 תעשה פעולה, במסגרת החוק לחיטול הזנות ברחובות.
- 6.2 תעשה פעולה לבקורים תכופים במקומות בידור בהם מתקיימים מופעי חטפנות מבטח להמעים ולצמצמם.

- 6.3 תבוק האפשרות להקנות את האופי הקיצוני שבמופעים מבלי לאסור אותם כליל, ע"מ למנוע השלכות דומות במערב העיר.
- 6.4 ייבדקו ויבוסחו קריטריוני תנאיט לדיסוי לבתי סטופים (קצין המחוז - עיריח - משפחה).
- 6.5 תוכן רשימה שמית (כולל תצלומי רשיונות מתקופת ירון) על בעלי בתי עסק שהיו רשאיט למכור מטקאות חריפים בין כתלי החומות ומחוצה להן.
- 6.6 תיבתו עריפות לקבלת רשיונות למכירת מטקאות לבעלי מסבאות טלהט רשיונות מתקופת ירון.

7.0 מגעים/פרסומים

- 7.1 ייערכו מגעים אדמיניסטרטיביים עם המתלוננים (כגון הסיח' חילמי אל מוחתסב) בהן יצביעו על עובדת קיומם נעבר טל בתי שטופים לסיביהם ובתי נושא ומה פעולות השלטונות הישראליות לאיתור הבטייה.
- יירמז כי במדה ותועלה הבטייה באו"ם לא יהיה סבוס מצדנו להציג את הפרטים סבידינו על המצב ששרר בתקופת ירון כמו כן להעיר כי מכתבים בנדון סנסלחו למסרד ראס הממשלה הועברו לטיפול המסטרה.
- 7.2 אין ליזום פרסום פומבי לפעולות בליטת הזנות.
- 7.3 יבוהל יוטן מיוחד לדיסוט מספר התלונות והפניות, בנושא המוסר, והטיפול שניתן.

ירושלים, 12.8.68

שר המשפטים

ירושלים, ב' באלול תשכ"ח
26 באוגוסט 1968

16140

C

לכבוד
ראש הממשלה

אדוני ראש הממשלה,

אני שולח לך רצ"ב העתק ממכתב שכתבתי
לשר המשטרה בקשר לבידור ושעשועים במזרח ירושלים.

בברכה,

משה דיין

ש"ר המסמכים

ירושלים, כ"ו באב תשכ"ח
20 באוגוסט 1968

אל : שר המסחר

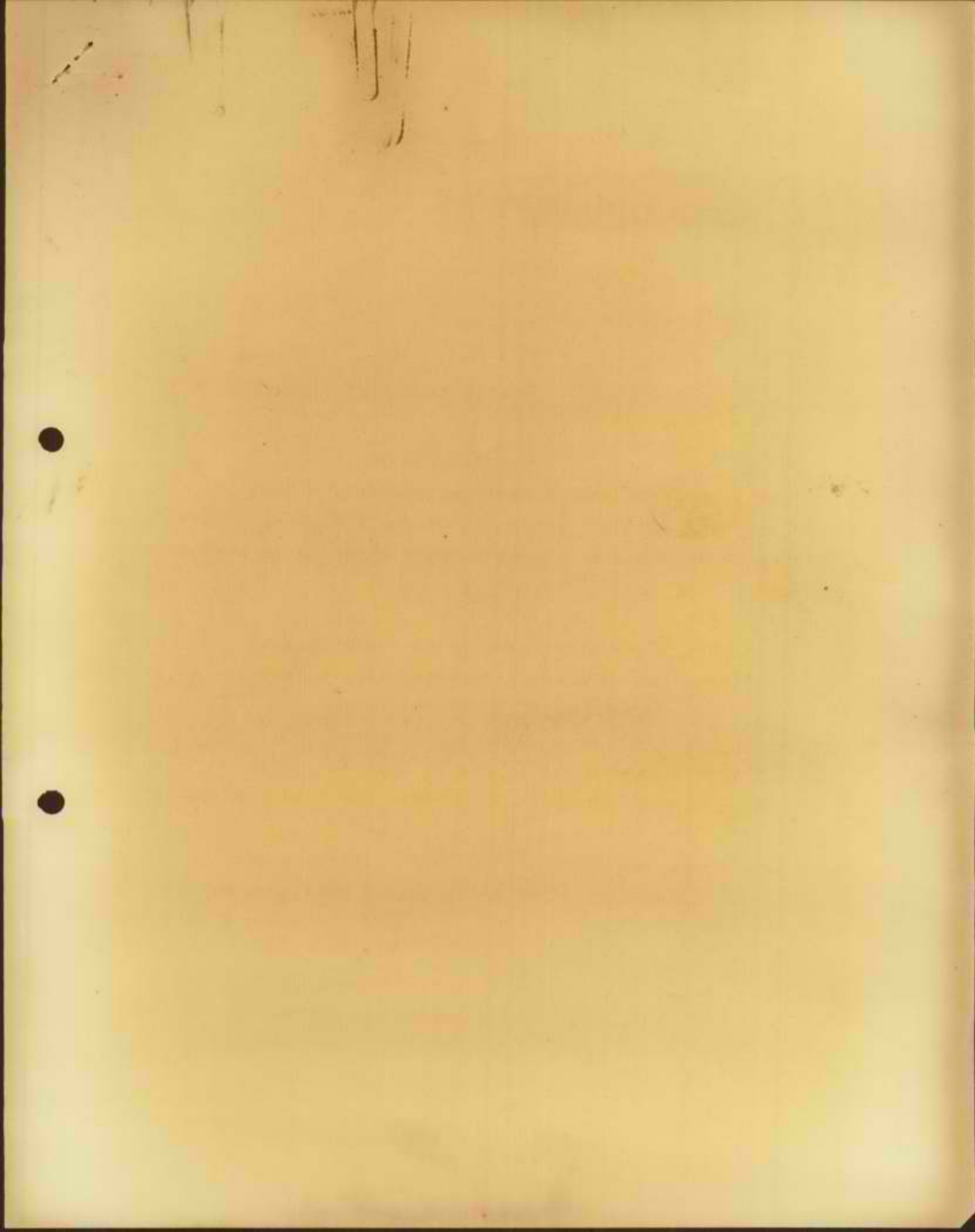
קראתי כעיון את ההומטר בקשר לבידור
ושעשועים במזרח ירושלים תוך סיפת לב מיוחדת לדו"ח
ששלח לך ניצב ש. רוזוליו, ספקר מחוז ירושלים כיום
י"ט באב תשכ"ח, 12.8.68.

דומני שקווי הפעולה שהציע ניצב רוזוליו
הם נכונים.

בברכה

שר המסמכים

חצתקו ראש הממשלה
שר הדתות
ניצב ש. רוזוליו

ב"ה ירושלים, י"ח באב תשכ"ח
12 באוגוסט 1968

ג ד י

אל : ראש הממשלה
יו"ר ועדת השרים לענייני ירושלים

ראשי העדות הנוצריות ונציגי העדה המוסלמית בפשרת ירושלים
קיימו ביום חמישי 8.8.68 בכנסיה היוונית-קתולית התייעצות כדי לגבש עמדה
נגד ירידת חיי המוסר במזרח ירושלים במיוחד במועדוני הלילה שפעולתם גוברת
והולכת.

כוונתם להתחיל בדרכי שלום ולכנס את כל בעלי מועדוני הלילה,
כדי למנעם מפעולות הפוגעות בקדושתה ובצביונה של העיר המקודשת לשלש
דתות.

נציגי המוסלמים לוחצים על נקיפת אמצעים דרסטיים, בעלי
גוון של פעולה מדינית בין גורמי חו"ל ובחזמולת הסברה.

ענין מועדוני הלילה וירידת חיי המוסר במזרח ירושלים גורמים
לרובו ומבוכת בקרב אנשי הכמורה במזרח העיר. כמ"כ מגיעים הדים וחגובות
מהארץ ומחו"ל בנדון.

ראשי העדות הנוצריות מבקשים את עזרת משרד הדתות והמסחר
על-שמה לפקח על המועדונים והמוסר במזרח ירושלים.

אני מביא את הנ"ל לידיעתך כי סבור אני שאכן הבעיה מדאיגה
ויש צורך לדון בה.

בינתיים השגנו דו"ח על ההתיעצות הנ"ל שהעתקו אני מצרף בזה.

בעבוד רב,

ז. ורהפשיג

העתיקים: שר המשטרה

שר הפנים

שר המשפטים

שר החירות

ראש עיריית ירושלים

מזכירות הממשלה

פ ר ט י כ ל

סל ישיבת הדירקטוריון סל החברה לסיקום ולפיתוח הרובע
היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

ט"ו בסיון תשכ"ט - 1.6.69

נכחו השרים : י. אלון, מ. בגין, ח. גבתי, ז. ורהבטיג, ח.מ. ספירא, א.ססון
נעדרו השרים : א. אבן, י.אלטוגי, מ.בנטוב, פ.ספיר, מ.קול(בחול"ל) י.ס.ספירא,
ז. שרף (בחול"ל)

י. שערי - סגן סר הפיתוח
מ. ארנון - מזכיר הממשלה
מ. ארנובסקי - משרד המספטים
מ.בנבניסתי - עיריית ירושלים
ס. הלל - משרד החוץ
י. הרצוג - משרד ראש הממשלה
א.ירמנס - משרד האוצר
ע.טיון - משרד האוצר
ס.קולק - ראש העיר, ירושלים
ב.רפית - משרד החוץ
מ.ססון - משרד ראש הממשלה
מ. ניר - מזכירות הממשלה

הצעת חכנית להפעלת החברה לסיקום ולפיתוח הרובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים בע"מ

- מחליטים : א. לסנות את סם החברה כדלהלן: "החברה לסיקום הרובע היהודי ולפיתוח העיר העתיקה בירושלים בע"מ", ולתקן בהתאם את סעיף 2 ה' בהצעת חכנית להפעלת החברה.
- ב. לתקן לאור האמור בסעיף א' את מטרות החברה כפי שפורטו בתזכיר ההתאחדות של החברה.
- ג. בהתאם לסעיף 2א' בהצעת חכנית להפעלת החברה, למנות את מר משה אבניאלי לתפקיד מנהל החברה בתנאים כפי שסוכמו עם לשכת החברות הממשלתיות.
- ד. להקים ועדת משנה המורכבת מהשרים: י.אלון, מ.בגין, ח.מ.ספירא, א.ססון אשר תפגש עם המועמד לתפקיד סגן מנהל החברה והביא את המלצותיה למליאת ישיבת הדירקטוריון.
- ה. לעניין סעיף 2ג' (עמ' 2) - כל אחת מועדות הדירקטוריון המנה חליף שתהיה לו זכות חתימה סניה. יעצה המאמץ בועדות לגיוון עד כמה שאפשר את החליפים, בשים לב לעניין שיש לחברי הדירקטוריון בפעולות החברה.
- ו. לאשר סעיפים 1-7 בהצעת חכנית להפעלת החברה בהיקונים הנ"ל.
- ז. להטיל על מר י. חמיר להכין לקראת הישיבה הבאה סל הדירקטוריון החברה סקירה על תוסדות והתוסבים שפנו מהרובע היהודי ואשר דנו בבקשה, להשתקע מחדש במקום וכן פירוס מסכורתו סל מנהל החברה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ה

ש מ ר

אל : ד"ר מ. אבידור, השגריר אונסק"ו, פאריס

מאת: מ"מ מנהל מאו"ם א"

הנדון: ביקור דוסט

מר דוסט, יצא את הארץ ב-18.6.69, זאת אומרת ששהה כאן שבועיים. רב זמנו בלה בירושלים ובדרך כלל לווה א בסיוורו ע"י י. מינסקר מאגף העתיקות. כן עמד בקשר תמידי עם הגב' חנה כצנשטיין. עם ד"ר בירן נפגש פעמיים. ד"ר בירן ואנכ' ניסינו לברר מה יהיה טיב דו"חו, אך למעשה לא הצלחנו.

ברור, שמר דוסט מתלבט. מצד אחד אמר לנו כי נוכח לדעת על השמירה הקפדנית שלנו על נכסי חרבות, אך מצד שני חושש כנראה לכחוב דו"ח חיובי מדי. וזאת לאור נסיונו על ההתקפות הערביות על ריינינק. הציע שלוש הצעות ספציפיות, והן:

א. כי נחזיר המדרגות המקוריות בחברון. לדעתו הערבים מייחסים חשיבות א רבה למדרגות אלו. דוסט סבור כי מבחינה ארכיטקטונית הדבר רצוי. הוא אמר כי ע"י החזרת המדרגות גוציא העוקץ מטענות הערביות.

ב. שוחח על צילומי המגילות. ד"ר בירן אמר לו בפירוש כי ענין צילומי המגילות, אינו ענין בינלאומי. אנו נצלם אותן ונמקיד הצילומים לשמירה בחתאס לשיקולנו ואין כאן לאונסק"ו שום לוקוס-סטנדי.

ג. באופן כללי החלהב מהחפירות ליד הכותל, אך חשש כי נהרוס את הארמון האומי שנחגלה בחפירות אלו כדי להגיע לשכבות קדומות יותר. ד"ר בירן הסביר כי קיימת אפשרות להגיע לשכבות קדומות מבלי להרוס דבר. עקרונית הסכים עמו דוסט.

ד. דוסט היה במקרה נוכח בהריסת דאר-אבו-סעוד, סרב
לשוחח איתנו בנושא זה ולא ידוע מה יכתוב בדו"ח.

כללית, נראה לנו כי מר דוסט התרשם חיובית משחזור
תאוריות, כגון מגדל דוד, שמירה על נכסי תרבות ואף התפירות.

ב ב ר כ ה,
4/11/41
א.מ. למברט

הערה: מר מ. קומיי
צ. רפיה
ד"ר א. בפרן
גב' ח. כזנשטיין

1. Read the letter from the of the-10-10, and
write back to it in the same style.

2. On the 10th day of the month the 10th day of
the month, the 10th day of the month, the 10th day of the month.

10th day of the month
10th day of the month
10th day of the month

10th day of the month
10th day of the month
10th day of the month
10th day of the month

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק יוצא-מסוג

ס ו ד י-ב י ו ת ר

ח' 131

בשלח: 19.6.69

אל : ציריורדק ורטיובטון

טבת : המשרד

הקרב העמק לבין

טלבו חרש 108.

זורהלן סיפור אמס ללוריא טריפטי ספר לשברירי ארהב ובדיטניה בעמאן

בענין ירושלים שתינובו רוחה מלטרנטיבה אלא לעקט כינורס מועביס.

ויספי סם את הדגם על הריסס הבנאים ליד הכותל ולא דוקט על ענין חוק

ירושלים. זורהלן הוסיף לבני החוק שער עכשיו האמריקאים חשבו סיכרלי

למכור דיון במועביס אבל התרסה שנתה את המצב.

ברמון

התחל רוחם סוכל סוכל סוכל סוכס א+ג מזחית סכסס חזס חקר סכר רס

אמן

חס/לב 19.6

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ה בסיון תשכ"ט
11 ביוני 1969

אל : חברי הדירקטוריון לסיקור ולפיתוח הרובע היהודי
בעיר העתיקה, בירושלים בע"מ

מאת: מזכירות הממשלה

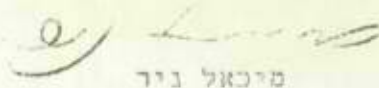
בפרוטוקול ישיבת הדירקטוריון של החברה מיום
ט"ו בסיון תשכ"ט (1.6.69), יש לתקן את רשימת המשתתפים
כדלקמן:

נכחו חברי הדירקטוריון: י. אלון, מ. בגין, ח. גבתי,
ז. ורדיסטיג, ח.מ. שפירא, א. שרון, ס. קולק וחליפי
חברי הדירקטוריון: י. תמיר - חליף ראש הממשלה
צ. רפיח - חליף שר החוץ

נעדרו חברי הדירקטוריון: י. אלמוגי, מ. בנטוב, פ. ספיר,
מ. קול (בחול), י.ש. שפירא, ז. שרף (בחול).

י. שפירא	-	סגן שר הפיתוח
מ. ארנון	-	מזכיר הממשלה
מ. ארנובסקי	-	מסד המספחים
מ. בנבנישתי	-	זרית ירושלים
ש. הלל	-	מסד החוץ
י. הרצוג	-	המנהל הכללי, מסד ראש הממשלה
א. ירמנס	-	מסד האוצר
ע. סיון	-	מסד האוצר
מ. שרון	-	מסד ראש הממשלה
מ. ביר	-	מזכירות הממשלה

ב ב ר כ ה

מיכאל ניר

ירושלים, י"ח באייר תשכ"ט
2 במאי 1969

ס ו ד י

אל : שר החוץ
המנכ"ל

מאת: שלמה הלל, סמנכ"ל

הנדון: ביקור אסירים ממזרח ירושלים
ע"י נציג הצלב האדום

בהתאם לטיכוס עם המנכ"ל העלתי העניין מחדש עם שר המשפטים, לאחר שבמכתבו למנהל הכללי ב-29 בנובמבר 1968 התנגד לבקשה זו שהועלתה גם אז ע"י נציגי הצלב האדום.

בנוסף למענה הצלב האדום כי קיים נוהג כזה של ביקור אסירים ע"י נציגי הצלב האדום במדינות ריבוניות רבות, אף מבלי להסתמך על אמנה ג'נבה (הצלב האדום טוען שקיים ביקורים כאלה בלמעלה מ-40 מדינות), ובנוסף להסברה כי מניעת הביקורים מאפשרת להעמולה נגדנו, לגבי חנאי מעצר ומאסר של ערבים להכות דורשים, העלתי בפני השר שפירא את העניין כי אנו עצמנו דורשים בתקופות מהצלב האדום לבדוק מצבם של יהודים ואסירים יהודיים בארצות ערב. מענותיהם של המדינות הערביות כי היהודים הם אזרחים שלהם ואין זכות לצלב האדום להחזיר בענייניהן, נדחתה כל הזמן בתקופות על-ידינו, ולכן איננו יכולים להשתמש עתה בנימוק זה בעצמנו.

הרגשתי בפני השר כי אין המדובר בהענקת זכות פורמלית לצלב האדום לערוך ביקורים של אסירים ממזרח ירושלים, אלא במציאת הסדר פרגמטי שאין בו כשום מתן הכרה או זכות כלשהי, והדבר יוכל להיעשות, כהצעת מ.ש. קומי למשל, ע"י כך שאנו נזכין את הצל"א לבקר וכו'.

שר המשפטים אמר שהוא מסכים להסיר ההגדרות לענין הביקורים, וביסוד בשל השעם של יהודי ארצות ערב, ומתוך הנחה כי נקפיד שלא ישמש מהביקור הפנקס מעמד כלשהו לצלב האדום בירושלים. מאידך, מאחר שהעניין כבר הועלה פעם, ואז הוא התנגד, סציע כי שר החוץ ימסור על הפניין לראש הממשלה, ימסור לה כי בהחילה התנגד שר המשפטים, ואולם עתה הוא חושב ברעיון. אם ראש הממשלה האשר גם היא העניין - מה טוב. כאם לא, מציע שר המשפטים כי ראש הממשלה תזמן כמה שדים להחלפת דיעות בעניין זה (הציע: ראש הממשלה, שר המשפטים, שר החוץ, שר הבטחון ושר המשטרה).

הפני מציע כי שר החוץ יביא העניין בהקדם לידיעתה וטיכומה של ראש הממשלה. היה רצוי כי נוכל לטכס, ואני מקווה באופן חיובי, את העניין עם הנציג החדש של הצל"א.

ב ב ר כ ה,

שלמה הלל

העתיק: שר מ. קומי
מאו"ם 1

מדינת ישראל

משרד החנוך והתרבות אגף העתיקות והמוזיאונים
ח"ד 586 ירושלים

ח' בחשוון תשכ"ט - 30.10.1968

תאריך:

מספר:

אל: מר צ' רפיה, משרד החנוך, ירושלים

רצוף המסמך שכתב פרופ' לפ בדבר אמנת
האג ואשר נמסר לד"ר ריינינק ע"י מר תחבוב
מהורקף.

לדעתו של ריינינק כתב לפ את המסמך
מכיון שהוא, לפ, אינו לגמרי בסדר. לפ מסר
אותו לתחבוב כנראה כדי שתחבוב ידע מה הן
זכויותיו ויפעל בנדון.

מכיון שתחבוב מסר את המסמך לריינינק
באופן רשמי לא ראה ריינינק כל סבה שלא להראות
לי אותו. ריינינק שאל מה עליו לעשות והסכמנו
בינינו שלמעשה אינו צריך לעשות דבר ושום
פעולה אינה נדרשת ממנו.

המסמך לא בלבד שרוח רעה נודפת ממנו
אלא שיש בו פירושים אינפורמציה בלתי מדויקת.

ב ב ר כ ה

א' בירן

נ.ב. אם תמצא לנכון העביר את המסמך לאישים
המעוניינים במשרד.

STATION REPORT

STATION REPORT

STATION REPORT

DATE:

10.10.1966 - 10.10.1966

TIME:

10.10.1966 - 10.10.1966

STATION REPORT

STATION REPORT

STATION REPORT

STATION REPORT

STATION REPORT

STATION REPORT

STATION REPORT

י' יס'ל'א

מנהל חשב"ש

א. רמ"ח, חשב"ש

הכרזת : דו"ח פרומ' טארל לע לקרנטול האמריקאי ביירוטליס על
פגישות ישראל באמריקא ארכאולוגיכ וסקוטות קרואים
לאתרים

פג"ב תלמוד ירוש"ל על פרומ'. דפ (מחבריל ס"ז) על "היהם לבקשי
תרבות ואחרי דחיקות בירדן הכרזת". פרומסור זה ידוע בגישתו הצויינת
ביותי לישראל.

מחבר מדעספוד זה סדר המסע פדו"ל גם לעמק אל עמק התמסורין
והמסע הפרטי הידוע המסודר היה ברחלית, ולדברי המחבר המחברת
הקובצולית אל דו"ח למח"ל. בשיבה פותקיימה לכני כחודש במוצע
המסלולית במערת ירושלים אשר עמק אל עמק גין אשר פדו"ל זה כולל
פגישות בגל ישראל סמך מזקים במערה פאלה המסעצת המוסלמית המסמכת
עליהם עד כה וי"ל לכן לכלול אותה במסמך המבטי המוצע קרואים להניס
לישראל, לבקשים דרים ולאן"ם על הפגישת לעקובות הקרואים למסלולית.

דו"ח חגיג גם לידד דאס מנהלת הוקף יהושלתי ביירוטליס,
סמך מחבר, סמך העבירו לרייבינג - בציג אדנסקו לעניגי בכסי תרבות
במסמך המדחזקים. זה המחברון התבירו לז"ר ה. גידר ומוכס ביניהם
"מאין רייבינג צריך לעשות דבר במעין דו"ח ודום טעולה איננה בודת
מחבר".

ב ב ר כ ה

צבי רמ"ח

המק : סר ס. קרמיי, יופץ למח"ס
סר א. הלל, סמכ"ל
מח"ס א'
מח"ס ב'
מח"ס ג, ביו-גורק
המבירית, דווינגסון

7 April 1968

To: Robert Chase

From: Paul W. Lapp

Subject: TREATMENT OF CULTURAL PROPERTY AND ANTIQUITIES SITES IN OCCUPIED JORDAN

The pertinent regulations and recommendations applicable to occupying powers are the RECOMMENDATION ON INTERNATIONAL PRINCIPLES APPLICABLE TO ARCHAEOLOGICAL EXCAVATIONS, ADOPTED BY THE GENERAL CONFERENCE AT ITS NINTH SESSION, NEW DELHI, 5 DEC 1956 and the FINAL ACT OF THE INTER-GOVERNMENTAL CONFERENCE ON THE PROTECTION OF CULTURAL PROPERTY IN THE EVENT OF ARMED CONFLICT, THE HAGUE, 1954 (CONVENTION, REGULATIONS, PROTOCOL, and RESOLUTIONS).

Paragraph 32 of the former document states that "In the event of armed conflict, any Member State occupying the territory of another State should refrain from carrying out archaeological excavations in the occupied territory. In the event of chance finds being made, particularly during military works, the occupying Power should take all possible measures to protect these finds, which should be handed over, on the termination of hostilities to the competent authorities of the territory previously occupied, together with all documentation relating thereto.

The latter act has provisions too extensive to be cited here, which apply to situations described below. Reference will be made to specific sections in appropriate places. In general, the document proscribes removal of cultural property by an occupying power except under supervision of a UNESCO-appointed Commissioner-General for Cultural Property and decrees that Personnel in charge of protecting cultural property before occupation should be aided in preserving such property by the occupying power.

The former document, it should be noted, is a RECOMMENDATION but the latter is in the form of REGULATIONS and a PROTOCOL binding upon signatories.

1. EXCAVATION IN OCCUPIED JORDAN. The occupying power has taken a number of decisions and undertaken a number of projects which are in clear opposition to the 1956 RECOMMENDATION. Large-scale robbing of at least four of stopping robbing and looting of this cultural property a permit was given to an American archaeologist to undertake emergency excavation. Even after the salvage operation robbing continued. The artifacts from the robbing were sold openly in situ and through antiquities shops in occupied Jerusalem. Most of them have been sold so that it is impossible for the occupying Power to comply with the first point of the 1954 PROTOCOL: Each High Contracting Party undertakes to prevent the exportation from a territory occupied by it during an armed conflict, of cultural property as defined in Article 1 of the Convention....." At present robbing of important ancient cemeteries in the Hebron area is continuing.

A prominent American without adequate archaeological competence was offered an important West Bank site to excavate. After this oral assurance from the Director of Antiquities, he subsequently decided to work at a site in Israel.

Three ASOR - related excavations at Tannach, Shechem and Ai have been approved by the Israeli Committee which approves such requests for excavation in Israel itself. While at one point it was advised that foreign excavators should obtain prior Jordan permission

for excavation at West Bank sites, in these instances the occupying power considered this unnecessary. It should be noted that the procedure for approval has been that prescribed in Israeli, not Jordanian law. I was advised by the Commissioner-General that excavation should not be undertaken without permission, or at least tacit consent from Jordan and that proceeding with excavation without consulting Jordan could not be considered an American ignoring of the RECOMMENDATION and in terms of artifacts, of the PROTOCOL and REGULATIONS.

The excavation along the southern and western walls of the Haram ash-Sharif deserve special attention because the history of the area under excavation is perhaps the most crucial for the historical traditions of Muslims, Christians, and Jews of any site in the world. The British-French excavation of 1961-67 dug in the vicinity but were denied by the Awqaf permission to dig directly against the Haram walls. I have learned through the Commissioner General that their objection to such digging by the Hebrew University - Israel Exploration Society under the direction of B. Mazar is considerably greater than it was to the British-French proposal, but fear of reprisal has prevented any overt opposition.

The objections to this excavation by Orthodox Jews has been described in the Jerusalem Post. Israel Director of Antiquities Biran told me that because Jerusalem was "annexed" (!), neither Jordan nor Israel law applied so he had to issue an order declaring the entire area of "East Jerusalem" an antiquity area, where excavation cannot take place without permit from the Israel Department of Antiquities. This order was then enforced against unscientific excavation by Orthodox.

It should be noted that there is considerable objection to the excavation from the scholarly community. The HUC archaeologist, with whom most of us agree who have been digging in Palestine for some time, has expressed the view that the excavator in charge is not capable of stratigraphic excavation and will destroy irrecoverably evidence of basic importance to the historic traditions of the three religions concerned. The scholarly community is incensed at the fact that this excavation was begun without consultation of the previous excavators, even though some of the present excavation continues directly in British-French trenches. Père de Vaux was asked by the excavator to "Come and see my excavation". It is unheard of in scholarly archaeological circles that any scholar would consider digging in a site worked by another archaeologist without his permission.

It may also be noted that the dig is being carried on by 20-25 paid Israeli labourers, a few volunteers, and student volunteers from Hebrew University, with, from a present-day perspective, entirely inadequately trained staff and excavators.

In light of this it would seem that this excavation is being carried out on Awqaf land against the RECOMMENDATION, against the best interests of the Muslim, Christian and even part of the Jewish religious communities, and in complete disregard of the standards and protocols of the scientific community.

2. THE PALESTINE ARCHAEOLOGICAL MUSEUM. In general, it should be noted that the Israeli Director of Antiquities has stated explicitly to Père de Vaux and to me that the occupying Power considers that the Palestine Archaeological Museum has become the property of the Israeli government and is now administered as one of the elements of the Israel Museum. It is perhaps sufficient here to list ways in which that policy has been implemented and the violations of international agreements involved.

When Israeli troops entered the Museum on 6 June, they forced the civilian staff to the tower where they literally fired over their heads. After about three hours the staff was

taken to a room in the service section of the Museum. Since the Museum proper was not used by Jordan for military purposes, this action violated flagrantly Articles 4 and 5 of the CONVENTION by taking action bringing cultural property into imminent danger of war damage and by failing to "as far as possible support the competent national authorities of the occupied country in safeguarding and preserving its cultural property."

It was more than a month after the war before any of the Museum staff were hired by Israeli authorities as employees of the Israeli government. These rehired were subservient to a large staff of officials of the Israel Department of Antiquities and Museums which had taken over the Museum. There was absolutely no question of "supporting the competent national authorities".

The signs at the Museum indicate that it is one of Israel's national museums. The sales desk at the entrance to the Museum contains masses of literature that is obvious political propaganda, including "Six-Day War" medals. The well-marked displays in the cases were described in English and Arabic before the war. Most of the descriptions are now exclusively in Hebrew. This is hardly in keeping with the respect for cultural property required of an occupying power.

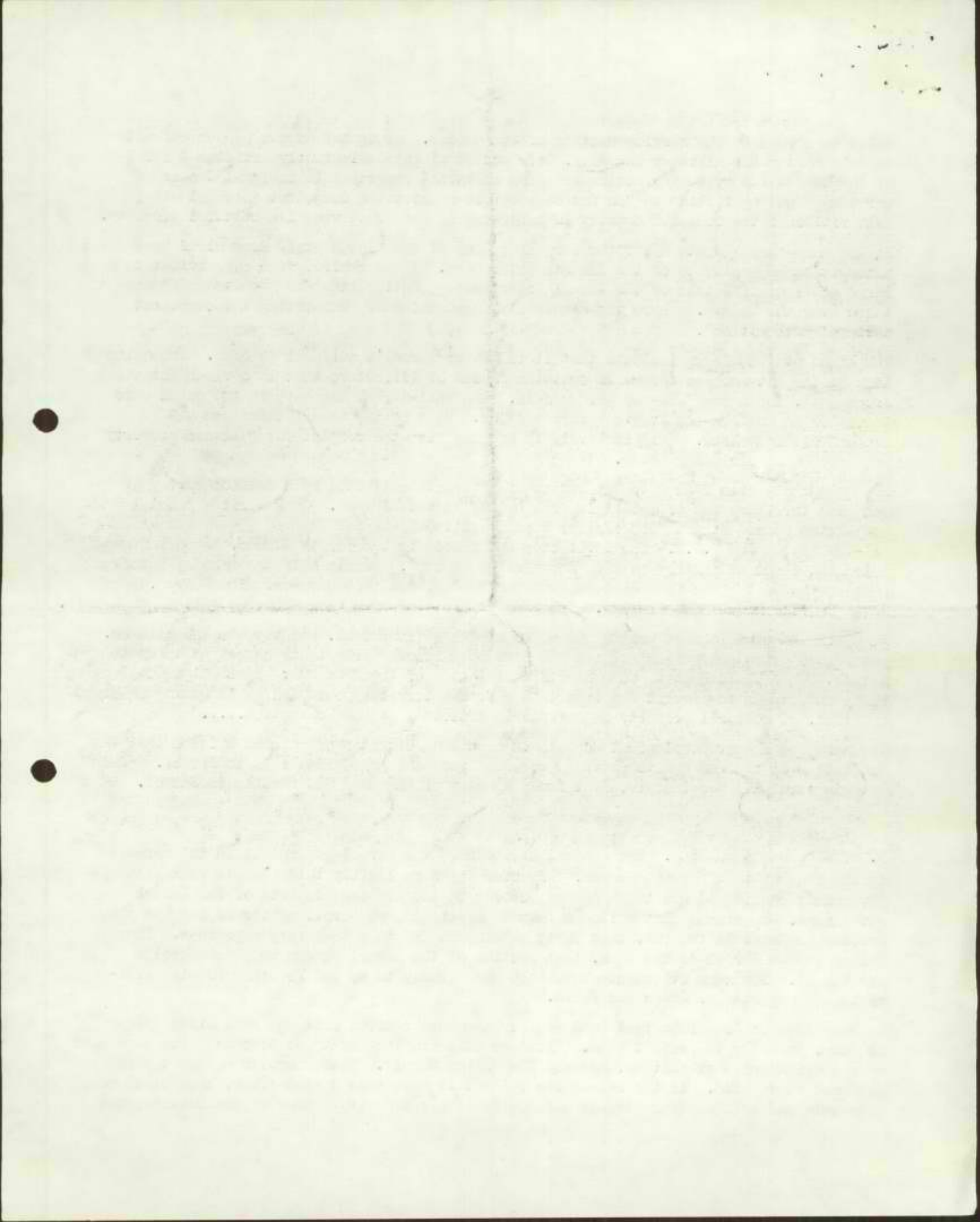
The Museum has also been made the center of materials collected by a surface survey of occupied territory and of materials from excavations in Israel. On 2 April a special exhibition opened at the "Rockefeller Museum" titled EARLY SETTLERS IN THE JORDAN VALLEY VII-VIII MILLENNIUM B.C.E. The invitation was issued by the Israel Museum, Jerusalem and noted the place of display as the "Rockefeller Museum". Nearly half the display involved pictures and materials from Jericho from the Museum, but the excavator, Miss Kenyon, was not consulted about such display. Other materials displayed were from excavations in Israel.

Meanwhile an exhibiton of writing is to be displayed in Israel, and the Lachish letters, one of the prize possessions of the PAM have been removed from their cases and taken to Israel. This would seem to be a specific violation of the PROTOCOL: "Each High Contracting Party undertakes to prevent the exportation from a territory occupied by it during an armed conflict, of cultural property as defined in Article 1 of the Convention....."

The heads of the archaeological schools in occupied Jerusalem are of the opinion that the exhibition at the PAM was to provide precedent for taking PAM materials to Israel, and both in turn will provide precedent for a display of PAM Dead Sea Scrolls in Israel.

3. THE DEAD SEA SCROLLS. The general attitude of the Israel government on the Scrolls is the same as that for the Museum. Director Biran explicitly told Père de Vaux that his government considered all the Dead Sea Scrolls in the PAM the property of the Israel government. He stated that while De Vaux is continuing as Scroll editor as long as the Scrolls are kept in the PAM, that their housing in PAM is a temporary expedient. They belong in the Shrine of the Book, that section of the Israel Museum in which Scrolls are housed. The same statements have been made freely to me and to other foreign archaeologists by both Dr. Biran and Yadin.

On the sixth of June important Dead Sea Scrolls were removed from the PAM, Biran told De Vaux, in order to protect them. These scrolls are largely those scrolls which were part of the Smithsonian exhibition, notably the Psalms Scroll. These scrolls have not been returned to the PAM. If the reason for removal is more than a subterfuge, they could have been returned by this time without endangering their security. None of the requirements

ירושלים, כ"ג תמוז תשכ"ט
9 יולי 1969

א ל : ד"ר א. בירן, מנהל אגף העתיקות והמוזיאונים, משרד החינוך, ירושלים
מאת : מ"מ מנהל מאו"ם א".

הנדון: הריסת דאר-אבו-סעוד

מז"כ העתק מברק אשר קבל סר החוץ ממר רייניק.

יחכן ובהחשב עם עמדתו האוהדת של רייניק, יש מקום
ששר החוץ ישיב לו בענין זה. אולם לשם כך אנו זקוקים לטעון
עובדתי המוכיח כי המבנים שנהרסו אינם אתר חרבותי או היסטורי,
כי אף פעם לא נחשבו כאלה ושאינן לראות בהם :
"Groups of buildings which, as a whole, are of historical or artistic interest"

(ראה סעיף 1 של אמנת האג).

נודה לך על תשובה בחקדם.

בברכה,

א.מ.ל.

א.מ.ל. למברט

העתק לשכת היועץ המשפטי
מר ש. הלל, ס/מנכ"ל

Alkale

משרד החוץ

ירושלים, כ"ג בחשוון תשכ"ט
14 בנובמבר 1968

אל : כל הנציגויות ומחלקות המשרד

מאת : שלמה הלל, סמנכ"ל

הנדון : סיפול באיסלאם ובמוסלמים

כחוצאה ממלחמת ששת הימים והמצאות מקומות קדושים לאיסלאם בידינו, במיוחד בירושלים וחברון - נחשור צורך למשרד הטיפול בעניין מוסלמים ואיסלאם, לשם הכרת הבעיות מקרוב, למנוע טגורמים עויינים לנצל נגדנו את עובדת החזקת המקומות הקדושים לאיסלאם על-ידינו (ואופן החזקתם), ובמדה שהדבר ניתן - אף לנצל עובדה זו לקירוב גורמים מוסלמיים לא ערבים לישראל.

מר צבי רפיה, עוזר ראשי במחלקה למזרח התיכון והים התיכון המזרחי, ירכז הטיפול בנושאים אלה.

הנציגויות מתבקשות במקביל לדווחן למחלקות המרחביות ולחקר, להעביר לצבי רפיה במז"ח חומר ומידע הנוגע לנושא הנ"ל, ובכלל זה חומר על פעילות איסלאמית בארצות כהונתן, פעילות של נציגויות ערביות או אנשי-דת מוסלמיים בעניין זה וכן כל דיווח על פעולות הנציגויות שלנו עצמן ועל מגעיהן בשטח זה.

כל שאלות שתתקלו בהן או כל הצעות שהרצו להעלות ביחס לבעיות האיסלאם ולמקומות הקדושים לאיסלאם בירושלים ובשטחים תוכלו להפנות למר רפיה, כמובן בצרוף העתקים למחלקות המרחביות ולמחלקות המשרד האחרות הנוגעות בדבר.

ב ב ר כ ה,

שלמה הלל

משרד החינוך והתרבות
אגף העתיקות והמוזיאונים
ח"ד 586

ירושלים ה' באב תשכ"ט
20 ביולי 1969

אלו הגב' א.מ. למברט, מ"מ מנהל מאן"ס א', משרד החוץ, ירושלים

הנדון: תרומת דאר-אבו-סעוד

חודה על מכתבך מה-9 בחודש. ראי נא העתקי שני מכתבים אשר כתבתי לריינינג.

למעשה הטיעון העובדתי הוא נגטיבי - כלומר אין שום הוכחה שהמבנים היו אי פעם "מונומנט". נכון שהם צמודים לחומת הר הבית והערבים יכולים לטעון כי היותם צמודים לחומה זו הופכת אותם אוטומטית למונומנט. נובל לשלול טיעון זה - כלום בית השמוש שהיה צמוד אף הוא לחומה הוא מונומנט?

כל המבנים הסמוכים אבו-סעוד אינם עתיקות כי באבו-סעוד שבנה את הבית חי בעת הפירוק של מלך *Warner* בשנים 1867-1870. בשוט מפה עתיקה אין הם מופיעים. יש לזכור שבמדה שמתיחסים למח שהוא עתיק במזרח אבו-סעוד האמור הוא כמבנים שמבנים לכותל, בין חומת הר הבית והמסגד.

חוששני שיוחר מזה אין.

ב ב ר כ ה

Just
א' בירן

העתיקים: לשכת היועץ המשפטי, משרד החוץ
מר ש' הלל, סטנכ"ל, משרד החוץ ✓

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

1950

Ministry of Education and Culture
Department of Antiquities and Museums
POB 586, Jerusalem, Israel

21st July 1969

Dr. E. J. Reinink,
Commissioner General for Cultural Property,
104 Bankstraat,
Den Haag,
Holland

Dear Dr. Reinink,

I regret the delay in answering your letter of 19th May. Since you referred in your letter to Prof. Masar I wrote to him upon receipt of your letter. However, no reply was received from him.

As you know, I have been engaged in the excavation of Tel Dan in Galilee during the last two months. In the meantime the buildings known as Abu Saud had to be demolished because of their dangerous state. As I was convinced that no cultural property was involved I had a cable sent to you on the 17th of June.

On my return from Dan I investigated again the possibility of any damage to any monuments falling within the terms of the Convention of 1954. My investigations have convinced me once again, that these buildings, which were private dwellings, are less than a hundred years old. Therefore I did not consider them monuments in any sense of the meaning of the Convention.

With every assurance of high esteem and consideration,

Yours sincerely,

A. Biran

Jerusalem,
21st July 1969

Private and Confidential

Dear Heink,

I wrote you today a formal letter in reply to yours of the 19th May. Although what I wrote is consistent with the facts and with my views, I feel the need to write you in this private and confidential manner. This is partly because one cannot in a formal letter, elaborate. But the real reason I am writing is because we had once agreed that whatever our views or whatever any differences of opinion that may exist between us, we shall always be frank with each other.

I want to assure you that even today I still do not know when the authorisation referred to in your cable of 19th June was given or by whom. I never thought that these buildings had any cultural value nor that they constituted a group of buildings of historical or artistic interest. Personally, and for purely my own aesthetic reasons, I thought a division should exist between the place of worship north of the entrance leading to the Temple Mount and south of it. Because of that, whenever rumours reached me that this individual or that one advocated the demolition of the buildings I tried to impress on them the need to maintain that separation, not because these buildings had any historical or artistic interest but simply because my aesthetic sense demanded it. Personally, I am sorry that they were demolished because I preferred the former state. Unfortunately, people's aesthetics differ and so I find myself in a minority. This is the whole story. I want you to know it because I don't want you to feel that I kept anything from you.

I hope you are well and enjoying the mild climate of Holland. I had a most interesting and rewarding two months at Dan and am enclosing a copy of the preliminary report which I believe you'll find interesting. When you come to Jerusalem, I'll show you the finds. They are really exciting.

With best wishes and kindest regards, in genuine friendship,

Yours sincerely,

A. Biran

החברה לשיוקום הרובע היהודי
ולפיתוח העיר העתיקה בירושלים בע"מ

ישיבת חליפים מיום 30.6.69

נוכחים

מר רוזן, מר רפוח, מר סלע, מר וילק, מר שר, הרב תורן,
מר קדישאי, מר תמיר

על סדר היום

1. אישור המלצות ועדות המסנה.
2. שונות.

א. הנחיות לניהול מערכת חשבונות וכספים

לאחר חילופי דברים קצרים בהצעה למערכת חשבונות וכספים, הוחלט
להעביר את ההצעה לדיון וסיכום בועדת הכספים והתקציב.

ב. מסירת מכרז לפינוי הריסות

ועדת המכרזים בישיבתה מיום 26.9.69 החליטה לקבל את הצעת הקבלן
ז. בראשי בע"מ וזאת כתנאי שיימצאו הוכחות שאמנם קיבל את החומר למכרז
באיחור בגלל שביתת הדואר; כמו כן ימציא עד יום א' ערבות בנקאית
כנדרש במכרז.

כן הוחלט שביום א' תקוים פגישה עם מר בראשי בהשתתפות מר בר זכאי
ממשרד המשפטים על מנת להשתכנע שאין לקבלן כל הסתייגויות בביצוע המכרז.
מר ז. בראשי סיפק את שתי התביעות הראשונות והבטיח מכתב על אי הסתייגויות
עד למחרת היום.

ועדת המכרזים גם החליטה שאם מר ז. בראשי לא יעמוד בכל התנאים
האמורים לעיל תימסר העבודה למוצע הזול ביותר ללא דיון נוסף.

ישיבת החליפים סומכת ידה על החלטת ועדת המכרזים.

ג. לפי בקשת שר הדתות מחליטים לצרף את הרב תורן לוועדת פינויים ופיצויים
וכן לוועדת המכרזים.

ד. בידונה בעית ניצול יתרות בחשבון עובר ושב בבנק לאומי.

הוחלט להעביר את הבעיה לדיון בועדת הכספים.

רשם - מ. אבניאלי.

all

ירושלים, ח' באב תשכ"ט
23 ביולי 1969

ס מ ר

לכבוד
מר מירון בנבנישתי
הממונה על ענייני מזרח ירושלים
עיריית ירושלים

מירון היקר,

הנדון: כניית סגור במחנה המליטים של סט"ח בשועפט

בהמשך לשיחותיך הטלפוניות כנדון עם מר צבי רפיח נכיר לכם הודעה אם
תוכלו למצוא הדרך כדי שכוני הסגר יקבלו אישור בניה גם אם לא ביקשו
בדרך המקובלת, וזאת כדי למנוע בעיות של בניה ללא רשיון והתנגשות אפשרית
עם סט"ח, *בניית חדרים*

בברכה,

שלמה הלל
שלמה הלל

העוזר מר מ. קומיי, יועץ לשה"ח
מר צ. רפיח ✓

Page 1

Page 1 of 1

Page 1 of 1

Page 1 of 1

Page 1 of 1

Page 1 of 1

Page 1 of 1

Page 1 of 1

for transport of cultural property (Articles 17 and 18 of the Regulations) have been complied with by the Israel Government. The Commissioner-General has neither been informed in advance or afterwards of their removal (cf. Article 19). I think it should be argued that removal of the Scrolls on the sixth of June during hostilities was precisely the opposite of a step taken to preserve the security of the Scrolls. They were safely stored in a virtually impregnable place in a very sturdy building. Taking them out on the streets in vehicles subject to attack was a violent breach of the security of the Scrolls, and it is not merely prejudicial to consider their removal during hostilities by an enemy before a truce as a violation of the Conventional Article 4 regarding endangering cultural property and theft thereof.

Another consideration is that even if Israel is considered a successor power with full right in the PAM, such authority involves responsibility for previous commitments of the institution taken over. For instance, the International Board signed a contract with Elisabeth Hay Bechtel that in turn for payment for copyright on the publication of the Psalms Scroll the Scroll would be on display in perpetuity (except for occasional foreign exhibit) in the PAM. Mrs. Bechtel and ASOR, a party to the contract, have every right to press for the immediate return and display of the Psalms Scroll in the PAM.

Most of the plates of Scroll fragments from Cave 4 under study by the International Team are in the PAM. Père de Vaux has seen these recently and has noted that some of them have been removed for treatment with an appropriate record left in the PAM. While Père de Vaux has raised no objection to this, it is certainly a violation of the Convention and Regulations regarding transfer of cultural property from an occupied territory to a foreign territory without following the provisions for international supervision required in Chapter III of the REGULATIONS.

It may be noted that the new Temple Scroll, which received considerable publicity, was taken from Kando's house in Bethlehem before the Armistice and was a blatant theft according to Jordan law. Details may soon emerge about additional scrolls discovered in occupied Jordan, and an important part of its cultural property, being removed from occupied territory and sold.

It may be finally noted that all the materials mentioned so far, from all the artifacts in the PAM at the time of the war, all sherds from the Israeli survey, all division artifacts from the Jerusalem excavation and any others on the West Bank and occupied Jerusalem, and all Dead Sea Scrolls in the PAM at the time of the war or subsequently discovered in occupied Jordan are required by the CONVENTION and its REGULATIONS to be kept in or returned to the occupied country within six months upon request after cessation of the conflict (REGULATIONS Article 18).

3/8/67

תאריך

סוג

צ'י קד

מזכר

אל

מאת

הגדון

~~לפני~~
~~מזכר~~
~~לפני~~
לשלושה א. א. ו. ו. ו.
השכלה
במרכז, ה' שלמה
מי. ה' ו. ו.
א. ו. ו.

הנדון: הכותל המערבי מדרום לשער המוגרבים
(לקראת ההכרעה בוועדת השרים ביום א' הקרוב)

כבוד השר,

1. בתור עד ראיה ברצוני למסור על מה שהתרחש ביום שלישי שעבר.

קבוצת מתפללים נגשה לכותל המערבי מדרום לשער המוגרבים והתפללה ליד הכותל, במקום שנוקח לאחרונה מבורות שופכים וצנורות ביוב שמנעו אפשרות תפילה. אחד מראשי המשלחת הארכיאולוגית אמר שיביא "בחורות חצי ערומות ודחפור לתוך המתפללים". למקום באו פועלים, וסנהל העבודה ציוה "הורידו את העפר מתחת לרגליהם". אחד זרק מכושים ומעדרים ממרחק של כמה מטרים לביץ המתפללים, והפועלים החלו לחפור בורות בשטח הישן שבו עמדו המתפללים, ואשר בו לא נעשו קודם כל הפירות ארכיאולוגיות. הבורות נחפרו באופן מפורז פה ושם, והיה ברור שהעבודה בלתי מתוכננת ונעשה רק כדי להפריע למתפללים וכדי לקלקל את הקתה הישרה, כדי למנוע את האפשרות לגשת לכותל. תוך כדי עבודה נגעו הפועלים בשרידיים של קיר ומדרגות שהיו בקרבת מקום.

אחרי כן נדחקו הפועלים עם מריצות לביץ המתפללים, ובינם לביץ הכותל, והחלו לחפור ליד הכותל ממש, והפריעו לתפילה. היו פועלים שצחקו מהמתפללים, ואחד אמר "ימה שמש". למקום באו גם בחורות בלבוש חשוף. המתפללים בקשו בתנועות ידיים שיתרחקו, וקראו "נו, נו, מריצות", והן הלכו. הופעל דחפור כדי להרוס את דרך הגישה המשופעת, אך המטרה נמנעה המסך הפעלתו.

מעשים אלה הם עבירות על החוק לשמירת מקומות קדושים תשכ"ז, ויש להביא את עושיהם לדין.

2. זאה ועוד- ועדה מקצועית של הטכניון קבעה שההפרש המכסימלי בין מפלס הר הבית ובין המפלס מחוץ להר יכול להגיע עד 16 מטר, ושחפירות ליד הכותל הדרומי לעומק העולה על 16 מטר מתחת לקרקע הר הבית מטכנות את יציבות הכותל. הקביעה מבוססת על הנחה שעובי הכותל הדרומי 4-5 מטר.

עוביו של הכותל המערבי נמדד בשני מקומות. בחלון מפולש הנמצא בקרבת הקצה הצפוני של הכותל המערבי העובי 8 רגל (2.44 מטר) לפי Palestine Exploration Quarterly 1880 (עמוד 32), ובשער ברקלי העובי 1.60 מטר (קצה יותר מ-5 רגל, לפי קנה המידה בלוח 6 שם, מול עמוד 20. ראה נספח א'). פני הקרקע מחוץ לכותל המערבי נמוכים כעת מדרום לשער המוגרבים ב-17 מטר מתחת לפני הר הבית (לפי לוח 29 של P.E.F. Survey of Western Palestine, 1906). פני הר הבית שם 2420 רגל מעל פני הים, והאמצע של ג'דן J (שהוא הנדבך השני מתחת לחריץ התחתון העובר לאורך הכותל- יש שני חריצים לאורך הכותל) הוא בגובה 2364 רגל, כלומר 56 רגל = 17.07 מטר מתחת לפני הר הבית. יש לזכור שלא גובה הנדבכים הגדולים קובע, אלא הפרש המפלסים).

אפילו אילו עובי הכותל המערבי היה 4-5 מטר, כפי שהונח לגבי הכותל הדרומי, אסור להמשיך ולחפור לידו. הרי אין לתאר שנחזור על המשגה שנעשה בכותל הדרומי, בו היה הכרח לבנות תומכות בגלל חפירות עמוקות יותר. היעלה על הדעת לבנות תומכות בכותל המערבי שיכערו את מראהו ויפגמו ברציפותו?

3. תוך כדי מחקרי על הר הבית וסביבתו עברתי על כל החומר הנוגע לחפירות הארכיאולוגיות והחקירות האחרות באזור, והסתבר לי שיש מקומות רבים מסביב להר הטומנים בחובם סיכונים לגילוי צפונות העבר במידה העולה לאין ערוך על חפירות ליד הכותל המערבי בקטע המדובר (כגון בחלק המזרחי של הכותל הדרומי, בו נמצאים השער הכפול, השער המשולש והשער היחיד, בעופל, ומחוץ לכותל המזרחי ובברכת ישראל. לעומת זאת ידוע מהלך הכותל המערבי במקום הזה, וכן יסודותיו, מחוץ חפירות שעשה וורן בתוך אמת מים העוברת לאורך הכותל בעומק רב ליד היסוד של הכותל. הוא שרטט בדיוק את מהלכה והוציא את הממצאים שהיו בה.

הוא ציין שאין היא קשורה להר הבית. בחלקה היא חצובה בטלע, וחלע הוא הקרחה, ובחלקה היא מבוטה בתקרה אבנים. הקרחה יכולה להעשות רק ע"י כניסה לחוכה דרך פתח בדרום. אי אפשר לחפור עד תקרה, הנמצאת בקרבת היסוד של הכותל, מבלי לסכן באופן חמור את הכותל. יתכן שאפשר לעשות חפירה כזו מדרום לכותל הדרומי, במקום בו מתרחקת אמה המים מהכותל, אך למה להרוס את התקרה כשיש דרך יותר פשוטה להכנס אליה?

4. קדושתו של הכותל המערבי היא לכל אורכו, ואינה מצטמצמת לקטע שנשאר גלוי אחרי שזרים כיסוהו ובנו בתים לידו, בנסותם להצר באופן מלאכותי את המקום הקדוש לנו ובנסותם לשוא לבטל את קדושתו. הדברים שנאמרו במדרשים ובמקורות האחרים על הכותל, נאמרו על כולו. קיימות עדויות היסטוריות שיהודים התפללו ליד הכותל המערבי מהפינה הדרומית עד שער המוגרבים בכל התקופות, החל מלפני 1600 שנה, ואף לפני 150 שנה (ראה בנספח ב'). אם זרים לא מנעו זאת, היעלה על הדעת שיהודים יעשו כן מיד אחרי שפינו וניקו שוב את הכותל? תחת שלטון זרים נגשו יהודים והתפללו, ועתה תחסום המשטרה את דרכם והם יעמדו מגבד?

זכות העם היהודי להתפלל ליד הכותל לא נשללה מעולם על ידי זרים, מלבד בתקופות בהם נאסר על יהודים להכנס לירושלים בכלל. היא הוכרה כזכות משפטית עוד לפני הקמת המדינה, ואף לפני חקיקת החוק לשמירת מקומות קדושים תשכ"ז, ואינה תלויה בחסדה של החלטה של רשות זו או אחרת. שוק זה הטיל עונשים על העושה מעשה העלול לפגוע בחופש הגישה. חפירה ארכיאולוגית היא מעשה כזה. רשיון שניתן לחפור לפי פקודת העתיקות אינו יכול לתת רשות לעבור על חוק אחר, ונוסף על כך החוק לשמירת מקומות קדושים הוא חוק ספציפי, ועדיף אל פני פקודת העתיקות.

שרים נכבדים, הצהרתם אמונים לחוקי הכנסת, ואינכם יכולים להחליט שליד הכותל ייעשו חפירות והימנע הגישה לכותל לתפילה, אלא אם תשנו את החוק לשמירת מקומות קדושים כך שיחול רק לגבי ערבים ונוצרים.

נזכור את המעמד ביום שחרור הכותל, בו הצהיר ראש הממשלה המנוח בפני הרבנים הראשיים "שעניני הכותל המערבי יוסדרו וייקבעו בהתייעצות עם הרבנים הראשיים". ועתה אין שמים לב לדבריהם הברורים שקדושת הכותל אינה ניתנת לחלוקה, ושיש להתפלל לכל אורך הכותל, ואין לערוך חפירות (דבריהם מובאים בנספח ג').

אל נא תחליטו החלטה שהגרום להבאה העניין לבג"ץ, דבר שיפגע בכבוד המדינה בפני הרבנים יהודים ולא-יהודים כאחת, אשר כולם חשבו שכוונת הפינוי והניקוי, שהיה כרוך בסיבוכים מדיניים ועלה חצי מליון לירות, היתה כדי להשיב למקום את קדושתו ואת המתפללים, ועתה הם רואים שהכותל נקלע לתוך המערכה הכללית והמאבק נגד יהודים דתיים. אל נא תחליטו החלטה שהשמת את אויבינו, שהנה למרות שבתיהם נהרסו, אוטרים יהודים על יהודים להתפלל ליד הכותל שפונה. אל יגידו שונאינו כי היהודים לא הזדעזעו מבורות השופכים וצנורות הביוב שהיו ליד הכותל, אלא רק מבואם של מתפללים למקום.

תהיה קדושת הכותל שיקולכם היחיד.

בכבוד רב

ד"ר א. קימלמן, עו"ד

חבר מחקר באוניברסיטה העברית

DAGENS NYHETER ²⁰ HAMPTON
(Total 500.000)

30.000 per 1000 words

1/2 of a million words per 1000 words

30/10

Great Wall

✓ Great Wall of China

Great Wall

Great Wall of China

Great Wall of China

Great Wall of China

Great Wall of China

valley from 11358
to 11359

30/10

C.B.S

המחלקה הכלכלית
היא המחלקה הכלכלית

ע"מ להקים "בנק" חדש

המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית

המחלקה הכלכלית

ההגות ליד החלק של הכותל המערבי שנחשף עתה

במשך הדורות הלכו והומתרו חלקים שונים של הכותל המערבי על ידי עמר, קנבנו לידו בחים, או בדרות שמעו גישה עד הכותל.

כל עוד היה הכותל המערבי גלוי בין שער המערביים והפינה הדרום מערבית של הר הבית התפללו לידו יהודים. לפני זמן קצר נתגלה על הכותל שם מסוק מיטעיה שנכתב על ידי מתפלל יהודי לפני כ-1500 שנה. העדויות ההיסטוריות על אלה השנים האחרונות מובאות ע"י ~~לדוגמא~~ יעקב יהודה ב"ב"ציון", כרך ג' (תרפ"ט) עמ' 102-105, י. פראוור ב"ציון" תש"ז עמוד 146 וכן הערך 58 שם. גם ברגרן שביקר בארץ לפני 148 שנה, כתב (בספרו כרך 2 עמ' 321) שהיהודים מתפללים אצל הפינה הדרום מערבית, ~~א"א נקראת אצל המבוא המערבי~~ בחקופה האחרונה בנו הערבים בחים ובדרות באזור זה, דבר שסמך דריסת רגל של המתפללים היהודיים שם.

והרי כמה ציטטות:

"לאחר שבירדנו את המקורות מן המאה ה' והי"א יש עוד לעמוד על שתי בעיות, ענין בית הכנסת בכותל המערבי ושוק היהודים. במגילה אחימזע מסופר על "שמן (שטנדרים) למקדש בכותל המערבי" יש להביא בהשגות הכותל המערבינמשך באוחו זמן יותר דרומה מאשר בימינו ואין מן הנמנע שקצתו הדרומי נגע בשכונה הרבנית. הנה 58: רא"ס לונץ... שיער שבחקופה הקדומה לא היה ידוע אלא חלקו הדרומי של הכותל הקרוב לחומה העיר, ואילו החלק הצפוני, הידוע לנצח, נתגלה רק בחקופה מאוחרת ביותר. דבריו ראויים להשומה לב ולעיון נוסף (י. פראוור, ציון תש"ז עמ' 146) (השכונה הרבנית - רבניה בניגוד לקראית - הייתה ליד הכותל הדרומי).

~~ברגרן (כרך 2 עמ' 321) כתב לפני 148 שנים שהיהודים מתפללים לפני הפינה הדרום מערבית של החומה והיא נקראת בפינם "כותל מערבי". הכותל המערבי שאין אבותנו מתפללים לפניו השתרע שטחו בקיר בנין בית המשפט (אל מחכמה) צפונה ומשם היה חולך ועולה דרומה ועובר על פני שער המערביים (באב אל מגארכה) אשר בקיר כחל המערבי הפונה לחר הבית, ומשם יתאם הלאה עד קצה דרומה סמוך לשער העיר... כל הבניינים המפסיקים כיום בין החלק שנשאר לנו ובין החלק הדרומי נבנו בזמן מאוחר, משם מעט היו הולכים ולוקחים, הולכים ובוללים, הולכים ומטיגים גבולנו עד שלקחו מאתנו חשע עשיריות מהכותל עד שנשאר לנו רק החלק הקטן אשר לפנינו... וכן כתוב בספר שערי ירושלים: הכתל עומדת לצד החר למערב ועל זה היא שכונה כותל לכותל ביתם, ובעתה"ר רק באמצע נשאר מקום מנוח. "כתל המערבי" ארכה כנגד אורך כל החר, אולם משני הצדדים בנו היסטוראלים בחים רבים סמוכים לכותל והיה להם ה"כתל" לכתל ביתם.... אבותינו החזיקו בכל שטח אדמת הכותל ממערבי בידיעת הערבים ומושליהם, מאות רבות בסנים לפני שהקדיש הולך אלמלא בן צאלה אלדון (אם אמת שהקדיש) את יחוב המערבים, גם אם נאמר שבאמת הקדיש, הוא הקדיש רק את הבניינים שהיו בנויים אז ברחוב ההוא וכלא את אדמת הרחבה של חבר הכותל המערבי שהיתה לנו לפני כל אורך הכותל מצפון לדרום כמו שכתבאר למעלה, ולכן כל אדמת הבניינים הסמוכים לכותל המערבי לנו הוא ופולחנו, כי מימי עמר בן אלכטאב אנחנו מוחזקים בו. 999~~

כבר אמרנו במדק הקודם כי היהודים היו מתפללים אצל הכתל המערבי מקצה הצפוני, לאמר מקיר בית המשפט (אל מחכמה) לצפונה עד הקצה הדרומי אשר משם ישוב וימנה קדמה מזרחה... כלו היה שטח אחד מכלי שיפסיק שם שום דבר" (יעקב יהודה ב"ציון" ג' תרפ"ט עמ' 102-105).

המסידים על קיומו של ישוב יהודי בתי קטת הבית השני אם בדמות מסבנות רבות ואם בדמות חרטים. שעבודי מחלקת הרפואה שוקדים על שיקומם והצבתם מחוץ. על כמנאים אלה תקשורים לי פעילות יהודית באזור הכותל המערבי ו-הדרומי בתחומים באחריות יותר — נכניית גם הכתובת הנתגלתה בשבוע שעבר כשהיא הוצגה על אחת מאבני הכותל. הכתובת מסמך מספר ישיעורי (ראותם וישי לבסוף ועצמותיכם כדשא הפרחוני — ישיעור סיו. ייד). במקשה במאז המעלות הרבועות לאחרי הספירה בתקופתו של הקיסר יוליוס. הכתובת מסמך זה הירשה ליהודים לשקם את הריסות הירמיהו — דבר שמסמכות לא ידועות לא יאז לפועל — והכתובת על הנדבך בבית המערבי מעידה כי יהודים יכלו לשוב ולהתפלל בגליו כי מקום זה וכד לחזק השערה זו נתגלה בבית הדרומי במשולש דומה לזה שבו נחשף הנדבך ועליו הכתובת. נר שכן ועליו המלטי מנורה וישיעור. הנל נמצא

פרופ' מור

החלום — סמליות העולם

האחרים על התפירות הגו רציון: מדוע לא לנצל את האבנים הגדולות הללו ולשקם ולשחזר בעזרתן את קטת רובינשון כולה. שחזור מהר הבית ועד הרובע היהודי והתקשרו עם מהנדסים וארכיטקטים וחללו שוקדים על המלאכה ובוחנים את הדרכים המעשיות לביצוע התכנית.

פרופ' נסימון מור, אשר למרות 63 שנותיו ישיעור הכספי מתרועע בשטח התפירות רחב היקף כעדם קלירגליים, מספר על העבודה: "אני עובדים מתוך שני שכבות היסוד והחלוצי ההתיישבות שהיו באזור, ודבר זה מחייב אותנו גם ירידה למעמקים. גם פילוס שרודים מאד חרום. וכן בדיקה ואיסוף תכנית בניה ביום ותעלומים בכל תקופה. ירידה למעמקים" אמר פרופ' מור ואכן כדי להגיע אל הרחוב ההרודיאני, שרחובי נ כטרים ואשר נחשף לאורך הכותל ה- דרומי — היו החוקרים צריכים לחפור כדי 12 מטרים, ומשעשש זאת — גילו רחוב מתחתית של המלך הורדוס. ה' סרופה כילו באבנים גדולות וסגורות לתפילה. רחוב זה כך סובבים החוקרים וחבלי משקם התרופיון (השק המבדיל בין הר הבית לעיר העתיקה) אל שער הולדה אשר בבית הדרומי. "אכן הר אחרון. מפני פרופ' מור. גילינו קיר דים של קיר המפריד בין הרחוב המרוצץ

ההולנדי החופר זהו סטאטיסטיק וואן באלואן. פרופ' נסימון הולנדי (30) הנמצא בארץ שנתיים ומדבר עם חבריו לעבודה בארבע שפות. לרבות עברית.

שעון על אחת מאבני הכותל. מספר פרופ' מור, ובנראה שהוא הנה במספר ישיעור יהודי.

הצורות הרבניים הראשונים לישראל

הרב א.י. אונטרמן - ראה בדף נפרד.

הרב י. נסים: "השטח הפנוי להפילה אין בו די לקליטת רבבות המחפלים; הדוחק עצום ותפילה אחד מתערבבה בתפילת השני והשקט הנפשי הנצרך לבא בתפילה נעדר כליל.

איש אינו מזלזל בערך הרב של חישוף העבר, למצוא שרידים מימי אבותינו. אבל יש ערכים חשובים לאין ערוך מזה. הקדושה, היחס של העם והאמונה הישראלית אל הכותל היא כה נשגבה ששום דבר לא יעמוד בפניה. מה היה ערכו של הכותל לדורות ובפני לוחמי צה"ל ומשהרריו אם היה אתר היסטורי בלבד?

אנחנו מופקדים על שמירת המקום לבל יתחלל יתולל. אנחנו חייבים להשגיח ששום פעולה לא תפגום במשהו בקדושת המקום; שהתפילה ליד הכותל היא העיקר והכל טפל לעומתו, ושלא תיווצר אפשרות שהימנע מיהודים גישה חופשית אל הכותל ממש.

היעיצו לעשות כדבר הזה כלפי דת אחרת? היהינו לחפור במקומות שבסביבות המסגדים והכנסיות העתיקות? הלא אף לא יעלו מחשבה כזאת על דעתם! ובודאי ובודאי שלא יעשו כן ללא הסכמת ראשי דתות אלה. אבל כלפי קדשי ישראל היחס הוא אחר.

הועדה לענייני הלכה למקומות הקדושים של הרבנות הראשית קבעה שלפי דין תורה אסור לעשות הפירות ארכיאולוגיות ליד הכותל.

כמו כן קבעה הועדה בישיבתה בחודש תמוז תשכ"ט שהמקום שפונה מדרום לשער המוגרבים צריך להיות מקום תפילה.

1. The first part of the report is

and the second part is the

and the third part is the

and the fourth part is the

and the fifth part is the

and the sixth part is the

and the seventh part is the

and the eighth part is the

ב"ה, יב" אדר תשכ"ח

ח ו ר ת - ד ע ת

רצוני לחזור באופן חמציתי על מה שאמרתי קודם בישיבה של ועדת חסדים ביום
ה' אדר, כי לעצמות דעתי, השומת חלב צריכה להיות נתונה בראש ובראשונה לשמירה
קפדנית על אפשרות של הכותל המערבי בשלמותו להתקיים במקום תפילה נערץ,
מיוחד במינו בסביל כלל ישראל, וחובתנו למנוע כל הפרעה שהיא בדרך מלוי התכלית
הזאת.

סיעורו של הכותל נמשך בלי ספק מנקודה הקיצונית שבצפון עד לנקודה הקיצונית
שבדרום, ואין להתחשב כלל מה שהיינו מקוצים ומצומצמים באסטרות התפילה החדה שלטון
זה. כי הכותל המערבי מוקדש לתכלית זאת בלבד, בדברי חז"ל "שהכניסה לא זזה כסס",
ובמדרש איכה כתוב שלמרות מקודות ברורות של אספסוףם ללגיטמציה להחריב את כל
ארבעת הצדדים של הבית, נשאר הכותל המערבי ומסמט מקום תפילה קבוע לדורות, עד
אשר נזכה לבית מקדש.

בסוף אני מבקרב יסודר הדבר, ואז ימלא הצבור את כל הקו מפונה לפניה, וסם
יתפללו אלפי ישראל באופן קבוע. במקרים מיוחדים, כמו בעצרת תפילה "לאחב"י הנחוגים
בצרה ובמצוקה" - יעמדו סם דבוקים רבבות אלפי יהודים, חדורים התלהבות של תפילה
הבועה רקיעים, והר התפילה יסמך בכל העולם. ואולי גם יראו זאת בסלידה לאמר,
כאן המקום המוקדש לעם ישראל להתפלל, שאין דומה לו בכל העולם. לכן צריכים
פרוש' מור וחבריו להבין, כי בתוך הקו הזה אי אפשר כלל להסכים, עם כל הרצון הטוב,
סיחלו סם בחפירות, ועליהם למנות לצר דרום או לצפון, סם אנחנו לא נחערב בדבר -
זוהי דעתי. ביתר העניינים אני מסכים לדעת הועדה שקבעה את המדרים. רצוני רק
להוסיף סבוראי צריכים מחיצה בין גברים לנשים, כי זהו הצביון של בתי תפילה שלנו
סאינם מחקים דרכי העמים, וזה לא ניתן לסינויים.

בסוף אני הועדה חסדים תכיר בצדקת הדרישה הזאת ואין מקום לפשרות. הקו הזה
של הכותל המערבי מיוחד לתפילה כבר קרוב לאלף חסע מאות סנה, ואין לו כל תחליף.
חובתנו לסמור ולא חבוא סום הפרעה לתפילה בתוך הקו הזה.

בכבוד רב אשל"פ אלתרמן ב' ינו'
איטר יהודא אונטרמן
הרב הראשי לישראל

ירושלים, י' באב תשכ"ט
25 ביולי 1969

אל : החברה לשיקום הרובע היהודי ולפתוח העיר
העתיקה בירושלים בע"מ

מאת : שלמה הלל, סמנכ"ל משפ"ח

הנדון : מר צבי רפיח - ועדה האכלוס

אודה לכם אם תצרפו את מר צבי רפיח, חליף
שר החוץ בוועה המנהלת של העברה, לוועדה האכלוס של
החברה.

ב ב ר כ ה,

שלמה הלל

העוק: לשכת השר
מר צבי רפיח

STATION. * CAC 1940'S
ON OFFER 1941

17. 1940'S 1941'S 1942'S 1943'S 1944'S 1945'S
1946'S 1947'S 1948'S 1949'S 1950'S

1951'S 1952'S 1953'S 1954'S 1955'S

1956'S 1957'S 1958'S 1959'S 1960'S

1961'S 1962'S 1963'S 1964'S 1965'S
1966'S 1967'S 1968'S 1969'S 1970'S
1971'S 1972'S 1973'S 1974'S 1975'S

1976'S 1977'S

1978'S 1979'S

1980'S 1981'S 1982'S 1983'S 1984'S

1985'S 1986'S 1987'S 1988'S 1989'S

(90)

האוניברסיטה העברית

הוא מודיע כי
הוא מודיע כי
הוא מודיע כי
הוא מודיע כי
הוא מודיע כי

הוא מודיע כי

הוא מודיע כי

1030

משרד החוץ

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס-מסווג

ס נ ד י

מס' 100
נשלח: 18.06.58

אל: המשרד
מאת: ג'נבה

סיידו טפל

פרגאי.

הכומר אליאס חורי. בהמשך שלי 35.

השאנואה של הכתבות בהארץ וג'רוסלם פוסט מ-17 מראה הבדלים ואי התאמות באשר
שאנו זקוקים לאינפורמציה מדויקת לצורך חיבור כמנהל - EPS אבקס העדויות
לנקודות הבאות: א. מי שחרר אותו. ב. בהארץ ובפוסט כאחד כתוב שחורף חזן
שלא ידע מכן המסענים הסגורים שהוביל במכוניתו. במשטמס הורה שהוביל חמרי חבלה.
בפוסט מוסיפים שאין אישור לידיעה שהוביל מבצעי החבלה בסופרמרקט ושאלו ראיתם
מספיקות להעמידו לדין. ג. מי היו הגורמים הכנסיותיים שלחו לשחררו.
כיצד במסרה התחייבותו לא לעסוק בפעולה אנטי ישראלית בתל"ה.
מי... הנכבדים שערבו לו. מדוע תובעים התחייבות שאין אפשרות לפקע עליה.

ס נ ד י

שהח3 רוהמ3 מכלר ססכל פרגאי מאוס ב 2 קבט הדס הקר סדרה 2

תא/הז

1940-1941

1940-1941

1940-1941

1940-1941

1940-1941

1940-1941

1940-1941

1940-1941

1940-1941

1940-1941

1940-1941

1940-1941

1940-1941

1940-1941

710
24

Confidential

Jerusalem, 11 April 1969

Dear Mr. Maheu,

1. I wish to refer to your confidential letter of 14 January 1969 (ODG/DG/3030) in which you express your desire to send a special consultant to help you in giving effect to para. 2 of Resolution 3.343 adopted by the General Conference at its Fifteenth Session, and to our conversation on 3 March 1969 on this subject.
2. You stated, in our conversation, that your "confidential" letter of 14 January was not going to be published, and that should unforeseen circumstances suggest the desirability of its publication this would be done only with the consent of my Government.
3. You also said that you were prepared to agree ^{to} not/commit yourself to send your personal representative on more than one mission, but you also wished my Government not to commit itself, at this stage, that your consultant should be limited to one visit only. You further indicated that your consultant would be Professor G. de Angelis d'Ossat.
4. I confirmed in our conversation that my Government was unable to accept the Resolution 3.343 of the Fifteenth Session of the General Conference. I would recall, in this connection, the statement made on this Resolution at the Programme Commission of that Session, on 29 October 1968, as follows:

"My delegation considers it outside the competence of the Unesco Conference to intervene with regards to the political or juridical status of the City of Jerusalem. My delegation will not participate in the vote on this draft resolution, and I would formally reserve the position of my Government".
5. My delegation also pointed out that this Resolution invoked General Assembly Resolution 2253 (ES-V) of 4 July 1967, which was not accepted by Israel. The attitude of my Government to that Resolution was set out in the letter from the Israel Minister for Foreign Affairs to the Secretary-General of the United Nations dated 10 July 1967, and contained in Document S/8052. It will be appreciated that my Government is unable to cooperate with measures

designed to implement resolutions which it was unable to accept.

6. I would assure you, however, that my Government remains deeply conscious of the universal interests in Jerusalem and particularly the holy places located in it. It is our policy to preserve the complete unity and peace of the city, to ensure access to its sacred shrines, and to safeguard the artistic, historical, religious and cultural aspects of the city. My Government will also continue to cooperate with the Commissioner-General appointed under the Convention for the Protection of Cultural Property in the event of Armed Conflict.

7. If you nevertheless wish to send a personal representative for the purpose of verifying our fidelity to the above-mentioned policies, we shall afford him an opportunity of doing so. At this stage, we foresee one visit of your representative, within the above framework. Should you designate Professor de Angelis d'Ossat as your consultant, we shall request Dr. A. Biran, our Director of Antiquities and Museums, to make the necessary arrangements for his visit.

Sincerely yours,

Moshé Avidor
Permanent Delegate

Mr. R. Maheu
Director-General
Unesco
Place de Fontenoy
Paris 7^e
FRANCE

$\frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{2}}$

אל : יו"ר הועדה לבטחון ירושלים
חברי הועדה לבטחון ירושלים

מאת: שלמה הלל, סמנכ"ל משה"ח

הנדון: סיכום ישיבת ועדה המשנה לבדיקת הבעיה
הפוליטית-ציבורית של בטחון הר הבית
והמקומות הקדושים

1. בהתאם להחלטת הועדה לבטחון ירושלים מיום 5.10, התכנסה ועדת המשנה לבדיקת הבעיה הפוליטית-ציבורית של בטחון הר-הבית והמקומות הקדושים ביום 10.10.69 בהשתתפות ה"ה ש. הלל (יו"ר), רס"ן אמנון כהן, יצחק צור ומשה ששון.

2. הועדה יצאה מתוך הנחת יסוד שיש להבדיל בין הכניסה להר הבית לבין הכניסה לשני המסגדים אל-אקסא וכיפת הסלע, וכי הכניסה למסגדים ומסדריה תהיה נתונה כבעבר בידי המוסלמים. גם אם יסגרו בפני לא מוסלמים - לא נחערב, פרט לכניסה לצרכי בטחון.

3. הועדה ממליצה:

א. יישמר ה"סטטוס-קוו אנטה" שהיה קיים לפני הדליקה לגבי מפתחות ופתיחת כל השערים להר הבית, דהיינו: מפתחות שער המוגרבים יישארו בידינו ומפתחות יתר השערים יישארו בידי המוסלמים.

מר ששון מסתייג מסעיף זה. (הסתייגותו נובעת בעיקרה משום שהחזרת הסטטוס-קוו אנטה איננה תורמת ליישוב המחלוקת בינינו לבין המוסלמים לגבי שער המוגרבים. מאידך גיסא, שאר חברי הועדה היו בדעה שאין זה רצוי לעורר שאלת מפתחות יתר השערים, וכל ההצעות האחרות שנבחנו ע"י הועדה לא יהיה בהן כדי להחליש החיכוכים בינינו לבין המוסלמים אלא דווקא להגבירם).

ב. שער המוגרבים ייפתח בהקדם לקהל הרחב.

ג. כניסת הקהל להר הבית דרך שער המוגרבים תותר לאחר שייקבעו וייושמו סידורי הבטחון. רצוי שפתיחת השער לקהל תיעשה שלא בטמון מדי לתאריך או אירוע העלול לעורר הסתה ואי-שקט בקרב ערביי ירושלים, כמו ה-2 לנובמבר.

ד. כדי להחליש חגובה ערבית אפשרית לא תימסר הודעה רשמית מטעם הממשלה על פתיחת שער המוגרבים לקהל. במקום זאת תימסר על כך הודעה לגורמים המוסלמיים וזאת בעת שתימסר להם ההודעה על סדורי הבטחון החדשים. ע"י מתן פרסום יזום (לא רשמי) על-ידינו למסירת ההודעה כנ"ל יובא הדבר לידיעת הקהל הרחב.

ה. עד שיבוצע האמור בסעיפים ג' ד' דלעיל יש לדאוג לרציפות ביקורים מבוקרים, שקטים ובקבוצות שאינן גדולות יתר על המידה של זרים וישראלים בהר-הבית כפי שהדבר כבר מתבצע בחיאום עם המשטרה.

ו. תיבחן מתוך גישה חיובית קיום ביקורת ע"י המשטרה בכל שערי הר-הבית (בנוסף לשער המוגרבים). הביקורת תוצב בצד השערים שמחוץ להר-הבית ותקפיד על שמירת הבטחון, מניעת התגרות של לא מוסלמים וצניעות הנכנסים הלא מוסלמים. הביקורת לא תתערב בסדרי הכניסה והיציאה בשערים.

מר צור מסתייג מהמלצה זו.

ז. הביקורת המשטרתית כאמור בסעיף ו' תוצב בשאר השערים ביום בו תותר כניסת הקהל להר-הבית דרך שער המוגרבים, גם אם לא ייפתחו שאר השערים לקהל.

ח. סדורי הבטחון וההודעה עליהם יחולו על מקומות קדושים לאסלאם ולנצרות.

ט. העיריה תתן לגורמים המוסלמים ארכת זמן מוגבלת להנהגת סדרי הבטיחות (נגד אש וכד') במסגדים ובאם המוסלמים לא יבצעו הסידורים הנ"ל ייעשה הדבר ללא דיחוי על-ידינו.

י. יש להקפיד הקפדת יתר על צניעות הלבוש והתנהגות המבקרים במקומות הקדושים לנצרות ולאסלאם.

4. נשקלו כמה אפשרויות תגובה ערביות לביצוע ההמלצות הנ"ל:

א. המוסלמים יפרסמו כי הם נמנעים כליל מתיקון גג אל-אקסא בגלל פעולותינו הנ"ל.

ב. שערי הר הבית שבידי המוסלמים יוסיפו להיות סגורים למבקרים.

ג. שערי הר הבית שבידי המוסלמים ייסגרו גם למחפילים מוסלמים וע"י כך תופסקנה התפילות במסגדים.

ד. הפגנות ושבתות.

ה. יסתפקו בהגשת מחאות ועצומות בלבד.

אף אחת מההגובות דלעייל איננה נראית מדאיגה במיוחד פרט לאי-ביצוע תיקוני הגג.

5. מעריכים שעד למועד השלמת סידורי הבטחון יובהר מצב תיקוני גג המסגד. במקרה של הימנעות המוסלמים מתיקוני הגג ההערכה היא שלמעשה כבר המחננו די זמן והמשך המצב הנוכחי יש בו כשלעצמו התגבשות מצב שלילי מבחינתנו, ואין בכך הצדקה להמנעותנו מביצוע ההמלצות דלעייל, ויש לגשת לביצוען כנ"ל.

מאידך, אם יחברר שבימים אלו הוחל בביצוע תיקוני הגג יעוכב ביצוע סעיפים 3 ב' ג' ד', דלעייל עד שיסתיימו תיקוני הגג.

6. בכל מקרה יש לדאוג לרציפות ביקורים מובקרים (כאמור בסעיף 3 ה' דלעייל) ולביצוע סדורי הבטיחות במסגדים (כאמור בסעיף 3 ט' דלעייל).

ב ב ר כ ה,

שלמה הלל

هَذَا رَأْيِي

يبدو ان السبيل الديموقراطية

انتخابات الدورة الجديدة لابد ان

مختارة ، والتي اخذت الاستفتاء من

اخري ثانية ، وفوقاستفتاء مفتي اسرائيل ، ومع

مضلي عدد من الدول العربية، بل وعدد من الدول الاسلامية

تقول بيوتو ان هذه المسكفة انتهت الى مرحلة يمكن ان

نظلم فيها اسم مرحلةالوعود ٢٠٠٠ فتبكيون وعهد

جولدا مئير ، ان نظرم بعينالعطف الى حاجات اسرائيل

الاقتصادية والعسكرية ،وجولدا مئير وعدت تبكيون بسان

اسرائيل ستكف عن معارضةالمعادنات الثانية ، وعدد من

مضلي الدول العربية ، ومعهجولدا مئير ، وعدوا بالواقعة

ان اجراء معادلات شبيهةبمعادلات رودس

ويبدو ان الشترين علىمناقج الاخبار ، ولما يعدون

هم الاخرين بتقديم مسودواتهم لمعادنات دولوسوالتاكيد

بانها لم تكن مباشرة عن انهاكثت اكثر من مباشرة ، وذلك

حتى لا يكون هناك احتساراجل الذين دفعوا شتر دفعي

الباحثات المبشرة .

واين فالرقة الجديدةتوصلت اليها المساعي

الديموقراطية الجديدة ، هي مرحلةالوعود ، فبقلمها الاوليا،

المهتمون على الارض باموالهموقبالهم اليهوديحية ،

وبقلمها ايضا يصفهم الاوليا، يتحركون ضمن

الجبال التي يرمسونها الاوليا.

ولكن الاوليا الصنف، علىرحه سوا ، تبكيون او يتناشون

اننا قطعهم للوعود ، وان عاشرناهم ان يخلوا رايه ، وان

نظي هذا الفريق هو الفضلوالفضل ، وان جميع الوعود

التي فو سكتها القرىسبيل الفلسطينيين

أجل ان مفتي الدولالقدس ، والدول العربية ،

واسرائيل ، يعرضون على انيتساروا صاحب القضية الاول

والرئيسي ، ويعرضون علىان يغيثوا الطلبة من خلفه

مع ان التجارب التي مرت بانقضيه الفلسطينية ، خال

تصف فرق ، هذه اكدت انالقدس تتحول الى هيا ، وان

الجلول تفي حبرا على ورق ، وان المعادلات ، سوا ، اكانت

في شكل معادلات فاشلة ، وانالقدس تفقد قيمتها ، اذا لم

تسمح مؤازرة فاشلة ، وانالقدس تفقد قيمتها ، اذا لم

تسمح اولاد الشعب العريسيالفلسطيني ، هي الاساس لكل

معنى ولكل حركة ولكل حل .

ان التوهيم بان الاسلوبالذي اتبع قبل اليوم بعشرين

عاما ، يمكن ان يتبع اليوم : انما يتصور بان في الممكن

وضع التسمب العربيونالفلسطيني على السرف او على الهاشم

وتسوية الدول من وراء ظهره، بل على سلامة كيبه ، وبل

على جمل فاضح يتكلم الامور، وبل على ان اصحاب الوعود

نراه زائوا فاضحين شترين اعوانهم يتفقون الى الامور بعدة

خسرة قصيرة تصف عيبا ، والتسبب الفلسطيني ، قد نفت

من جديد ، وقد وفق على اقلهه ، وقد اقتضت امامه

الرؤى ، وتبايرت في خصلالاعداد ، وادان كل الاقله من

تجابه المبررة ، وبالناسياصبح يصر كل الاصرار ، على

ان يفي في كل ما بصدفه فترافيسيا في القضية ، وبصدفته

الطرف الذي لا يرمي من مواقفهوقد يفوقه ، لكي يفضي

الجل الطلوب سلمنا ثابتا .

ويبدو ان شكل المفاوضات على اعادة الشعب العربي الفلسطيني

والذي اراد فيه المناقوض تصفية القضية الفلسطينية ،

واقادة التسبب في بقاء الفاشادونية والكذب ٢٠٠٠ تفعل

ان ذلك التكلن من الماكتافان، فقي واقفي ، فلا

معادلات ولا مفادوات والوعود لا برغي شمشين

وبارادة ، التي تريد سلاماحقيقا يوم على تحقيق حقوق

شعبنا المشروعة والعادلة .

عزة

بالليرة الاسرائيلية

عزة

بالليرة الاسرائيلية

عزة

بالليرة الاسرائيلية

عزة

بالليرة الاسرائيلية

عزة

بالليرة الاسرائيلية

عزة

بالليرة الاسرائيلية

محكمة بر انسي بالد

حاول تشكيل منظمة سياسية عربية

واجرى اتصالات مع الدكتور صبيحي غوشه

الملك - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

محكمة بر انسي بالد

حاول تشكيل منظمة سياسية عربية

واجرى اتصالات مع الدكتور صبيحي غوشه

الملك - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

حتى ولو هوت السماء على الارض

وقال ان سبيلنا الصلوة الوطنية

مصلحة المواطنين بالصور انا

البر انسي - قال صالح محمدسليمان بر انسي في تذاكرنام

المحكمة العسكرية في السدان الشيايب العربي الاسرائيلي

يشعرون يرمكب نفس لانهم لا يسيطرون على استخدام السلاح

نقل ذلك فرق ان يبادر الى تشكيل منظمة عربية قومية

تحت حرية الازادة والمبادرةالعربية للصلول على اهدافها

روهيين ينفي تهمة

تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

وعندما تمته المنشور على الصفحة الاولى

ממלכת ישראל ודווינגטון ניו יורק ~~א~~ לונדון פאריס רומא ג'נבה אנקרה מתראן שווקהולם תלמינאי
 קוסטהאגן אוטלו האג קנברה טירניזי אוטבה קסטנדרו מנילה בומביי קולומבו לאגוס דקאר פורט-לאמי
 לוסאקה מונרוביה ריו בייט אסונסיון בוגוסה ~~נא~~, ~~בא~~, ~~ניו~~, ~~אריס~~, ~~וואג~~, ~~סנריי~~, ~~יאנזה~~,
 המשרד ירושלים מיירי שמור

א. בהתאם להחלטת הממשלה מה-19 דגא ולאחר שננקטו אמצעי בטחון מתאימים בשטח הר-הבית
 וסביבתו למניעת אפשרויות פגיעה במקומות הקדושים נפתח הבקר מחדש שער המוגרבים לכניסת
 מבקרים לא מוסלמים להר הבית.

ב. לתזכירכם שבבקבות השריפה באל אקסא צמצמו הביקורים בהר הבית דרך שער המוגרבים
 ועם התרת הכניסה הסדירה מהבקר הוחזר למעשה הסטטוס קוו אנשה ששרר בהר הבית לפני השריפה.

ג. לא חל שנוי לגבי שאר שערי הר הבית הנמצאים כבעבר בפיקוח המוסלמים ואין אנו מהעריבים
 בסדרי הכניסה בהם. לתזכירכם שלפני השריפה שלושה משערים אלו היו ממוחים לכניסת מבקרים
 לא מוסלמים אשר שלמו ירשיון המוסלמיות דמי כניסה.

ד. עם פתיחת שער המוגרבים נתאפשרה הכניסה הסדירה להר הבית בלבד. הכניסה לשני המסגדים
 שבהר והסידורים שבחוסם נחונם כבעבר בידי הגורמים המוסלמיים ואין אנו מהעריבים בכך.

ה. כבעבר כן גם עתה ~~א~~ נלקחים בחשבון צרכיהם הדתיים של המוסלמים ושקט הכניסה בשער
 המוגרבים מותאמות לזמני ~~אמצע~~ התפילה כסגדי הר הבית ככל יום ובפרט בימי שמי ובחגים
 כולל צום הרמדאן כדי שלא חיגרם כל הטורדה אפשרית למתפללים.

ו. למרות שחלטו למעלה משמונה שבועות מאז השריפה וגשמים כבר יורדים בירושלים, ולמרות שנאספו כספים רבים מערביי השטחים ומחורמים פאדצות ערב והאסלאם וחנועת ההרמה בשטחים המוחזקים עודנה בעיצומה ועל אף שמצויים ברשותם חומרי בניין והידע הטכני הדרושים פרט החלו המוסלמים בחיקון הנזק שנגרם לחלקו הדרומי מזרחי של גג אל-אקצא, ואמילו לא כיסוי ארעו של הגג למניעת חריצת הגשמים לתוך המסגור. בהימנעם מחיקון הנזק מבייתים הגורמים המוסלמים בירושלים ללחץ ממשלה ירדן וגורמים לאומניים אשר מחוץ מניעים מדיניים גרידא מחלטים מקדושת המסגור ומפקירים אותו לנזקים והרס העלולים להגרם לו עקב אי חיקון הנזק ורדה הגשמים.

ז. אין לנו ענין לעורר הנושא ביוזמתנו והג"ל לשימוש בשיחותיכם רק במידה וחשאלו.

ה ל ל ין חוין

THE FIRST PART OF THE HISTORY OF THE
CITY OF NEW YORK, FROM THE
FIRST SETTLEMENT OF THE
CITY, IN THE YEAR 1624, TO
THE YEAR 1789, WHEN THE
CITY WAS INCORPORATED AS A
CITY, AND NOT AS A TOWN.
BY J. C. COOPER, ESQ.,
OF THE CITY OF NEW YORK.

THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE
CITY OF NEW YORK, FROM THE
YEAR 1789, TO THE
YEAR 1846, WHEN THE
CITY WAS INCORPORATED AS A
CITY, AND NOT AS A TOWN.
BY J. C. COOPER, ESQ.,
OF THE CITY OF NEW YORK.

J. C. Cooper

להיפך להפגנות מהאה נגד השלטונות. אל "נבי מוסה" עלו בודדים.
שלטונות ירדן דאגו לעריכת קבלות פנים מפוארות לאחר התפילה
במסגד אל אקצה בשני ההגים המוסלמים "עיד אל פטר" ו"עיד אל אדחה".

לאחר הסתלקותם של "שהי הממשלות וחיליהן" - תורכיה וממשלה
המנדט, נדמה היה כי הממלכה הירדנית ההאשמית שבראשה עמד מושל
מצאצאי משפחת נביא האסלאם, ולאחר שבכל שטח הגדה המערבית ובירושלים
העתיקה לא היה אף "מוסתעמר ציוני" אחד ולא היה כל חשש על פגיעה
בשום מקום מקודשן האסלאם, הדאג הממשלה המוסלמית לחזוקם ולבסוסם
של חלק קטן מכל אותם מוסדות הדת שהיו קיימים בעבר. אולם מסתבר
שאף אותם מוסדות בודדים שהחזיקו מעמד בקושי בתקופת המנדט,
נעזבו. רק "מסגד אל אקצה" שבשמו של מופתי ירושלים, עוד בשנים
הראשונות לתקופת המנדט, שליחים לארצות ערביות לאסוף כספים לחקון
בדק הבית ולהצילו מידי הציונים שרצו להקים על חרבותיו את בית
המקדש, שופץ וחוקן חודות לתעמולה הנמרצת והפעילה של ממשלה ירדן
שאספה סכומים גדולים מהארצות המוסלמיות בכלל, ומארצות הנפט
שבחצי האי ערב בפרט.

זכר לאותם מוסדות שהיו קיימים בירושלים העלה הסופר והעיתונאי
עארף אל עארף בספרו "אלמופצל פי תאריח" אלקודס" (חולדות ירושלים
במפורט) שיצא לאור בשנת 1961. בספר זה מפר המחבר את חולדותיה של
העיר מהתקופה היבוסית ועד "ירושלים כפי שראה אותה בשנת 1947".
בשמו של עארף אל עארף המתגורר כיום בחוילתו ברמאללה, נחקלתי
בעתונות הערבית שיצאה לאור בארץ בתקופה שקדמה למלחמת העולם
הראשונה. עוד בהיותו סטודנט באוניברסיטה של קושטא, שלח עארף
אל עארף הצעיר מאמרים ורשימות לעתון "פלסטין" בהם התריע והזהיר
על הסכנה הנשקפת לארץ מהחנועה הציונית. אבראשית תקופת המנדט
הוציא לאור בירושלים את העתון הערבי "סוריה אל ג'נוביה" עתון

שהכשיר במידה רבה את מאורעות שנת 1920. לאחר שהונן ע"י הנציב הראשון ליהודה, יחד עם עמיתו שיה' אמין אל חוסני, שמש בהפקידים ממסלתיים בכירים, בחקופת ממשלת ירדן שמש כחאש עיריית ירושלים ולאחר מכן כמנהל מוזיאון רוקפלר. עארף אל עארף הרבה בכתיבת ספרים על נושאים היסטוריים ופוליטיים שונים. בספרו על ירושלים נעזר המחבר בפנקסי בית הדין השרעי בירושלים, ואכן פרקים רבים כוללים האורים מלאי ענין על חקופת שלטונה ^{אל א} תורכיה בירושלים.

המחבר העלה את תולדותיהם של ששים מוסדות בחי מדרש (מדארס) בירושלים שהוקמו בין המאות השתים עשרה והחמש עשרה, ששמשו מקום תורה לשוהרי דת, חסידים וחכמים שעסקו בלמוד הלשון הערבית ודקדוקה. מוסדות אלה אשר שגשגו בעבר הפכו בסוף חקופת המנדט, להיות שוממים וריקים. גרו בהם צאצאי המשפחות הירושלמיות הנהיגות כמשפחות אל-אמאט, אל-²⁴²סאמאן, אל בודיר, אל עפיכ, אבו אל סוענד, אל חטיב, ^{אל} עורי גאר אללה ואל קוטב. כיום מתגוררים בהם אנשי הברון אשר כבשו את ירושלים העתיקה והפכו אותה ל"ירושלים של הברון" מקומות אחרים הפכו להיות בחי מגורים לעניים מיוצאי צפון אפריקה וכושים מאפריקה. אחד המקומות "אלמדרסה אל חסניה" שעל יד שער השבטים, עבר לידיים נוצריות. והמחבר מוסיף "אין אני יודע כיצד? " אחרים שמשו במשך חקופות מסוימות לבחי סוהר ובחי ספר. (12)

(12) המחבר מספר כי באחד המוסדות האלה (אל מדרסה אל אבאסי/ריה) שמש בראשית החקופה התורכית כמקום מגורים לבני אפריקה שבאו מדאר-פור. ממשלת תורכיה הטילה עליהם את השמירה על המבנים שמבסיס לחרם מצדו המערבי והצפוני ויוצאי דאר פור אלה האפריקנים היו גברים חסונים וחזקים. עליהם הוטל השמירה על שערי מסגד אל אקצה, שכן הכניסה הייתה אסורה לנוצרים ולזרים, ואוי לו לאדם אשר הרחיב עוז בנפשו לעבור על האיסור הזה והעז להתקרב לאחר משערי המסגד. אפילו למלכים ונסיכים של ממשלות זרות אסורה הייתה הכניסה אלא ברשותם של האפריקנים שהמחבר קורא אותם בשם "הכארינה". המחבר מציין כי בשנת 1855 נאלץ המונצרך של ירושלים לשים במאסר את האפריקנים האלה כדי ^{אאא} לאפשר לאחד המלכים לבקר ב"הראס".

עארף אל עארף מסיים את סקירתו על הורבנס של "בתי מדרש"
אלה במילים הבאות: "אלה הם 'בתי המדרש' (מדארס) של ירושלים.
רובם הוקמו על ידי מלכים ואמירים ולא הוקמו ע"י עמים ומקטלות
ומשום כך לא האריכו ימים, כשם שהאריכו ימים בתי המדרש הזרים
אשר יסדו המוסדות המסיונרים והמשלחות הזרות בירושלים".

המקומות המקודשים המוסלמים

לאחר שהוא סוקר את ^{14/15}מסגד אל אקצה" עובר המחבר לחאור המסגדים
הקטנים בין חומות העיר העתיקה. הוא מנה ביום 16 באוקטובר
1947, 27 מסגדים בתוך העיר העתיקה. המחבר קורא את המסגדים
האלה בשם "ג'אמע", וג'אמע כידוע נקרא מסגד שבו נערכה הפילה
יום השטי והדרשה. אולם מסתבר כי כוונתו של המחבר היא להאדיר
את חשיבותם של המקומות האלה ולכתובם בשם "ג'אמע" שכן לאמיתו
של דבר נחשבים ¹⁶כמסגדים שאין נוהגים להתפלל בהם בכל ימות השבוע.
מבין 27 המסגדים מציין המחבר כי שבעה עזובים לחלוטין (מהג'ור)
שלשה מהם מהווים חלק ממסגד אל אקצה. (12)
מסגד אחד משמש כהחנות משטרה. למסגד אחד יש צריח אבל הפילות
אינן נערכות בו. במסגד אחד א קבור זה אשר בנה אותו. בשלושה
מהם נערכות שתי הפילות בלבד. יוצא, איפוא, כי בכל העיר העתיקה
מצויים רק שלושה מסגדים שבהם נערכות הפילות ¹⁷כולן.
כיום לאחר איחודה של ירושלים מסתבר כי מכל המסגדים שהזכיר
עארף אל עארף נסגרו רבים והם בבעלות חדרים קטנים שנקראו אותם
והם ברובה נעולים וסגורים. ~~שבעה מהם הנהלת ההקדשות~~
^{18/19}מסגד ~~המסגדים הסגורים הללו כדי לתת העטופה~~ ^{19/20}אלא
כן מסתבר שמסגד אחד שנקרא "ג'אמע דאר אל אמאס" מושכר
לאגודה הצדקה שנקראת "אל מקאסד אל הצ'יריה" ומשמש כמספאה.

אלה הנוהגים לאחר לבוא לתפילה ואינם מספיקים להגיע למסגד
אל אקצה להתפלל בתוכו מתפללים במקומות אלה הצעירים בשולי המסגד.
(13)
^{20/21}אלא
^{21/22}אלא

מסגד אחד נבנה בכונה על יד הכנסייה הארמנית כדי להרגיש את הנוצרים. רק הצריח נבנה ואף טרם הושלם, והוא סגור ואין מהפללים

מספרם של המסגדים שבהם ממונים שליחי צבור ושמשים, מגיע היום לפי מסמכי ההקדשות המוסלמים לעשרה. אולם אין זאת אומרת שמהפללים בהם כרגיל בימות השבוע. (מ/י ה'תש"ז 20 ע"א)
בין המקומות המקודשים המוסלמים מונה מחבר "אלמופצל פי תאריף אל ק'ס" עשר זאוויות ובתי מחסה ובקום הפילה לדרווישים והסידורים לעולי רגל מארצות מוסלמיות שונות, (ח) חוהים בירושלים בעלותם לרגל למכה או בשוכם ממכה. (14) בתי המחוי אלה נהגו לחלק לעניי ירושלים אם מדי יום ביומו ואם בימי ששי וחגים, מנות לחם, מנות בשר ומנות שמן. לרשותם של בתי מחסה אלה עמדו הכנסותיהם של מבנים וקרקעות שהיו מפורזים בכל חלקי הארץ. לאחר מכן באה הנהלה ההקדשות והעבירה לרשותה את הנכסים הללו וכחמורה לכך העבירה למוסדות אלה סכומי כסף לשם חלוקה מצדפים אלה.
אאָ כיום זאוויות אלו עומדות אף הן כבתי המדרש שוממות אצ וצאצאיהם של בתי המשפחה הללו שומרים על הבנינים הריקים והשוממים ומקבלים מענקים מקופה ההקדש המוסלמי.

(14) ביחוד ידועת "אלזאוויה אלנקשבנדיה" ו"זאווית אל הונוד" ששמשו כבתי מחסה למוסלמים שבאו לארץ לעולי רגל מאפגניסטן או מהודו. היום בנו בעלי זאווית אל הונוד בתים המיועדים להשכרה.

הי שלטון ממלכת ירדן הוקמו מסגדים במספר כפרים שמסביב
 לירושלים. ^{על} ~~מסגדים אלה לא הוקמו לשם~~ ^{שירות אלוואיט-מאליט} ~~שם~~ ^{מהם} כדי להקניט

את הנוצרים שהקימו בתקופת ממלכת ירדן מנזרים חקקסיות
 מסביב לירושלים. בחלקה הגובלת להר הזיתים סמוך לשכר השלוח,
 בראש אל-עמוד עמקד כיום מסגד שבניחו ^ל ~~לא~~ נשלמה. מספרים כי
 זהב' מחמוד אבו סווי^ל, אחד מנכבדי הכפר השלוח, נהג לשמש
 כשליח ציבור בתפילות שהיו נערכות בבית הקפה הסמוך למקום שבו
 הוקם המסגד. לאחר מכן הגה את הרעיון להקים מסגד כדי שיוכל
 לשמש בו כשליח ציבור. אסף שני דינרים מכל חושב מתושבי הכפר,
 והחל בבנין המסגד. אלא כן נחקלו תרומות מבני הכפר העובדים
 בארצות סמוכות וכן מממשלה כוונת.

כפר אבו זיס, ידוע באחד הכפרים הקנאים ביותר ממנו יצאו
 המנהיגים הערביים רשיד עריקאת וכאמל עריקאת (המשמש כיום כראש
 בית הנבחרים הירדני). מנהיגים אלה הם כידוע ממחקיפי השירה
 שעלתה להר הצופים. און תושבי הכפר הזה מרשים לנוצרי להתגורר
 בכפר ואינם מוכרים לו קרקע. ידועות שלש המשפחות בכפר -
 ח'אנאפסה, אלעריקאת, ואלחלכיה^{וכן} הקימו מסגד באבו זיס, ל"התמודד"
 עם החשפעה הנוצרית במקום.

המחבר מזכיר צאצאָן את שמוניהם של עוד מספר בתי קברות

המצויים מחוץ לחומות העיר.

מכל האמור יוצא כי הקמתם של רבים מהמבנים שהוקמו על ידי

המוסדות המוסלמים בירושלים ובעיקר על ידי מחלקת ההקדשות,

הוקמו על שטחים של בתי קברות מוסלמים קדושים, דהיינו שעוד טרם

חלפו שלושים ושש שנים מאז הקבורה האחרונה.

נסיים במסגד אל אקצה - העזובה בבנינים שמסביב למסגד אל אקצה וכפח

הסלע - אין מחלקת ההקדשות ששה לחקן את אשר טעון חקון. מספרים

כי בימי חוסיין הפך המסגד "כורסי סלימאן" (כסא המלך שלמה) שבשטח

הר הבית* מהסן לנשק לצבא הירדני - כיום המסגד עזוב, חלונותיו

שבורים וטי הגשמים חודשים בו בעונת החורף. גם "אלזאוויה אלגזאליה" ²²

המיוחסת ¹⁰¹ שאמאם אל גזאלי מיסד כת החסידים, שבה החבורה וחבר את

מברו הידוע "אחיאא עולום אלדין" עזובה והמחראב הולך ומתפרק. ²²

כיום א"י, י"ז מנ"א חשכ"ח (11.8.68) כקרתי אצל הארכיבישוף ג'רמנוס מהכנסייה היוונית-האורתודוקסית כמזרח ירושלים, כדי לשמוע ממנו פרטים על מהלך הישיבה שהתקיימה כיום ה', י"ד באב חשכ"ח (8.8.68), בשעה 11.00 בבוקר, ככנסייה היוונית-קתולית.

האב ג'רמנוס ביקש לשמור דכרים אלה בסוד, ולא לתת להם פרסום:

נושא הדיון: (בישיבה חנ"ל). - מועדוני הלילה וירידת חיי המוסר כמזרח ירושלים.

השתתפו: א. ראשי העדות הנוצריות העיקריות כמזרח ירושלים: -

1. הארכיבישוף ג'רמנוס - הכנסייה היוונית-אורתודוקסית
2. הארכיבישוף קאפוש - הכנסייה היוונית-קתולית
3. הכישוף עג'מ'אן שהדה - הכנסייה הארמנית-אורתודוקסית
4. מונסיניור ג'ורג' באסה - הכנסייה הלטינית.

ב. נציגי העדה המוסלמית ומנהיגים ממזרח ירושלים:

1. אנואר אלח'סיב
2. אלעאלמי - המופתי הירושלמי
3. כמאל דג'אני
4. סייד עלאא אלדין
5. אנטון זאפי, ועוד.

ג. נשים:

1. 4 מוסלמיות
2. 2 נוצריות

לדכרי הארכיבישוף ג'רמנוס, ראשי העדות הנוצריות כמזרח ירושלים נאלצו להשתתף בישיבה זו, מחשש שהמוסלמים יוקיעו את אולת ידם כנדון. לדעתו קיימים גורמים חיצוניים שלכו הסתה זו כקרב המוסלמים כמזרח ירושלים ומגמתם היא מדינית בעיקרה.

מהלך הדיונים: נחגלעו חלוקי דעות בין שני המחנות:

1. המוסלמים:

הם הפגינו עמדה חקיפה וקיצונית והעלו הצעה להשתמש בכוח נגד המועדונים, והטובעים כמסר כבחים פרטיים, כחי-מלון ומקומות אחרים בעיר הקדושה (כגון: כאב אל עטו ואילו הנשים ביקשו להגיש עצומה כדי למחות בפני גורמי כינלאומים שונים לרכות ממשלת רבת עמון ולהוקיע את חלול קדושת ירושלים. הן עמדו על כך שיכנסו אסיפת ערובאים ולתת לעניין פרסומה כינלאומית ענפה ולהוקיע את עמדת שלטונות ישראל כנדון. הן הדגישו כי כשטח ישראל וכירושלים לפני מלחמת ששת הימים ואחריה לא היו ~~שטח~~ עבירות על המוסר בקנה מידה, כפי שהדבר נעשה כיום כמזרח ירושלים.

הארכיבישוף ג'רמנוס הדגיש כי עמדת המוסלמים היתה חקיפה מסיכה מובנה. הוא סיפר שהם התנגדו לכל סגוע עם השלטונות כישראל לרכות משרד הדתות. עמדה קיצונית זו הפגין המופתי שהתנגד אף להגשת מכתב או סכרס מחון לשלטונות ישראל. לדעת המוסלמים דבר זה יחפרס כהכרה כמצב הקיים וכרכונות ישראל כמזרח ירושלים. לדעתם כחקומת השלטון הירדני לא היתה ירידת מוסר כמזרח ירושלים, כפי שהדבר נעשה על ידי הישראלים היום.

2. נוצרים:

ראשי העדות הנוצריות עמדו על הצורך בנקיטת קו מחון ולמנות משלחת שתפגש עם שר הדתות, או עם גורמים ממשלתיים אחרים כישראל ולבקש נקיטת צעדים כנדון. בכך הם ביקשו לסקל כזימה המוסלמים ולהמנע מלהעלות הבעיה כמישורים כינלאומיים. אולם הצעה זו שהועלתה ע"י הארכיבישופים ג'רמנוס ו-קפוש נחקלה כהתנגדות

נמרצת של המוסלמים. המופתי ומנהיגים מוסלמיים הדגישו
כי העדות הנוצריות מכקשות כבן להכיר כרכונות ישראל
בסמחים וכמזרח ירושלים.

ראשי העדות הנוצריות העלו הצעה של פנייה בכחב שאף
היא נדחתה מסיבות דלעיל ולאחר דיון הוצע לשלוח מברק
מחאה כחתימת המשתתפים לראש הממשלה. אולם אף על בוסח
המברק היו חילוקי דעות חריפים ביותר בין הנוצרים
שביקשו לנקוט בקו מחון והמוסלמים שביקשו לנקוט בקו
קיצוני. ואילו הנשים המוסלמיות עדיין עומדות על
דעתן לתת לענין פרסומת והדים בינלאומיים.

ראשי העדות הנוצריות הדגישו כיטיבה הנ"ל כי כועדו כי
הלילה כמזרח ירושלים הם כבעלותם של המוסלמים ויש
צורך לפנות אליהם. כמ"כ הם התנגדו לכל שימוש באמצעי
אלימות נגד אותם הגורמים, דבר שיסבך את היחסים בין
החוסכים. הם הדגישו כי מאחר והענין הוא דתי, כן הראוי
להפגש עם שר הדתות (דבר שאין בו הכרה בשלטון ישראל)
ולאפשרותו לערכב ענין דתי וענין מדיני. אולם המופתי
הירושלמי כמר בזכותו וכסמכויותיו של שר הדתות ומשרד
הדתות כמזרח ירושלים.

הישיבה נכ"ל לא קבלה החלטה סופית, אך מרבית המשתתפים בדעה שיש
צורך לשלוח מברק דחוף בנדרון לראש הממשלה. על הנוסח המברק, כאמור,
חלוקות הדעות ומשום כך ידונו המשתתפים ביניהם כימים הקרובים על
חובנו.

לאור חשיבות הענין נפגשתי גם עם הארכיבישוף קבוצי שמסר לי
על מהלך הדיונים בישיבה זו בצורה כללית יותר, מכלי לעמוד על פרטים.

הוא סיפר לי טבעיה זו, לדעתו, תמצא פתרון אך ורק בשיחור
פעולה עם משרד הדתות, מאחר והענין ה"נו דתי כלבד. משום כך יש להמנע
מלתח צביון מדיני ולסבך את הענין שלא לצורך. לכששאלני לדעתי בנדרון
המכתי בדעתו וטענתי כי המגע האישי היטיר בין ראשי העדות וכר הדתות
וודאי יקרב את ההבנה וינקטו האמצעים הדרושים.

הארכיבישוף הודיעני כי בדעתו לזמן את ראשי העדות הנוצריות
בימים הקרובים ולבקש במידת הצורך עזרה כחלקתנו לחיאום פגישה עם
כב' השר.

לדעתו של הארכיבישוף ג'רמנוב, כב' השר ייסיב להקדיט הרומה
למכה ויתן הבהרה בנושא זה כהקדם ועל ידי כך יסכל מויתמות בלתי
רצויות בטוב הנוכחי.

אף בר-אליעזר

ירושלים, י"ז מנ"א תשכ"ח (11.8.68)

כיום א"י, י"ז סנ"א חשכ"ח (11.8.68) בקרתי אצל הארכיבישוף ג'רמנוס מהכנסייה היוונית-האורתודוקסית כמזרח ירושלים, כדי לשמוע ממנו פרטים על מהלך הישיבה שהתקיימה ביום ה', י"ד כאב חשכ"ח (8.8.68), בשעה 11.00 בבוקר, בכנסייה היוונית-קתולית.

האב ג'רמנוס ביקש לשמור דברים אלה בסוד, ולא לתת להם פרסום:

נושא הדיון: (בישיבה הנ"ל). - מועדוני הלילה וירידת חיי המוסר במזרח ירושלים.

השתתפו: 2. ראשי העדות הנוצריות העיקריות במזרח ירושלים: -

1. הארכיבישוף ג'רמנוס - הכנסייה היוונית-אורתודוקסית
2. הארכיבישוף קאפוסי - הכנסייה היוונית-קתולית
3. הכישוף עג'סיאן שהדה - הכנסייה הארמנית-אורתודוקסית
4. מונסיניור ג'ורג' באסה - הכנסייה הלטינית.

3. נציגי העדה המוסלמית ומנהיגים במזרח ירושלים:

1. אנואר אלח'טיב
2. אלעאלמי - הכופתי הירושלמי
3. כמאל דג'אני
4. סייד עלאא אלדין
5. אנטון זאפי, ועוד.

ג. נשים:

1. 4 מוסלמיות
2. 2 נוצריות

לדברי הארכיבישוף ג'רמנוס, ראשי העדות הנוצריות במזרח ירושלים נאלצו להסתחף בישיבה זו, מחשש שהמוסלמים יוקיעו את אולת ידם כנדון. לדעתו קיימים גורמים חיצוניים שלכו הסחה זו בקרב המוסלמים במזרח ירושלים ומגמתם היא מדינית בעיקרה.

מהלך הדיונים: נחגלעו חלוקי דעות בין שני המחנות:

1. המוסלמים:

הם הפגינו עמדה תקיפה וקיצונית והעלו הצעה להשתמש בכוח נגד המועדונים, והטובעים במוסר בבתי פרטיים, בחי-מלון ומקומות אחרים בעיר הקדושה (מגוון: כאב אל עטו ואילו הנשים ביקשו להגיש עצומה כדי לטווח בפני גורמי בינלאומיים שונים לרבות ממשלת רבת עמון ולהוקיע את חלול קדושה ירושלים. הן עמדו על כך שיכנסו אסיפת עתונאים ולתת לענין פרסומה בינלאומיה ענפה ולהוקיע את עמדת השלטונות ישראל כנדון. הן הדגישו כי כשסת ישראל ובירושלים לפני מלחמת ששת הימים ואחריה לא היו שם עכירות על המוסר בקנה מידה, כפי שהדבר נעשה ביום כמזרח ירושלים.

הארכיבישוף ג'רמנוס הדגיש כי עמדת המוסלמים הייתה תקיפה מסיכה מובנה, הוא סיפר שהם התנגדו לכל טבע עם השלטונות בישראל לרבות משרד הדתות, עמדה קיצונית זו הפגין הכופתי שהתנגד אף להגשת מכתב או פטרס מהון לטלטונות ישראל. לדעת המוסלמים דבר זה יחפרט כהכרה במצב הקיים וכרכונות ישראל כמזרח ירושלים. לדעתם בחקומת השלטון הירדני לא הייתה ירידת מוסר במזרח ירושלים, כפי שהדבר נעשה על ידי הישראלים היום.

2. נוצרים:

ראשי העדות הנוצריות עמדו על הצורך בנקיפת קו מתון ולמנות משלחת שתפגש עם שר הדתות, או עם גורמים ממשלתיים אחרים בישראל ולבקש נקיפת צעדים כנדון. בכך הם ביקשו לסקל מזימה המוסלמים ולהפגע מלהעלות הכעיה במישורים בינלאומיים, אולם הצעה זו שהועלתה ע"י הארכיבישוף ג'רמנוס ו-קפוסוי נחקלה כהתנגדות

נמדת של המוסלמים, חפזתי ומנהיגים מוסלמים הדגישו
כי העדות הנוצריות מבקשות ככך להכיר ברכונת ישראל
בשטחים ובמזרח ירושלים.

ראשי העדות הנוצריות העלו הצעה של פנייה בכחב שאף
היא נדחתה מסיבות דלעיל ולאחר דיון הוצע לשלוח מברק
מחאה בחתימת המשתתפים לראש הממשלה. אולם אף על בוסח
המברק היו חילוקי דעות חריפים ביותר בין הנוצרים
שביקשו לנקוט בקו מתון והמוסלמים שביקשו לנקוט בקו
קיצוני. ואילו הנשים המוסלמיות עדיין עומדות על
דעתן לתת לענין פרסומת והדים כינלאומיים.

ראשי העדות הנוצריות הדגישו כיטיבה הנ"ל כי מועדו בי
הלילה במזרח ירושלים הם כבעלותם של המוסלמים ויש
צורך לפנות אליהם. כמו"כ הם התנגדו לכל שימוש כאמצעי
אלימות נגד אותם הגורמים, דבר שיסבך את היחסים בין
החושבים. הם הדגישו כי מאחר והענין הוא דתי, מן הראוי
להפגש עם שר הדתות (דבר שאין בו הכרה בשלטון ישראל)
ולפגש ואין לערוב ענין דתי וענין מדיני. אולם המופתי
הירושלמי כפר בזכותו ובסמכויותיו של שר הדתות ומסרד
תדחות במזרח ירושלים.

הישיבה נכ"ל לא קבלת החלטה סופית, אך מרכית המשתתפים בדעה שיש
צורך לשלוח מברק דחוף בנדרון לראש הממשלה. על הנוסח המברק, כאמור,
חלוקות הרענה ומשום כך ידונו המשתתפים ביניהם בימים הקרובים על
הוכנו.

לאור חשיבות הענין בפגשתי גם עם הארכיבישוף קבושי סמסר לי
על מהלך הדיונים בישיבה זו בצורה כללית יותר, מבלי לעמוד על פרטים.

הוא סיפר לי שבעיה זו, לדעתו, תמצא פתרון אך ורק בשיחורף
פעולה עם משרד הדתות, מאחר והענין ה"גו דתי בלבד. משום כך יש להמנע
מלחת צביון מדיני ולסבך את הענין שלא לצורך. לכששאלני לדעתי בנדרון
המכתי בדעתו וטענתו כי המגע האישי היטיר בין ראשי העדות ושר הדתות
וודאי יקרב את ההבנה וינקטו האמצעים הדרושים.

הארכיבישוף הודיעני כי בדעתו לזמן את ראשי העדות הנוצריות
כיטיס הקרובים ולבקש במידת הצורך עזרה בחלקתנו לתיאום פגישה עם
כב' השר.

לדעתו של הארכיבישוף ג'רמנוס, כב' השר ייסיב להקדיט תרומה
למכה ויתן הבהרה בנושא זה בהקדם ועל ידי כך יסכל מצימות בלתי
רצויות במשכ הנוכחי.

אף בר-אליעזר

ירושלים, י"ז מנ"א תשכ"ח (11.8.68)

ב"ה ירושלים, י"ח באב תשכ"ח
12 באוגוסט 1968

פ ו ד י

אל : ראש הממשלה
יו"ר ועדת המרים לעניני ירושלים

ראשי העדות הנוצרות ונציגי העדה המוסלמית במשרד ירושלים
קיימו ביום המישי 8.8.68 בכנסיה היוונית-קתולית החייצנות כדי לגבש עמדה
נגד ירידת חיי המוסר במורה ירושלים במיוחד במועדוני הלילה שפעולתם גוברת
וחולכת.

כוונתם להתחיל בדרכי שלום ולכנס את כל בעלי מועדוני הלילה,
כדי למנעם מפעולות המובעות בקדושתה ובצביונה של העיר המקודשת לשלש
הדחות.

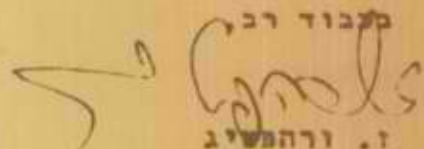
נציגי המוסלמים לוחצים על נקיטת אמצעים דרסטיים, בעלי
בוון של פעולה מדינית בין גורמי חו"ל ובהעמולת הסברה.

ענין מועדוני הלילה וירידת חיי המוסר במורה ירושלים גורמים
לרובו ומבוכה בקרב אנשי הכמורה במורה העיר. כמ"כ מביעים הדים וחבובות
מהארץ ומחו"ל בנדון.

ראשי העדות הנוצרות מבקשים את עזרת משרד הדחות והמשרד
עלשמה לפקח על המועדונים והמוסר במורה ירושלים.

אני מביא את הנ"ל לידיעתך כי סבור אני שאכן הבעיה מדאיגה
ויש צורך לדון בה.

בינתיים השגנו דו"ח על ההתיעצות הנ"ל שהעתקו אני מצרף בזה.

מכבוד רב,

ז. ורהמשיג

העתקים: שר המשטרה

שר הפנים

שר המשפטים

שר התיירות

ראש עיריית ירושלים